

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 30 / Hejmar 355 / Tîrmeh 2011

XWESERİYA DEMOKRATÎK PÎROZ BE

Demokratik Özerklik esas olarak Türkiye'yi demokratikleştirme projesidir. Önder Apo'nun da belirttiği gibi 20-25 bölgede halkın kendi meclisleriyle, kendi yönetimleriyle kendi kendini yönetmesidir. Böylelikle merkezi iktidarın yetkilerinin kısıtlanmasıyla toplumun demokratik güce kavuşturulması hedeflenmektedir. Klasik anlayışta bile demokrasi esas olarak da devletin yetkilerinin sınırlarının daraltılması ve toplumun güçlendirilmesine dayandırılır. Bu yönüyle Demokratik Özerklik projesi bir demokratikleşme projesidir. Bu proje aynı zamanda Türkiye'deki tüm sorunları çözecek kapasiteye sahiptir.

Demokratik Özerklik 2005 yılında gündeme gelen ve inşasına başlanmış bir projedir. Şu açıktır ki, gelinen aşamada ya Türk devleti Demokratik Özerkliği kabul ettiğini ve anayasal güvenceye kavuşturacağını açıkça deklere edecektir ya da devrimci halk savaşı başlayacaktır. Kuşkusuz Önder Apo her zaman barışçıl çözümden yanadır. 1993'ten beri Kürt sorununun demokratik siyasal yollardan çözülüp adil bir barışın gerçekleşmesini arzulamaktadır. Ama Türk devleti demokratik çözüm ve barış yerine tasfiye etmeyi amaçladığı bir süreçte Kürt halkının, Kürt özgürlük hareketinin direnişten başka bir seçeneği de kalmaz.

sayfa 2'de

Kadın özgürlüğünde bir aşama

Demokratik konfederal yapılanmanın dil, sınıf, etnik ve dinsel farklılıkları aşarak ortak irade ve örgütlenmeden geçtiği ilkesel bir yaklaşım olarak bütün kadın hareketlerinde gelişmesi önemli olmaktadır. Özellikle demokratik çözüm ve barış çalışmalarının başta Türkiyeli kadınlarla geliştirilmesi ve kadın özgürlük çalışmalarının siyasal boyutta derinleştirilmesi gerekmektedir.

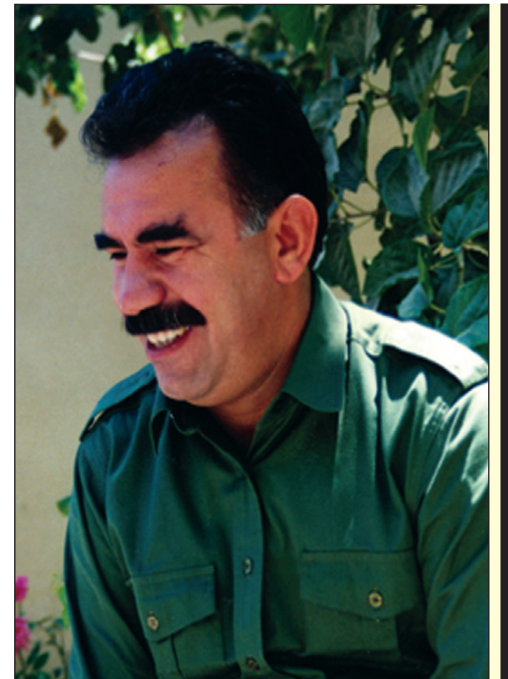
sayfa 16'da

Bir özgürlük hastalığı: LİBERALİZM

Liberalizm, Önderliğin zihniyet ve vicdan devrimi mücadelesini sadece durdurmak değil, ona karşıt olmak anlamına da gelmektedir. Bu anlayışa karşı mücadelede en zorlu olan taraf yaşanan duyarsızlıklar olmaktadır. Ama hemen belirmek gerekir ki duyarsızlığın kendisi de liberalizm olmaktadır. Anlamak adalettir dedi Önderlik. O zaman adaletli olup olmadığımızı değerlendirmek durumundayız.

sayfa 20'de

ABDULLAH ÖCALAN

Önüm açılırsa rolümü oynarım

Sorun sürüncemede bırakılırsa, demokratik çözüme gelinmez, silahların susturulması için bize gerekli olanaklar tanınmazsa ne yazık ki bu çatışmalar devam eder. Ben gerilla kayıplarına da asker polis kayıplarına da üzülüyorum. Askeri yakan ateş de gerillayı yakan ateş de aynı ateştir. İşte görülüyor Silvan'daki olaylar. Yarın bunun on katı gelişebilir. Bir günde çok fazla kayıplar da yaşanabilir. Eskisi gibi sadece kırsalda da olmayabilir, şehirlerde de olabilir. Halk bir günde toplanıp Paris'te nasıl Bastil zindanına yürüdülerse Amed'de de işte o tutukluların olduğu yere yürürse ne yapacaksınız? Bütün bunlar olabilir. Öfke birikmesi var. Her an büyük patlamalara yol açabilir.

sayfa 14'te

Özgürlük yolunda ilk kıvılcım;HİLVAN DİRENİŞİ

Kemal yoldaşın canlılığı, hareketliliği muhteşemdi. Muazzam bir coşkuya, enerjiye sahipti. Civa gibiydi. Kabına sığmaz, yerinde duramazdı. Eylem mi olacak, hemen orada olmalıydı. Bir sorun mu var, anında çözülmeliydi. Erteleme, geciktirme Kemal arkadaşın en nefret ettiği şeydi. Siyasal ideolojik düzeyi güçlü olmasına rağmen daha çok askeri yönü ön planda idi. Gerçekleşen eylemlere kendisi de katılırdı.

sayfa 23'te

Kürt sorununun çözümü ve Suriye'deki gelişmeler

Türkiye, Kürt sorununun çözüm dayatmasıyla yüz yüzedir; bütün varlığı, siyaseti buraya kilitlenmiş, burada tıkatılmış durumdadır. Böyle bir tıkanmanın çözümünün önünün açılmasında da Suriye'deki gelişmelerin, çatışmanın, mevcut mücadelenin ön açıcı, belirleyici olacağı ortaya çıkıyor, görülüyor. Kürt sorununun çözümünün nasıl olacağının belirleneceği yer de Suriye olacak.

sayfa 6'da

AKP'nin yeni özel savaşı da yenilgiye uğratılarak

DEMOKRATİK TÜRKİYE ÖZGÜR KÜRDİSTAN GERÇEKLEŞTİRİLECEKTİR

Tunus'la başlayan halk hareketleri süreci, Ortadoğu'daki siyasal gündemi de birçok strateji ve taktiği de değiştirdi. Askeri müdahaleyle sonuç almayan ve Ortadoğu'yu kendi istediği biçimde dizayn edemeyen ABD, Ortadoğu halk hareketleriyle birlikte yeni bir siyasal yaklaşım içine girmiştir. Ortadoğu'daki halk hareketlerinin örgütsüzlüğünü görüp bu halk hareketlerine müdahale ederek, yönlendirerek değişimi kendi istediği çizgide ve düzeyde tutmaya çalışmaktadır. Bugüne kadar yaptığı müdahalelerin başarısızlığı karşısında, Ortadoğu'daki halkların demokrasi ve özgürlük özlemlerini, bugüne kadar sistemle işbirlikçilik yapmış güçlere karşı muhalefetini düşündüğü yeni Ortadoğu düzenini kurmakta bir araç olarak ele almaktadır. Özellikle de ılımlı islam üzerinden Ortadoğu'yu fethetme stratejisi uygulamaktadır. Böylelikle hem radikal islamın önünü almış olmakta hem de meşruiyeti kalmayan eski işbirlikçilik yerine meşruiyeti olan bu yeni işbirlikçiler üzerinde Ortadoğu'daki egemenliğini pekiştirmeyi düşünmektedir. ABD'nin şu anda izlediği politika budur.

ABD, bu politikayı uygularken askeri güç de kullanmaktadır. Nitekim Libya üzerinde yürüttüğü politika bunun kanıtıdır. Libya yıllarca kendilerine muhalif olmuş ve sıkıntı çıkarmış bir ülkedir. Ortadoğu'da halk hareketlerinin geliştiği bir süreçte onu da halk hareketleri rüzgarının içine sokarak hem intikam almış olmakta hem de Libya'yı bölgeye müdahalede kendi üslerinden biri haline getirmek istemektedir. Böylelikle Libya petrolünü denetim altına alarak Kuzey Afrika'yı kontrol edip Afrika üzerindeki politikalarını daha rahat uygulayacaktır. Kuzey Afrika'yı kontrol ederek Avrupa'nın güneyini de sağlama almış olacaktır.

Mısır'daki değişikliği kontrollü sürdürmektedir. Mısır'ı zaten kendi denetiminde tutmaya çalışacaktır. Mısır dün olduğu gibi bugün de ABD için önemlidir. Ortadoğu'da halkların klasik iktidar bloklarına karşı muhalefetini ABD kendi düşündüğü yeni Ortadoğu düzeni için değerlendirmek isterken, İran da özellikle şiilerin çoğunlukta olduğu ülkelerdeki halkın muhalefetini kendi siyasi etkinliğini artırmak için kullanmaya çalışmaktadır. Bahreyn ve Yemen'de bunu görmekteyiz. Şii kesimleri destekleyerek kendi ömrünü uzatmaya çalışmaktadır. Böylelikle ABD'nin, NATO'nun kendisine yönelik saldırılarını cepheyi buralarda kurarak boşa çıkarmaya çalışmaktadır. Ancak ABD'nin bölgedeki halk hareketlerinden sonra belki de ilk defa çok kapsamlı bir stratejiyle Ortadoğu'ya yüklendiğini söylemek gerekmektedir. Bu nedenle İran'ın etkin olduğu alanlardaki halk hareketlerine karşı dünya kamuoyu ilgisiz kaldığı gibi bastırılmasına göz yumulmaktadır.

Suriye'deki gelişmelerde de kesinlikle ABD'nin, dış güçlerin parmağı bulunmaktadır. Her ne kadar Suriye'de Esad rejimine karşı öfke biriktirmiş bir muhalefet olsa da bu süreçte patlatılmasında bu güçlerin rolü küçümsenmemelidir. Burada Türkiye de rol oynamak istemektedir. ABD de Türkiye'ye bölgede böyle bir rol vermiş bulunmaktadır. Libya'nın düşürülmesinde, Libya'ya yönelik politikanın uygulanmasında en aktif ülke esasında Türkiye'dir. NATO Türkiye üzerinden Libya'ya yönelik saldırısını meşrulaştırmıştır. AKP hükümetinin Arap ülkelerindeki etkisini kullanarak Libya'daki muhalefete meşruiyet kazandırmaya, Libya'ya yönelik saldırıların esas hedefinin iktidar olduğunu göstermeye çalışmaktadır.

> "AKP hükümeti İsrail'e sert çıkarak İran'ı ve Arap dünyasını yanına alıp Kürtlere karşı kullanmaya çalışmaktadır. Türkiye'nin İsrail'e kabadayılık yapmasının nedeni, bu dönemde ABD'nin ve İsrail'in Türkiye'ye karşı çok sert tepki göstermeyeceğini bilmesindendir. Bir yıl önce İsrail'e yumuşayan Türkiye şimdi İsrail'e karşı sertlik yapıyorsa nedeni konjonktüreldir. Başbakan'ın böyle bir çakal politikası vardır"

AKP hükümeti 2003'ten daha fazla ABD için gerekli hale gelmiştir

Türkiye zaten ABD'nin ılımlı islam projesinin en önemli ayağı durumundadır. ABD 2003'te Irak'a müdahale ederken AKP gibi bir iktidarın Türkiye'de hakim olmasını kendi çıkarlarına görüyordu. Halk hareketlerini kendi istediği biçimde yönlendirerek bölgeyi tümden değiştirme stratejisini uyguladığı bu süreçte AKP hükümeti 2003'ten daha fazla ABD için gerekli hale gelmiştir. Aslında giderek ABD açısından Türkiye'nin önemi azalıyor, bu nedenle de Türkiye'yi sıkıştıran bir politika izlemeyi de planlıyorlardı. Özellikle Türkiye'nin İsrail'e yaklaşımı, İran'la Türkiye'nin sıkı ilişkileri, yine Irak'ta ABD'nin hakimiyeti konusunda Türkiye'nin yarattığı sorunlar, Türkiye ile sistem arasında belirli çelişkilerin var olmasını beraberinde getirmişti. Ancak son halk hareketleriyle birlikte ABD bölgeyi işbirlikçi ılımlı islam ekseninde dizayn edip kendi kontrolünü geliştirmeyi hesaplarken, Türkiye'ye bu projesinde önemli bir rol vermek istemiştir. Türkiye'nin de Kürt özgürlük hareketi karşısında sıkışması ve uluslararası sistemin kendisine yönelik rahatsızlıklarının ağır politik sonuçlar yaratacağını düşünmesi nedeniyle ABD'nin politikalarına yatması söz konusudur. Bu çerçevede Türkiye'nin sistemle var olan sorunlarını gidermiş gözükmektedir. Öyle ki geçen yıldan bu yana İsrail'le ilişkileri düzeltmek isteyen, İsrail'le ilişkileri düzeltmediği takdirde başına büyük belalar geleceğini düşünen Türkiye, Ortadoğu'daki yaşanan halk hareketleri sonrası ABD'nin Türkiye'yi Ortadoğu'da kullanma politikası ve Türkiye'nin de bunu kabul etmesi çerçevesinde Türkiye'nin İsrail karşısında pozisyonu yine belirli bir süreç için güçlenmiş bulunmaktadır. Son zamanlarda Tayyip Erdoğan'ın İsrail'e yeniden kafa tutması, kabadayıca laflar söylemesinin altında bu gerçeklik yatmaktadır.

Türkiye gerektiğinde ikili politikalar da izlemektedir. Ortadoğu politikaları çerçevesinde esas olarak ABD ekseninde politika yürütürken, ABD'nin kendisini kullanmasının çok gerekli olduğu bir süreçte AKP hükümeti bu durumu, yani kendisini pazarlayarak ABD'nin bölge politikasının önemli parçası haline gelmesini bu defa da yine Kürtlere karşı kullanmaya başlamıştır. ABD de zaten AKP hükümetine "sen benim sistemimin parçası olursan, bölgedeki ılımlı işbirlikçi islam temelinde Ortadoğu'daki benim bu stratejimde rol oynarsan ben de Kürtleri ezme politikasında sana göz yumarım" demiştir. Aralarında böyle bir anlaşma olmuştur.

AKP hükümeti bu anlaşmayı ve rahatlamayı İsrail'e sert çıkarak İran'ı ve Arap dünyasını yanına alıp Kürtlere karşı kullanmaya çalışmaktadır. Türkiye'nin İsrail'e kabadayılık yapmasının nedeni, bu dönemde ABD'nin ve İsrail'in Türkiye'ye karşı çok sert tepki göstermeyeceğini bilmesindendir. Bir yıl önce İsrail'e yumuşayan Türkiye şimdi İsrail'e karşı sertlik yapıyorsa nedeni konjonktüreldir. Başbakan'ın böyle bir çakal politikası vardır. Fırsatını bulduğunda o anda kendisine karşı harekete geçmeyeceğini düşündüğü aktörlere karşı kabadayılık yapmaktadır. İsrail'e karşı yaptığı kabadayılık da budur. Yoksa one minute olayından bir yıl sonra AKP hükümeti pişman olmuş, İsrail'le anlaşmanın yollarını aramıştı. Ama şimdi ABD'nin bölge politikalarının bir parçası olması nedeniyle bir pozisyon kazanınca yine İsrail'e sert çıkarak Ortadoğu dünyasında kendisini etkili kılmaya çalışmaktadır

Bu sert çıkışıyla ABD'ye yanaşmasının İran'da yarattığı kuşkuları gidermeye çalışmaktadır. İran'a da bakın ben yine de İsrail'e karşıyım, bundan sonra da ortak politika yürütebiliriz mesajı vermiştir. İran'ın son günlerde Kandil'i işgal etme girişimi, Xınêre ve Xakurkê'ye yaptığı askeri saldırılar esas olarak Türkiye'den aldığı bu cesaret nedeniyledir. Türkiye ABD'den aldığı desteği İran'ın Kürtlere saldırması doğrultusunda kullanmaktadır. ABD Türkiye üzerinden İran'a bu saldırıya yapabilirsin mesajı vermeseydi İran'ın bu saldırıyı yapması düşünülemezdi. Bu yönüyle doğrudan olmasa da İran'ın saldırısına ABD'nin destek verdiği kesindir.

İran'ın Suriye'nin sıkıntıda olduğu ve ABD'nin Ortadoğu'daki halk hareketlerini işbirlikçi ılımlı islam güçlerini hakim kılarak bölgede kendisine bağlı yeni bir sistem kurarak İran'a yönelmek istediği bir süreçte yaptığı saldırı dönemsel değil, stratejiktir. Bu saldırının arkasında sadece Türkiye değil, Irak da bulunmaktadır. Şimdi anlaşılıyor ki İran Güney Kürdistanlı güçlerle PKK'yi tasfiye etme konusunda anlaşmıştır. Bu yönlü görüşmeler yapmıştır. İran Kandil'e yönelik bu kadar kapsamlı saldırı yapıyorsa arkasında desteğini aldığı birçok güç bulunduğundandır. Eğer İran Türkiye'yi, Irak'ı arkasına almasaydı, Güneyli güçlerle bir uzlaşma içinde olmasaydı, yine ABD'nin sessiz kalacağını görmeseydi Kürt özgürlük hareketine karşı böyle kapsamlı bir saldırı yapmaya cesaret edemezdi. Anlaşılıyor ki İran Türkiye ve Irak'la sıkı ilişki içinde Kürt özgürlük hareketini tasfiye ederek bölgede kendi pozisyonlarını güçlendirmeye çalışmaktadırlar. Bu saldırı İran'ın, Irak'ın ve Türkiye'nin kendi pozisyonlarını güçlendirme çabasıdır. Kürt özgürlük hareketi tasfiye edildiğinde sadece Türkiye rahatlamayacak, Güney Kürdistan federasyonu da kuşatılmış olacaktır. İran saldırısıyla Kürt özgürlük hareketini etkisizleştirirse Güney Kürdistan üzerinde Irak devletinin baskısı çoğalacak ve Irak'ın Güney Kürdistan üzerindeki gücü fazlasıyla artacaktır.

İran'ın saldırısının stratejik olduğu görülmektedir

İran Kürt özgürlük hareketini etkisizleştirdiği takdirde Türkiye üzerindeki itibarı artacağı gibi, Güney Kürdistan'daki güçler üzerinde etkisini daha da geliştirecek, bu çerçevede Irak'la işbirliği çerçevesinde Kürtleri kontrol edecektir. Bu durum İran'ın bölgedeki pozisyonunu genel olarak güçlendirecektir. Anlaşılıyor ki İran sıkışıklığını tüm Kürt düşmanları tarafından kendisine ihale edilen Kürt özgürlük hareketini etkisizleştirme, tasfiye etme saldırısıyla gidermeye çalışmaktadır. Böylece iç muhalefetin ve toplumsal sorunların arttığı bir süreçte bu saldırıyla bütün dikkatleri PKK'nin ve Kürtlerin üzerine yönelterek içerideki siyasi sorunlarını hafifletmek ve Kürt özgürlük hareketinin zayıflatılması üzerinden bölgedeki siyasi etkinliğini arttırmayı düşünmektedir.

Bu çerçevede İran'ın saldırısının stratejik olduğu görülmektedir. Ancak bu saldırının birçok zayıf yanları vardır. Her ne kadar Güney Kürdistanlı güçlerle anlaşmış olsalar bile Güney Kürdistan'da yapılan anlaşmanın açığa çıkması hem Güney Kürdistanlı güçleri zor duruma düşürmüştür hem de İran'ın Güney Kürdistan'dan destek alarak PKK'yi tasfiye etme politikasına büyük bir darbe vurmuştur. Çünkü İran Güney Kürdistanlı güçleri yanına almadan, onların desteği olmadan Medya Savunma Alanları'ndaki saldırı politikasını başarıya ulaştırması mümkün değildir. Eğer Güney Kürdistanlı güçler İran'ın saldırısı yanında yer almazlarsa, İran'ın bu saldırılar karşısında bir bozgun yaşaması söz konusu olacaktır. İran'ın bu saldırısının başarısızlığıyla birlikte sadece Güney Kürdistan üzerindeki etkisi zayıflamayacak, içeride PJAK'ın etkisi güçlenerek Doğu Kürdistan'daki halkın özgürlük mücadelesinde yeni gelişmeler ortaya çıkacaktır.

İran saldırısının çok uğursuz, haince, Kürt düşmanlığı karakteri olduğu gibi, kaybettiğinde Doğu Kürdistan'daki halkın özgürlük mücadelesinin gelişmesi yeni bir döneme girecektir. İran bu saldırıyı yaparken kuşkusuz Türkiye ile işbirliği içinde yapmıştır. Türkiye'nin İran-Irak sınırına yakın alanlara güç yığması ve gerektiğinde sınır ötesi operasyon hazırlıkları yapması, İran saldırısının Türkiye ile nasıl koordineli bir biçimde yürüdüğünü göstermektedir. İran saldırısından önce birçok Türk subayının ve askerinin İran'a geçtiği biliniyordu. Yine Kandil'deki saldırılarda birçok Türk subayın yer alması, İran saldırı taktiklerine bu subayların da yardımcı olması, İran saldırısının sadece İran'la sınırlı değil, Türkiye'yi de içine alan bir saldırı olduğunu göstermektedir.

Irak hükümeti her ne kadar bunun dışında görünüyorsa da aslında bu saldırının aktif bir biçimde bizzat içindedir. Çünkü bu saldırının sonuçları Irak merkezi hükümetinin Güney Kürdistan üzerindeki etkisinin kaderini de belirleyecektir. Eğer Güney Kürdistan'daki İran saldırısı başarısız

olursa, bu aslında Güney Kürdistan üzerindeki baskıların zayıflamasını beraberinde getirecek. Bu da Güney Kürdistan federasyonunun durumunu daha da güçlendirecektir.

Suriye'deki gelişmeler de bölgeyi yakından ilgilendirmektedir. Suriye üzerinde de ABD'nin, NATO'nun ve Türkiye'nin birlikte yürüttüğü politikalar bulunmaktadır. Türkiye'nin kendi politikasına uygun ayrı bir politik yaklaşım içinde olduğu da bilinmektedir. Suriye'de Türkiye'nin ikili bir politika izlediği kesindir. ABD ve Batı'nın düşündüğü gibi Esad'ın teslim alınıp İhvan-ı Müslimin ve diğer muhalifleri de içine katarak teslim olmuş yeni bir Esad hükümetiyle Suriye'yi dizayn ettiklerinde de Türkiye bu politikanın bir parçası olarak Güneybatı Kürdistan'ın kazanım elde etmesinin önünü almaya çalışmaktadır. Türkiye ister ABD ve Avrupa'nın teslim olmuş Esad rejiminde, ister doğrudan düşmesi durumunda Kürtlerin kazanım elde etmemesi için çalışmaktadır. Türkiye aslında teslim olmuş Beşar Esad'ın yönetimini de geçici görmektedir. Çünkü Suriye'deki çoğunluğu kullanarak Beşar Esad rejiminin bir süre sonra tümden İhvan-ı Müslimin eline geçebileceğini hesaplamaktadır. Türkiye'nin stratejisinde Suriye esas olarak böyle yer almaktadır.

Zaten mevcut durumda Kürtlerin ve gerçek demokratların İhvan-ı Müslimin'le oluşacak yeni Suriye konusunda anlaşamaması, Türkiye'nin isteği doğrultusunda Kürtlerin hakkı olmayan bir Suriye projesi doğrultusunda hareket etmesi nedeniyledir. Kuşkusuz İhvan-ı Müslimin'de milliyetçi, şovenist yaklaşımlar vardır. Ama Beşar Esad'ı devirme sürecinde bile Kürtlerin temel demokratik haklarını kabul etmeye yanaşmaması, bu konuda bir taahhüde girmemesi Türkiye ile nasıl bir sıkı ittifak içinde olduğunu göstermektedir.

Suriye'de üçlü bir mücadele cephesinin mevcuttur

Suriye'deki Kürtler de Türk devletinin ve İhvan-ı Müslimin'in politikalarının farkındadırlar. Bu açıdan da Suriye'nin değişimini yaratmayı sağlayacak gerçek alternatif bir cephe yaratma çabası içindedirler. Suriye'de böyle üçlü bir mücadele cephesinin bulunduğu görülmektedir. Bir taraftan İhvan-ı Müslimin'in merkezde olduğu bir muhalif hareketi, diğer taraftan Kürtlerin etkin olduğu, çeşitli çevrelerin içinde olduğu muhalif hareket, diğer taraftan da iktidardaki Esad rejimdir. Kürtler eğer Esad rejimi demokratik reformlar yapar, Kürt halkının Demokratik Özerklik temelinde özgürlüğünü tanırsa böyle bir dönüşüm yaşamış ve demokratikleşmiş Suriye içinde yer alabilirler. Kürtlerin sorunu esas olarak şunun ya da bunun iktidar olması değildir. Kürtler Suriye'nin demokratikleşmesi temelinde Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını, daha doğrusu Demokratik Özerkliğini kabul eden herkesle ortak davranmaya, yeni Suriye'nin yaratılmasında rol almaya hazırdır. Tüm demokratik güçlerle Suriye'yi değiştirme mücadelesine hazırdır. Bu konuda gerçek anlamda demokratik muhalif kesimlerle Suriye'nin demokratikleşmesi konusunda ittifak yapma ve bu temelde mücadele etme yaklaşımı içindedir.

Ancak Suriye'deki Esad rejimi demokratikleşme eğilimi gösterir ve Kürtlerin haklarını tanırsa illa da iktidar devrilsin, Esad gitsin yaklaşımı içinde değildir. Hatta mevcut iktidarın demokratik dönüşüm yaşayarak demokratikleşen bir Suriye'yi halkların geleceği açısından daha da gerekli görmektedir.

> **"Suriye'deki siyasal mücadele göstermiştir ki Suriye'nin demokratik dinamizmi, demokratikleşme gücü Kürtlerdir. Anlaşılıyor ki kimler Kürtlerle gerçekte ittifak yapabilirse onlar Suriye'nin demokratikleşme gücü olacaklardır. Eğer Kürtlerle ittifak halinde olurlarsa Suriye'yi demokratikleştirmek isteyen güçlerin gerçek anlamda demokratik bir Suriye projeleri var demektir"**

Beşar Esad rejimi bu basireti, bu siyasi iradeyi ortaya koyabilir mi bunu şimdiden söylemek mümkün değildir. Çünkü Beşar Esad rejimi de Türkiye baskısı altındadır. Yine İhvan-ı Müslimin'in baskısı altındadır. Esad rejimi içinde de milliyetçi şoven çevreler vardır. Bu şoven çevreler Kürtlerin demokratik haklarını tanımamada ısrar etmektedirler. Zaten Suriye'deki halk hareketlerinin gerçek demokratik bir karakter kazanmaması ve sadece bir iktidar değişimi çerçevesinde yürümesi, bu gerekliğin sonucudur.

Suriye'deki siyasal mücadele göstermiştir ki Suriye'nin demokratik dinamizmi, demokratikleşme gücü Kürtlerdir. Anlaşılıyor ki kimler Kürtlerle gerçekte ittifak yapabilirse onlar Suriye'nin demokratikleşme gücü olacaklardır. Eğer Kürtlerle ittifak halinde olurlarsa Suriye'yi demokratikleştirmek isteyen güçlerin gerçek anlamda demokratik bir Suriye projeleri var demektir. Kürtlerle ilişkilenmeyen, Kürtlerin haklarını kabul etmeyen güçlerin bir demokratikleşme sorunları olmadığını görmek gerekir. Bu açıdan Kürtlerin demokratik güç olarak Kürtlerin özgürlüğünü ve Suriye'nin demokratikleşmesini kabul eden kesimlerle ittifak yapma ve bunlarla yeni Suriye'yi oluşturma politikası ve bu yönlü çabaları doğru bir stratejidir. Bu stratejinin eninde sonunda Suriye'nin demokratikleşmesi ve Kürdistan'ın özgürlüğü biçiminde siyasal sonuç ortaya çıkaracağını söylemek gerekmektedir.

Türkiye siyaseti de Ortadoğu'daki bu gelişmelerden yakından etkilenmektedir. AKP hükümetinin son seçimlerde %50 civarında oy almasında en büyük etken, AKP'nin dış güçlerden destek almasıdır. AKP ABD'nin bölgedeki yeni stratejisinin parçası olarak dış güçlerden destek alınca bu durum içerideki birçok siyasi çevreyi, birçok gücü de etkilemiştir. Bu da AKP'nin gücünü koruması ve oyunu %50 civarında tutmasında önemli etken olmuştur. AKP'nin neden %50 civarında oy aldığı düşünülürken kuşkusuz iç etkenler önemlidir, hatta belirleyicidir. Ancak dış etkenlerin de iç etkenleri etkilediği, onları zayıflattığı ya da güçlendirdiğini söylemek gerekir. Bu açıdan Türkiye siyasetini ya da AKP'nin son seçimdeki % 50 seçim başarısını izah ederken sadece AKP'nin politikalarına ya da içerideki gücüne bağlı olarak ele almak yanlış sonuçlara götürür.

Türkiye'deki iç dinamikler ABD'nin AKP'yi bölgede kullanma politikasından etkilenmiştir. Özellikle de Türkiye bölgede etkin güç olmak istiyor. Ekonomik, siyasal ve sosyal gücünü Ortadoğu'da yaygınlaştırmak istiyor. Gelinen aşamada da bunu ABD'yle iyi partner olacak AKP tarafından yapılacağı düşünülmektedir. Bu açıdan her ne kadar AKP'den rahatsız olan çevreler bulunsa bile hem Kürt özgürlük hareketine karşı savaşta hem de bölgede etkin olunmasında Türkiye'de hala en önemli aktörün AKP olduğu üzerinde bir konsensüs bulunmaktadır. Bu nedenle AKP'nin zayıflaması yönünde etkin iç dinamiklerin çok fazla bir çaba gösterdiği söylenemez. Bu da AKP'nin önünde çok güçlü bir engel ortaya çıkmadan seçimden % 50'yle çıkmasını beraberinde getirmiştir.

AKP'nin %50 oy alması Türkiye cephesinde başarı gibi görünse de Türkiye'nin en temel sorunun bulunduğu coğrafya olan Kürdistan'da AKP geriletilmiştir, başarısız kılınmıştır. Daha doğrusu devlet başarısız kılınmıştır. Devlet eskiden beri her zaman Kürdistan'da bir partiyle kendi politikalarını yürütmeye çalışmıştır. Son seçimde de görüldüğü gibi Kürdistan'daki devlet partisi olan AKP'nin Kürdistan'da etkisi sınırlandırılmıştır. Bu açıdan AKP'nin bu seçimden başarılı çıktığı söylenemez. Gerçek anlamda başarılı olması ancak Kürt sorununda etkin hale gelmesi ve Kürt sorunu konusunda devletin istediklerini yerine getirebilecek güce ulaşmasıdır. AKP bunu başaramamıştır.

Kürt demokratik siyasetinin kesin bir başarısı vardır. AKP yandaşları her ne kadar AKP de Kürdistan'da önemli oranda oy alıyor, Kürtlerin oylarının yarısını AKP alıyor dese de bu gerçeği yansıtmamaktadır. Gelinen aşamada Kürt oylarının % 70-80 arasındaki kısmını kesinlikle BDP almaktadır. Colemêrg, Şirnax, Mêrdîn, Amed ve Wan'da Kürt oylarının % 80'ini BDP almıştır. Sêrt, Êlîh, Agirî ve Bedlîs'te de Kürtlerin oyunun en azından %60'ı alınmıştır. Mêrdîn 'de Sêrt'te, Wan'da, Bedlîs'te memur oyları ve Araplar, Mihelmiler, Türkler, Azeriler gibi oylar bir tarafa bırakıldığında Kürdistan'da Kürt demokratik hareketi Kürt oylarının hemen hemen büyük çoğunluğunu almıştır. Riha, Çewlik ve Semsûr ayrı değerlendirilebilir. Bu şehirler ile alevi Kürtlerin yaşadığı Dersim, Meletî, Gurgum gibi yerler dışında BDP Kürdistan'da Kürtlerin oylarının büyük çoğunluğunu almıştır.

Bu seçim sonuçlarından anlaşılmaktadır ki Kürt özgürlük hareketinin, Kürt demokratik hareketi dışında kalan topluluklara yönelik daha doğru bir politika izlemesi gerekmektedir. Yine alevi Kürtlerin olduğu yerlerdeki Kürt kitlesinin kazanılması için daha örgütlü, daha etkili bir politikanın izlenmesi gerekmektedir. Bu konularda belirli çaba gösterildiğinden Riha, Bingöl ve Semsûr gibi yerlerde de belirli bir yükseliş ortaya çıkarıldığında aslında Kürdistan'da devletin siyasi gücünün ortadan kalkacağı söylenebilir. Bugün bile mevcut durumda Semsûr, Riha ve Çewlik, dışında Özgürlük hareketinin ezici bir kitle çoğunluğunun bulunduğu rahatlıkla söylenebilir.

Mevcut anayasa yamalanarak sistemi sürdürmek mümkün değil

12 Haziran'da yapılan seçimin anlamı esas olarak yeni bir anayasa yapılıp Türkiye'nin yeni bir siyasal sisteme kavuşturulması açısından önemlidir. 2010'daki anayasa referandum sonuçları göstermiştir ki mevcut anayasayı yamalayarak Türkiye'deki siyasal sistemi sürdürmek mümkün değildir. Bu yönüyle 2010 12 Eylül'ünde yapılan referandum 12 Eylül Anayasası'nı bırakalım yamalamayı ve ömrünü uzatmayı, tümüyle yok etmiştir. Bu açıdan sadece Kürt halkı ve demokrasi güçleri açısından demokratik yeni bir anayasa çerçevesinde yeni bir Türkiye'ye ihtiyaç yoktur. Türk devleti ve siyasi güçleri açısından da yeni bir anayasaya dayalı yeni bir siyasal sistemin kurulması zorunlu hale gelmiştir. Bu yönüyle önemli olan yeni bir anayasa ve yeni bir siyasal sistemin nasıl olacağı konusudur.

12 Haziran seçimlerinden sonraki siyasal mücadelenin ekseni esas olarak yeni Türkiye'nin kuruluşunda güç dengelerinin nasıl olacağı, nasıl bir siyasal sistem kurulacağıdır. AKP hükümeti 8-9 yıldır hükümette bulunduğu süreçte kazanımlarını yeni anayasayla hukuki bir düzeye kavuşturup kalıcılaştırmak, hatta bu kazanımlarını daha da güçlendirmeyi düşünmektedir.

Kuşkusuz yeni anayasa yapımı sadece AKP'nin ihtiyaçlarını değil, devletin ihtiyaçlarını da karşılayacak düzeyde olması gerekir. AKP hem kendi ihtiyaçlarını karşılayacak hem de devletin yeniden şekillenmesini sağlayacak kendine göre bir anayasa yapmayı hedeflemiştir. AKP'nin seçimden sonra hem CHP'yi hem de BDP'yi zayıflatan bir hamle yapmasının nedeni budur. Seçilen milletvekillerinin cezaevinden çıkarılmasını engelleyen kararlar tamamen AKP'ye aittir. Her ne kadar AKP biz yargıya karışamayız dese de milletvekillerinin cezaevinden çıkarılmaması tamamen AKP'nin politikalarının sonucudur. Böylelikle kendi dediği gibi CHP'nin ve BDP'nin burnunu sürtmek istemiştir. Buna karşı CHP meclise girmeyince, BDP de boykotu sürdürünce bu süreci de yine demokratik yollardan çözme yerine attığı adımı bir adım daha da ileri götürerek CHP'nin ve BDP'nin iradesini kırma sürecine dönüştürmüştür. Bütün bu siyasal krizi derinleştirme, CHP'yi ve BDP'yi sıkıştırma politikaları tamamen yeni anayasayı kendi düşündüğü çerçevede yapmak içindir. Nitekim bu konuda CHP'yi teslim almıştır. Zaten CHP'nin yeni anayasa sürecinde çok etkin bir tutum takınması beklenmiyordu. Çünkü yeni anayasa denince akla esas olarak da Kürt sorunu gelmektedir. Yeni anayasanın doğrultusunu da Kürt sorununa yaklaşım belirleyecektir. Bu konuda da CHP ile AKP arasında çok ciddi bir fark yoktur. Nitekim seçimden önce CHP ile AKP'nin söylemleri yakınlaşmıştır. Hatta CHP'nin bir muhalif güç olarak oyunu yükseltmek açısından AKP'den daha ileri sözler söylediği bilinmektedir. Ancak anayasa gündeme geldiğinde AKP ile CHP'nin söylemlerinin tümüyle benzeşeceğini söylemek yanlış olmayacaktır. Özellikle Kürt sorununda tamamen ortaklaşacaklardır.

MHP ise zaten kendisine verilen misyonu anayasa sürecinde de sürdürecektir. MHP her zaman için demokratik hakların genişlememesi, Kürtlerin hak elde etmemesi doğrultusunda tutum takınacaktır. MHP'nin dünkü politikası da buydu, bugünkü politikası da budur, yarınki politikası da bu olacaktır. Bu MHP'ye devlet tarafından verilmiş bir roldür. Devlet MHP gibi bir partiye zaman zaman daha fazla ihtiyaç duyar, zaman zaman az ihtiyaç duyar. Fazla ihtiyaç duyduğu zaman biraz geliştirir, fazla ihtiyaç duymadığı zaman biraz sınırlar, ama her zaman el altında tutar. Bu bakımdan MHP'nin tutumunun ne olacağını değerlendirmek çok doğru değildir. MHP bu gerici ve antidemokratik rolünü her zaman oynayacaktır.

Yeni anayasa yapım sürecinde esas olan, Türkiye açısından CHP, AKP ve BDP'nin tutumudur. CHP ile AKP belirli bir çekişme içinde olsalar bile Türkiye'nin en temel sorunu olan Kürt sorunu konusunda uzlaşacakları kesindir. Buna göre politika yapmak, değerlendirmede bulunmak gerekmektedir. İşte bu çerçevede AKP, CHP'nin bu durumunu da görerek kendi düşündüğü anayasayı ve siyasal sistemi BDP'ye de dayatarak sürecin kendi istediği doğrultuda yürümesini istemiştir. Seçimden sonra Türk başbakanının konuşmaları, değerlendirmeleri, Kürt sorununun çözümü konusunda Kürtlerin iradesini dikkate almayacağını, CHP ve MHP ile birlikte Kürtler için siyasal sömürgeciliğin yeniden inşa edileceği

ve kültürel soykırımın sürdürüleceği yeni bir anayasa ve devlet sistemini ortaya çıkaracağı görülmüştür.

Demokratik Özerklik Türkiye'yi demokratikleştirme projesidir

Demokratik Toplum Kongresinin Demokratik Özerkliği gündeme getirmesi bu çerçevede anlam kazanmaktadır.

AKP hükümetinin ve Türk devletinin yeni anayasa yapım sürecine Kürt sorununu demokratik temelde çözmeyi değil de kendi düşündüğü yeni bir anayasa yaparak Kürtlere yeni bir kefen giydirmek istediklerini görünce, Kürt sorununun nasıl çözüleceği, Türkiye'nin nasıl demokratikleşeceği yönünde bir hamle yapılmıştır. Demokratik Özerklik esas olarak Türkiye'yi demokratikleştirme projesidir. Önder Apo'nun da belirttiği gibi 20-25 bölgede halkın kendi meclisleriyle, kendi yönetimleriyle kendi kendini yönetmesidir. Böylelikle merkezi iktidarın yetkilerinin kısıtlanmasıyla toplumun demokratik güce kavuşturulması hedeflenmektedir. Klasik anlayışta bile demokrasi esas olarak da devletin yetkilerinin sınırlarının daraltılması ve toplumun güçlendirilmesine dayandırılır. Bu yönüyle Demokratik Özerklik projesi bir demokratikleşme projesidir. Bu proje aynı zamanda Türkiye'deki tüm sorunları çözecek kapasiteye sahiptir. Çünkü Kürt sorunu ve benzeri sorunlar esas olarak bir toplumun varlığını ve siyasi iradesini tanımama, o toplum üzerindeki siyasi egemenliği sürdürme sonucu ortaya çıkmaktadır. Kuşkusuz bu devlet sistemi, merkezi sistem toplulukların iradesini tanımadığı için, onları ulus devlet zihniyeti içinde tek tipleştirmek istediği için kimliklerini, kültürlerini, dillerini de ortadan kaldırmaya yönelmiştir. İşte Demokratik Özerklik projesi hem toplumun iradesini kıran güçlü merkezi iktidarlarını sınırlama hem de farklı kimliklerin dil, kültür, kimlik özgürlüğünü ortadan kaldıran bu yapıyı kırarak etnik, dinsel toplulukların kendi kimliğini özgürce ifade edebildiği, anadilde eğitim yaptığı, siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel yaşamını özgürce ve kendi dili ve kültürü ekseninde örgütlediği bir modeli ifade etmektedir. Demokratik Özerklik, hem ülkenin demokratikleşme sorunlarına cevap vermektedir hem de demokratikleşme sorununun en temel konuları olan etnik, dinsel toplulukların sorunlarına cevap olacaktır. Böyle bir siyasal sistemin ve bunun dayandığı anayasanın ortaya konulması Türkiye'yi demokratikleştirme projesidir.

Devlet ve AKP hükümeti bir demokratikleşme projesi ortaya koymadığı için Kürt sorununun demokratik çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesinden kaçındığı için DTK bu Demokratik Özerkliği ilan etmekle bu anayasa yapım sürecine müdahale etmiştir. Gerçek demokratik bir Türkiye'nin nasıl olacağını ortaya koymuştur. Böylelikle Türkiye'deki tüm toplumsal kesimler ve demokrasi güçlerinin de böyle bir proje doğrultusunda anayasa yapım sürecine katılmalarının zeminini hazırlamıştır, önünü açmıştır. Artık gelinen aşamadan sonra anayasa tartışmalarını yönlendirecek, nasıl olacağını ortaya koyacak, doğrultusunu belirleyecek AKP'nin kendine göre bir anayasa, kendine göre bir siyasal sistem öngören yaklaşımları değil, Kürt halkının ve demokrasi güçlerinin ortaya koyduğu bu Türkiye'yi demokratikleştirme projesi olacaktır. Bu açıdan bazılarının belirttiği gibi zamansız değil, aksine zamanında olmuştur. AKP CHP ile ittifak yapıp kendi anayasa projelerini ve siyasal sistem

"Eğer bu süreçte demokrasi güçleri sağlam bir duruş içinde olurlarsa AKP demokrasi güçlerinin ve Kürt halkının mücadelesi karşısında geri adım atmak zorunda kalacaktır. Çünkü Türkiye demokrasi güçlerinin on yıllardır verdiği mücadele, Kürt halkının büyük bedellerle yürüterek on yıllardır yürüttüğü özgürlük ve demokrasi mücadelesi AKP'nin bu politikalarını boşa çıkaracak ve Türkiye'yi gerçek demokratikleşmeye götürecek birikim ortaya çıkarmıştır"

dayatmalarını yaptıktan sonra kesinlikle iş işten geçmiş olurdu. Demokrasi güçleri ve Kürt halkının on yıllardır verdiği mücadelenin ve bu mücadelenin yarattığı birikimin böyle önemli bir süreçte etkin rol almasının imkanı ve fırsatı da ortadan kalkardı. Bu açıdan Demokratik Özerklik projesi aynı zamanda Kürtlerin ve Türkiye demokrasi güçlerinin on yıllarca yürüttüğü demokrasi mücadelesinin ve bunun ortaya çıkardığı birikimin anayasa yapım sürecine müdahale etmesi olarak görülmelidir.

Kürt halkının yürüttüğü özgürlük mücadelesi de Türkiye demokrasi güçlerinin on yıllardır verdiği demokrasi mücadelesi de böyle bir siyasal müdahaleyi hak eden güce ulaşmıştır. Kürtlerin ve demokrasi güçlerinin böyle bir müdahaleye hakları vardır. Eğer hükümet, devlet güçleri Türkiye'yi demokratikleştirecek bir anayasa projesinin önünü almak istiyorsa, Türkiye'yi yeniden 12 Eylül Anayasası'nın rötuşlanmış farklı bir versiyonuna mahkum etmek istiyorsa bu durumda demokrasi güçlerinin ve Kürt halkının siyasal sürece Demokratik Özerklikle müdahale ederek ve bunun etrafında örgütlenip harekete geçerek demokratik bir anayasanın yapılması ve bu temelde demokratik Türkiye'nin gerçekleşmesinde rol almaları onların hem hakkıdır hem de tarihsel görevleridir. Demokratik Özerkliğin ilanına böyle bakılmalıdır. AKP hükümetinin ve yandaş medyanın yürüttüğü psikolojik savaşın etkisi altında erken oldu demek kabul edilemez. Bu tür değerlendirmeleri ve söylemleri AKP'nin ve yandaş basının psikolojik savaş etkisinde kalarak yapılan değerlendirmeler olarak görüyoruz.

Kuşkusuz Türkiye'de AKP'nin ve yandaş basının siyaset üzerinde yoğun bir baskısı vardır. Gerçekten hiçbir dönemde olmadığı kadar bir psikolojik savaş terörü yürütülmektedir. Propaganda terörü yürütülmektedir. Gerçekten de buna karşı direnmek kolay değildir. Bu yönüyle AKP'nin ve yandaş basının psikolojik savaş teröründen etkilenmeleri ve bunun sonucu söylenen sözleri anlıyoruz. Ancak mevcut AKP gerçeğinin ve devletin bu politikalarını bilerek de buna teslim olmak, bunun karşısında muğlak, gevşek bir tutum takınmak bir yana, aksine dönem tam da dik durma dönemidir. Eğer bu süreçte demokrasi güçleri sağlam bir duruş içinde olurlarsa AKP demokrasi güçlerinin ve Kürt halkının mücadelesi karşısında geri adım atmak zorunda kalacaktır. Çünkü Türkiye demokrasi güçlerinin on yıllardır verdiği mücadele, Kürt halkının büyük bedellerle yürüterek on yıllardır yürüttüğü özgürlük ve demokrasi mücadelesi AKP'nin bu politikalarını boşa çıkaracak ve Türkiye'yi gerçek demokratikleşmeye götürecek birikim ortaya çıkarmıştır.

Demokratik Özerkliğin ilanı demokratikleşme sürecine halkın müdahalesidir

Eğer bugün Türkiye'de demokratikleşme eğilimi varsa bunu yaratan ne AKP'dir ne Fethullahçılardır ne de yandaş basındır. Bunun esas yaratıcısı Kürt özgürlük hareketi ve Türkiye demokrasi güçleridir. Kuşkusuz siyasal islamcılar da belirli dönemler baskı altında tutulduğundan onların da kısmi demokratik özlemleri, demokratikleşme eğilimleri, istemleri, talepleri olmuştur. Ancak onların tutumlarının Türkiye'de demokratikleşme eğilimini ortaya çıkaran ortamı yaratmada rolleri fazla değildir. Ama devletin Kürt özgürlük hareketine ve demokrasi güçlerine karşı yürüttüğü mücadele içinden sıyrılarak, yine devletin Kürt özgürlük hareketine karşı siyasal islamı kullanma politikasından yararlanarak iktidar olmuşlardır. Devletin Kürt özgürlük hareketi karşısında sıkışması sonucu zorlanmasını fırsat bilerek Kürt özgürlük hareketini en iyi ben tasfiye ederim, diyerek hükümet olan, devlet içine yerleşen ve giderek kendisini devletin başat gücü haline getiren bir AKP gerçeği söz konusudur. Nitekim iktidara ilk geldiği dönemler belirli demokratik söylemler, taleplerde bulunan AKP hükümeti bugün demokrasinin nasıl sınırlandırılacağını, yapılacak anayasanın demokratikleşme konularında nasıl sınırlandırılması gerektiği üzerinde kafa yoran siyasal bir güce dönüşmüştür. Tüm bu gerçekler dikkate alındığında demokrasi güçlerinin ve Kürt özgürlük hareketinin yeni anayasa yapım sürecine siyasal hamlelerle müdahale etmesi kadar doğru ve haklı bir tutum olamaz. Kürt özgürlük hareketi yeni anayasa yapım sürecinde AKP hükümetinin ve Türk devletinin kendine göre bir anayasa yapma, Kürtler ve demokrasi güçleri üzerinde yeni bir siyasal sistem kurma politikalarına, çabalarına müdahale etmeyerek uzaktan seyretseydi, büyük demokrasi mücadelesinin birikiminin ortaya çıkardığı demokratikleşme eğilimini AKP'nin ve yandaşlarının insafına bıraksaydı bu aslında kendi demokrasi ve mücadele tarihine ihanet etmek anlamına gelirdi. Bu yönüyle DTK'nın Demokratik Özerklik ilanıyla bu sürece müdahale etmesini doğru anlamak ve bunun etrafında toplanarak, mücadele ederek Türkiye'yi demokratik bir anayasaya kavuşturma temelinde yeni demokratik Türkiye'nin gerçekleşmesini sağlamak tarihi bir görev haline gelmiş bulunmaktadır. Bunun dışındaki her türlü yaklaşım AKP'nin kuyruğuna takılmak, süreci doğru okumamak, bu tarihi fırsatı doğru değerlendirmeyerek, amiyane deyimle tarihin aptalları durumuna düşmek olur.

Demokratik Özerkliğin ilan edildiği gün tesadüfen 20 askerin de ölüm haberi geldi. Kuşkusuz Demokratik Özerkliği ilan etmek için böyle bir eylem yapılmamıştır. Türk ordusunun operasyonuna karşı gerillanın gerçekleştirdiği bir eylemdir. Ama bu eylemden sonra Türk devleti tüm siyasileriyle, basınıyla ve kendi kontrolündeki sivil toplum örgütleriyle Kürt özgürlük hareketine karşı yoğun bir psikolojik savaş kampanyası başlattılar. Bir merkezden yönlendirilen psikolojik savaşla sanki ortada bir barış varmış, bir çözüm varmış imajı, algısı yaratılarak PKK'nin çözüm istemediği biçiminde bir psikolojik savaş kampanyası yürütüldü. Türk devletinin her tarafta yaptığı operasyonlar söz konusuyken, son 3-4 ayda 50'den fazla gerilla şehadete ulaşmışken 20 askerin ölümünden sonra kıyamet koparmaya çalışması AKP hükümetinin, yandaş basınının ve birçok çevrenin savaşa ve savaşta ölen insanlara nasıl yaklaştığını ortaya koymuştur. Gerillalar vurulurken bunu mubah görmek, ama askerler vurulunca çözüm istenmiyor gibi bir hava yaratmak aslında çözüm ve barış zihniyeti olmadığının somut ifadesidir. Buna rağmen gerillanın kendini savunmasını çözüme saldırı gibi gerekçelerle Kürt özgürlük hareketi üzerinde baskı yapılması devletin ve AKP'nin politikasının ne olduğunu açıkça göstermektedir. Bir çözüm politikaları olmadığı, askeri ve siyasi saldırılara paralel olarak yürütülen kapsamlı psikolojik savaşla Kürt özgürlük hareketinin tasfiye edilmek istendiği bir daha görülmüştür.

Blok üzerinde yoğun bir psikolojik savaş yürütülmektedir

20 askerin ölümü ve Demokratik Özerkliğin ilan edilmesiyle birlikte esas olarak da Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku üzerinde yoğun bir psikolojik savaş yürütülmektedir. Çünkü bu saldırıların, psikolojik savaşın PKK üzerinde etkili olmayacağını onlar da bilmektedir. Bir taraftan Türkiye'de şovenizmi yükseltirken, diğer taraftan da Blok'un içini etkilemeye yönelik bir psikolojik savaş olduğu her geçen gün daha iyi açığa çıkmaktadır.

Bu askerlerin ölümünden sonra Erdoğan "bundan sonra bizden iyilik beklemesinler, merhamet beklemesinler" biçimindeki değerlendirmelerle savaş naraları atmıştır. Savaşın daha da geliştirileceğini söylemiştir. Çatışmaların artacağı, ölümlerin yaşanacağı yeni bir dönemi bizzat Türk başbakanı başlatmıştır. Siz ne kadar tek taraflı eylemsizlik yapsanız, ateşkes ilan etseniz de silah bırakıp teslim olmadığınız müddetçe operasyonlar, devam eder diyerek aslında demokratik siyasal çözümü de, demokratik siyasal çözüm için gerekli olan çift taraflı ateşkesi de kabul etmediklerini açıkça ortaya koymuşlardır. Tek taraflı eylemsizlik ve ateşkesi dinlemeyeceklerini, operasyon yapacaklarını, gerillayı imha etmek için sonuna kadar bu operasyonları sürdüreceklerini ilan etmiştir. Bu durum zaten çatışmaların neden yaşandığını çok iyi izah etmektedir. Erdoğan'la AKP'nin bu yaklaşımı Kürt sorununda bir çözüm politikası olmadığından dolayıdır. Kürt sorununda bir çözüm politikaları olsaydı çift taraflı ateşkes de olur, silahlar da susar, çözüm de barış da gelirdi.

Böyle bir politikası olmayan hükümetlerin geçmişte yaptığı Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek, bunun için de askeri operasyonları artırmaya başvurmaları anlaşılır bir durumdur. AKP hükümetinin de önümüzdeki dönemde buna ağırlık vereceği görülmektedir. Zaten İran saldırısına destek vermesi, kirli savaş yürütecek özel harekat polislerinin yeniden devreye solacağının söylenmesi bunun kanıtıdır. Çözüm politikası olanlar bu yola başvurmaz, farklı bir dil kullanırdı. Yeni stratejiler uygulayacağız diyerek 1990'lı yılların sonuç almamış politikalarına dönmeleri tamamen bir çözüm politikaları olmamasıyla ilgilidir. Her ne kadar milli birlik projesinden vazgeçmedik, bazı adımlar atacağız deseler de bu söylemi esas olarak yürütülen psikolojik savaş ve tasfiye harekatını örtmek için, bu tasfiye harekatını meşrulaştırmak için söylenen sözler olarak ele almak gerekmektedir.

14 Temmuz'da gerçekleşen gerillanın eylemiyle birlikte Demokratik Özerklik geri planda tutulmaya çalışılmaktadır. Bu bilinçli bir yaklaşımdır. Türk devleti askerlerinin ölümünden çok Demokratik Özerklik ilanına öfkelenmiştir. Her ne kadar geri planda tutularak küçümsenmeye, önemsizleştirilmeye gayret edilse de Kürt özgürlük hareketine karşı, Kürt demokratik hareketine karşı yoğun bir psikolojik savaş verilmeye devam edildi. Demokratik Özerkliğin de eylemin olduğu gün ilan edilmesinin gerilimi arttırmak anlamına geldiği ısrarla belirtildi. Bir taraftan önemsiz görülürken, diğer taraftan böyle tek taraflı özerklik ilanının gerilimi artırdığı, barışa ve çözüme hizmet etmediği gibi demagojik değerlen-

dirmeler yapılarak Kürt demokratik hareketini, Özgürlük hareketini çözümden yana olmayan taraf olarak gösterme gayretleri içine girildi. Böylece Türkiye'deki demokratik güçleri, çözüm ve barıştan yana olan güçleri Kürt özgürlük hareketine karşı kışkırtmayı hedeflediler. Bir taraftan Türkiye'deki demokrasi güçlerini Kürt özgürlük hareketine karşı kışkırtmaya çalışırken, diğer taraftan da yoğun bir propagandayla blok içinde çatlak yaratmaya, çalışmaktadırlar. Özellikle Demokratik Özerkliğin ilanının yanlış olduğu, bu ilanının yumuşak ortamın sertleşmesine vesile olduğu gibi değerlendirmelerle Türkiye halkı ve Kürdistan halkı için umut olan Blok'u parçalamayı hedeflediler. Çünkü bu Blok'la bir taraftan Kürtler arası birlik sağlanmış, diğer taraftan Kürt halkıyla demokrasi güçleri arasında önemli bir güç birliği ortaya çıkmıştı. Böylece Kürt özgürlük hareketine karşı yürütülen savaşın en temel dayanakları önemli oranda zayıflatılmıştı. Bu gelişme bir yönüyle de Türkiye'nin Kürt özgürlük hareketine karşı yürüttüğü savaşı kaybetmesi anlamına geliyordu. Bu nedenle derin devletin kararıyla Blok'u parçalamaya yönelik savaşı artırdılar.

Kirli savaşın dayanağı Blok'la birlikte zayıflamıştır

Türk devleti yıllarca bir taraftan Kürtlerin birlik olmadığını, PKK'nin Kürtleri temsil etmediğini iddia ederek, diğer taraftan da demokrasi güçleriyle Kürt halkı arasındaki bağı engelleyerek Kürt özgürlük hareketini dünya ve Türkiye kamuoyunda terörist gösterip, üzerine gidip ezmeyi hedefliyordu. Bunun için de birçok yolla Kürt özgürlük hareketinin Türkiye demokrasi güçleriyle, halkıyla buluşturmamaya, diğer taraftan da Kürtler arası birliğin sağlanmasını engellemeye çalışmışlardı. Çünkü Kürtler arası birlik sağlandığında Kürt halkıyla demokrasi güçleri arasında güçlü bir ortaklık ortaya çıktığında kirli savaşı yürütmek mümkün değildi. Bugüne kadar kirli savaşını Kürtlerin parçalanmışlığına ve Kürt halkının Türkiye halkıyla birleşmemesine dayandıran Türk devleti Blok'la birlikte telaşa kapılmıştır. Çünkü Blok'la birlikte yürüttükleri kirli savaşın dayanağı zayıflamıştır.

Demokratik Özerkliğin ilanıyla birlikte blok içinde farklılık yaratıp Kürt halkı ve Türkiye halkı için umut olan bu Bloku parçalayabilir miyiz hesabı yaptılar. Dikkat edilirse basının ve AKP'lilerin en fazla uğraştığı konu bu oldu. Özellikle Blok içindeki BDP geleneği dışında milletvekili seçilen şahsiyetleri Kürt özgürlük hareketine karşı, Kürt demokratik hareketine karşı olumsuz demeçler vermeye çağırdılar, davet ettiler. Bu yönlü yandaş basın büyük bir psikolojik harekat yürüttü. Neredeyse Kürt özgürlük hareketi ve demokratik güçlerine eleştiri getirmeyen herkesi suçlu ilan ettiler, herkesi terörü desteklemekle ve barıştan yana olmamakla suçladılar. Bu biçimde töhmet altında bırakarak birçok yazarın olumsuz değerlendirmeler yapmalarına yol açtılar. Yandaş basının dışında kalan kendine liberal demokrat diyen birçok yazarçizer de Demokratik Özerkliğin ilanının yanlış olduğu biçiminde değerlendirme yaparak yandaş basının saldırılarına katıldılar.

Bu psikolojik savaş kampanyasının amacı bellidir. 1990'lı yıllarda Kürt özgürlük hareketi siyasi alanda ve toplumsal alanda nasıl ki kuşatmaya alınmış, tecrit edilerek kirli bir savaş yürütülmüşse, şimdi de Kürt özgürlük hareketi siyasal ve toplumsal alanda kuşatılarak ezilmek ve tasfiye edilmek istenmektedir. Son zamanlardaki yürütülen hükümet politikası ve AKP yandaşı basının tutumu tamamen 1990'lı yıllardaki Çiller hükümetinin ve o dönemindeki basının güncelleşmiş bir biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum, gerçekten de Türk devletinde, Türkiye siyasetinde, Türkiye yazarçizer takımında bir zihniyet değişimi olmadığını, ortaya koymuştur. Yazarçizer takımı Kürtleri eşit, özgür ve demokratik yaşama layık bir halk olarak görmediklerini, ancak hükümetlerinin, devletlerinin bir şeyler verebileceğini, buna razı olunması gerektiğini, bunun dışında hak talep etmenin yanlış olduğunu, hak talep etmenin huzur bozmak olduğunu söylemektedirler. Bu kendine demokrat olanlara göre devlet kabul etmiyorsa ve vermiyorsa, o zaman bu tür taleplerde bulunmak zorlama olmaktadır, dayatma olmaktadır, bu da gerilimi artırmaktadır. Demokratik Özerkliğin ilan edilmesinden sonra bu yönlü değerlendirmeler yaparak tam bir hükümet ağzıyla, devletin ve hükümetin istediği doğrultuda Kürt özgürlük hareketini suçlamaya yönelmişlerdir.

AKP hükümetinin ve yandaş basının bu yaklaşımı esas olarak da Demokratik Özerkliğin ilanıyla birlikte düşündükleri anayasa, düşündükleri siyasal sistemin bozulmasıyla ilgilidir. Demokratik Özerkliğin ilanı ve Kürt halkının Demokratik Özerkliğe sahiplenmesinden sonra yeni anayasa yaparken zorlanacaklarını açıkça görmüşlerdir. Kürtlerin taleplerini karşılamayan bir anayasa yaptıkları takdirde güçlü bir direnişle karşılaşacaklarını görerek Kürt özgürlük hareketinin, demokratik güçlerin üzerine giderek geri adım attırmaya ve bu temelde de Demokratik Özerklik taleplerinden, buna dayalı Türkiye'nin demokratikleşmesi taleplerinden vazgeçirerek kendilerinin düşündüğü anayasayı ve siyasal sistemi Kürtlere ve demokrasi güçlerine kabul ettirmeye çalışmaktadırlar. AKP'nin son zamanlarda yürüttüğü politikayı bu çerçevede ele almak gerekmektedir.

Dikkat edilirse Demokratik Özerkliğin ilanı ve aynı gün 20 askerin ölümüyle birlikte Kürt özgürlük hareketi içinde parçalanma olduğunu yoğunca işlediler. PKK'nin İmralı'yı dinlemediği, İmralı'dan meclise dönün mesajı geldiği ve heyetle görüşmeler olduğu bir dönemde Demokratik Özerkliğin ilan edildiğini sıkça işlediler. Böylece Önder Apo ile PKK arasında Önder Apo ile BDP arasında, BDP ile PKK arasında çelişkiler olduğunu yaymaya çalıştılar. Özellikle parçalanmanın olduğu, bu nedenle Önder Apo'nun PKK üzerinde etkisinin kalmadığının propagandasını yaparak Kürt halkı ve demokrasi güçlerinde moral bozukluğu yaratmaya çalıştılar. Bu değerlendirmelerin doğru olmadığını devlet de yandaş basın da iyi bilmektedir. Ama esas olarak da Kürt halkının moraline yönelik, psikolojisine yönelik bir saldırı yapıldığı açıktır. AKP'nin tasfiye politikasını artırdığı, psikolojik savaşını yürüttüğü ve siyasal ve sosyal kuşatma yarattığı bir süreçte Kürt halkının moralini bozmak için Önderlik ile Özgürlük hareketi arasında ayrılık olduğu biçimindeki haberleri sıkça işlediler. O düzeyde işlediler ki neredeyse birçok insan "acaba böyle bir şey olabilir mi" biçiminde düşünmeye başlamıştır. Hatta öyle ki Önderliğin yapacağı avukat görüşmesinde "Demokratik Özerklik niye ilan edildi, askerler neden vuruldu" biçiminde değerlendirmeler yapacağını söyleyenler bile oldu. Halbuki Önderlik her zaman gerillanın kendisini koruma hakkı olduğunu, bunun meşru savunma olduğunu, üzerine gelindiği zaman kendisini koruması gerektiğini ısrarla belirtiyordu. Hatta kendisini korumayan gerillayı her zaman şiddetle eleştirmiş, bu gerillacılığın kendisinin öngördüğü gerillacılık olmadığını söyleyerek ya doğru savaşın ya da savaşmayın biçiminde değerlendirmeler yapmıştır. Bu açıdan askerin operasyon yaptığı bir süreçte gerillanın eylem yapması karşısında Önderliğin zaten söyleyeceği bir şeyi olmazdı.

Demokratik Özerklik de zaten 2005 yılında Demokratik Konfederalizmin ilan edilmesiyle birlikte gündeme gelen ve inşasına başlanmış bir projeydi. Nitekim Önderlik bunu da hatırlattı. Şu açıktır ki, gelinen aşamada ya Türk devleti Demokratik Özerkliği kabul ettiğini ve anayasal güvenceye kavuşturacağını açıkça deklere edecektir ya da devrimci halk savaşı başlayacaktır. Önder Apo da bunu defalarca vurguladı. Bırakalım son zamanlarda bu türlü değerlendirme yapmasını, 2009'daki Yol Haritası'nın verilmemesi, Barış Gruplarına olumsuz yaklaşılması, DTP'nin kapatılması, birçok belediye başkanı dahil binlerce politikacının tutuklanması karşısında Önder Apo "bir oyundu, bitti" değerlendirmesinde bulunmuştur. 2009'dan itibaren tarihle, toplumla uzun süreli oynanmaz diyerek Kürt özgürlük hareketinin önünde Fransız Devrimi ve Rus Devrimi biçiminde bir devrimci sürecin olduğunu defalarca dile getirmiştir.

Kuşkusuz Önder Apo her zaman barışçıl çözümden yanadır. 1993'ten beri Kürt sorununun demokratik siyasal yollardan çözülüp adil bir barışın gerçekleşmesini arzulamaktadır. Ama Türk devleti demokratik çözüm ve barış yerine tasfiye etmeyi amaçladığı bir süreçte de Kürt halkının, Kürt özgürlük hareketinin direnişten başka bir seçeneği olmayacağını da bizzat Önder Apo defalarca vurgulamıştır. Kaldı ki Kürt özgürlük hareketi Demokratik Özerkliği ilan ederek demokratik çözümü yeni dayatmıyor. Ya demokratik çözüm ya görkemli direniş sloganını yeni dillendirmiyor. Kürt özgürlük hareketi iki yıldan fazladır devrimci halk savaşı sürecine girmiştir. Türk devletinin çözümsüzlükte ısrar etiği bir süreçte tarihe karşı, topluma karşı, insanlığa karşı sorumluğunu da yerine getirmek için devrimci bir hamle yaparak demokratik siyasal çözümü gerçekleştirme ve Türkiye'yi demokratikleştirme sorumluluğuyla karşı karşıyadır. Hatta bu devrimci sorumluluğu yerine getirme konusunda geç kalmıştır. Önder Apo bu gerçeği, *"devlet Kürt sorununu çözmekten, PKK de devrim yapmaktan korkuyor"* biçiminde ifade etmiştir. Dolayısıyla Demokratik Özerkliğin ilanı ve kurumlaşması da geç kalmıştır, Kürt özgürlük hareketinin devrimci bir hamleyle çözümü dayatması da geç kalmıştır. Bu bakımdan bazılarının belirttiği gibi zamanı değil yaklaşımların bırakalım dönemsel, güncel olarak bile kabul edilecek bir durum değildir.

Saldırılar karşısında dik durmak ve mücadele etmek gerekmektedir

Türk devletinin inkar ve imha politikasını yürüttüğü, bütün muhaliflerin iradesini kırarak kendisine göre yeni bir anayasa yapmak istediği ve böyle bir yeni anayasa yapmasının önündeki en temel engel olan Kürt özgürlük hareketini tasfiye ederek devleti ele geçirmeye yöneldiği bir süreçte Kürt hareketine demokratik iradeyi ortaya koymaktan ve direnişten başka yol kalmamıştır. AKP Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme temelinde devleti ele geçirmek istemektedir. Çünkü Türkiye'de hala devleti ele geçirmeyi hak etmek için Kürtler üzerinde siyasi egemenlik ve kültürel soykırımı sağlayan bir aktör olmak gerekmektedir. Eğer Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmezse şu anki kazanımları bile tehlikeye girebilecektir. Şu ana kadar elde ettiği devlet mevzilerini Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme doğrultusundaki rolünden dolayı, bu rol kendisine verildiğinden dolayı, bu rolü yerine getirecek en iyi güç kendisi olduğundan dolayı kazanmıştır. Kürt özgürlük hareketi'ni tasfiye etme konusunda Türkiye'de başka bir siyasi güç bulunmadığından AKP'nin siyasal, ekonomik alanda güç kazanmasına göz yumulmuştur. Daha doğrusu devlet siyasal islamı içine alarak o mevzilerin kazanılmasının önünü açmıştır. Eğer Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme becerisi gösteremezse, bu konuda başarısız kalırsa devlet içinde kazandığı mevzileri kaybetmeyle karşı karşıya kalacağını çok iyi bilmektedir. Çünkü o mevzileri demokrasi mücadelesiyle almadı. Kürt halkı ve demokrasi güçleri gibi büyük bir demokrasi mücadelesi yürüterek o mevzileri elde etmedi. Aksine Kürt özgürlük hareketini en iyi ben tasfiye ederim, demokratik güçleri en iyi ben kuyruğuma takar ve etkisizleştiririm diyerek iktidarda kaldı.

Türkiye'de hala Kürt sorununu siyasal temelde çözerek Türkiye'yi demokratikleştirecek bir siyasal irade ortaya çıkmamıştır. Bu nedenle AKP hükümeti de demokratikleşme doğrultusunda adımlar atarak kendini güçlendirmeyi değil, Kürt özgürlük hareketini tasfiye ederek siyasal egemenlikçi ve kültürel soykırımcı devletin başat gücü olmayı hedeflemektedir. Artık yeni devlet aklı Türk islam sentezidir. Yüzyıllık devlet politikası böyle bir mutasyona uğramıştır. Bundan sonra Kürt özgürlük hareketine karşı Türk islam sentezinin derin devleti, yeşil Ergenekon'u ve özel savaş güçleri savaşacaktır. Nitekim özel harekat polis güçlerinin yeniden örgütlenmesi bunu ifade etmektedir. Bu güçlerin de tamamen psikolojik savaş karakteriyle yetişen ve kirli savaşın binbir yöntemini uygulayacak güçler olacağı açıktır.

Yeni koşullara uyarlanmış ve kendini yenilemiş bu askeri, siyasi ve psikolojik saldırılar karşı yapılması gereken, dik durmasını bilmek ve mücadele etmektir. 1990'lı yıllardaki yöntemle bugün Kürt özgürlük hareketine karşı başarılı olmak mümkün değildir. Demokrasi ve özgürlükler karşısında güçlü bir Kürt halk gerçekliği ortaya çıktığı gibi, Türkiye demokrasi güçleri de önemli bir birikime sahiptir. AKP bile Türkiye toplumundaki demokrasi özlemine seslenerek iktidar olmuş, bugün de iktidarını kuyrukçusu olduğu kendine demokrat ve liberal diyen çevrelere borçludur. Bu gerçeklik bile AKP'nin yürüteceği kirli savaşın temellerinin çok zayıf olduğunu göstermektedir. Yürüteceği savaşla yüzündeki maske kısa sürede düşeceğinden demokrasi ve özgürlük güçleri karşısında direnmesi zor olacaktır. Türk devletinin en son silahı olan AKP de etkisiz kaldığında Kürt sorununun demokratik çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesinin önü sonuna kadar açılacaktır.

AKP Ortadoğu'da emperyalizmin siyasal ve sosyal ajanı rolünde olduğu gibi, Türkiye'de de halkları egemenlik altında tutma aracı olarak iç ve dış güçler tarafından kullanılmaktadır. Bu açıdan AKP'ye karşı mücadele sadece Kürt sorununu çözüp Türkiye'yi demokratikleştirme mücadelesi değildir, aynı zamanda Ortadoğu'da siyasal ve sosyal ajan rolünü oynayan bir gücün etkisizleştirilerek Ortadoğu'da da gerçek bir demokrasi ve özgürlüğün önünü açma mücadelesi olarak görülmelidir.

Bu mücadele yürütülürken gereken siyasal araçlara da kavuşmak gerekmektedir. Bu açıdan Türkiye genelindeki demokrasi hareketinin güçlü bir biçimde sürdürülmesine siyasal ve sosyal zemin yaratacak Demokratik Ulus Konferansı'nın kısa sürede gerçekleşerek Demokratik Ulus'un ulus devletçi faşist zihniyete karşı mücadele edecek demokratik örgütlenmelere ve yönetim gerçeğine ulaştırılması gerekecektir. Devletçi ulus yerine özgürlük ve demokrasinin siyasal ve sosyal temeli olan Demokratik Ulus gerçeğine böyle ulaşılabilir.

Bunun yanında Ortadoğu'nun en temel demokrasi dinamiği olan Kürtlerin bütün parçalardaki siyasi güçlerin katılımıyla gerçekleştireceği Ulusal Konferans da Ortadoğu'nun temel dönüştürücü demokratik gücü olan Kürt halkını da demokratik kurumlaşmalara ve siyasal yönetime kavuşturarak Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesi ve özgürleştirilmesinde daha etkin rol oynamasını sağlatmak gerekmektedir.

Kürt kör düğümünün çözümünde Suriye devriminin rolü ve önemi

Aslında Ortadoğu'daki sorunlar ve çözüm arayışları şimdi biraz rotasına girmiş bulunuyor. Biz de şimdiye kadar yürüttüğümüz mücadelede biraz sınırlı kaldık. Bazı hususlar bölgesel konuma ulaşmamızı engelledi. Özellikle Irak üzerinden engellendik. PKK'nin fırtınasını küresel sistem Irak üzerinden durdurmayı esas aldı, planladı ve uluslararası komplo çerçevesinde geçen süreçte de en azından hızını kesti, erteletti, gelişimini yavaşlattı. Belli bir set oluşturdu. Aslında Güney Kürdistan modeli diye ortaya çıkartılan model, PKK devrimi önünde bir set oluşturma, bu devrimin Ortadoğu'ya yayılmasını engellemek için set çekme hareketiydi. Bir düzeye de ulaştı. Dolayısıyla şimdiye kadar Arap alemine yeteri kadar yansıyamayan bir devrim konumunda kaldık. Elbette Arabistan'a yayılamayan bir devrim de gerçek anlamda Ortadoğu devrimi olamaz, bölgesel bir karakter kazanamaz. Sadece Türkiye'yle ve İran'la sınırlı olmak zayıf bir durum değil, bunu küçümsememek de gerekiyor. Türkiye'yle ilişkili olmak Avrupa'ya nüfuz etmeyi, açılmayı ifade ediyor. İran'la ilişkili olmak Asya'ya açılmayı ifade ediyor. Yani oraların da arka planı geniştir, kapsamlıdır. Fakat tam bir bölgesel devrim haline gelebilmek, tarihte Ortadoğu diye bir bölgenin oluşmasına yol açan etkenleri günümüzde de işletebilmek için Arabistan'a açılmak, Arap devrimi haline gelmek çok çok önemli. Arabistan da Afrika'ya açılım anlamında önemli olmaktadır. Tarihsel olarak baktığımızda, insanlığın yol haritası Afrika'dan Ortadoğu'ya yürüyüş biçimindedir. Dolayısıyla Ortadoğu'yu içine alan ve Afrika'ya açılan bir devrim de insanlık tarihiyle bütünleşmiş bir devrim haline gelir.

Diğer yandan günümüz dünyasının yoksulları, ezilenleri, fakirleri Afrika'yla temsil ediliyor. Avrupa zenginleri, Asya orta halli olanları temsil ederken, Afrika da yoksulları, köleleri, en alttakileri temsil ediyor. Dolayısıyla köle olanların, ezilenlerin kurtuluş devrimi –ki bu PKK gerçeğini temsil ediyor– elbette ki kitlesel zemin olarak birinci planda Avrupa'yı ve Asya'yı değil, Afrika'yı kendine esas almak durumunda. Onun da kapısı Arabistan'da açılıyor.

Şimdi Güney Kürdistan'da set çekmek, Irak'a açılımı kapatmak demek, PKK devrimini kendi kitlesel zeminine kavuşturmamak, oraya yayılımını, açılımını engellemek anlamına geliyor. Bu bir değerlendirme de değil. Belki şimdi yeni bir değerlendirmeymiş gibi ortaya konuluyor görünüp, algılanabilir, ama gerçekte öyle değildir. PKK devrimine dönük böyle set çekmeler baştan beri var. Dolayısıyla bu bir değerlendirme değil, bir realitedir. Daha parti kuruluşa giderken de, Türkiye'den kalkıp Kürdistan'a geldiğinde ve bir ulusal kurtuluş devrimini öngördüğünde, ulusal kurtuluş devriminin zemini olacak kitlelerle buluşmak için de PKK önüne set çektiler. Bu öyle objektif bir durum değil, sübjektif olarak planlanmış bir set çekmeydi. '70'lerin sonu '80'lerin başında bu durum yaşandı ve böyle bir set çekme planının var olduğu deşifre oldu, açığa çıktı.

Bu plan, PKK'yi Botan'a sokmama planıydı. Mardin'den, Amed'den, Bingöl'den, Dersîm'den önünü kesmek, Orta Kürdistan'a ulaşmasını, Kürdistan coğrafyasının bel kemiğiyle, Kürt toplumunun tarihsel olarak esas gücüyle, ulusal kurtuluş devriminin temel kuvvetiyle buluşmasını, birleşmesini engellemek için set çekmeydi. Bunun arkasında Kürdistan'ın üzerinde imha ve inkar sistemini oluşturan bütün güçler vardı. O zaman bütün dünya iki blok haline dönüşmüştü: Batı ve Doğu Bloğu, Amerika ve Sovyet bloğu. Bu iki blok dünyanın her yerinde birbiriyle savaş halindeydi. Fakat PKK'nin Botan'a girişini engelleme planında bu güçlerin hepsi vardı. Bir ucu Amerika'ydı, diğer ucu Sovyetler'di. Amerika'nın güdümündeki siyasi güçlerin bir ucu Demirel, Ecevit, Türkeş ve benzerleri olduğu gibi, diğer ucu KDP'ydi, Irak Komünist Partisi'ydi, Türkiye Komünist Partisi'ydi, Ulusal Demokratik Güçbirliği'ydi, yani Kuzey'de PKK'yi tasfiye etmek için oluşturulan üçlü ittifak: Özgürlük Yolu, DDKD ve KUK ittifakı.

PKK bu çemberi veya planı bozduktan sonra Botan'a girebildi. PKK bu planı bozmak için yurtdışına çekilmek zorunda kaldı. Bozmak da kolay olmadı. Bu planı kırmadan da Kürdistan'a, ulusal kurtuluş devrimi yapabileceği zemine ulaşması mümkün değildi. Sadece bu değil, daha öncesi bile var. PKK'nin Ankara'dan çıkıp Kürdistan'a gelmesini engellemek için de set çekmeyi ifade eden girişimler var. Önderliği Ankara'da tutmaya çalışan, Kürdistan'a yönelimini, yürüyüşünü engellemek, aksatmak isteyen bir sürü objektif ve sübjektif ajan faaliyetleri, tutum ve davranış yaşandı. Biz bunları tarihsel olarak açığa çıkardık. Bu tür davranışların hepsinin de arkasında bir plan var. Ve o planı yapan güç de Türk sömürgeciliği ve onun kurumlarıydı. MİT ve benzeri güçlerden kaynaklı olarak böyle bir set çekme çabası olmuştu. Önderlik çok bahsetti. Örneğin Pilot Necati denilen kişinin en önemli misyonlarından birisi buydu. Yine Fatma'nın oynamaya çalıştığı rollerden önemli bir bölümü bununla bağlantılıydı.

Kürdistan'a yürüyüş büyük bir seti kırarak oldu

Kısacası, Apocu hareket önünde böyle set çekmeler baştan itibaren vardır. Daha küçük bir ideolojik akımken karşıt güçler önüne set çekmeyi, barajlamayı PKK'ye karşı bir mücadele yöntemi olarak başlatmış ve kullanmışlardır. Kürdistan'a yürüyüş büyük bir seti kırarak olmuş; Kürdistan'da ulusal kurtuluş devrimi yapılabileceği zeminine Orta Kürdistan'a, Kürdistan'ın sınırlarının kesiştiği üçgene yürüyüş büyük bir set çekmeyi kırmakla, aşmakla gerçekleşmiştir.

Tabii Ortadoğu'ya yürüyüş önünde de önemli set çekmeler vardı. Bu set çekmeyle boğuşma aslında son yirmi yılı aşan bir süre boyunca devam etti. Şimdiye kadar bir sonuca bağlanmadı. Ne barajlama tam başarılı oldu, ne de şimdiye kadar bu barajı biz tam aşabildik. Dikkat edelim, hiç aşamadık değil. Hiç aşamasaydık zaten Kürdistan'ın diğer parçalarına da yayılamazdık. Hareket olarak şimdiye kadar var olamazdık. Önderliğin Suriye'ye çıkışı, orada kısmen de olsa çalışma yapma imkanı ve fırsatı bulması bu barajın bir yerden kırılmasını, parçalanmasını ifade etti. Ona dayalı olarak Kuzey Kürdistan'da uzun süreye yayılan büyük bir gerilla direnişi yaratıldı. Fakat bu durum Ortadoğu'ya yürüyüş yönündeki barajın tümden kırılmasını, parçalanmasını içermiyordu. Setin önemli bir bölümü sağlamdı ve gerilla geliştikçe bunu aşmak gerekliydi. '90'ların başından itibaren hareket böyle bir sürece girdi. Ve set Irak'ta, Güney Kürdistan'da mevcut sistemle tam bir karşıt yapıya dönüştürüldü. Bu gerçeği böyle görmek lazım. Suriye üzerinden Önderliğin yürüttüğü çalışmalar bu seti bir ucundan kırıp bir direniş hareketinin gelişmesine yol açarken, diğer ucunun sağlam kalması da PKK devriminin Ortadoğu'ya, Arap alemine yayılmasını engelledi. Çünkü Irak üzerinden böyle bir yayılmanın pratik olarak gelişme şansı fazlaydı. Bunun için de Güney Kürdistan'da etkili olması gerekiyordu. Ve Irak'ı daha derinden etkiler hale gelmesi gerekiyordu. Küresel inkar ve imha sistemi bunu engelledi. PKK'nin Güney Kürdistan'a girişi, yayılışı, Güney Kürdistan'da oluşturulan bu sistemle engellendi.

Güney Kürdistan'daki bu sistem de Körfez Savaşı'yla ortaya çıkartıldı. Körfez Savaşı da Saddam Hüseyin'in Kuveyt'e asker sevk etmesiyle, Kuveyt'i ele geçirmesiyle gündeme geldi ve başladı. Saddam'ın karşısında Sovyetlerden Amerika'ya, İran'dan Suriye'ye kadar bütün güçler birlikte yer aldılar. Bunları unutmayalım, iyi bilelim. Tarihin en önemli dersleridir bunlar.

Demek ki PKK devriminin Ortadoğu'ya, Arap alemine yayılmasını barajlamak, engellemek için oluşturulan setin içinde de dünyada birbirine en çok karşıt olan, en fazla birbiriyle çatışıyor görünen güçlerin hepsi birlikte vardır. Botan'a PKK'nin girişini engellemeyi öngören setin içindeki güçler aynı düzeyde, aynı nitelikte, ama çok daha genişlemiş bir düzeyde bu setin önünde de vardırlar.

Bu durumu kırmak için şimdiye kadar önemli ölçüde bir mücadele yürüttük, direniş geliştirdik. İnkar ve imha sistemi Irak'ta oluşturduğu barajla PKK'yi sınırlandırıp, çeşitli komplocu saldırılarla da imha ve tasfiye etmek istedi. Uluslararası komplo dediğimiz saldırı çemberi bunu ifade ediyor. Buna karşı direniş de bu seti aşmaya, engel oluşturan barajı yıkmaya dönük bir mücadeleydi, savaştı. Kuzey Kürdistan'daki direniş bu savaşın yenilmez yanı oldu. Fakat Güney'deki engel de şimdiye kadar sürdü. Dahası Suriye üzerinden yürüttüğümüz çalışmaları sınırlandırdı, ortadan kaldırdı. Bir düzeye kadar Önderliğin Suriye üzerinden çalışarak Kuzey'de gerilla direnişini örgütleme ve geliştirme çabalarını, konumunu belli bir düzeyde yok etti, ortadan kaldırdı. Aslında Körfez Savaşı'yla birlikte Irak'tan başlayan, Güney Kürdistan'daki mevcut statüko olarak cisimleşen barajlama, giderek Önder Apo'nun Suriye'den çıkartılması ve böylece Arabistan'a açılımın bütün kapılarının PKK'ye kapatılması düzeyine ulaştı. Son on üç yıllık süreç de böyle yaşanıyor. Böylece PKK devriminin Arabistan'a yayılımın önü kapatılmış, tutulmuş ve barajlanmış oldu. Irak üzerinde zaten bu baraj oluşturulmuştu. Önderliğin '70'lerin sonunda gizli bir biçimde Suriye'ye geçişiyle kısmen bir ucundan yıkılan baraj da, Önderliğin Suriye'den çıkartılmasıyla yeninde onarılmış oldu, sağlamlaştırılmış oldu.

PKK devrimi gittikçe bölgesel zeminine daha fazla oturuyor

Şimdi Suriye ve Batı Kürdistan'daki gelişmeler, kendi zeminine daha uygun, dış bağlantılarına denk düşen bir biçimde bu setin kırılması fırsatını, imkanını yaratmış bulunuyor. Önderliğin '80'ler başındaki girişi sınırlıydı, gizliydi. Bir yerde biraz tutunma ve çok da koşulların olamadığı, imkan ve fırsatın bulunmadığı ortamdı. Aslında Suriye'ye açılım, çok fazla imkanın olmadığı, koşullarının çok oluşmadığı bir ortamda, bu zemini, fırsatları çok iyi değerlendirerek belli bir imkan yaratma hareketiydi. Yönü de büyük ölçüde Kürdistan'daki gerilla direnişini örgütlemeye dönük oldu. Çünkü ancak ona fırsat veriyordu. Onun önünü açıyordu. Ortadoğu'ya açılma, Ortadoğu'da devrimi tetikleme, mayalandırma gibi bir görev yerine getirmesinin koşulları oluşmuş, olgunlaşmış değildi. Bunun zemini yoktu. Önderlik, sınırlı bazı çalışmalar yapmakla birlikte, o zeminin kapalı olduğunu gördükçe, bütün enerjisini bir güç haline gelmek için, zemin bulmak için Kürdistan'a yöneltti. Önemli bir gelişme de oldu. Fakat dikkat edilirse şimdiye kadar diğer alan, Ortadoğu'ya açılım da barajlanmış oldu.

İşte şimdi bu aşılıyor. Zemin otuz yıl önceki, yirmi yıl önceki gibi değil. Şimdi koşullar daha uygun. Fırsat ve imkanlar daha fazla. Zemin, PKK devriminin Suriye üzerinden Ortadoğu'ya yayılması için daha çok fırsat ve imkan sunan bir elverişliliğe ulaşmış durumda. PKK önündeki barajı aşma şansı her zamankinden daha fazla. Tabii bunun gerçekleşip gerçekleşmemesi de bu fırsat ve imkanların doğru ve yeterli kullanmasına bağlı. Ama şunu söyleyebiliriz: PKK devrimi mevcut haliyle kendi çizgisinde, doğrultusunda bölgesel zeminine daha fazla oturuyor. O fırsat ve imkanı daha çok buluyor. Önderliğin daha önceki yürüttüğü çalışmalara, güce, imkana dayalı olarak imkan ve fırsatların daha yoğun ve fazla olduğu rahatlıkla söylenebilir. Önemli bir dayanak ve güce de sahip.

Diğer yandan Arap devrimi, ya da isyanının gerçek rotasına oturması yönündeki bir gelişmeden söz edebiliriz. Kuşkusuz Arap devrimi açısından, Arabistan'ın değişimi açısından belirleyici, merkez olan alanlar var. Tarihsel olarak uygarlık çıkışlarının birçoğunda bunlar yaşanmış, görülmüş, hatta insanlığın toplumsallığa yürüyüşünde, uygarlık oluşumunda bu görülmüş. 20. yüzyılda da Arap toplumuna dayatılan parçalanma ve yarı sömürgeleştirme sürecinde yine böyle bir konum ortaya çıkmış durumdadır.

İlk uygarlık çıkışının Mezopotamya ve Mısır merkezli olduğunu biliyoruz. İslam uygarlığı çıkışının Arabistan merkezli olduğunu biliyoruz. Kapitalist modernite çağında Arap milliyetçi çıkışının yine Mısır merkezli olduğunu biliyoruz. Arap ulusallaşma liderliğinin Mısır'da oluştuğunu görüyoruz. Dikkat edilirse Arabistan açısından Mısır ve çevresinin merkez olma rolü çok önde. Mezopotamya'dan, Irak'tan sağlanan gelişmeler Arabistan'a merkez olmak yerine daha çok yukarı Mezopotamya, Anadolu'ya, Avrupa'ya ve Asya'ya açılma potansiyeline sahip. Mısır merkezli veya Mısır çevresinden başlayan gelişmeler Anadolu'ya, Avrupa'ya, Asya'ya açılım sağ-

> **"Mısır ve Tunus'ta başlamış olan Arap isyanının nereye varacağının, hangi sonuçlar yaratacağının belirleyici yeri Suriye de alacağı biçim olacak. Bu nedenle Suriye'deki olaylar diğer yerlerdeki gibi saman alevi tutuşur gibi tutuşmadı. Belli bir süreci içine alarak, çevreyi tutuşturarak ancak Suriye'de de ateş yakıcı hale gelecek bir düzey kazandı"**

lamak isterken daha çok Mezopotamya'yı kullanıyor. Oraya yayılarak bunu gerçekleştiriyor. Örneğin islam devriminin yayılımı kesinlikle böyle oluyor. Fakat daha çok da Kuzey Afrika'ya, orası üzeriden Avrupa'ya yayılım var, yine Asya'ya yayılım vardır.

Suriye'deki gelişmeler de diğer yerlerdeki gibi olmayacak

Dikkat edilirse son Arap isyanının başlangıcı da aslında Amerika'yla çatışma temelinde Irak'tan başladı ve sonrasına Arabistan'a yayıldı. Dolayısıyla kapitalist sistemle açıktan çatışmaya dönüştüğü yer Mezopotamya oldu. Irak'ta, Basra'da ve Bağdat'ta başladı. Bu çatışma durumu belli bir süreci aldı. Son dönemlerde Mısır ve çevresine yayıldı. Orada yaşanan gelişmelere dönüştü. Özelikle içinde bulunduğumuz yılın başından, 2011 Ocakı'ndan itibaren başlayan Arap isyan hareketinin böyle bir konumu var. Tunus, Mısır merkezli olma durumu var. Kesinlikle bunu tarihten kopuk ele almamak gerekiyor. Daha somut olarak da Körfez Savaşı'yla başlayan süreçten asla koparmamak gerekiyor. O sürecin önemli bir parçası ve aşamasını ifade ediyor.

Fakat dikkat edilirse Arabistan kaynaklı –ister Mezopotamya'dan başlasın, ister Arabistan, isterse Mısır'dan, hangisinden olursa olsun– alanlardan başlayan hareketlerin ilerleyip yayılabilmesinde önemli bir durak Şam oluyor. Uygarlığın doğuşu, köleciliğin gelişimi açısından da bu böyle. Sümer ve Mısır köleciliğinin Anadolu'ya ve Yunanistan'a yayılımında Şam'da yarattığı sonuçlar önemli. Mekke ve Medine'den başlayan islam devriminin Ortadoğu'yu fethinde ve yeni bir sistem kazanmasında Şam da önemli düzeyde belirleyicidir. Mısır'da Cemal Abdülnasır darbesiyle başlayan Arap milliyetçi devriminin bütün Arabistan'ı içine almasında, kapsamasında Suriye'deki Baas darbesinin, Hafız Esat darbe ve yönetiminin ortaya çıkmasının belirleyiciliği söz konusu.

Dikkat edelim bütün bunlardan aşağı Mezopotamya'nın, Arabistan'ın, Mısır'ın başlangıç yapma, çıkış yapma durumları var. Ama hepsinin de Ortadoğu'ya yayılma, bir Ortadoğu hareketi haline gelme ve orası üzeri Avrupa'ya yayılmada temel bir adım, güç kazanma noktası Şam'da aldığı biçim oluyor. Şam'ın da Arabistan'da yayılan akımlar içerisinde böyle bir misyonu, rolü, konumu var. Bu gerçeği böyle görmemiz lazım.

Dolayısıyla Mısır ve Tunus'ta başlayan hareketin de doğru ve yeterli konum kazanabilmesi ve gerçekten bir Arap devrimi haline gelebilmesi Şam'da alacağı biçime bağlıdır. Eğer tarih temel adımlarda tümüyle böyle bir seyir izlemişse, bugün de böyle bir gelişme olabileceğini değerlendirebiliriz. Bir öngörü olarak bunu ortaya koyabiliriz. Bu bakımdan şöyle değerlendirilebilir: Mısır ve Tunus'ta başlamış olan Arap isyanının nereye varacağının, hangi sonuçlar yaratacağının belirleyici yeri Suriye'de alacağı biçim olacak. Bu nedenle Suriye'deki olaylar diğer yerlerdeki gibi saman alevi tutuşur gibi tutuşmadı. Belli bir süreci içine alarak, çevreyi tutuşturarak ancak Suriye'de de ateş yakıcı hale gelecek bir düzey kazandı. Fakat şunu bilmeliyiz; Suriye'de alacağı biçim, Suriye'deki gelişmeler de diğer yerlerdeki gibi olmayacak, onlara benzemeyecek; ne Tunus'taki gibi, ne Mısır'daki gibi, ne de Yemen'deki gibi olacak. Tersine, hepsini de aşan bir düzey kazanacak. Aslında bu isyanın ne olup olmadığı, hangi sonuçlar yaratıp yaratmayacağı, neye muktedir olduğu Şam'da yaratacağı sonuçlara bağlı olacak; Şam'daki mücadeleyle, gelişmelerle belirlenecek. Mevcut Arap isyanında şu ortaya çıkıyor: Bu isyan Suriye'ye, Şam'a yayıldıkça gerçek zemine oturuyor, gerçeğinin ne olup olmadığının açığa çıkacağı zemine kavuşmuş oluyor. Bu iki hususu önemle değerlendirmek, bilmek, anlamak lazım.

Bütün bunlar neyi ifade ediyor? Suriye'deki güncel yaşanan durumun nedenlerinin, Suriye içinde var olan ekonomik, sosyal, siyasal sorunların, yaşanan çelişkilerin ve çatışmaların çok ötesinde tarihsel, bölgesel, hatta küresel boyutlara sahip olduğunu gösteriyor. Suriye'de devrim dediğimiz olayın; yeni bir çıkış yapma, başlangıç oluşturma, Asya'ya, Avrupa'ya, Afrika'ya kadar yayılabilecek bir yeni sistemin, akımın, hareketin ortaya çıkıp başarı kazanmasını sağlatacak düzeyde bir kapsama ve derinliğe sahip olduğunu görmemiz gerekiyor. Kuşkusuz olup bitenler ve yaşananlarda Suriye'deki içyapının, ekonomik, sosyal, siyasi, askeri durumun, bunların yol açtığı çelişkilerin de önemli payı var. Nihayetinde çatışmalar bu alanda yaşanıyor. Çatışmalar yaşanırken kendi iç çelişkilerinden kopuk değildir. Çatışma dinamikleri onlardır. Çatışmayı yaratan güçler başka olsa da, çatışmayı sürdüren, yürüten, sonucu yaratacak olan dinamikler oradadır. O bakımdan da elbette ki Suriye'nin iç durumu, toplumsal sorunları ve bunun yol açtığı çelişkiler de bu sürecin nasıl sonuçlanacağının belirlenmesi açısından önem ifade ediyor. Belirleyici düzeyde bir role sahip bulunuyor.

Fakat Suriye'de olup bitenleri sadece Suriye'de olup biten çelişkilerle, Suriye yönetiminin durumuyla, toplumun özellikleriyle anlatmaya çalışmak, anlatmak yeterli bir yaklaşım olmuyor. Bugün Suriye'de yaşananların Suriye içindeki olaylardan çok, dıştan küresel düzeyde, bölgesel düzeyde yaşanan mücadelelerin etkisiyle ortaya çıkma gerçekliği daha fazladır. Bu yönü görmek gerekiyor. Bir yandan Kürdistan'da gelişen PKK devriminin bir bölgesel devrim olma arayışlarının –ki yirmi yıldır bunun mücadelesini veriyor– önemli bir rotaya oturma, gerçek zeminine Suriye'deki mücadeleyle ulaşma gibi bir pozisyonu var; diğer yandan da Mısır ve Tunus'ta başlamış olan Arap isyanının Arabistan'da nasıl değişikliklere yol açacağı, bunun belirleneceği rotaya, zemine ulaşması, oturması gibi bir gerçeklik söz konusudur. Şimdi Suriye'deki durum bunları ifade ediyor.

Suriye'deki olaylar, çatışmalar deyip geçmemek lazım. Suriye'de yaşanacakları sadece Suriye sınırları içindeki olaylar olarak görmemek lazım. Suriye'deki çelişkilerin gücüne, kapsamına bakarak sadece ele almamak lazım. O bakış açısı çok dar, yerel olur; Suriye'de olup bitenleri ve olabilecekleri anlama, görme, öngörme imkanı ve fırsatı kesinlikle vermez. Yetersiz bir düşünce sistemi ortaya çıkar. Bunun devamı da kuşkusuz yanlışa yol açar. Yanlış anlama ve değerlendirmeyi ortaya çıkartır. Bu duruma düşmememiz gerekiyor. Onun için de tarihsel derslere bakarak, tarih bilincinin içerdiği dersleri değerlendirerek, bugün Suriye'de yaşanan gelişmeleri, onun kuzeyden Kürdistan'dan, güneyden Arabistan'dan gelen mücadele dalgalarıyla ilişkisini doğru görmek, anlamak gerekli. Bununla birlikte Suriye'nin iç durumunu da anlayabilmek, değerlendirebilmek lazım. Yine küresel kapitalist sistemin bölge üzerinde yürüttüğü egemenlik mücadelesinin, hegemonya mücadelesinin yönleriyle, boyutlarıyla birlikte ele alıp değerlendirebilmek lazım.

Ortadoğu politikalarını İngiltere belirliyor

Aslında bu sistem Ortadoğu'da yüz yıllık bir hegemonyaya sahip. Son yirmi yıldır da Yeni Dünya Düzeni projesi adı altında bu hegemonik sistemi yeniden yapılandırmaya çalışıyor. Bunun için savaşa Irak'tan başladı. Afganistan'da savaştı. Son dönemlerde ise Mısır'a rol oynatmak istedi. Arap toplumundaki, Arap ulusundaki gelişmelerde Mısır'ın hem nicel, hem nitel olarak taşıdığı önemi, öncülüğü gördü. O nedenle 20. yüzyılın başında I. Dünya Savaşı ile İngiltere merkezli kapitalist küresel hegemonyanın Türkiye ve İran merkezli Ortadoğu stratejisinde değişiklikler yapmak, Arabistan'a dönük politikaları Mısır üzerinden geliştirmek gibi bir yeni arayış, açılım içerisinde girdi. Bu temelde de yirmi yıldır sürdürdüğü yeniden yapılanma mücadelesini sonuca götürmek istiyor. Irak'ta, Afganistan'da elde ettiklerini ilerletmek, yaşadığı çıkmazdan kurtulmak çabasını sürdürüyor. Herhalde bu noktada sistem güçleri de giderek Suriye'nin önemini, bölgedeki gelişmelerde taşıdığı belirleyiciliği daha fazla görecekler, hatta gittikçe görür hale geliyorlar.

Ama sanki ABD hala böyle bir bilince tam sahip değil. Zaten var olan politikaları Amerika belirlemiyor; İngiltere belirliyor, yürütüyor. Dikkat edilirse İngiltere I. Dünya Savaşı'nın fatihiydi. Ortadoğu sisteminin oluşmasında rol oynayan birinci derecede güçtü. Bu sistemi oluştururken Mısır'a ve Irak'a, biraz da Filistin'e öncelik verdi. Lübnan'ı, Suriye'yi Fransa'ya bıraktı. Onun için o sistem çok fazla bölgesel bir yapı kazanamadı. Bölge tarafından içselleştirilmedi. Bölgeyle hep çelişki ve çatışma içinde olan bir durumu yaşadı. Yerel güçler, bölge güçleri tarafından hep reddedildi. Bugün de bu reddediliş sürüyor ve bu durum da çatışmalara yol açıyor.

Dikkat edilirse, Amerika da hep bu yeniden yapılandırma faaliyetlerini İngiltere'nin oluşturduğu Ortadoğu stratejisini yürütme temelinde sürdürüyor. Siyasette İngiltere belirleyiciliği burada ortaya çıkıyor. Bu temelde yoğun çaba harcadılar. Yirmi yıldır yapmadıkları kalmadı. Fakat istediklerine ulaşamadılar. Bunun sonucunda işte bazı değişiklikler yapmayı, Mısır'la biraz daha farklı ilişkilenmeyi, Mısır'a biraz daha farklı rol oynatacak bir politikayı geliştirmeyi öngördüler. Tabii o da yetmez. Mısır bazı başlangıçlar yapmak için önemli bir alan, iyi bir alan. Fakat dikkat edilirse tayin edici bir alan değil. Hiçbir şey Mısır üzerinden belirlenmiş, tayin edilmiş değildir. Mısır her şeye öncülük edebilecek, başlatabilecek bir tarihe, kültür birikimine sahip. Tarih boyunca böyle pratikleri var. Fakat belirleyici bir sistem yaratmış da değil. Mısır çıkışları başka yerlerde sisteme dönüşüyor. İşte Mısır çıkışlı gelişmelerin sisteme dönüşmesinde rol oynayan yer Suriye'dir. Kapitalist küresel sistem sanki son dönmelerde bunu gittikçe daha fazla gördü, hissetti. Suriye'ye yaklaşım bu nedenle daha ihtiyatlıdır, daha dikkatlidir. Küresel sistemin bu temelde yaklaştığını net görüyoruz. Herkes de böyle yaklaşıyor. Şam'daki yönetim de bu gerçeği bildiği için, bu ihtiyat durumuna dayanarak kendini yaşatmaya, ömrünü uzatmaya çalışıyor. Aslında Beşar Esad yönetiminin temel dayanağı bundan oluşuyor. Öyle herhangi bir gücü yok. Kendini ayakta tutacak bir müttefiki de yok. Fakat bulunduğu coğrafyanın öneminin bilincindedir. Belki de bütün bu söz konusu ettiğimiz çatışmaların sonuçlarının belirleneceği yer Şam olacaktır. Yeni sistem nasıl oluşacak? PKK devrimi ne kadar bölgeselleşecek, Arap devrimiyle birleşecek? Arap isyanı bir demokratik devrime ne kadar dönüşecek? ABD'nin yirmi yıldır yürüttüğü Büyük Ortadoğu Projesi çerçevesindeki küresel kapitalist hegemonyanın yeniden yapılanması ne kadar gerçekleşebilecek? Bunların hepsi aslında Şam'da yürütülen mücadelenin sonuçlarıyla belirleneceğe benziyor. Bunun için de herkes ihtiyatlı, dikkatli yaklaşıyor. Başka yerlerde olduğu gibi hızlı, aceleci davranmıyor, hazırlıksız hareket etmiyor. Deyim yerindeyse kılı kırk yarıyor. Bir politika belirleyecek, bir adım atacaksa onu on kere ölçüp biçiyor. O nedenle Arap isyanı Şam'a geç ulaştı. O nedenle Amerika'nın Şam'a dönük politik yaklaşımları Ortadoğu'nun diğer alanlarında olduğu gibi erken, aceleci bir pratik planlamaya kavuşmadı.

Bu nedenle Şam kavgası daha kapsamlı, daha derinlikli, daha tayin edici ve belirleyici özelliklere sahip bir kavgadır. Şam yönetimi de bunu biliyor ve bu kadar derinliğe, kapsama sahip bir mücadele zemini üzerinde durduğu için ve bütün mücadele güçleri ihtiyat içinde yaklaştığı için kendini böyle bir mücadele ortamında yaşatabilir görüyor. Şam yönetiminin dayanağı da işte bu mücadele durumudur. O nedenle daha rahat görünüyor. Bu dengeleri yaratmaya çalışıyor. Beşar Esad yönetimini öyle hafife almamak da lazım.

Diğer yandan var olan bu gerçekliği, bu politikaları bu yönetimle değerlendirmemek gerekir. Bunun öncesi var. Herkesin parası, ordusu, nüfuzu vardı; fakat en çatışmalı dönemde, dünyanın ikiye bölündüğü, Doğu-Batı blokları arasında küresel düzeyde bir kavganın sürdüğü, bunun Ortadoğu'yu kasıp kavurduğu ortamda Ortadoğu politikalarını Hafız Esad yönetimi belirledi. Peki, hangi güce dayandı? Paranın gücüne mi, silahın gücüne mi, ordunun gücüne mi? Hayır, hiçbirisine değil. Suriye'nin taşıdığı konuma dayandı. Şam'da olmanın, Şam'da politika yapmanın gücüne dayandı. Bütün mücadele güçlerinin Şam üzerindeki yansımalarına dayandı, onu iyi anladı, iyi okudu. Buna göre de belirleyici politikayı Hafız Esad yürüttü. Ortadoğu'nun en etkili politikacısı oldu. Washington yönetimi Moskova'yla savaşırken bile, o sistem içerisinde en az Moskova kadar Şam'ı da dikkate aldı. Ona uygun yaklaşım gösterdi. Dolayısıyla vaolan politikaları Beşar Esad yönetimi oluşturuyor sanmak, bu yönetimi de çok düzensiz, sistemsiz, laçka, gevşek görmek, ciddiyetsiz bulmak doğru olmaz. Bu tarihsel bilinçten yoksun bir yaklaşım, değerlendirme olur. Kesinlikle öyle yapmamak gerekli. Bunun arkasında belirttiğimiz politikalar var. Mevcut devlet ona göre oluştu. Devleti aslında Hafız Esad politikaları kısmen şekillendirdi. Aslında Önderlik de dedi, devlet değil taslaktır. Taslağa içerik kazandıran Hafız Esad yönetiminin politikaları oldu. Bu bir gerçek. Elbette ona da yön veren tarihsel gerçekliktir. Hafız Esad da o tarih ve toplumsal zemin içinde ortaya çıktı. Yoksa gökten tanrı tarafından peygamber olarak gönderilmedi. Öyle özel hazırlanmış bir kişi değildi. Tamamen o zeminin özelliklerinin gücünün bir sonucu olarak ortaya çıktı. Üzerinde yaşadığı zemini iyi anladı, iyi değerlendirdi ve ona iyi rol oynattı. Dolayısıyla şimdi var olan Beşar Esad yönetiminin durumunu böyle görmek, anlamak daha doğrudur.

Kördüğüm Şam'da çözülecek

Öte yandan, var olan Suriye yönetimi bu tarih bilincine ne kadar sahip, bu zemini ne kadar temsil edebiliyor? Ne kadar anlıyor? Ne kadar bütünlüklü? Politika yapma gücü ne kadar var? Elbette bu temelde yönetim gücünü de insan sorgulayabilir, zayıflıklarını ve güçlü yanlarını görebilir. Çünkü zemin böyle olmakla birlikte, orada olan herkes bu zemini aynı düzeyde anlayabilir ve temsil eder denemez. Çok güçlü bir zemin olur, ama onu anlamakta ve temsil etmekte çok zayıf bir yönetim bulunabilir. O durumda o yönetim düşer, çok etkisiz konuma gelir. Bu da bir gerçek. Dolayısıyla mevcut yönetimi değerlendirirken, hem o yönetim gerçeğine bakmak, hem de var olan zemine ve o zemini temsil edip etmediğine bakmak lazım. Eğer temsil etme gücü varsa, onu ciddiye almak, eğer öyle değilse, zayıflıkları varsa, o zaman tabii ki daha farklı yaklaşım göstermek gerekir.

İkincisi, Suriye devrimi üzerinde bu kadar ilginin, dikkatin oluşması boşuna değil. Her tarafta mücadele edildi, ama herhalde kördüğüm Şam'da çözülecek. Öyle anlaşılıyor ki, bütün bu mücadelelerin nasıl sonuçlanacağı, nereye varacağı Şam'daki kavga sonucunda belli olacak. Bunun için de oradaki mücadele daha köklüdür, daha derindir. Şiddeti az olabilir, örgütsüz olabilir, hatta Suriye'de yaşayan birçok kesim bunu hiç anlamayabilir de. O nedenle onlara bakıp değerlendirmek gerçekten yanlış, yetersiz olur. Öyle yapmamak lazım. Bir dünya savaşıyor orada. Tarihin derinliklerinden gelmiş ve günümüzde kendisini yenilemeye çalışan bir devletçi uygarlık sisteminin iç çelişkileriyle, bunu aşmaya, bundan kurtulmaya çalışan

> **"Amerika yeniden yapılandırma faaliyetlerini İngiltere'nin oluşturduğu Ortadoğu stratejisini yürütme temelinde sürdürüyor. Siyasette İngiltere belirleyiciliği burada ortaya çıkıyor. Bu temelde yoğun çaba harcadılar. Yirmi yıldır yapmadıkları kalmadı. Fakat istediklerine ulaşamadılar. Sonuçta bazı değişiklikler yapmayı, Mısır'a farklı rol oynatacak bir politikayı geliştirmeyi öngördüler"**

halkların demokratik sistem arayışlarının, demokratik uygarlık geliştirme arayışlarının en yoğun, tayin edici bir mücadele, çatışma yürüttüğü alan oluyor. O nedenle de tabii ki Suriye'de olup bitenler önemlidir. Siyasi askeri kavgalar kapsamlıdır, derinliklidir. Suriye'nin içinden bağımsız olarak, yine pratikleşme düzeyinden, içerdiği şiddetten bağımsız olarak kesinlikle böyle bir tayin ediciliği, belirleyiciliği vardır. Ancak bu biçimde görülür, böyle anlaşılır, bu temelde yaklaşım gösterilirse Suriye'deki olaylar, gelişmeler, mücadele doğru anlaşılabilir. Muhtemel gelişmeler nasıl olabilecek bunlar öngörülebilir. Buna göre de yeterli, doğru politikalar oluşturulabilir. Planlar yapılabilir. Mücadele yürütülebilir. Devrimci politik askeri çatışmalar geliştirilebilir. Böyle bakamayanlar, bugün yaşananları tam ve derinlikli anlayamayacakları gibi, yarın nelerin gelişebileceğini de doğruya yakın olarak kestiremezler. Bunun sonucunda da kendilerini gelecek için iyi hazırlayamazlar. Yarına hazırlıklı giremezler. Planlı yaklaşamazlar. Bu da mücadelede hazırlıksız olmalarını ve zayıf konumda bulunmalarını ifade eder. Ve tabii bu durum da kaybetmeye, yenilmeye, başarısız kalmaya götürür. Öyle yaklaşan bir gücün bu büyük kavgada başarı elde etmesi mümkün değildir. Başarı elde edebilmek için bu gerçekliği görmek, gerçekten de Suriye'de nelerin yaşandığını, kimlerin kavga ettiğini, hangi çelişki ve çatışmaların var olduğunu görmek, olası gelişmelerin neler olabileceğini doğru kestirebilmek, bu derinlikte ve kapsamda bu mücadeleye yaklaşım gösterebilmek gerekiyor. Bunu bilelim. Öyle basite almayalım. Yanlış ve yetersiz yaklaşımlar kesinlikle olmasın. Burada bir şey olmaz dememek bir yana, kördüğümün çözülme noktası olarak görmenin daha doğru olacağı açık bir gerçek. O halde buna göre yaklaşmamız gerekiyor.

Yeni sistem şekillenmesinin başlangıcını Suriye oluşturacak

Kürt kördüğümü nasıl çözülecek? Öyle görülüyor ki, her şey Suriye'deki mücadelede hallolmayacak, ama çözümün başlangıcı sanki orada olacak gibi. Arap isyanı nereye varacak? Bunu ne Yemen tayin edecek, ne de Fas; Suriye tayin edecek. Bu isyan Şam'da nereye varırsa, bütün Arabistan'da aynı sonuca varacak. ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi, 20.yüzyılda İngiltere öncülüğünde yaratılmış olan Ortadoğu'nun ulus devlet sistemi nasıl yeniden yapılanacak? Öyle anlaşılıyor ki, yeni sistem şekillenmesinin başlangıcını Suriye oluşturacak. Hepsi gelmiş burada düğümlenmiş durumda. ABD de Türkiye model dedi. Daha sonra Irak'ı model olarak geliştirmek için burada büyük bir savaş yaptı. Ama bunlar olmadı. Türkiye ve Irak'ı birleştirip model yapacağım dedi, olmadı. Mısır'dan çıkış yapacağım diyor, ama yine sonuç alamıyor. Eğer başarılı olursa, bu, Suriye'deki mücadelede başarılı olmasına bağlı. Gerçekten Büyük Ortadoğu Projesi kazanacak mı, kaybedecek mi? Öyle anlaşılıyor ki, bu durum Suriye üzerindeki mücadelenin sonucuyla belli olacak. Elbette ki Suriye'deki mücadele de Suriye'deki güçlerin ve çelişkilerin ortaya çıkardığı bir sonuç değil, Ortadoğu'da ve dünyada yaşanan savaşların ve mücadelelerin birikimlerinin bir sonucudur. Irak Savaşı'nın, Afganistan Savaşı'nın, Körfez Savaşı'nın, Tunus ve Mısır'dan başlayan isyanların bir sonucu. Bütün bunlar birikimler yarattı ve o birikimlerin sonuçları Suriye'ye taşıyor. Bunu görmemiz gerekiyor.

Kürt sorunu açısından da durum biraz böyledir. Başta belirttik, Kuzey'den

büyük bir direniş gelişti. PKK devriminin doğuş ve gelişme stratejisi biliniyor. Ankara'dan çakılan kıvılcım Kürdistan'a nasıl taştı, hangi barajları aştı, Kürdistan'ın neresinde gelişti ve bir ulusal kurtuluş devrimi haline nasıl geldi, Kürdistan'ın ortasına stratejik alanına nasıl yerleşti, bunun için hangi barajları aştı, bu hususları belirttik. Yine oradan Kürdistan'ın diğer parçalarına ve Ortadoğu'ya yayılmak isterken nasıl bir barajla karşılaştığını, Irak ve Güney Kürdistan barajının ne anlama geldiğini, Suriye'de Önderlik çalışmalarının burada nasıl bir konum ifade ettiğini belirttik. En son olarak da bu baraja dayanarak uluslararası komployu örgütlediler. Önderliğin Suriye ucundan parçalamış olduğu bu barajı, henüz daha tam pratik bir sistem kazanmamışken, uluslararası komployla Önderliği Suriye'den çıkartıp İmralı'ya götürerek yeniden onardılar, sağlamladılar. Buna dayanarak PKK devrimini imha ve tasfiye etmek istediler. Kürt sorununu çözmek değil de, Önderliğin ve PKK'nin imhasıyla Kürt soykırımını başarıya götürmek, tamamlamak istediler. On üç yıldır bu temelde yaşanan bir çatışma var. PKK'nin imha ve tasfiyesi üzerinden Kürt soykırımını devam ettirmek, tamamlamak isteyen küresel kapitalist sistem ile Kürt halkının varlık ve özgürlük için yürüttüğü mücadelenin derin çatışması yaşanıyor. Henüz bu kavga bitmiş değil. Bütün planlı saldırılarına rağmen uluslararası komplo başarıya ulaşmadı, sonuç alamadı. Önderlik, gerilla ve halk direnişi bu amacı boşa çıkardı, zayıflattı, kendini yenileyip uluslararası komploya karşı onu parçalamak üzere direnen, savaşan bir mücadele gücü haline getirmeyi bildi. Bunun Kuzey'de gelişerek Türkiye'ye Kürt sorununun çözümünü kesinlikle dayatma durumu ortada. Tabii Türkiye'ye, devlet ve hükümetine dönük bu dayatma aynı zamanda İngiltere ve Amerika'nın öncülük ettiği küresel kapitalist sisteme bir dayatmadır. Kürdistan'ı bölüp parçalayan, yok sayıp yok etmek isteyen sistem, küresel kapitalist sistemdir. Öyle Türkiye devleti, Irak ya da Suriye devleti değil yalnız başına; bu devletlerin hepsi o sistemin ortaya çıkardığı, yarattığı sistemin politikalarını, mantığını uygulayan güçler oluyor. Onların birer aracı, birer parçası oluyor. O nedenle de bu devletlere dayatılan her şey sistemin kendisine dayatılıyor.

PKK'nin, uluslararası komployu başarısız kılarak, Kürt sorununun çözümünü Türkiye devletine ve küresel kapitalist sisteme daha ileri düzeyde dayattığı ortada. Gerillanın varlığı ve mevzilenişi burada önemli bir güç. Önder Apo'nun, İmralı sistemini parçalayan duruşu, çalışması temel belirleyici bir güç. Halkın serhildanı giderek bu Önderlik ve gerilla etrafında birleşip kenetlenerek, daha çok bilinçlenerek ortaya çıkardığı direniş en büyük güç. Bütün saldırılara rağmen bu direniş sürdü. Zayıflamadı, aksine büyüdü. Bunun büyüdüğü de her yıl yapılan seçimlerle somut olarak belgelendi.

Dikkat edilirse Türkiye'de her yıl seçim yapılıyor ve hepsine de sistem tarafından bir referandum gözüyle bakılıyor. 2009 yılında 29 Mart'ta yerel seçimler oldu, buna referandum dediler. 12 Eylül 2010'da anayasa değişikliği için seçim yapıldı, buna da referandum denildi. En son 12 Haziran seçimleri oldu ve buna da referandum dendi. Tüm bu seçimlerde Kürt halkının varlık ve özgürlük iradesi başarıyla çıktı. Kürt halkının mevcut inkar ve imha sistemini yıktığı, aştığı, reddettiği, onu temsil eden Türkiye sistemine karşıt bir konumda olduğu en son 12 Haziran seçimleriyle birlikte bir kere daha ortaya çıktı. Türkiye yönetimi bu anlamda kuşatılmış durumda. Ya çözecek ya çözecek. Kürdistan'da yürütülen mücadelenin, halkın geliştirdiği direnişin devlet ve hükümete böyle bir dayatması söz konusu. Mevcut haliyle de bu dayatma altında.

Kürt sorunu önce Suriye'de mi çözülecek?

İşte bu süreç geliştikçe Türkiye ile Suriye, Kuzey Kürdistan ile Batı Kürdistan gittikçe daha fazla birleşti. Şimdi devlet ve hükümet olarak Türkiye, Kürt sorununun çözüm dayatmasıyla yüz yüzedir; bütün varlığı, siyaseti buraya kilitlenmiş, burada tıkatılmış durumdadır. Böyle bir tıkanmanın çözümünün önünün açılmasında da Suriye'deki gelişmelerin, çatışmanın, mevcut mücadelenin ön açıcı, belirleyici olacağı ortaya çıkıyor, görülüyor. Bu çok açık bir durum. Onun için kriz gittikçe Suriye'ye yöneliyor. Kuzey'de PKK öncülüğünde halk Ankara'ya "Kürt sorununu çöz" dayatmasında bulundukça, Ankara da daha çok Suriye'deki duruma kendini yöneltiyor, Şam üzerindeki mücadele üzerinde yoğunlaşıyor. Açığa çıkıyor ki, Kürt sorununun çözümünün nasıl olacağının belirleneceği yer de Suriye olacak. Daha doğrusu Suriye üzerindeki mücadele olacak. Bu da açığa çıkmış durumda.

Kürt sorununun çözümü konusunda Güney Kürdistan çözümünü PKK ve onun bilinçlendirdiği halk benimsemedi, reddetti, boşa çıkardı. PKK'nin Kuzey'deki çözümünü de küresel inkar ve imha sistemi engelledi. Çözümsüzlüğü derinleştirdi ve şimdiye kadar sürdürdü. Dolayısıyla bu iki alandaki çözümsüzlük sanki çözümünü, Kürtlerin en az kesiminin yaşadığı, Kürdistan'ın en küçük parçası olan Güneybatı Kürdistan'ın içinde yer aldığı Suriye'de gerçekleştirecek, bu sorun sanki bu parçada, bu parçayı içeren Suriye mücadelesi içinde çözülecek. Böyle bir durum gözüküyor.

Bu bakımdan Suriye'deki mücadele bütün Ortadoğu devrim mücadelesinin merkezi, adeta çözüm noktası olma gibi bir özellik taşıyor. Bu çerçevede Batı Kürdistan'da yürütülen mücadele ve çalışmalar Kürt sorununun çözümünün önünü açacak, çözüm şeklini belirleyecek bir gelişme olacağa benziyor. Böyle bir durum ortaya çıkmıştır. Bu bakımdan Suriye devrimi, bunun içinde Batı Kürdistan'daki gelişmeler elbette ki PKK açısından da, Arap isyanı açısından da, ABD politikaları açısından da çok büyük önem taşıyor. Ne olacak bu büyük kavgada? Sonuç nereye gidecek? ABD mi hakim olacak, yoksa PKK'nin yürüttüğü Kürt devrimi birliği temelinde büyük demokratik Ortadoğu devrimi mi yaşanacak? Amerika'nın, İngiltere tarafından oluşturulan Ortadoğu statükosunu restore etme girişimleri başarı mı kazanacak? İşte Suriye üzerindeki mücadele, kavga bu sorulara cevap yaratacak. Bu soruların cevabını ortaya çıkartacak. Bu bakımdan da tabii ki çok merkezileştirmek, daraltmak, tekleştirmek doğru değildir. Suriye'deki mücadeleyi Türkiye'den, Irak'tan, Tunus'tan, Mısır'dan kopararak ele almamak lazım. Öyle yaklaşımlar aşırı indirgemeci ve daraltıcı özellikler taşır. Ama tabii bütün içerisinde Suriye'deki kavganın yerini, önemini iyi anlamak, iyi görmek gerekiyor.

Bu nedenle PKK devriminin Güney Kürdistan'dan barajlanarak Arabistan'a açılamayan, Arap devrimiyle birleşemeyen durumu Suriye üzerinden aşılabilir. PKK'nin öncülüğündeki Kürdistan devrimi Suriye üzerinden Arap isyanıyla birleşip, Arap demokratik devrimini yaratarak büyük bir Ortadoğu devrimine yol açabilir. İşte ABD-İngiltere öncülüğündeki küresel kapitalist sistemin en çok korktuğu bu, en fazla engellemeye çalıştığı böyle bir gelişmenin olma olasılığıdır. Öte yandan Önder Apo'nun en çok hayal ettiği böyle bir devrimin gelişmesidir. Önderlik çizgisinin özü, bölgeye dönük stratejisinin esası işte böyle bir devrimi yaratmayı ifade ediyor. Önder Apo ba hep bunu hayal etti, hep bunun nasıl olacağı yönünde düşündü, düşünce geliştirdi ve hep böyle bir pratik mücadelenin ortaya çıkması için çalıştı.

Bu nedenledir ki, Suriye'deki çatışmaları böyle görmek, anlamak, bu temelde değerlendirmek, dolayısıyla Güneybatı Kürdistan devrimine, genelde eğer gerçekleşirse gerçek anlamda bir Suriye devrimine bu temelde daha kapsamlı, daha derinlikli, daha ciddi yaklaşmak, önemsemek, imkanları kadar, sonuçlarının büyüklüğünü de görmek, dolayısıyla bunun tarzını, üslubunu, temposunu yeterlice yaratarak, mutlaka böyle çok yönlü, karmaşık çatışma ortamından halkların demokratik devrimini başarıya götürecek bir sonucu ortaya çıkartmak gerekiyor. Devrimcilerin rolü, görevi budur. PKK'nin çizgisi esas olarak budur. PKK devriminin temel tutumu bunu ifade ediyor.

Suriye Ortadoğu'nun devrim merkezi haline geldi

Bu temelde biz hareket olarak Suriye'deki gelişmeleri dikkate, ciddiye alıyoruz, önem veriyoruz. Bu nedenle de zamansız, yersiz, aşırılık içeren adımlar atmak istemiyoruz. Öyle yaparsak başarı elde edecek adım atmak yerine, tam tersine imkanlarımızı da kaybedecek adımlar atma gibi bir duruma düşebiliriz. Bu duruma düşmemeye çalışıyoruz. Bunun için de oldukça dikkatli, duyarlı ve planlı bir yaklaşımımız söz konusu oldu. Fakat bu demek değil ki, bu devrimin büyük gücünü, tarihsel anlamını, güncel anlamını, bölgesel ve küresel anlamını, Kürt sorununun çözümü açısından, Kürdistan'ın özgürlüğü ve demokrasisi açısından taşıdığı anlamı görmüyor, anlamıyor ve gerekli önemi vermiyoruz. Hayır, tam tersine bunları önemli ölçüde görüyoruz. Önderlik değerlendirmeleri ufkumuzu yeteri kadar açmıştır, bilincimizi oluşturmuştur ve bu temelde de sürekli bir tartışma halindeyiz. Gün geçtikçe de yönetimimizin daha doğruya yakın, daha derinlikli ve kapsamlı anlama, kavrama durumu gelişiyor. Yönetim olarak, hareket olarak bu çerçevede bir yaklaşım gösteriyoruz. Bu alandaki mücadeleyi önemsiyoruz, önem veriyoruz. Ve tabii ki kazanmak istiyoruz.

Son olarak, Suriye'deki durum birçok kişiyi şaşırtan, bu da nerden çıktı dedirten bir gelişme oldu. Daha doğrusu hiç hesapta olmayan bir durum gündeme geldi. Fakat unutmayalım ki, devrimler böyledir. Devrim her zaman "ben geliyorum" demez ya da bunu hafiften söyler, derinden söyler, ama birden bire o büyük fırtınası, yıkıcı gücü ortaya çıkar.

Aslında Suriye'de de, Güneybatı Kürdistan'da da böyle bir pozisyon vardı. Bu alan enerjisini son yirmi yılda büyük ölçüde Kuzey Kürdistan'daki savaşa harcadı, kullandı. Büyük bir bilinç, örgütlülük ve birikim ortaya çıkardı. Dikkat edilirse Suriye aslında öyle çok sessiz bir alan değildi. Ama olayları belirleyen Suriye'nin iç ilişki ve çelişkileri olmadığı için, bölgesel düzeyde yaşanan mücadelenin sonuçları mevcut durumu belirlediği için, tabii ki bölgenin değişik alanlarında yürütülen mücadeleler bir anda Suriye'de odaklanarak Suriye'yi Ortadoğu'nun birinci derecedeki devrim merkezi haline getirdi. Şimdi bu merkezde devrimi zafere götürmek, başarıya taşımak, Kürt sorunu başta olmak üzere bütün Ortadoğu sorunlarını böyle bir devrimin başlangıcı temelinde çözmek istiyoruz. Bizim de çabamız, yaklaşımımız, bu devrime verdiğimiz önem, değer budur.

DEMOKRATİK ULUS İNŞASINDA KİMİ ALGI SORUNLARI

Demokratik ulus tartışmaları yürütülürken Demokratik Özerklik ile karıştırıldığı için yer yer dar yaklaşımlar hakim olmuş ve inşa çalışmalarını da olumsuz yönde etkilemiştir. Demokratik Ulus içerisinde Demokratik Özerklik siyasi boyutu oluşturmaktadır, fakat siyasi boyutun sadece idari düzenlemeye indirgenmesi gibi eksik bir yaklaşım da sergilenebilmektedir. Öte yandan Demokratik Ulus inşasının gerektirdiği toplumsal çalışmalar adeta ikinci planda ele alınabilmekte ve farkında olunmadan devletçi yaklaşımlar tekrarlanabilmektedir.

İnşa çalışmalarındaki yetmezlikler temelini Demokratik Uluslaşmayı algılayıştaki yetmezliklerden almaktadır.

Ulus devlet ve yarattığı zihniyet günümüzde etkisini ve ağırlığını olanca gücüyle hissettirmektedir. Onun çürümüş bir yapıyı temsil etmesi, bağnazlık derecesinde savunusunu yapanların da halklara karşı yeni Hitlerler olarak çıkmalarına yol açmaktadır. Fakat çürümüş olduğu için insanlık karşısında ancak zor uygulamalarıyla ayakta kalabildiğini de görmek gerekiyor. Bugün Ortadoğu'da yaşanan halk ayaklanmalarının temel sebebi de bu toprakların yabancı olduğu ulus devlet anlayışıdır. Toplum kendini devlet dışında özgür kılabileceğini gördükçe her türlü bedeli göze alarak başkaldırıyor.

Toplumsallığın özünü oluşturan demokratik komünal tarih yok sayılarak toplumun devletsiz düşünülemeyeceği yönünde üretilen teoriler de tıpkı ulus devlet yalanı gibi çürümüştür. İnsanlığın komünal yaşam tarihini ve değerlerini yok saymak konusunda hiçbir teori ulus devlet miti kadar ileri gitmemiştir. Çünkü ulus devlet varlığını toplumun inkarı üzerine kurmuştur. Toplum var oluşu gereği komünal bir öze sahiptir. Ulus devlet komünal tüm birikim ve değerleri yok etme operasyonu olarak var olmuştur. Ulus devlet karşısında toplumun alternatifi demokratik uluslaşmadır.

Demokratik Ulus özgür toplumun kimliğidir

Toplumun tarihte karşılaştığı ilk toplumsal sorun eşitlik ve özgürlük aleyhine gelişen otoriter hiyerarşidir ve devletlerin ortaya çıkışıyla bu süreç toplumsal özgürlükteki temel kırılmayı yaratmıştır.

Toplum baskılara karşı direnmiş olsa da özgürlük sorunu artık sadece direnilerek elde edilemeyecek kadar karmaşıklaşmıştır. Devlet iktidar tekellerinin tarih boyunca aldıkları şekil farklılıklar gösterse de özünde hep bir baskı sistemi olup toplumsal özgürlükleri yok etmişlerdir. Avrupa uygarlığının kapitalizm aşamasına gelindiğinde devletler ulus devlet halini alarak topluma karşı en tehlikeli düzeye ulaşmıştır. Oysaki ulus ile devletin doğal bir bağı yoktur ve bir devlet hiçbir zaman tümüyle ulusa ait olmamıştır. Ulusu devletle özdeşleştirmek toplum mühendisliğinin ırkçı ve faşist bir uygulamasıdır. Çünkü bu yolla tüm toplum devlete bağımlı kılınmıştır.

"Avrupa uygarlığının kapitalizm aşamasına gelindiğinde devletler ulus devlet halini alarak topluma karşı en tehlikeli düzeye ulaşmıştır. Oysaki ulus ile devletin doğal bir bağı yoktur ve bir devlet hiçbir zaman tümüyle ulusa ait olmamıştır. Ulusu devletle özdeşleştirmek toplum mühendisliğinin ırkçı ve faşist bir uygulamasıdır. Çünkü bu yolla tüm toplum devlete bağımlı kılınmıştır"

Ulus diğer toplumsal formlar gibi hem inşa edilmiş, hem toplumsallığın doğal evrimiyle iç içe gelişmiş olup toplumsallığın en kapsamlı örgütlenmesini ifade etmektedir. Toplumsal farklılıkların kendisini üst düzeyde ulus ile ifade etmesi özgür kimliklerin inşa edilmesi kapsamındadır.

Toplumun en eski formu olan klan topluluklarında herhangi bir farklılaşmaya rastlanmamaktadır. Farklı totemlerle dile gelen klan kimliği animist düşünce ve inanç etrafında örülü olan küçük grup yaşamının köklü bir farklılığını oluşturmamaktadır. İlk toplumsal farklılığın kabileler içinde dil yapısına dayalı olarak geliştiğini belirtmek daha bilimseldir. Klan topluluklarında inanca dayalı gelişen komünalite, daha sonra dile dayalı gelişmiş; neolitik çağdaki aşiret formu etrafında ise etnisiteye dayalı olmuştur. Tümünün ortak özelliği komünal yaşama ve doğal demokrasi uygulamasına sahip olmalarıdır.

Ulus kimliği ise ortaçağın kavim kimliğinin bir adım ötesi hareketidir. Kapitalizmin milliyetçi ideolojiyle zehirleyip başına devlet canavarını koyma durumu yaşanmasa, ulusun kendi içinde farklılıklara açık özgür bir toplumsal form sunduğu açıktır. Bu çarpıtmalar sonucunda normal bir uluslaşmadan ziyade zamanla, devlet kurma temelinde uluslaşma anlayışı hakim hale gelmiştir. Bu nedenle yeni uluslaşma tanımımız devlet dışında bir uluslaşma olarak demokratik ön adı ve niteliğiyle farkını göstermektedir.

Önder Apo demokratik ulusu şu şekilde tanımlamaktadır: *"Ulusu pazar etrafında örgütlenen bir birlik ve toplumsal form olarak görmek yanılgıdır. Bu tanımlama burjuvazinin kendini ve ulus devleti meşrulaştırmasıdır. Ne yazık ki sosyalistler de bu tezi esas almışlardır. Halbuki etnisite tarihin en özgür ve canlı birimleridir.*

Eğer uluslaşma etnisitenin halkların, bireylerin birbirleriyle sıkı ilişki ve ortak çıkarlar etrafında örgütlenmesiyse, toplumun konfederal biçimde genişliğine ve derinliğine tümüyle örgütlenmesi o toplumu demokratik ulus haline getirir. Uluslaşma bu biçimiyle daha kapsamlı ve yoğun hale gelmiş olur. Demokrasiyi, eşitliği, adalet ve imkanlarını paylaşan demokratik ulus haline gelinir."

Demokratik ulus, kapitalist modernitenin ulus devletçi yapılanmasına karşı toplumu devlete bağımlı olmaktan çıkaran alternatif sistemdir.

Demokratik ulus, kimlikleri ucu kapalı katı tanımlamalarla ele almayıp esnek yapılanmasıyla toplumun her kesiminin, etnik, dinsel, sınıfsal, cins ve grup birey kimlikleriyle eşit katılımını esas alır.

Demokratik ulus, toplumdaki tüm farklılıkların kendini özgürce ifade etmesini esas alır.

Demokratik ulus, bireyin toplumun devlete bağımlılığını reddeder. Devletin sadece zorunlu genel işlerde rol oynamasını esas alır.

Demokratik ulus, toplumsal sorunların çözümünü devlet yapılanmasıyla değil toplumun öz örgütlülükleriyle çözümünü esas alır.

Demokratik ulus, salt hukuka dayanmaz toplumun ahlak ve vicdan ilkesini esas alır.

Demokratik ulus, toplumun doğrudan demokrasi uygulamasıyla komünlere, meclislere, kooperatif ve akademilere dayalı iradeleşmesini esas alır.

Demokratik uluslaşma yeni bir toplumsal kimliktir ve ideolojik bağımsızlığı esas alır. İdeolojik olarak kendi farkını sistem karşısında alternatif olacak kadar geliştiremeyen bir hareket erimekten veya sistemin bir versiyonu olmaktan kurtulamaz. Bu nedenle Önder Öcalan demokratik, ekolojik, cinsiyet özgürlükçü toplum paradigmasına dayalı olarak yeni bir zihniyetin geliştirilmesini Demokratik uluslaşmanın ilk şartı saymıştır.

İdeolojik planda kazanılmadan siyasal ve sosyal plandaki kazanımlar kalıcı olamaz hatta yanıltıcı olup tam kazandım derken yenilgiyi içselleştiren konumlara düşmek bile işten sayılmaz.

Özgür Kürdistan ve Demokratik Özerklik

Demokratik ulus özünde radikal demokrasinin hayat bulmasıdır. Radikal demokrasi toplumun devlet karşısında kendi iradesini özgür kılmasıdır. Toplumsal özgürlük anlayışında devlet, ülke sınırları gibi kavramların esaslı bir yeri yoktur. Bu anlamda Demokratik Ulus sınırlarla uğraşmadan, hatta farklı coğrafyalarda yaşayan toplulukların bile ortak kimliğini ifade eden evrensel bir çözüm tarzı olarak addedilirken 'Özgür Kürdistan' ifadesini de ayrı bir devlet çağrışımı temelinde değil Demokratik Özerklik sistemi kapsamında düşünmek gerekir. Burada söz konusu olan salt bir bölge tarifi yapmak değil, çözüm kapsamında Kürtlerin demokratik siyasi statüsünü tarif etmektir.

Özgür Kürdistan denilince alışılageldiği gibi bir devlet çağrışımı, sınırları çizilmiş bir bölge algısı geliştirilmesinin eskinin devletleşme dışında ulusal kurtuluşun düşünülmemesi algısıyla bağı vardır. Ayrıca, devlet dışında bir sistemi tanımamış olanlar bu ifadeyi devlet veya bölge iktidarı şeklinde ele alabilmektedir.

Kürdistan adının bir coğrafyayı tarif ettiği doğrudur ki ilk kez Selçuklu hükümdarı Sultan Sancar tarafından Kürtlerin yaşadığı coğrafyayı tarif etmede kullanıldığı bilinmektedir. Kürdistan Kürtlerin, Ermenilerin, Süryanilerin, Keldanilerin vd halkların vatanıdır. Kürtler yoğunluklu olarak yine aynı coğrafyada yaşamaktadır ancak ülkelerinin bölünmesine karşın yaşadıkları sınırları ortak vatan olarak görmektedirler. Ortak vatan ilkesi tüm parçalar için geçerli olduğu gibi tüm dünyada demokratik ulus anlayışının bir ifadesi olarak evrensellik taşıdığı belirtilebilir. Coğrafik sınırlar çizmek, onun üzerinde bir iktidar kurup egemen olmaya kalkmak devletçi zihniyetin yansımasıdır ve Demokratik Ulus felsefesi bu anlayışı reddeder.

Kürdistan adı kültürel, tarihi ve coğrafik bir temele sahiptir. Sadece Türkiye sınırları içinde değil Irak, İran ve Suriye dahilinde Lozan Anlaşmasıyla dörde bölünmüş bir ülke gerçekliği söz konusudur. Dolayısıyla anlaşılması gereken odur ki Kürdistan kuzeyiyle güneyiyle, doğusuyla batısıyla var olan bir ülkedir. Devletlerin sınırları içinde kalması, yok sayılması ya da tersinden ayrıştırıp devlet kurma gerekçesi yapılması anlamına gelmez. Unutmamak gerekir ki egemen devletlerin Kürtlerin statüsünü tanımaması çatışmaların kaynağıdır. Kürdistan'ın güneyinde bugün federal bir statü oluşmuş durumdadır. Buradan hareketle Türkiye'de de aynı şekilde sınırları çizilmiş bir özerk bölge mi isteniyor sorusu

"Kürdistan adı kültürel, tarihi ve coğrafik bir temele sahiptir. Sadece Türkiye sınırları içinde değil Irak, İran ve Suriye dahilinde Lozan Anlaşmasıyla dörde bölünmüş bir ülke gerçekliği vardır. Kürdistan kuzeyi güneyi, doğusu ve batısıyla var olan bir ülkedir. Devletlerin sınırları içinde kalması, yok sayılması ya da tersinden ayrıştırıp devlet kurma gerekçesi yapılması anlamına gelmez"

akla gelebilmektedir. Öncelikle belirtmek gerekir ki devletçi federalist yaklaşım tarzı, küresel hegemonyacılığın bir uzantısı olmaktan başka anlam taşımaz. Demokratik çözüm anlayışı bunu esas almaz.

Ancak demokratik çözümün esas aldığı devlet + demokrasi formülünün hayat bulmasında bir kriter ve yol ayrımı karşımıza çıkmaktadır. Kriter Kürtlerin statüsünün tanınıp tanınmayacağıdır. Yol ayrımı ise, statüsü reddedilip inkar ve imha siyasetinden başka bir yaklaşım gösterilmeyen Kürtlerin kendi başlarının çaresine bakabilecekleridir. Yani devleti her alanda reddedip kendi toplumsal sistemlerini kurmalarıdır. Bu bile ayrı bir devlet kurmak değildir. Devletle uzlaşı yollarının kapalı olduğu bir anlaşmazlık hali ve kendi demokratik otoritesini tesis ettiği fiili bir durumu tarif etmektedir.

Demokratik uzlaşı ile sorunu çözüme kavuşturmaktan yana olan Kürtler, bu nedenle bir sınır tarifi yapmamaktadır; diğeri bir tercih değil devletin zorlaması ile girilebilecek zorunlu yol olabilir. Kürtler böyle bir zorunlu yola sürüklenmek, iradesini bu yönde kullanmaya mecbur olmak değil uzlaşı yoluyla, sınırları sorun yapmadan demokratik ulus sistemi içinde, inkar edilmiş, yok sayılmış haklarına kavuşmak istiyor.

Kürdistan adının devlet tarafından kabul edilip edilmemesi önemli olsa da her şey değildir. Kaldı ki İran örneği önümüzde duruyor. İran'da Kürdistan bir eyalet olarak kabul edilse de Kürtlerin hakları tanınmamıştır.

Sonuçta Kürdistan, Kürtlerin yoğunlukla yaşadığı coğrafyayı tarif eden; Kürt varlığının, tarihinin ve kültürünün içselleşmiş adıdır, sınır oluşturmayı zorunlu görmez. Bu ifadeye karşı çıkılması bölünme korkusundan ileri geliyorsa tedbiri demokratik anayasadır.

Tekçi zihniyete dayalı siyasi yapı ve merkeziyetçi idari yapının değiştirilmesi Demokratik Özerklik statüsünün kabulü ve uygulanması için şarttır. Bunun yolu da demokratik bir anayasanın yapılmasından geçmektedir. Siyasi boyuttaki hedeflerin hukuki olarak güvenceye kavuşturulması zorunludur.

Anayasal süreç işleyip Demokratik Özerkliği karşılayacak düzenlemeler geliştirildiğinde bunun karşılığının anayasada illaki Kürdistan ifadesinin yer alması ya da ayrı bir Kürdistan Anayasası oluşturmak değildir. Bu böyle de anlaşılmamalıdır. Ancak meselenin dile getiriliş biçimini tarihi ve kültürel bir gerçeklik olarak kabul etmek gerekir.

Kürtler ve Kürdistan'dan hiç bahsetmeden bir sorun nasıl tarif edilir ve nasıl çözüme kavuşur? Bu tür saptırmalara boyun eğilemez çünkü sömürgeciliğin inkar mantığı sessizlik ve tanımsızlık ister. Bu temelde, Kürdistan adını kullanırken, birincisi sınırlar üzerine konuşmadığımızın, ikincisi devletçi zihniyeti reddettiğimizin bilinmesi önemli ve yeterlidir.

Demokratik Ulus örgütlenmesi

Demokratik ulus anlayışı, devlet tarzında dikey, bürokratik ve hiyerarşik bir örgütlenme yerine konfederal tarzda toplumun öz örgütlenmesini ve doğrudan karar sahibi olmasını esas alır. Bu yönüyle devletçi sistemlerden temelli ayrılır. Devletin olduğu her yerde iktidar ve bürokrasi vardır. Bunlar da –adı ne olursa olsun– demokrasi ve toplumculukla bağdaşmazlar.

Demokratik ulus, farklı etnisite, dil, inanç ve kültür guruplarının demokratik birliğidir. Toplumsal farklılıkların demokratik uluslaşması aynı zamanda devlet dışı toplum alanının örgütlülüğünü ifade etmektedir.

Toplumun her alanda örgütlenerek kendi ihtiyaçlarını karşılar hale gelmesi, merkezi otoriteye ve devlete karşı yerelin ve toplumun güçlenmesi anlamına gelmektedir. Fakat merkeziyetçiliğin aşılması da tek başına demokratik bir nitelik ortaya çıkarmaz. Merkezin niteliğinin değişmesi, tekçi faşist karakterdeki siyasi yapısının çoğulculuğa açık hale getirilerek demokrasiye duyarlı kılınması gerekir.

Yerellerin güçlenmesi ise sadece merkezi devlet yetkilerinin yerel yönetimlerle paylaşılmasını değil aynı zamanda toplumun doğrudan demokrasi yöntemiyle söz ve karar sahibi olmasını gerektirir. Yani yerel bir devletçik yetkileri devralıp halkı yönetmeyecektir. Devlet olmak ve devletçi ilişki tarzı tüm toplumsal, siyasal, ekonomik ve hukuki ilişkilerde reddedilecek, komünal örgütlülük ve yaşam geliştirilecektir.

Hedeflenen sistem, devleti ağırlaştıran, hantallaştıran ve toplum üstünde ceberut kılan antidemokratik sistemden; devleti demokrasiye duyarlı hale getiren, toplumun ise, hakikat gücüne yani öz gücüne kavuşmasını sağlayan komünal demokratik bir sisteme geçmektir. Bu sistemin devlet olmayla alakası yoktur. Sistemin özü, genel ve zorunlu iş koordinasyonu dışında devlete ihtiyaç duymadan toplumun demokratik, özgür bir yaşama kavuşmasıdır. 'Demokratik toplum özgür yurttaşlık' formülü geçerlidir.

Öte yandan toplumun yerel örgütlülükleri birbirleriyle demokratik konfederal bağımlılık ilişkisine sahip olacaktır, dolayısıyla katı merkeziyetçiliğe karşı çıkma adına ondan geri kalmayan bir yerel kapanma ve totalitarizmin önüne geçilmiş olacaktır. Yerel hareketlerin yaşama şansı demokratik uluslaşma içinde yer edinmeleri ve demokratik temellerde bağlarını kurmaları oranındadır. Dolayısıyla demokratik uluslaşmadan kopuk bir yerelcilik anlayışı kendisini dar sınırlara hapsetmek olur ki hem ekonomik, siyasi çıkarlarını güçlü savunamaz hem de ulus devletçi sistemin baskılarına fazla direnemez.

Demokratik uluslaşma çağımızın en kapsamlı demokratikleşme projesidir. Demokratik ulusun yaşamsallaşması demek ahlaki politik toplumun inşa edilmesi demektir. Bunun da yolu toplumda örgütsüz kimsenin kalmamasından geçmektedir. Eğer kapitalist sömürgeci iktidar ve zihniyetin uzanmadığı hiçbir birim kalmamışsa bunun karşısında demokratik örgütlenmenin de kapsamayacağı birim kalmamalıdır. Toplumun en yaygın örgütlenmesi ve demokrasinin doğrudan yaşamsallaşması en yerelden komünlerden meclislere, akademilerden kooperatiflere uzanan bir yapılanmayla mümkündür. Tüm toplumsal örgütlenmelerin birliğini ise Kongre sisteminde sağlamak mümkündür.

Kongre, devlet dışı tüm toplum kesimlerinin öz yönetim sisteminin ve konfederal örgütlülüğünün çatısını ifade eder. Ahlaki politik nitelikleriyle demokratik, eşitlikçi, özgürlükçü toplumun inşasında motor gücü olabilecek kongre sistemi devletin demokrasi sınırlarına çekilmesini de sağlayabilecektir.

Kongre ilkesel olarak yerel örgütlenmelere dayanır. Tabandan örgütlenmiş komünler ve meclisler olmadan Kongrenin ayakları havada kalır. Bununla birlikte Kürdistan gerçeğinde her parçanın demokratik toplum sistemi kendisini Demokratik Ulus Kongresi'nde birleştirerek demokratik ulus çözümünü tüm dünyaya ilan edebilir.

Her yerel ve bölgesel birim kendi içinde yatay ve çevresiyle karşılıklı bağımlılık tarzında bir ilişki sistematiğini esas alır. Demokratik konfederal örgütlenme bunu gerektirir. Tüm renkliliğiyle, çoğulculuğuyla, şeffaf ve esnek örgütlenmeleriyle söz ve karar yetkisi yerelindir; her yerel birim özerktir ve kendi kararını kendisi alır. Ancak demokratik konfederal prensipleri de ihlal etmesine mani olacak kadar toplumsal sözleşmeye bağlıdır. Kendisine katılmayan toplum kesimlerini de dışlamaz, çatışmayı değil ilkeli uzlaşmayı esas alır. Toplumun bir kesimini başka bir kesimiyle karşı karşıya getirmez. Aksine karşılıklı olarak çıkarlara saygıyı esas alır. Bunu da sadece bir hoşgörü kültürü olarak ele almayıp toplumsal sistem ve zihniyetini inşa ederek yanıt olur. Dikkat edilirse toplumun inşasıdır söz konusu olan, yaratılması değil! Toplum yaratmak 'mühendislik' iddiasıdır, inşa ise demokratik bir süreçtir. Çünkü toplum zaten vardır ancak ahlaki politik özellikleri geriletilmiştir; inşa ile bu özellikler geri kazanılacaktır. Toplum örgütlendikçe ve bilinçlendikçe kendini inşa edecektir. Öyle iddia edildiği gibi önceden çizilmiş, tamamlanmış bir toplumsal model ya da tek elden bir toplum yaratma yaklaşımı yoktur.

Böyle bir toplum, politik ve ahlaki niteliklerine kavuşmuş, iradeleşmiş ve örgütlenmiş toplumdur. Kendisini her türden baskıya karşı korur; buna kimse üstten müdahale edemez. Militarizme geçit vermez. Böyle bir toplum tahayyülü ne ütopiktir ne de totaliterdir. Aksine radikal bir demokrasi anlayışına sahiptir; tam demokrasi uygulamasıdır.

Ekonomik ve sosyal birimler kurulmadan toplumsal inşa geliştirilemez

Günümüzde demokratik uygarlığa güç verecek toplumsal inşanın başarısı, kapitalizme, endüstriyalizme ve ulus devlete karşı geliştirilecek köklü tavır ve alternatifini oluşturmaya bağlıdır. Kapitalizmin sermayeciliğine karşı demokratik komünalite, endüstriyalizmine karşı eko endüstri, ulus devletçiliğine karşı demokratik ulus inşası birlikte geliştirildiğinde demokratik uygarlığın zaferi olacaktır. Bu aynı zamanda ahlaki ve politik toplumun inşası anlamına gelmektedir. Devletli sistem politikayı toplumun elinden almış ve ahlakın temeli olan öz iradesini baskılamıştır. Komünler toplumun yeniden irade sahibi olmasının örgütlülüğüdür.

Önder Apo'nun belirlemeleriyle: *"Toplum tıpkı ahlakta olduğu gibi politik bir olgu veya doğadır. Öyle sanıldığı gibi resmi devlet çalışmaları anlamında değil, toplumsal doğa olarak politiktir. Ahlakın işlevi hayati işleri en iyi yapmaksa, politikanın işlevi ise en iyi işleri bulmaktır. Dikkat edilirse, politika hem ahlaki boyut taşıyor, hem de daha fazlasını. İyi işleri bulmak kolay değildir. İşleri çok iyi tanımayı, yani bilgi ve bilimi, bir de bulmayı yani araştırmayı gerektirir. İyi kavramı da buna dahil olunca, ahlakı bilmeyi de gerektirir. Görüldüğü gibi politika çok zor bir sanattır. İçine girilen önemli bir yanılgı, politikanın devlet, imparatorluk, hanedan, ulus, şirket, sınıf vb gibi büyük hacimli kavramlarla iç içe düşünülmesidir. Politikayı bunlar ve benzer olgular ve kavramlarla iç içe düşünmek anlamını düşürebilir. Gerçek politika tarifinde gizlidir: Toplumun hayati çıkarlarını özgürlük, eşitlik ve demokrasiden başka hiçbir kavramlar grubu izah edemez. O halde politika esas olarak, ahlaki ve politik toplumun her koşul altında bu niteliğini veya varoluşunu sürdürebilmesi için yapılan özgürlük, eşitlik ve demokratikleşme eylemliliği demektir."*

Politika öz itibariyle özgürlük, eşitlik ve demokratikleşme eylemliliği olarak tanımlanırken bu amaçlara ulaşmada en etkili yöntem toplumun her alanda örgütlenmesi olmaktadır. Toplumsal örgütlenmenin en yaygın ve demokratik biçimi komün ve meclislerde sağlanabilir. Komün ve meclisler toplumun tüm kesimlerini kapsayabilecek örgütsel esnekliğe sahiptir. Emekçiler, köylüler, esnaflar, din alimleri, sanatçılar, öğrenciler, kadınlar, gençler, kısacası tüm toplumsal kesimler için en ideal örgütlenme biçimidir. Kooperatif ve akademi örgütlenmelerini de bu kapsamda değerlendirmek gerekir. Önemli olan toplumun kendi örgütlenmeleri olarak kurulmalarıdır. Örneğin halk meclisi denildiğinde doğrudan demokrasi uygulaması akla gelir ki başka türlü halk meclisi sıfatını taşıyamaz.

"Toplum yaratmak 'mühendislik' iddiasıdır, inşa ise demokratik bir süreçtir. Çünkü toplum zaten vardır ancak ahlaki politik özellikleri geriletilmiştir; inşa ile bu özellikler geri kazanılacaktır. Toplum örgütlendikçe ve bilinçlendikçe kendini inşa edecektir. Öyle iddia edildiği gibi önceden çizilmiş, tamamlanmış bir toplumsal model ya da tek elden bir toplum yaratma yaklaşımı yoktur"

Demokratik komünal mücadele, merkeziyetçiliğe ve iktidara karşı yürütüldüğü için kurulacak alternatif sistem tam anlamıyla demokratik olmak zorundadır. Devlet ve iktidar alanı sürekli olarak demokrasiyle zıt bir seyir izler, varlıkları birbirlerini sınırlar. Halk kendi kentinde, köy ve kasabasında söz ve karar sahibi olmak istiyorken bunun karşısına daraltılmış, çoğulcu olmayan, üstten oluşturulmuş bir meclis çıkarılamaz. Böyle bir meclis halk meclisi olamaz. Geçiş aşamasında kurucu meclis taban örgütlenmesinin yetersizliğine rağmen rolünü oynayabilir, fakat giderek halkın en yerelden komünlerden yana katılımıyla demokratikleşmek durumundadır. Komün ve Meclis çalışmalarımız tam da bu noktada bir açmazı yaşamaktadır. Biz devlet değiliz, devletçi bir zihniyetle komün ve halk meclislerine sınırlar çizemeyiz. Kimin katılıp kimin katılmayacağını üstten belirleyemeyiz. Bu zihniyette paradigmasal, ideolojik bir sapma olduğu gibi politik olarak da devlet tarzına kayma söz konusudur. Hızla gidermemiz gereken bu temel yanlıştan çıkıldığında halkın öz iradesi kendisini meclislere doğrudan yansıtabilecek ve demokratik siyaset yaşam şansı bulabilecektir.

Komün örgütlenmelerini tüm çalışmaların önüne almalıyız

Toplumsal alan çalışmalarında yaşanan darlık, pasiflik, ağır ve hantal pratikleşme demokratik zihniyete girilmediğini göstermektedir. Bunu basite almamak gerekir. Tarih ve halk karşısında sorumluluklarımızın ciddiyeti ve yakıcılığı vardır. Komün pratiklerimizi sorgulamak zorundayız. Dünya tarihinde yaşanan onca deneyim ve özgürlük iddialarımız karşısında mevcut pratikleşme düzeyi ne kadar kabul edilebilir? Ahlaki politik toplumun inşası gibi bir görev komünlerden başka hangi alanda daha somut başarılabilir? O halde komün örgütlenmelerini tüm çalışmaların önüne almak zorundayız.

Toplumun özünde var olan ahlaki ve politik nitelikler ne kadar geriletilmiş olsa da doğru ve yetkin bir komün çalışması özgür irade ve bilincin açığa çıkmasını ve yeniden inşayı sağlayabilir. Komünlere bu misyonla yaklaşıyorken ahlak nedir, politika nedir, nasıl temsil edilir sorularının yanıtını yetkince vermek durumundayız. Bunları da sadece teorik düzeyde ele almak ve tarifler geliştirmek yetmez; öncü çalışmasında kadro ve komün çalışanı kendi şahsında ve pratiğinde bunları gösterecek. Ahlak, politika, teori ve pratik iç içe birlikte geliştirilmedikçe hiçbir çalışma toplumda karşılığını bulamaz. Toplum kendi sistemini kuruyor, kadro ve çalışan bu sisteme girdiği ve geliştirdiği ölçüde kabul görebilir.

Öte yandan, komünleri yaygın ve güçlü temellerde geliştirmediğimiz için toplumcu değil seçkinci, elit bir siyaset tarzı gündemimize etkide bulunabiliyor. Ahlaki politik toplum inşası seçkin ya da yarı seçkin siyaset tarzlarıyla, liberal anlayışlarla, pratikleşmeyen, hantal ve bürokratik yaklaşımlarla geliştirilemez. Bunlar iktidarcılığın çürümüş tarzlarıdır. Toplum burada demokratik tavrını geliştirmek ve kendi örgütlülüğünü komün ve meclislerde sonuç alıcı düzeyde geliştirmek durumundadır.

Toplumsal alan siyasetin halk eliyle üretildiği alandır. Siyaset üstten belirleniyorsa burada devletçilik yapılıyordur. Sistemin oluşmasındaki aksaklığı en başta buralarda aramak gerekir. Sorun sadece kadroların çalışma sorunu da değildir. Köyün ve sokağın komünlerini, mahallenin, kentin ve ilin meclisini oluşum, birleşim ve işlevselliği kapsamında ele alıp paradigmasal süzgeçten geçirmek gerekir.

Komün oluşturmak toplumun maddiyatçılıkla esir alınan zihniyet dünyasına karşı maneviyatı hakim kılmaktır. Maddi ve ekonomik yapılanma toplumsal maneviyata, onun ortakçı yaşam anlayışına ve aklına dayanmak zorundadır. Toplumsal olmayan bir aklın komüne yaklaşımı da komünü iktidar ve güç için basamak haline getirmenin ötesine geçmez.

Demokratik Ulus toplumsal farklılıkların birliğine dayalıdır ve ekonomik olarak da herkesi bir kalıba sokmaz. Ekonomiye el koyan tekelci sisteme karşı çıkar, topluluk ekonomisini savunur. Fakat, tekelciliği geliştirmeyen piyasayı, aile mülkiyetini, özel girişimciliği, ticareti, tekel olmayan ve doğayı tahrip etmeyen sanayi, tarım vd üretim sahalarını da toplumsal yaşam, beceri ve düşünüş çeşitliliğin gereği olarak saygıyla karşılayıp komünalitenin gelişmesi oranında bunların da dengeleneceğini ön görür.

Tekel sistemi bir el koyma, bir hırsızlık sistemidir. Her yerde kesin kes karşı olunan şey, tekelci kapitalizm ve yıkıcı endüstriyalizmdir. İnşa edilecek sistem ise komünal değerleri ve tarzı esas alıp bunun gelişmesi için mücadele eder. Düzen içinde de kooperatifler vardır ama kapitalizmi aşmazlar. Kooperatifleri demokratik komünal yaşam kültürü temelinde geliştirdiğimizde tekelci sisteme alternatif olabilirler. Toplumu açlıkla terbiye eden sisteme karşı toplumsal ekonominin geliştirilmemesinin kapitalist kültürden etkilenmeyle bağı vardır. Ekonomi toplumun öz faaliyetidir ve elinden çalınmıştır. El konulan, çalınan ekonomiyi geri kazanmak zorundayız. Bunun yolu, dar ve birbirinden kopuk projeler geliştirmek değil, komünal yaşam anlayışı temelinde tüm toplumsal yaşamı ekonomik ekolojik anlayışla yeniden örgütlemektir.

Toplumsal çalışmalara doğrultu kazandırmak için anlayış ve tarzda bir düzeltme hareketini geliştirmek gerekir. Liberalizm bu çalışmalara damgasını vurmuştur. Liberalizmin toplumsal ahlakın düşmanı olduğu açıktır. Komün, yaşamı toplumsal değerlerden kopararak maddiyatçılığa indirgeyen iktidarcı zihniyete karşı ahlaki bir duruştur. Komünsüz yaşam kapitalizme ve sömürgeciliğe hizmet etmektedir. Bu bilinçle toplumsal yaşamın baştanbaşa komün etrafında örülmesi için öncülük yapan birimlerin liberalizmin tesirinden kurtulması gerekir. Azla yetinen ve var olanı bile doğrultusuz bırakan kendiliğindenci bir tarz ile alternatif olma iddiasının ayakları havada bırakılmış olur.

Hiçbir sistem kendi eğitim tarzını ve anlayışını yaratmadan alternatif haline gelemez. Akademi sistemimiz toplumun ahlaki politik niteliklerde yeniden inşa bilincini yaratmaktan sorumludur. Dar eğitim çalışmaları değil halkın, milyonların eğitimidir söz konusu olan. Eğitim sistemini kadro yetiştirmekten halkın bilinçlendirilmesine kadar zengin bir kapsamda sistemleştirmek; entelektüel kapasiteyi alternatif bir sosyal bilim geliştirmeye kadar ilerletmek hedeftir.

Bir alanda toplumsal çalışmalar yapılırken bunun belli bir sistematik planlama içerisinde sürekliliğe kavuşturulması zorunludur. Sürekliliği olmayan hiçbir çalışmadan sonuç alınamaz. Bölük pörçük ve yarım bırakılan çalışmalar nedeniyle kuruluş aşamaları bile sorunlu olmaktadır. Çalışmaya bürokratik bir mantıkla yaklaşıldığı için bir grubu bir araya getirmekle kooperatif, akademi, komün veya meclis oluşturulduğu düşünülüp devamı getirilmemekte ve kendi haline bırakılmakta ya da kişilere bağlı çalışma tarzı geliştirilmekte, kişiyle başlayan, kişiyle biten çalışmalar ile kurumlaşma engellenmektedir.

Özcesi, komün, meclis, kooperatif ve akademi çalışmaları Demokratik Uluslaşmanın toplumsal örgüsünü oluşturmaktadırlar. Ancak kurumsal, kalıcı nitelikteki çalışmalarla toplumsal inşa sonuç alıcı düzeyde geliştirilebilir.

Demokratik toplum savunması

Ahlaki politik toplum öz savunmasız inşa edilemez ve korunamaz. Egemen güçlerin her türlü saldırısına uğrayan, açlıkla terbiye edilmeye çalışılan, savunma araçlarından yoksun bırakılan bir toplumun kendisi için bir parça özgürlük alanı açması kutsal bir çabadır. Bunlar toplumun doğallığına en yakın, en gerçekçi iddialardır. Burada toplum mühendisliği yoktur; burada toplumun kendini var etmesine, korumasına dönük bir mücadele yöntemi söz konusudur. Bunun için siyasi merkezi belirleyen de yerelin iradesi olacaktır. Yerelin iradesi, devletle ilişki hukukunu tanımlar ve demokrasi sınırlarına çeker.

Kapitalizm ve devlet sistemlerinin her türlü saldırısına karşı demokrasilerin öz savunması da varlığını korumanın en temel ilkesidir.

Öz savunma toplumun doğal, meşru, evrensel ve en temel vazgeçilmez haklarından biridir; meşru müdafa ifadesiyle herkese daha aşina gelebilecek bir kavramlaştırmadır. Bu coğrafyada meşru müdafaaya şiddetle ihtiyaç duyan bir toplum gerçekliği yok mudur? Binlerce köy yakılıp boşaltılmadı mı, on yedi bin faili meçhul cinayet gerçekleştirilmedi mi? Dil yasaklanmadı mı, kültür yasaklanmadı mı, Kürt adı bile yasaklanmadı mı? Asimilasyon, beyaz katliam dayatılmadı mı? Yoksulluğa, hırsızlığa, uyuşturucuya, fuhuşa sürüklenerek toplum çürütülüp param parça edilmedi mi? Yüz binlerce korucu silahlandırılıp toplumun başına bela edilmedi mi? Özel ordu adı altında yeni kontra grupları oluşturulmuyor mu?

Dünya ve Ortadoğu gerçeğinde kendini savunamayanın yaşama şansının olmadığı yeterince kanıtlanmış bir durumdur. Toplum her yönden saldırıya uğrarken meşru savunmasını nereden bekleyecek? Tüm saldırı uygulamalarını gerçekleştiren veya teşvik eden devletten mi? Kandırmaca peşinde değilse kimse toplumun kendini savunmaya hakkının olmadığını, bu görevin devlete ait olduğunu iddia edemez, hele ki Ortadoğu ve ülkemiz gerçekliğinde!

Ortadoğu toplumları her türlü egemenlikçi saldırı altında inletilirken toplumun kendini bir taşla bile savunmaya kalkması meşru görülmez ve katliam konusu yapılır. Meşhur bir öykü vardır ki, Ortadoğu insanının savunma araçlarından ne denli yoksun kılındığını akıllardan çıkmayacak kadar çarpıcı olarak anlatır.

"Gezgin bir müzisyenler ve gösteri topluluğunun yolu farkında olmadan bir gün hırsızlar köyüne düşer. Köyde gösterilerini sunarlar ve sıra emeklerinin karşılığını istemeye gelince hırsızlar üzerlerine çullanır, üstlerindeki elbiselere de el koyup kovarlar. Mevsim kıştır ve hava soğuktur. 'Bari giysilerimizi geri verin gidelim' derler. Bunun üzerine hırsızlar köyün bağlı olan köpeklerini üzerlerine salarlar. Topluluk can havliyle köpeklerden korunmak için yerden taş almak ister, ama taşlar buz tutmuş yerden sökülmezler. Bunun üzerine topluluktan biri köye döner ve sitemkar şekilde şöyle der: Bu nasıl adalettir, bu nasıl vicdandır, köpekleri salmışlar, taşları bağlamışlar! Odasının penceresinden bu sözü işiten köyün reisi topluluğun giysilerini geri verir ve onları serbest bırakır…"

Taş atan çocukları anlamak istemeyen ve üzerlerine panzerlerle giden zihniyetin topluma zerrece savunma hakkı tanımayacağı açıktır.

Buna karşı toplumun kendini savunma araçlarıyla donatmak istemesi kadar doğal bir şey olamaz. Kimse ciğerin kediye teslim edilerek korunabileceği safsatasını ileri süremez. Toplum kendini her türlü savunmak zorundadır. Bu savunma sosyaldir, kültüreldir, siyasidir, ahlakidir, ideolojiktir, ekonomiktir, hukukidir, diplomatiktir ve elbetteki beden bütünlüğünü ve yaşam hakkını savunmak temelinde fizikidir.

Önemli olan toplumsal savunma mekanizmalarının geliştirilmesidir. İlkesel yaklaşım budur. Savunması olmayanın yaşamı olmaz! Meşru savunma ve hak bilincinin toplumda yaygınlaşması, derinleşmesi ve bir kültüre dönüşmesi adım adım gelişmektedir. Taşları yerinden sökmeyi başarmış bir topluluğa artık hiç kimse köleliği, esareti dayatamayacaktır!

Demokratik toplumun uluslararası savunması Demokratik Ulusların ulusunu oluşturmakla yani küresel demokrasi mücadelesini somut örgütlenmelere kavuşturmakla mümkündür. Bunun için diplomasi çalışmalarının yöneleceği temel hedef tüm demokratik toplulukları bir çatı altında toplamaktır.

Saldırı küreseldir savunma da küresel düzeyde olmak zorundadır. Tek bir ezilen etnisitenin veya topluluğun özgürleşme mücadelesinin taşıdığı zorluklar karşısında demokratik ulus anlayışı, birlikte örgütlenme ve mücadele etmeyi; giderek dünya çapında kendi alternatifini oluşturmayı ön görür.

Demokratik uygarlık tarihi ve kültürünü arkasına almış bir diplomasi anlayışıyla toplum bölgesel ve küresel düzeyde bir savunma sistemine kavuşturulabilir.

Sonuç olarak demokratik ulus hareketi, devletsiz bir toplumsal savunma sistemidir. Dolayısıyla toplumu ilgilendiren her alanda toplumun genel çıkarları esas alınarak alternatif sistem oluşturulabilir. Önemli olan devlet dışında düşünebilmek ve sistemimizi toplumsal tüm boyutlarda toplumun öz gücüyle inşa etmektir. Buna göre Demokratik Ulus'un tüm boyutlarının birbiriyle bağlantılı olarak ele alınması ve her boyutu bu bütünlük çerçevesinde yaklaşılması gerekir. Toplumsal alternatif sistemini demokratik uluslaşmayı her boyutta paralel ve iç içe geliştirdiğimizde başarıya ulaştırabiliriz.

"Toplumsal çalışmalara doğrultu kazandırmak için anlayış ve tarzda bir düzeltmeyi geliştirmek gerekir. Liberalizm bu çalışmalara damgasını vurmuştur. Liberalizmin toplumsal ahlakın düşmanı olduğu açıktır. Komün, yaşamı toplumsal değerlerden kopararak maddiyatçılığa indirgeyen iktidarcı zihniyete karşı ahlaki bir duruştur. Komünsüz yaşam kapitalizme ve sömürgeciliğe hizmet etmektedir"

14 TEMMUZ
PARTİYİ SÜRDÜRME KARARLILIĞIDIR

KCK Önderi Abdullah Öcalan

baştarafı sayfa 28'de

14 Temmuz direnişin en üst ifadesidir

Bir kez daha zindan direnişçiliğine, onun büyük anlam ve önemine layık olmayarak, kendini zindanla sınırlı görmeyen, dışarıda da dayatma iddiasında olan, (iyi niyeti ne olursa olsun, parti anlayışı ne olursa olsun) düşman tarafından oldukça şartlandırılan kişiliklerin önümüze çıkardıkları zorlukları yaşadığımız bir süreci de yaşadık. O dönemde yaptığımız bir 14 Temmuz değerlendirmesi vardı. Hala hayretler içinde kalıyoruz. Biz bu değerlendirmede "14 Temmuz eşittir savaş" diyoruz. Direnişin en üst ifadesi; tarihte ender görülen insan soyunda bitebilecek en özverili karar ve direniş diyoruz. Ama bakıyoruz ki, karşımızda düzenin en kof değerlerine göz diken bir zindan kültürü, inanılmaz bir tüketici tip ortaya çıkmış. Bu tip siyasetten kaçıyor, kendi kendini adeta ayakta kaybediyor. Partinin var olan direniş mirasını da, direniş imkanlarını da, bu nereye götüreceği belli olmayan çok gözü kara kullananından tutalım ölmüş, sersefil kişiliklere kadar hepsi bunu yaşam tarzı haline getirmek istiyor. Düşmanın zindan etkisi bir kez daha kusuyor ve partiyi tehdit ediyor.

Bu büyük zindan direnişçilerinin, bir yandan vasiyetleri savaşı emrederken, bir yandan da savaşın canına okuyan (ve çoğu da iyi niyetli dürüst) kişiliklerin, dayanılmaz örgüt dışı, siyaset dışı, özellikle de savaş dışı yaşam alışkanlıkları zorladı. Düşmanın çok iyi rehabilite ettiği bu kişiliklerle bir mücadele verildi. Çalıyorlar, 14 Temmuz mirası adına, hem de gözü kara bir biçimde. Mazlumların, Hayrilerin, Kemallerin sanki devam ettiricileriymiş gibi bol bol sorumsuz laflar ediyorlardı. Gerekleri nedir, nasıl yerine getirilir? Bunun çok dışında yaklaşımlarla *"direndik, kazandık, parti biziz, bırakın keyfimiz ne isterse onu yapalım"* diyorlar. Bıraksak 24 saat içinde savaşın sonu gelir. Kendisi için her şeyi bir hak olarak gören bir anlayış. Biz bunu yadırgamadık. Zindan imha sürecinden geçen bu kişiliğin, tünelin ucunda bir ışığa sarıldığında, belki de denize düşenin yılana sarılmasından daha tehlikeli bir biçimde sahte yaşam umutlarına sarılacağı ve bunu kaybetmemek için çılgınca direneceği açıktır. Daha da iyi anlaşılıyor ki, düşman yasalar gereği, hatta iyi niyet jesti olarak da bunu yapmıyor. Bu da geliştirilmek istendi. Ağırlıklı olarak da zindanda epey beslenen, yine yurt dışında, hatta gerilla saflarındaki zorlukları kullanan bir reformizme hız kazandırmak için bu süreç zindan çıkışlarıyla, özellikle içindeki bazı tiplerle boşa çıkarılmak istendi. 1990'lı yılların başında PKK'yi bir kez daha reformist bir eğilim içine çekmek için çabalar yoğundu.

Özellikle Körfez sorunu, Kürdistan'daki etkileri büyük bir direnişe yol açarken, bunun Kürt devrimine yansımaması için emperyalizmin geliştirdiği yeni Kürt taktiklerinin Özal yönetiminde kendini biraz açık hale getirmesi, ciddi bir gelişmeydi. Biz bu yılları da aynı sorumlulukla karşılamaya büyük özen gösterdik. Yeni özellikleri kavramak kadar, değiştirmek, dönüştürmek için örgütü derinleştirme, genişletme çabalarımızın yanında, savaş cephesini geliştirmeyi amansız bir görev olarak önümüze koyduk. Bu anlamda düşmanın zindandaki gelişmeleri reformize etmekten tutalım dağdaki (neredeyse kontraya taş çıkartacak) mücadeleyi yozlaştırmaya kadar her zaman kendini hastalıklı olmaktan kurtaramayan yurt dışı özellikleri bir tehdit olarak gelişiyordu.

Artık PKK'siz bir Kürdistan düşünülemez

Biz buna karşılık olarak 4. Kongre çözümlemelerini daha da derinleştirdik. Geçmiş süreçlerden daha kapsamlı gelişme süreçlerini dayattık. PKK zaten kitleselleşmiş; gerillada büyüme var, partide büyüme var. Dolayısıyla tehlike ne kadar büyük olursa olsun, karşı koyma da o kadar büyük bir güç kazanmıştır. Güney Savaş'ında yaşanan durumlar var. Bir kez daha reformistleştirme çabaları, bu savaşın sonuçlarına bağlı olarak mesafe kaydetmek istiyor. Tabii bizim de buna verdiğimiz cevaplar var. Bilindiği üzere 1993-94 yılları bu temelde karşılanıyor. Düşmanla gerektiğinde politik çözüm üzerine ilişki geliştirmekten korkmadığımız gibi bunu lehimize çevirmenin tüm ustalıklı yaklaşımları gösterilerek, daha da başarılı sonuç alınabildi. Bu yılları daha güçlü kazanmak mümkündü. Ama kadro ve savaşçı zeminimizin çizginin çok gerisinde kalması, yine merkezin neredeyse yarı yarıya hastalıklı konumu, bu gelişmelerin büyük bir zafer gelişmesine dönüşmesini engelledi. Kurtarılan daha çok gelişen parti gerçeği, kesinleşen gerillaydı. Halkın ulusal kurtuluş savaşımı daha da genelleşti ve ilerleme sağlandı. PKK'nin artık bu biçimde yenilemeyeceği ortaya çıktı. PKK'siz bir Kürdistan'ın düşünülemeyeceği, yine Kürt sorununun ağıza bile alınamayacağı, dosta-düşmana kendini ezici bir biçimde kabul ettirdi. PKK hakkında beslenen "dayanamazlar, çözülürler" iddiası, 1990'lı yılların ortalarında tümüyle yerle bir edildiği gibi, PKK'nin sadece bir parti değil, bir halkın gerçek kimliği, ulusal kurtuluşun vazgeçilmezliği, yeni insanın şekillenmesinin en iddialı bir gelişmesi olarak kendini kanıtladı. Bu anlamda 14 Temmuz direnişçiliğinin anlam ve önemine baktığımızda direnen insan gerçeği kendini yürütürse, politik, askeri ve örgütsel olarak büyük bir insan gerçeğine dönüşebilir. En yenilmez düşmanın yenilebileceği gibi, zorlukları ve darlıkları da aşabilir. Ne kadar yalnız olursa olsun, ne kadar sayıca zayıf olursa olsun, olanaklar ne kadar yetersiz olursa olsun, büyük direnen ve eğer arkasını örgütsel, politik, askeri olarak ustaca getirmeyi bilen karşısındaki düşman bütün dünya da olsa gelişme sağlayabilir, hatta zafere ulaşabilir. Bunu büyük kanıtladım.

Bunu anlayıp anlamama sorunu şimdi yakıcıdır. Hala saflara baktığımızda, işin özünün çok uzağında sözümona epey PKK'li var. Askeri alanda beterin beteri komutanlar var. Yine çok çeşitli parti temsilciliklerinde beterin beteri sözde kadrolar var. Bunlar günümüzde daha önceki açık ihanetçilerden, yine çeşitli kılıklara bürünmüş provokatörlerden daha az tehlikeli değiller. PKK'de gelişen yaşamı çok bireysel tarzda kullanacakları gafletinde ısrar ediyorlar.

Bunların hepsi de iyi niyetli. Partiden bir türlü vazgeçmek istemiyorlar. Fakat bir türlü de partinin gereklerini yerine getirmek onlar için pek gerekli ve mümkün görünmüyor. Öyle bir tarzla kendilerini dayatıyorlar ki, bu da adeta bir "üçüncü parti"dir. Ortaya çıkmış kaçık devrimci eğilimler bir tarafa, gerçek PKK bir tarafa. Bir de bunların anladığı ve belki de herkesin kendisine göre düşündüğü PKK bir tarafa.

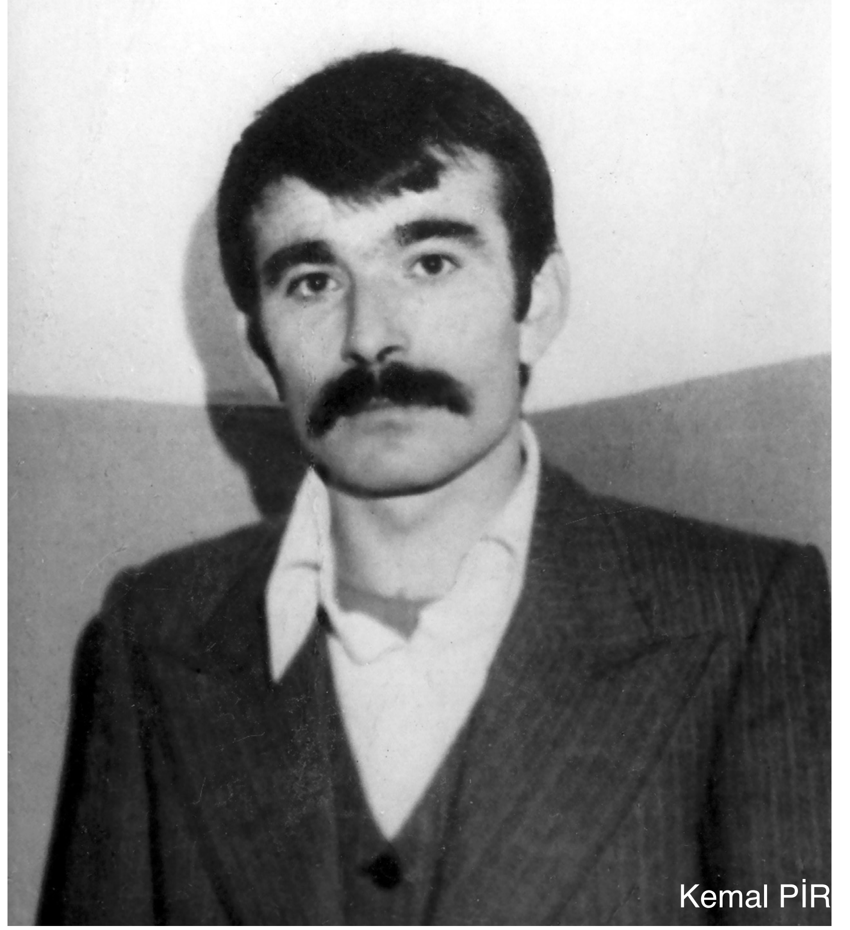
Şimdi bu gerçek ve büyük bir tehlikedir. Açıkçası bu tehlike, sizin teşkil ettiğiniz tehlikedir. En kötüsü de görünüşte partiye bağlı, birçok görev de yerine getiriyor. Yani durumu kurtaracak kadar özde ve biçimde partilidir. Ama bu durum, bunun büyük tehlike olmasını ortadan kaldırmıyor. Bu anlayışın kendisi diğer açık tehlikelerden daha tehlikeli. Neden? Çünkü zaferi düşünmüyor. Zafer yürüyüşünden habersiz. Oysa bu dönemin PKK'si, zafer yürüyüşünü kesinkes götürmesi gereken PKK'dir. Herhangi bir yürüyüş, herhangi bir savaşçılık kesinkes döneme cevap vermez. Bunların iddiası şudur: "Yeter de artar bile, oh, gelişmeler ne güzel." Rüyalarında bile göremedikleri gelişmeler var. Yine kendilerine göre bir yaşam da söz konusu.

Bu tehlikeli bir gaflettir. Bunlara şunu da söylemek gerekir ki, birçok temsil, birçok komutanlık, hatta çok önemli yöneticilik görevleri tanınmaz haldedir. Bu küstahlar, kendilerini ya yeterli hale getirirler, ya da akıllarına bile getiremedikleri geçmiş provokatörlerden daha tehlikeli olduklarını bizzat kendileri göreceklerdir.

Yoldaşça iyi niyetimizi, bir türlü vazgeçmek istemediğimiz yüceliklerimizi kimse kendi yaramaz, yetmez kişiliğiyle, kocakarılığıyla zedeleyemez. Hammalca çalışması ne olursa olsun, sözümona emeği de ne olursa olsun, biz bu tipi kabul etmiyoruz. Hatta hor görüyoruz. Bu kadar büyük tecrübe kazanan partiye bu tip bir beladır, bir engeldir. Bu kadar büyük tecrübeyle, bu kadar büyük çözümlemelerle, sıradan bir iddiası olanın bile büyük başarmaması için hiçbir neden olmadığı bir dönemde ve koşullar da nasıl böyle gününü gün edebilirsin. Hatta aylar geçiyor, sıradan bir başarısı bile yok ve kendini PKK'nin genel gelişmeleriyle, genel başarılarıyla onur sahibiymiş gibi değerlendirip yaşıyor. Neden? Bu hakkı sen kendinde nasıl görebiliyorsun? Başarın yok, hızla bürokratlaşarak ancak bir komplocu, bir darbeci olabilirsin. Asla bir partili olunamaz. Yine örgüt içinde bir ağa kesilerek ancak bir köy ağası olunur. Ama asla iyi bir devrimci, iyi bir yönetici olamaz.

Şimdi bazıları ısrarla bunu anlamak istemiyor veya bu söylediklerimin hep başkaları için olduğunu sanıyor. Bunu şimdi bırakacaksınız. En "benim" diyen partililer bile bu yaklaşımı bir tarafa bırakıp sözün anlamını, neye yol açması gerektiğini bilmeli ve gereklerini yapmalıdır.

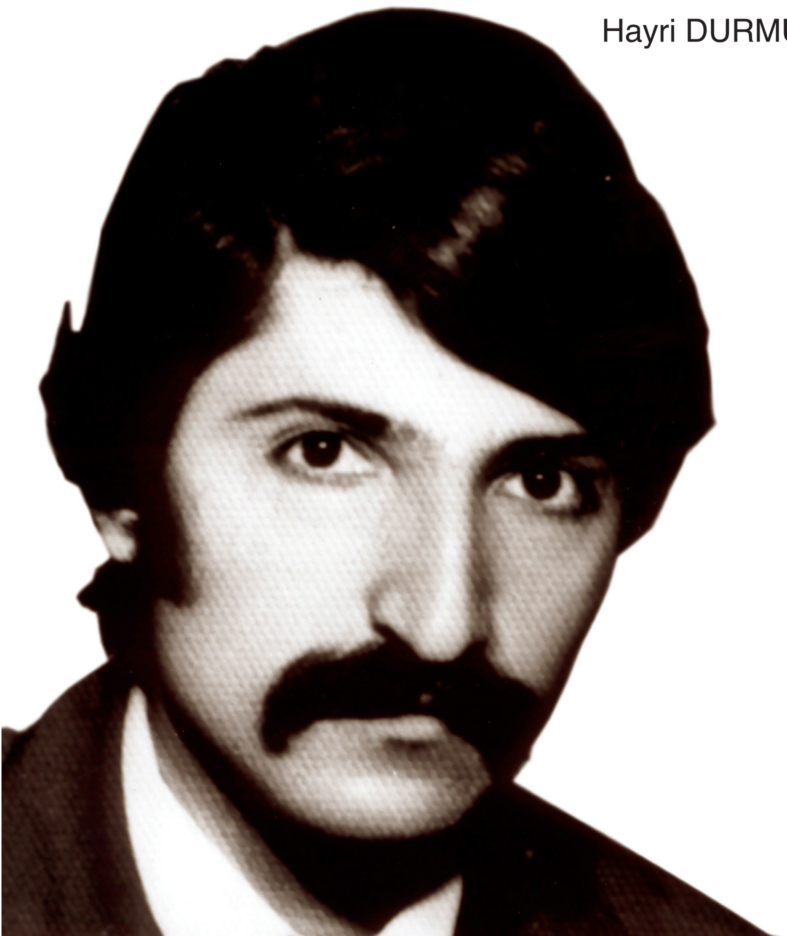
Eğer bugün bir kez daha 14 Temmuz direnişçiliği adına konuşuyorsak ve bu temelde kazanılmış yıllara anlam vermek istiyorsak, dönem PKK'liliğini kavramak ve yapmak durumundayız. Bu anlamda işleriniz zordur. Ama bir o kadar da başarıya yakındır. Hiç kimse

Kemal PİR

"14 Temmuz direnişçiliğinin anlam ve önemine baktığımızda direnen insan gerçeği kendini yürütürse, politik, askeri ve örgütsel olarak büyük bir insan gerçeğine dönüşebilir. En yenilmez düşmanı yenebileceği gibi, zorlukları ve darlıkları da aşabilir. Ne kadar yalnız, sayıca zayıf, olanaklar ne kadar yetersiz olursa olsun, büyük direnen karşısındaki düşman bütün dünya da olsa gelişme sağlayabilir, hatta zafere ulaşabilir"

"14 Temmuz kararlılığı, ulusal var olma, partiyi sürdürme kararlılığı oluyor. II. Kongre adı altında bir yoğunlaşmayı yaşıyorduk. Bu yoğunlaşmanın en temel hedefi, ülkeye nasıl yöneleceğimizdi Adeta kılavuzsuz bir yürüyüşün içindeydik. Her türlü tehlikeyle dopdolu bir ortamda, alacakaranlıkta yürüyerek bir yerlere ulaşmaya çalışacaktık. 14 Temmuz böyle bir dönüş hareketini emrediyordu"

Hayri DURMUŞ

kazanılmış dönemlerin mirasına dayanarak günü kurtaracağını sanmasın. Bu açık ihanetten ve gafletten bile tehlikelidir. Neredeyse bütün kurumlar böylesine küme küme insanlarla dolumuş. Ciddi bir eğitimleri yok; ciddi bir örgüt ruhu yok, hepsi birbirini kemirmiş, toplumda sınıfta kalmış. Artık PKK gittikçe bir çekim gücü, işbirlikçisi bile PKK'ye koşuyor. Tabii bu kişi PKK içinde adeta bir karasevdalıdır.

Şimdi ben yine kendimi ortaya koyuyorum. Ben direnişçilerin anısına amansız bağlıyım. Yani onların vasiyetlerinde dile getirdikleri gibi kudretli bir yürütücüsüyüm, aman vermem. Yine açık söylüyorum; kimseye yalvarmıyorum ve savaşı kimlerle yürüteceğimi iyi biliyorum. Bu kadar ayak bağı olup da bizim tarafımızdan yönetilmenizi istemeye hakkınız yok diyorum. Biz geniş yürekli insanlarız. Hem politikacıyız, hem askeri anlamda işleri yürütmesini bilen ve bütün bunları düşmanın bile kestiremeyeceği bir ustalıkla yürüten bir kişiyiz. Bunları anlamanız gerekir. Aldanmayın diyorum.

Ben mi sizi anlamalıyım siz mi beni anlamalısınız

Ben kimseyle yersiz savaşmak istemem. Ama bir anlamda ben tepeden tırnağa savaş kesilmiş, savaş çılgını olan birisiyim. Bu ülke tarihinde ilk defa düşmanıyla düşüncede olsun, ruhta olsun bir savaşı ortaya çıkarabildik. Ben, onu size çiğnetmem. En gafiller bile kendilerini bana dayattıklarında eski yoldaşlık, kardeşlik adına dayattılar. Benim için bu en esef verici bir yaklaşım. Çoğunuz PKK politikasına layık olacağınıza kendinizi kandırıyorsunuz. Bu o kadar kolay değil. Kendimizi bile kolay beğenmiyorsak, herhalde bir yatalak olmaktan öteye değeri olmayanları anlayışla karşılayacak değiliz. Biz bu büyük direniş şehitlerinin anısına zarar getiremeyiz. Onlar eriyinceye kadar, derileri kemiklerine yapışıncaya kadar madem direnme gücünü gösterdiler, o zaman ben onların bir yoldaşıysam gereklerini yapmak zorundayım. Kendilerini böyle direnişçi kılan değerleri, savaşa nakşetmek zorundayım.

Bunu şimdiye kadar çarpıcı bir biçimde söylemedim. Veya söylediysem de siz bir türlü anlamaya yanaşmadınız. Ama anlatma işini ben başaracağım. Çok anlamsız kayıplar verildi, çok hafiflikler yapıldı, çok yüzeysel, çok keyfi tutumlar dayatıldı. Bunların hepsi suç. Ben şu eğilimi çok iyi tanıyorum: "24 saat keyfimce yaşarım, isterse boynum kesilsin." Felsefenizin ağırlıklı olarak bu olduğunu biliyorum. Bunu çok açıkça söyleyenler de oldu. Davranışlarınızla her gün ispatlıyorsunuz, haykırıyorsunuz; "biz karşınızda keyfimizce bir gün PKK'li diye yaşarız, sen gerisini ne yaparsan yap." Olur, bu sizin hakkınız, özgürlük anlayışınızın gereğini sergiliyorsunuz. Ama benim de kendime göre bir özgürlük savaşımım var. Bundan vazgeçecek değilim. Şehitlerin ağırlıklı, ezici ve hatta tümünün mirasçısı benim. Vasiyetlerinin takipçisiyim. Tabii bu halkla birlikte epey yapılıyor. Bunların da ötesinde benim kendi kararlılığım var. Çok inatçı bir savaşı bizzat ben bu cana nakşettim. Ne kadar delice de, çılgınca da olsa bu bir savaştır. Ben mi anlamalıyım, siz mi anlamalısınız? Ben mi sizi anlamalıyım, siz mi beni anlamalısınız? Ben yeterince anladığımı sanıyorum ve bir kişiye savaş için gerekli olan neyse onu veriyorum. Bundan hiç kuşku yoktur. Acaba siz anlıyor musunuz, bu 14 Temmuz gününde.

Çözümlemelerden kendinizi bir aynada seyreder gibi görüyorsunuz ama anlamaya yanaşmadığınız ortaya çıkıyor. Anladıysanız bile pratiğin ne denli seyredeceğini beklemek gerekir. Biz bunu da size bırakacağız. Bütün partiye bırakıyoruz. Bir şey daha görülmeli; biz şimdiye kadar yaşadık. Acaba bu çok kendini iddialı ve hakiki PKK'li olarak gören ne kadar bizden yana olduğunu ve hatta kendini dayattıkça kabul göreceğini sananlar nerede? Değil bir yoldaş için, sıradan bir insan için bile düşünemeyeceğimiz zararlı durumları, kendileri de dahil nasıl yarattılar? Bu bir gaflet, rehavet kişiliğinin feci bir sonucudur. Ben onlara yalvarırcasına, "açık olun, lütfen anlayın" diyordum. Ama ne açık olabildiler, ne de anlayabildiler. İşte 24 saatin paşalarını oynadılar. Olmaz, bu yaşatmaz!

"Eğer bugün bir kez daha 14 Temmuz direnişçiliği adına konuşuyorsak ve bu temelde kazanılmış yıllara anlam vermek istiyorsak, dönem PKK'liliğini kavramak ve yapmak durumundayız. Bu anlamda işleriniz zordur. Ama bir o kadar da başarıya yakındır. Hiç kimse kazanılmış dönemlerin mirasına dayanarak günü kurtaracağını sanmasın. Bu açık ihanetten ve gafletten bile tehlikelidir"

Ali ÇİÇEK

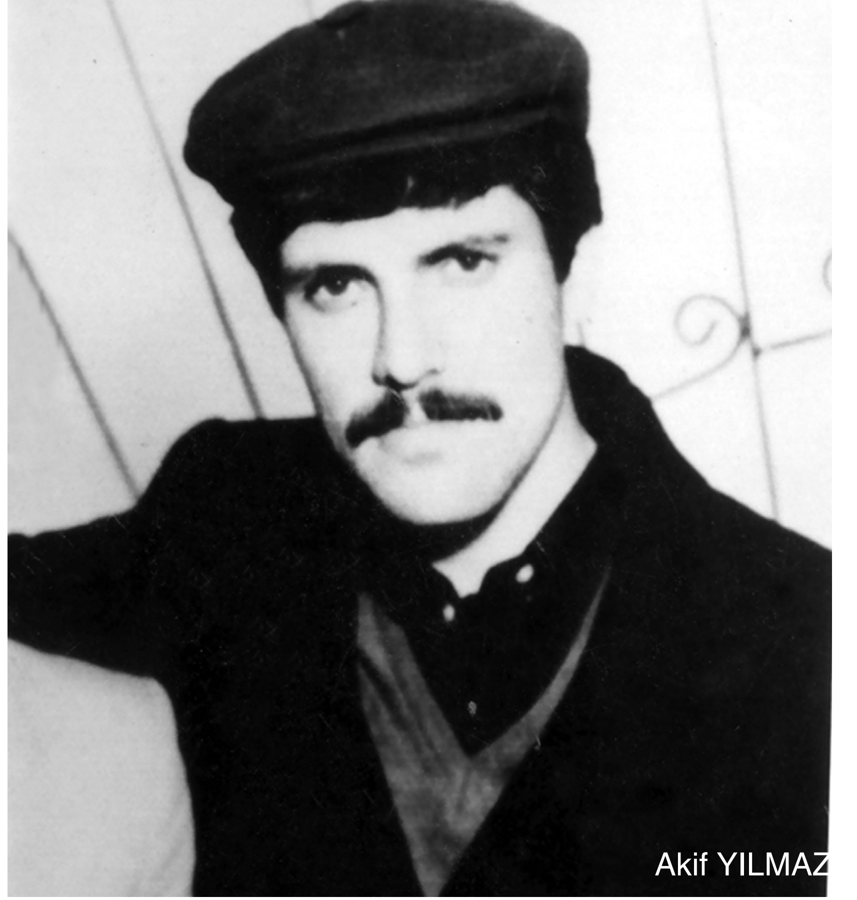
Gücünüz yoksa yerinizde durmasını bilin

Bir iradenin, bir kararın mevcut olduğuna, bir kutsal değerler sistemimizin olduğuna kendinizi inandırmalısınız. Her şeye karşı çıkılabilir, her şeye karşı gafil olunabilir, ama bu değerler karşısında öyle olunamayacağını bilmelisiniz. Gücünüz yoksa yerinizde durmasını bilin. Savaş, her babayiğidin işi değildir. Ben bile kendimi az yakıştırıyorum bu savaşa. Bir türlü kendimi bu önderliğe oturtamadım. Ama tabiri caizse istek üzerine, yine şehitlerin isteği üzerine ve tüm vasiyetlerin gereği olarak beklentileri gücüm dahilinde yerine getirememezlik edemem. Çok açık söylüyorum; ben birçok kişiyi, kimliği beğenmiyorum. Layık olmayanların karşımıza çıkmaması gerekir. Saflarımızda hala başarıyla alakası olmayan kişilikler, postu atmış bir anlayışla karşımıza çıkma cesaretini gösteriyorlar. Yine politik tavır gereği esnek davranacağım, taktik yapacağım, açık oyuna gelmeyeceğim ama boyun da eğmeyeceğim. Çizgiyi yine yürüteceğim, kararı yine uygulayacağım. Dayanamıyorsanız ben ne yapayım? Dayanamıyorsanız ne işiniz var? Eğitim diyorsanız alın size eğitim, silah diyorsanız alın size silah.

Bırakın, bu işin kahramanları, tarihi direnişçileri var. Önünü tıkamayın. Birileri çıkar yürütür, biz varız yürütüyoruz. Ruh hastasısınız, düşünce hastasısınız, davranış bozuklukları var. Parti iyi niyetli, merhamet edici diye insan kendini böyle görevlerin önüne engel olarak koyar mı?

Bu büyüklüğe inanmak gerekiyor. Bu yüceliğe anlam vermek gerekiyor. Ne diye böyle yaramaz, yetmez kişiliğinizi ısrarla birçok görevin başında, birçok kurumda, temel yönetici kişilik sorumluluklarınızda böyle sürdürme cesaretini göstereceksiniz? Kim oluyorsunuz? Tekrar söylüyorum: Hala uyanamadınız mı, hala kendinizi, düşmanınızı ve savaşımınızı tanıyamadınız mı? İnsan lümpen olur da bu kadar olur mu? İnsan düşmanın çarpıcı etkisi altında kalmış olabilir ama bunca yılların tecrübesi karşısında hala böyle kalabilir mi? Sabrımızı insan hala böyle anlamsız kullanabilir mi?

Burada da hiç yanlış anlamaya gerek yok. Biz hiç kimseye, "gel de intihar et" demiyoruz. Biz en inanılmaz bir yaşam gücünü gösteren bir kişiyiz. Günde bin defa ölünmesi gerekirken bile yaşam gücü olmayı başardık. Buna hiç kimse ölüsü ile karşılık veremez. Ölü kişilikle, ölü ilişkilerle, ölü tarzla karşılık veremez. Ben bunu bir provokasyondan daha tehlikeli görüyorum. Bize yaşamasını, hem de en amansız savaşla bunu sağlamasını bilenler gerekli. Tarih bunun dışında başka türlü bir zafer yürüyüşçüsünü tanımıyor. Hala temel mücadele birimlerinde ve savaş birliklerinde, komutayı kendi keyfini yaşatma yeri olarak görenler var. Bir koltuk kapmış gibi değerlendirenler var. Bunları uyarıyorum! Hiç kimse benden değişik yakınlık beklemesin. Size defalarca anlattım, anamla bile kapışırken sadece ve sadece doğru bir anlayışın gücüne dayandım ve sonuna kadar bu çocukluk yıllarında bile savaştım. Bu ülkenin değil, belki de dünyanın insanlık tarihinde görülmemiş bir savaşçılığını biz bu tarzda buraya kadar yürüttük. Size bunu boşa çıkarttırır mıyız? Siz bu savaşçılığı anlamadan bizimle yürüyebilir misiniz?

Akif YILMAZ

"PKK tarihindeki bu büyük insanların kararlarının ve eylemliliğinin büyüklüğüne layık olmak gerekiyor. Bu bize en çok gerekli ve başarı için en temel olandır. Her şeyle oynanabilir veya belli ölçülerde savsaklanabilir ama, bu büyüklükler ne göz ardı edilebilir, ne ikinci plana bırakılabilir, ne de saptırılabilir. Bunlar yalnız ulusal değil, insansal kutsal gerçeklerdir. Eğer beni ciddiye alıyorsanız, ben bu gerçeklerin adeta bir esiri gibiyim"

Kendinizi yeniden yaratmayı bileceksiniz

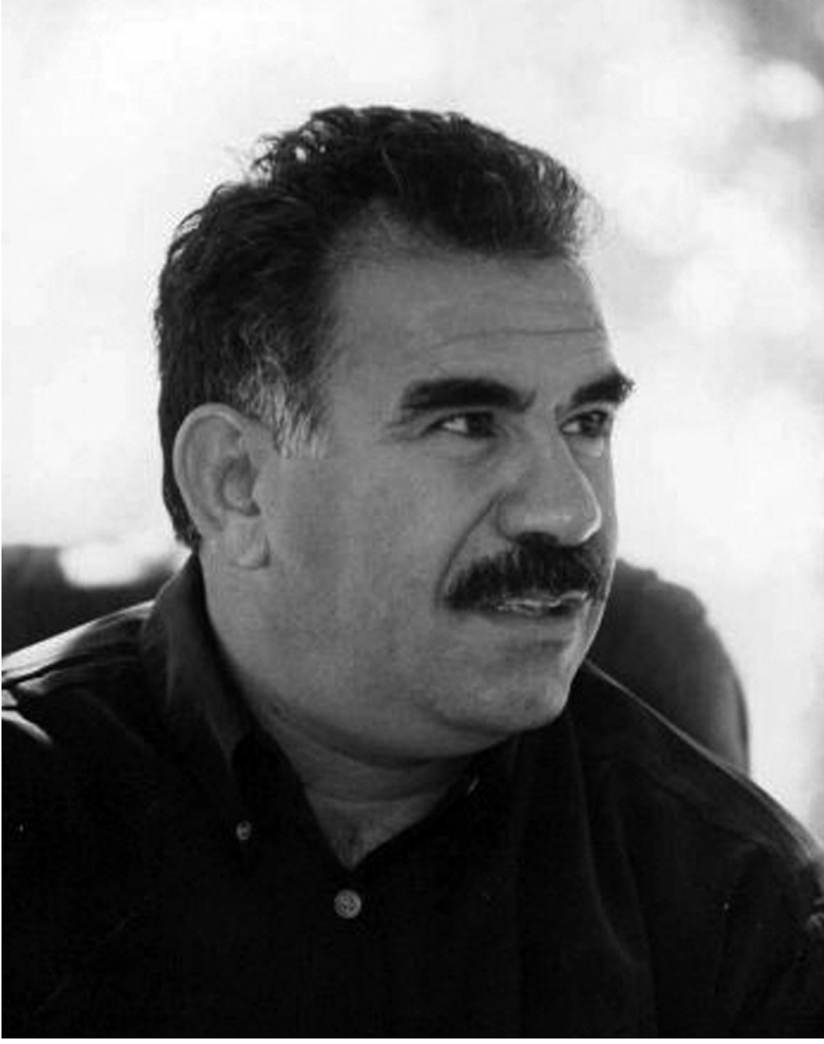
Partili olmak şerefli ve güzel bir şey ama ona sahip olmayı bilmek şartıyla. Şimdi parti içine yığılma var. Ben bunlara soruyorum; size sonuna kadar hizmete evet. Her türlü geriliğinizin giderilmesi için partinin tüm tecrübesini sunmaya evet. Ama siz de kendinizi yeniden yaratmayı bileceksiniz. Olmazsa siz, çok kısa bir süre içinde partinin başına ciddi bir sorun olarak çıkmanızı önleyemezsiniz. Hem de ne kadar candan iyi niyetiniz olursa olsun.

PKK, işleri bundan sonra daha da büyük bir 14 Temmuz kararlılığı ile götürmek zorundadır. Erim erim kendini eritecek kadar yürütmek zorunda. Eğer sizin de yoldaş anısından anladığınız bir şey varsa, onun adına yürütülen savaştan anladığınız bir şey varsa, bu gücü göstermelisiniz. Bu güzel bir şeydir. Yine büyümek isteyen insanımıza, başarmak isteyen insanımıza en gerekli olandır ve yaraşması gereken de budur. Biz bunun dışında hiçbir işe yaramayız. Herhangi bir insan topluluğunun teşkil ettiği bir çeşni bile olamayız insanlık için. Eğer bu savaşı vermeyi bilmezsek onlar kadar bile insanlık için gerekli olamayız. Biz, size bunu anlatmaya çalışıyoruz. Siz ise öyle yanılgılı, abartılı bir PKK'lilikle kendinize anlam veriyorsunuz ki değil başarı, başarısızlık buram buram yüzünüzden okunuyor. Her adım atışı bir faul, bir engel durumudur. Bu çok rahatlıkla karşılanabiliyor; "bu PKK'liliktir" denilebiliyor. Hayır, ben bile bu halimle "eğer yemeği hak ettiysem ne mutlu bana" diyorum. Başka hiçbir kaygım yok. Hiçbir ciddi gelişmeye damganızı vuramamışsınız, çok rahat PKK'li olarak yaşayabileceğinizi sanıyorsunuz. Artık buna son verilecek.

Ben de dahil bir kez daha büyüklüklerimize yaraşır bir büyüklüğü yaşayacağız. Bu temelde savaşa yaklaşacağız. Savaşın başarı tarzını kesin yakalayacağız. Büyük zindan direnişçileri başta olmak üzere, tüm PKK direnişçilerinin anısına başka söyleyecek hiçbir sözüm olamaz. Sizin de başka tür anlayışta sınırlı da olsa kendinize şans vermeniz düşünülemez. Belki benim eksikliklerim olur, sizinki olamaz. Belki benim bu kadar ağır görevlerden, insanlığın dayanamayacağı zorluklardan dolayı bazı zayıflıklarım olabilir, ama sizin olmaması gerekir. Büyüklüğü göze almak gerekiyor. PKK tarihindeki bu büyük insanların kararlarının ve eylemliliğinin büyüklüğüne layık olmak gerekiyor. Bu bize en çok gerekli ve başarı için en temel olandır. Her şeyle oynanabilir veya belli ölçülerde savsaklanabilir ama, bu büyüklükler ne göz ardı edilebilir, ne ikinci plana bırakılabilir, ne de saptırılabilir. Bunlar yalnız ulusal değil, insansal kutsal gerçeklerdir. Eğer beni ciddiye alıyorsanız, ben bu gerçeklerin adeta bir esiri gibiyim. Bu gerçeklikler olmasaydı, hiçbir güç beni bu biçimde yürütemezdi. Sizler de bu gerçeklerin ezici etkisi altında, biraz vicdana kavuşarak, yoldaş anısının anlamına kavuşarak ve eğer ısrarla "görev nedir" diyorsanız, savaşta başarı tarzına ulaşarak, varsa onların gerçek anlamına ilişkin bir sözünüz, onun gereklerini yerine getirerek karşılık vermelisiniz. En temel insanlık görevi budur. Bu esas alındıktan sonra gerisi kolay gelir. Bütün işlerde gelişme sağlanır. Yaşamın en zor sorularına, savaşın en karmaşık süreçlerine doğru yaklaşım göstermek imkan dahilindedir.

Eğer bu temelde bir sözünüz varsa ve onu yaşamınızın bir kızıl çizgisi haline getirmişseniz açık vurguluyorum; bu 14 Temmuz direnişçiliğinin 14. yılına girerken kararımızın daha da büyüdüğünü, tam da o anılara yaraşır hale geldiğini söylemekle biraz layık olduğumuza inanıyorum. Her zamankinden daha fazla bu partiyi ve bu savaş gücünü, bunların bu büyük kararlarını zedeletmeyecek bir biçimde (çok eksiği de olsa), yürütme gücüne sahip olduğumuz için ve bu anlamda biraz görevini yerine getirmenin vicdan rahatlığını da duyuyorum. Ama daha fazlasının bundan sonra yerine getirilmesi gerektiğine dair, kendime, partiye, sizlere, tüm halka ve insanlığa verdiğimiz sözü de yineliyorum.

14 Temmuz 1995

KCK Önderi Abdullah Öcalan değerlendiriyor

Önüm açılırsa rolümü oynarım

Benimle görüşen heyet ve onlara daha önce sunduğum protokollere ilişkin şunları belirtmek istiyorum. Protokoller konusunda kamuoyunda bir yanlış anlaşılma ve algılama olmuştu. Karayılan da söz etmiş. Protokoller kamuoyunda yanlış anlaşıldığı gibi bizim ve devlet tarafından karşılıklı imzalanmış bir şey değildir. Protokollerde imza söz konusu değildir. Bu konularda bir yanlış anlaşılma olmuştur. Protokoller karşılıklı imza şeklinde değil de çözüme ilişkin üzerinde mutabakata varılan bir metin şeklindedir. Protokoller ön açıcı, çözüm geliştirici ve çözüme ilişkin devletle üzerinde uzlaşmaya vardığımız ve bağlı kalacağımız çözüm metinleridir, çözüm protokolleridir. Protokoller önümüzdeki süreçte atılması gereken somut ve pratik adımlara ilişkindir. Protokollere imza atma söz konusu değildir. Daha o aşamaya gelmiş değiliz. Halen heyetle protokoller üzerinde görüşmeler ve çalışmalar devam ediyor, üzerinde çalışılıyor.

Yerellik esas alınmalıdır

Daha önce bahsettiğimiz 15 Temmuz tarihi yanlış algılanmasın. 15 Temmuz dememizin sebebi heyetle yapacağımız son görüşme tarihinin 15 Temmuz'a yakın tarih olmasındandır. Zaten heyetle yapacağımız görüşmeyi daha erken gerçekleştirdik. Benim için esas olan bu görüşmeydi 15 Temmuz tarihi değil. Bu görüşmeyi de bugün gerçekleştirdiğimizden artık benim için 15 Temmuz'un bir hükmü ve bir anlamı kalmamıştır. En son heyetle yaptığımız bugünkü görüşmede üzerinde uzlaştığımız en önemli ve atılması gereken pratik adım, Barış Konseyi'nin oluşturulmasına, kurulmasına ilişkindi. Heyetle Barış Konseyi'nin kurulmasına ilişkin bir mutabakata varmış durumdayız. Zaten bu durum protokollerde de yer almaktadır. Barış Konseyi'nin kurulması, atılması gereken ve atılacak en önemli somut adımdır. Barış Konseyi, mutlaka kurulmalıdır. Barış Konseyi ne resmi bir devlet organı olacak ne de sadece sivil bir organ olacaktır. Barış Konseyi, barış çalışmaları, barışın gerçekleşmesi ve çözüm için çalışacaktır. Bir ay veya bir aydan daha kısa bir sürede Barış Konseyi kurulmalıdır.

İkinci ve en önemli diğer bir husus da Anayasa Konseyi'nin kurulmasına ilişkindir. Anayasa Konseyi, anayasa yapım çalışmalarını yürütecektir. Anayasa Konseyi "Anayasa Meclisi" şeklinde ayrı bir meclis olmayacaktır, klasik meclis şeklinde algılanmamalıdır. Anayasa Konseyi, yeni anayasa yapımı çalışmalarını yürütecek bir konseydir. Bu konseyin içinde BDP de yer alıp anayasa çalışmalarını yürütebilir. BDP de anayasa yapım çalışmalarında yer alacak ve bu çalışmaları yürütecektir. Anayasayla ilgili diğer çalışmalar da var ama beni ilgilendiren Blok'tur. Aynı şekilde Anayasa Konseyi çalışmalarına ben de katkı sunarım.

Yemin krizi nasıl aşılır? Bu kriz çözülür mü çözülmez mi bilemiyorum. Ancak BDP daha önceki gibi oyunlara gelmemelidir. Daha önce söylediğimiz gibi hükümetle bir mutabakata varılarak yemin edebilirler. Bu mutabakat mutlaka olmalı ve önemlidir. Yapacakları mutabakat metni, devlete sunduğum protokollerle paralel olabilir veya kendi koşulları ve durumlarına göre yapabilirler. Örneğin bu protokollere Hatip Dicle'nin durumu, diğer beş tutuklu vekilin serbest bırakılması, KCK'lilerin serbest bırakılması, hatta tüm tutsakların serbest bırakılması, yüzde on barajının düşürülmesi ve TMK'nın değiştirilmesi gibi hususlar eklenebilir. Öyle hemen Hatip Dicle meselesi ve diğer meseleler çözülmeyebilir, öyle hemen serbest bırakılma olmayabilir. Ancak bu koşulların yerine getirilmesi için zaman içinde devletin, hükümetin yapacağı şeyler bir yazılı metne bağlanır ve zamanla yerine getirilir. Bu metinle, bu sorunların gelecekte çözümü için bir mutabakat sağlanmış olur. Bu mutabakat, sorunların çözümü için ön açıcı ve çözüm geliştirici olur. CHP'nin de yemin krizine ilişkin hükümetle bir protokolleri olur mu olmaz mı bu değil de beni asıl ilgilendiren Demokratik Blok'tur.

Devletin, BDP'nin bu yazılı mutabakatı konusunda çok da sıkıntı çıkarmaması gerekir. Zaten basına yansıdığı gibi Cemil Çiçek de çözülmesi gereken en önemli birinci sorunun Kürt sorunu olduğunu söylüyor. Bu konuda Cemil Çiçek, üzerine düşeni yapabilir. Bu şekilde yazılı bir mutabakat sağlanırsa BDP de yemin edebilir ve Meclis'e dahil olur, çalışır. Çalışmalarında başarılar diliyorum.

Çatı Partisi konusunda, daha önce söylediğim gibi Türkiye 20-25 bölgeye ayrılabilir. Örneğin Karadeniz bölgesini Doğu, Orta, Batı diye üç bölgeye ayrılabilir. İstanbul bir bölge olabilir. Ege üç bölge olabilir ve diğer yerlerde böyle sosyal, ekonomik ve kültürel durumlarına göre böyle bölgelere ayırabilirler. Örneğin Kürdistan'ı yedi bölgeye ayırabilirler. Bu şekilde Türkiye'yi 20-25 bölgeye ayırabilirler. Bundan kastım yerelliktir. Yerellik esas alınmalıdır. Mesela iki-üç vilayet birleşerek kendi yerel konferanslarını yapabilir. Yapılan bu yerel konferanslarda o yerlerden olan, orada oturan her bir bölge için 20-25 delege seçilebilir. Yerelden yaklaşık seçilenlerin sayısı 400 kişi olabilir. Ancak söylediğim gibi yapılacak yerel konferanslarda seçilecekler mutlaka orada olanlar ve orada oturanlar olmalıdır. Bunun mutlaka böyle olması gerekir. Örneğin İstanbul'da yerel konferans olacaksa o zaman İstanbullu, orada oturan kişileri seçerler. Karadeniz'de mi yerel konferans yapılacak veya Botan'da mı, aynı şekilde oralı olup da orada oturanlar seçilmelidir. Bu şekilde yaklaşık 400 kişi yerelden seçimle, seçilerek belirlenebilir. Diğer 100 kişi de uzman kişilerden, akademisyenlerden, sivil toplum örgütlerinden, sendikalardan ve diğer kesimlerden belirlenebilir. Bu şekilde 500 kişilik bir Kongre oluşturulabilir. Bu oluşturulacak Çatı Partisi sadece Kongre olmaz veya sadece parti şeklinde de olmaz. Hem Kongre hem de Parti şeklinde yarı Kongre biçiminde olabilir. Daha önce bu Çatı Partisi için Demokratik Topluluklar Partisi ismini önermiştim. Ancak bugün ilk defa daha uygun bulduğum bir isim öneriyorum: Demokratik Ulus Kongre-Partisi. Araya tire koymamın sebebi ne tam Kongre ne de tam parti olmasındandır. Yarı Kongre şeklinde olabilir. Aynı zamanda yasal mevzuata göre hukuken var olabilmesi için ve hukuki varlığının kabullenilmesi için de Demokratik Ulus Kongre-Partisi şeklinde parti olarak kurulabilir. Bu şekilde hukuken varlığı da olur. Gerçi anayasa ve diğer yasalar da değişecektir. Ancak şimdilik bu şekilde hukuken de var olur.

Bu kongre-partinin aynı zamanda 100 kişilik bir de kongre-parti meclisi olur. Bu yüz kişi, 500 kişilik Kongre üyeleri arasından seçilir. Demokratik Ulus Kongresi-Parti Meclisi oluştuktan sonra üç ayda bir toplanır. Ve çalışmalarını bu şekilde devam ettirir. Ayrıca bu kongrepartinin 25 kişilik bir de yürütmesi olur. Bu 25 kişilik yürütme konsey şeklinde işleyebilir. Bu kongre-partinin başkanlığı da zaten genel başkan-eşbaşkanlık şeklinde olur. Muhtemelen eş başkanlıklar da şu anki parlamenterlerden seçilir. Ancak BDP'nin eş başkanları, kongre-partinin eş başkanları olmazlar, onlardan farklı kişiler eş başkan olurlar. BDP varlığını devam ettirir. Ancak çatı partisine seçilecek eş başkanları BDP'nin eşbaşkanları olmaz, seçilen iki parlamenter olur. Bu şekilde Demokratik Ulus Bloğu oluşturulur. Bu blokta tüm sol sosyalist çevrelerin olması gerekir. Zaten üç sol sosyalist adayı da seçildi. Seçilen üç kişi şimdilik yeterli sayılabilir. Benim için Türk solu, Kürt solu gibi bir ayrım yoktur, Kürt-Türk ayrımı da yoktur. Benim için esas olan Demokratik Ulus Bloku'dur. Ben bunu esas alırım. Beni ilgilendiren budur. Şayet söylediğim şekilde Demokratik Ulus Bloku inşa edilirse sol, müthiş bir başarı sağlar. Bir sonraki seçimlerde en az yüzde yirmi oy alabilirler. Bu blok o zaman Türkiye'nin en güçlü üç bloğundan biri olur. Bu bağlamda Sırrı Süreyya, Ertuğrul Kürkçü'ye EMEP'in başkanı Levent Tüzel'e selamlarımı iletiyorum. Tüm sosyalist çevreler olmalı, hiçbir sol sosyalist çevre çatı partisinin dışında bırakılmamalıdır. Hatta liberal özgürlükçüler de olabilir. Buna inansınlar, bu yönde çalışmalarını yürütsünler. Tüm bu çalışmalara hızlı bir şekilde başlanabilir. Sanırım ekime kadar Demokratik Ulus Kongre-Partisi çalışmalarını tamamlarlar.

Gerilla 24 saat öz savunmasını yapacaktır

Geliştirdiğim yol haritası iyi okunmuyor. Neden yol haritasını okumuyorlar? BDP, benim yol haritamı ya okumamış ya da anlamıyorlar. Devlet bile yol haritasını iki yıl aldı okudu, üzerinde yoğunlaştı ve üzerinde çalışmalar yaptı, faydalandı. Ama BDP, yol haritasını okumadı bile, okumuyorlar, ya da anlamıyorlar, üzerinde çalışmıyorlar. BDP, hukukçular yol haritasını neden okuyup takip etmiyorlar? Yol haritası çalışmam okunmalı ve anlaşılmalıdır. Türkiye'deki yazarlar da takip ettiğim kadarıyla bu çalışmayı okumuyorlar. TESEV raporunda da Yol Haritası'ndan faydalanılmış, üzerinde durulmuş ve raporda Yol Haritası'na yer verilmiş. Son savunmam da aynı şekilde Yol Haritası'nın daha kapsamlısıdır.

Son savunmam adeta Ortadoğu'nun kurtuluş manifestosudur. Çok değerlidir. İçinde her şey var, faydalanmasını bilmelidirler. Zaten BDP'nin son seçimlerdeki Dersim ile Riha'daki en son hali ortada. Bunun için daha önce de demiştim. Demokratik siyaset akademileri bu nedenle çok önemlidir. Çok güçlendirilmeleri gerekiyor. Bu akademilerde onlarca profesyonel insan yetiştirebilir. Ve her tarafta çalışabilirler. Bu yöndeki çalışmalara hemen başlanabilir, seferberlik ruhuyla bu çalışmalar gerçekleştirilebilir.

Çatışmasızlık sürecine ilişkin de şunları söylemek istiyorum. Şu an gerilla bir çok alana dağılmış durumda. Aynı şekilde asker de alanlara dağılmış operasyon yapmaktadır. Asker de sınırlarda ve diğer bölgelerde yoğunlaşmaktadır. Yaşanan bu çatışmalar daha çok birbirlerine karşı yaptıkları misillemelerdir. Ben çatışmaların artmasını istemiyorum. Ölüm haberlerine üzülüyorum, keşke olmasın diyorum. Şu an ne bir ateşkes durumu var ne de ateşkesi bitiren bir savaş başlangıcı var. Zaten şu an devrimci halk savaşını durdurmuş bulunmaktayız. Şu an yaşanan çatışmalar karşılıklı misillemelerdir veya karşılaşmadır. Bu karşılıklı misillemeler veya çatışmalar artabilir de azalabilir de. Ancak her koşulda gerilla öz savunmasını yapacaktır. Gerilla ölmemek için askerle karşılaştığında kendini savunacaktır. Bunun için aktif veya pasif savunma yoktur. Gerilla yirmi dört saat öz savunmasını yapacaktır. Kendisine yapılan saldırılara da misliyle karşılık verecektir. Gerilla bu konuda beni yanlış anlamasın. Ben çatışmasızlığa ilişkin bir şey söyleyemem. Söylemem de doğru olmaz zaten. Ben burada KCK adına karar alamam. Gerillanın şu anki dağılımını, konumlandırılmasını net bilemediğimden genel durum üzerinden bir değerlendirmede bulunuyorum. Tüm hususları dikkate alarak kendi kararlarını kendileri verir. Ben buradan saldırı emri veremem, doğru da olmaz. Artık tüm bunları değerlendirerek çatışmasızlık konusunda KCK, kararını kendisi verir. Daha önce söylediğim gibi bana buradan bir görev verilirse ben buna hazırım, üstüme düşeni yaparım, rolümü oynarım. Bunun için daha önce söylediğim gibi hükümet, parlamentoyu toplar –ki hükümet de kuruldu, Meclis başkanı da seçilmiş– bana çağrı yaparsa, ben o zaman gerilla güçlerini bir yerde toplama konusunda üstüme düşeni yaparım. Ancak şu an çatışmasızlığa ilişkin kararı KCK kendisi verir. Ayrıca Demokratik Ulus inşası temelinde KCK, İran, Suriye ve Irak'ta yapacakları konusunda kararını kendisi verir.

Kürtlerin kendi aralarında yapacağı Ulusal Konferans için benim doğrudan isim söylemem, isim önermem doğru değildir. Önerilecek isimler yetenekli, yaratıcı ve becerikli olmalıdır. Bu konuda sorumluluk üstlenecek isimler önerilebilir. Ancak benim isim belirtmem doğru değildir. Zaten hazırlık komitesinin görevi esas değil, konferansa ilişkin teknik çalışmaları yürütmektir. Örneğin konferansın ne şekil yapılacağı, kimlerin katılacağı, nasıl katılım sağlanacağı ve konferansın gündemine ilişkin teknik çalışmaları yürütmektir. İsim çok önemli değildir, nitelik önemlidir. Sözcülük sayısı az kişiden oluşabilir, çok da fazla kişiye gerek yoktur. Zaten değindiğim gibi hazırlık komitesinin görevi çalışmaları konferansın yapılmasına ilişkin teknik çalışmalardır. Buna ilişkin değerlendirmelerim daha sonra da olacaktır.

Ulusal konferans içinde ve bünyesinde bir parlamento oluşturulmalıdır. Ahmet Türk ve Şerafettin Elçi bu çalışmaları yapabilirler. İkisine de selamlarımı iletiyorum. Daha önce söylediğim savaş ve barış ilkesiyle diğer temel ilke ve pratik öneriler üzerinden konferans çalışmaları yapılabilir. Ulusal Konferansın yapacağı en önemli hususlardan biri parlamento kurmaktır. Zaten KNK var, ancak bu kurulacak parlamento KNK'nin yeniden yapılandırılması şeklinde olabilir. Hatta Filistin'deki FKÖ modeli örnek alınarak bir parlamento oluşturulabilir. Daimi meclis şeklinde olur. Ulusal konferansın yapacağı en önemli ikinci şey de bu parlamentonun bir yürütme organını oluşturmaktır. Hatta buna gölge kabine de diyebiliriz. Bu şekilde parlamentonun da bir yürütmesi olmuş olur. Ulusal konferansın yapacağı üçüncü ve en önemli şeylerden biri de silahlı güçlerin koordinesidir. Barzani'nin silahlı güçleri veya Irak Kürt federasyonu silahlı birlikleri ve diğer silahlı güçlerin koordinesi sağlanmalıdır. KCK'nın temsilcisi de ulusal konferansta yer almalı ve KCK kendi temsilcileriyle kendisini temsil etmelidir.

Suriye'deki 11 Kürt partisi Suriye Kürt Partileri Koalisyonu'nu kurmuşlar. Burada Demokratik Özerklik önemlidir. Birlikte hareket etmelidirler. Onlara ve Suriye'deki halkımıza da selamlarımı iletiyorum. Bu yönde çalışmalarını devam ettirmeleri gereklidir. Onlar da Demokratik Özerkliği esas alırlar. Türkiye için öngördüğümüz Demokratik Özerklik modelini Suriye şartlarına ve koşullarına uyarlayacak şekilde demokratik çözüm geliştirme çalışmaları önemlidir. Suriye'deki durumun ne olacağı, geleceği belli değil. Kürtler hem rejim iktidarıyla hem de muhaliflerle Demokratik Özerklik çözümü temelinde görüşebilirler. Yine varlıklarına yönelik gelişebilecek

tehlikelere karşı şimdiden öz savunma güçlerini oluşturmaları önemlidir.

Yaşamını yitiren Nuri Yaman için üzüntülerimi ifade ediyorum. Ailesine başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Şirnex'ta seçim kutlamalarına yapılan müdahalede gaz bombası sonucu yaşamını yitiren barış annesi Hatice İdin, Maoist gerillalar, TİKKO gerillası ve HPG gerillası Mazlum Erenci'yi saygıyla anıyorum. Ailelerine ve halkımıza başsağlığı dileklerimi iletiyorum. Hatip Dicle'ye de selamlarımı iletiyorum.

Son olarak cezaevlerine ilişkin birkaç şey söylemek istiyorum. Hasta tutsak arkadaşlar için mücadele ediyoruz. Onların durumuyla ilgileniyoruz.

Bakırköy Cezaevi'nden bir çok mektup alıyorum. Son zamanlarda oraya bayağı arkadaşlar getirildi. Orada bir yığılma sözkonusu. Hediye Aksoy arkadaşın durumunu biliyorum, kendisine ve diğer hasta arkadaşlara özel selamlarımı iletiyorum. Mektuplarına tek tek cevap yazamıyorum, ama düzeyleri iyi, yoğunlaşmaları iyi, çalışmaları iyi. Hepsine, tüm cezaevlerindeki arkadaşlara selamlarımı iletiyorum.

Wan, Mûş ve Bidlîs Cezaevlerindeki arkadaşlara da selamlarımı iletiyorum. Ayrıca Wan, Colemêrg, Amed ve Êlîh halkımıza özel selamlarımı iletiyorum.

DTK özgür Kürt ulus örgütlülüğüdür

Aslında Demokratik Özerklik 2005'te ilan edilmişti. Önemli olan bunun içini doldurmaktır, pratik uygulamasını yapmaktır. İlandan ziyade pratikleşmesi önemlidir. Pratikleşmedikten sonra ilan çok da anlamlı değil. Artık pratikleştirme yönünde çalışmalarını yoğunlaştırabilirler.

BDP'ye "şiddetle arana mesafe koy" deniliyor. Bu konuda, BDP'liler kendilerini tam ifade edebilmelidirler. BDP'nin şiddetle ne ilişkisi var, denilebilir. Zaten şiddetle ilişkileri olsa silahlı olurlardı. BDP'nin şiddetle hiçbir ilişkisi yoktur. Zaten BDP'nin PKK'yi, KCK'yi temsil gücü de, durumu da yoktur. Temsilcisi de değildir. Aralarında öyle bir siyasi temsiliyet ilişkisi yoktur. Bunu açıkça söylemeliler. BDP'liler "biz siyasi temsilcileri değiliz ama PKK'ye de düşmanlık yapamayız" diyebilirler. "İşte gelmişiz, Meclisteyiz, biz demokratik sivil bir partiyiz, sorunun demokratik çözümünü sağlıyoruz, yasal, anayasal çalışmalarda rolümüzü oynamaya hazırız" diyebilirler. "Demokratik anayasal çözüm için arabuluculuk dahil rolümüzü oynarız" diyebilirler.

Azeriler, Terekemeler, Araplar DTK'da yer alabilirler. Daha önce de söylemiştim. DTK daha çok özgür Kürt ulus örgütlülüğüdür. Çalışmalarını yürütürler.

Ama asıl önemli olan Demokratik Blok çalışmalarıdır. Çoktan başlamalılardı çalışmalara. Bunu geliştirme sorumluluğunu anlamıyorlar. Benim yazdıklarımı okumuyorlar mı? Burada anlata anlata dilimde tüy bitti, kulaklarım patladı. İşte ne halde olduğum ortadadır, nefessiz kalıyorum, nefesim tükendi. Durumum merak ediliyor, soruluyor. Saygıdan soruluyor, biliyorum. Ama saygı bir bilinç işidir, bir zihniyet işidir. Doksan yıllık ulus devletçi faşizmle başka türlü mücadele edilemez. Bu kadar şovenizm, faşizmle –işte görülüyor nasıl yükseliyor– başka türlü baş edilemez. Devletli ulus faşizmi görülmüyor mu? Devletli ulus anlayışı kimseye yaşam hakkı tanımıyor. Biz buna karşı demokratik ulus anlayışını geliştirdik. İşte "tek, tek, tek...." diyorlar, tekçi zihniyete karşı bunları söylüyoruz.

Doğru bir sosyalizm, doğru bir yönetim, doğru bir örgüt bunlara karşı birleşerek olur. Sosyalistler, demokratlar, çevreciler, feministler, etnik, kültürel sorunu olan herkes, dini, etnik azınlıkların tümü bu çalışmaya dahil olmalıdır. Bu aslında on yıl önce geliştirilmesi gereken bir işti. On yıl önce de söyledim. Adına Blok dedik, Emek Hareketi dedik, Çatı dedik –ismi çok önemli değil– o zamanlarda yapılsaydı şimdi yüzde yirmilerde oyu olurdu. CHP'den bir şey çıkmayacağı anlaşılmıştır. Baykal'ın CHP'si ise on beş yıl bunu engelledi. Anlaşılıyor ki CHP ulus devletçi milliyetçiliği aşamayacak. AKP dar ve muhafazakardır. Muhafazakar zihniyet de bu köklü sorunları çözemez. MHP zaten demokratik çözüme kökten karşıdır.

Bu anlamda Demokratik Blok Çalışmalarının hayati önemi ortaya çıkmaktadır. Hemen tüm demokrat kesimlerle, bütün sosyalist partilerle görüşmeler başlayabilir. İşte ÖDP vb tüm partiler, gruplar gene kendi varlıklarını koruyabilir, BDP de kendi varlığını korur. Ama bunların tümünü kapsayacak bir çadır gerekir değil mi? Yağmur yağdığında altına sığınabilecekleri bir çadırları, çatıları olurdu. Herkesin ayrı ayrı evi olsun, vardır. Ama bunların tümünü örtecek bir çatı olmalı; çatı olmazsa ne olur, ilk yağmurda gidersin. Bu küçük evler ilk yağmurda gider. Tek tek küçük kaldıklarında yağmur onları götürür, kendilerini koruyamazlar, bunun en basit anlatımı budur. Onun için on yıldır çatı diyorum. Bunun mutlaka yapılması gerekir. Son savunmamda Demokratik Ulus konusunu detaylı işledim. Hepsi orada var. Savunma, herhalde kısa sürede kitaplaştırılır ve ilgili herkese ulaştırılabilir.

Blok partisinin yerellerde örgütlenmesi konusunda özerk bölgeler meselesini daha önce de söyledim. Türkiye'yi 20-25 bölgeye ayırmalıdırlar. Sayı çok önemli değil. Birbirine kültürel, sosyal, ekonomik ve diğer özellikleriyle benzer olan dörtbeş il bir araya gelir, bu özellikleri etrafında bir bölge olur. Bu öyle tesadüfen söylenmiş bir şey değildir. Her bölgenin yerel özgün bir kültürü vardır. Örneğin İstanbul bir bölge olur, Trakya bir bölge olur. Ege, kuzey, güney ve iç Ege diye üçe ayrılabilir. Akdeniz birkaç bölgeye –Örneğin Antalya özgün bir kültürdür, tek bir bölge olabilir–, İç Anadolu birkaç bölgeye ayrılabilir. Konya bir bölge olur. Kayseri merkezli birkaç il bir bölge olabilir. Böyle coğrafik, ekonomik ve sosyal özellikleri olan bir bölgelendirme daha uygundur. İşte Karadeniz üç bölgeye ayrılır. Doğu, Güneydoğu birkaç bölge olur. 6-7 bölge olabilir. Örneğin Botan bir bölge olur. Türkiye'yi yedi coğrafi bölgeye bölmek gerçekliğe uymuyor, yeterli de değildir. Çok zengin bir kültürdür, öyle 80 il demek denk düşmüyor. Benim dediğim özerk bölgeler belli özelliklere göre bir araya getirilen illerden oluşur.

Böyle yerelden, bölgelerden örgütlenilebilir. Bir de Çatı Meclisi kurulur. Bu 25 civarındaki bölgelerden de yerel konferanslar yapılarak Kongre'ye 400 delege gelir. 100 delege de sivil toplum kuruluşlarına, akademi, akil adamlara, aydınlara ayrılabilir. Toplamda 500 delege olur. Daha önce de Kongre'ye ilişkin 500, 100 ve 25 formülünü söylemiştim. Başkanları eş başkanlık şeklinde olur. 25 kişilik gölge kabinesi olur. Bu gölge kabineyi çok önemsiyorum. En geç ekim ayına kadar tamamlanması gereken bir süreçtir. Meclis'te de –TBMM– oluşturulur. Ekime kadar bitirilmesi önemlidir. Çünkü ekimde Meclis açılacak, anayasa çalışmaları olacak. Bu şekilde anayasa çalışmalarına da katılırlar.

●"Sorun sürüncemede bırakılırsa, demokratik çözüme gelinmez, silahların susturulması için bize gerekli olanaklar tanınmazsa ne yazık ki bu çatışmalar devam eder. Ben gerilla kayıplarına da asker polis kayıplarına da üzülüyorum. Askeri yakan ateş de gerillayı yakan ateş de aynı ateştir. İşte Silvan'daki olaylar. Yarın bunun on katı gelişebilir. Bir günde çok fazla kayıplar da yaşanabilir"

İşte Meclis'te AKP-CHP-MHP faşist bir ittifak kurup, bildiri yayınladılar. Bu ittifaka karşı hemen bir bildiri hazırlayıp parlamentoda ilan edebilirler. Bu ittifaka karşı herkesi demokratik çatı altında alternatif ittifaka davet ederler. Aynen şöyle formüle edebilirler: "Bu tekçi, dıştalayıcı, ayırıcı zihniyete karşı ortak vatan ve ortak ulus anlayışı temelinde ülkemizdeki tüm demokrat kesimleri, zenginliğimiz olan farklılıkları Demokratik Ulus Kongresi çatısı altında bir araya gelmeye çağırıyoruz."

Asuri-Süryaniler de Demokratik Özerklik sistemine dahil olmuştur. Onları çok önemsiyoruz. Son olarak bir vekilleri de oldu. Demokratik çözüm sürecinde onlar da yerlerini almalıdırlar. Onların değerlerini biliyor, yaşadıkları felaketlerdeki acı ve ölümleri saygıyla anıyorum. Tarihsel ve zengin bir kültürdürler. Özgürlük bugün herkes kadar Süryaniler için de gereklidir. Ekmek ve su kadar ihtiyaçtır. Sadece onlar değil; Ermenilerin, hatta demokratik Helen kültürünün yerini bulması Demokratik Özerklik sistemiyle mümkündür. Ermeniler de Demokratik Ulus Kongresinde yerlerini alabilirler. Bu temelde kendilerini saygıyla selamlıyor, çalışmalarında başarılar diliyorum.

Muş-Bulanık'ta 18 yaşındaki Evrim Demir 14 Temmuz'un yıldönümünde barış için bedenini ateşe vermiş, hayatını kaybetmiş. Üzüldüm, keşke olmasaydı. Daha önce de söylemiştim. Bu tür yakma eylemlerini tasvip etmiyorum. Bu tür eylemler beni derinden etkiliyor. Beni çok zorlayan eylemlerdir. Bu eylemler karşısında kendimi çaresiz hissediyorum. Tekrar söylüyorum. Bu tarz kendini yakma eylemleri asla tasvip etmediğim eylemlerdir. Bununla beraber Evrim arkadaşın eyleminin derinliğine saygı duyuyorum. Büyük anlam veriyorum. Önünde saygıyla eğiliyorum. Halkımıza düşen, bu büyük değerleri asla unutmamaktır, hep yaşatmaktır. Ancak rica ediyorum, bu tür kendini yakma eylemlerine girişmesinler. Bu tür eylemlerin sayısı 100'ü buldu. 15 Şubat yıldönümünde de dört gerilla arkadaş bu şekilde eylem yaparak kendilerini feda etmişlerdi. Evrim arkadaş sanırım mektubunda benim de adımı anmış. Ben gerçekten bu eylemin büyüklüğü karşısında eziliyorum. Bu tür eylemler yerine kendilerini özgürce ifade etme olanaklarını yaratmalılar ve yaşayarak mücadelelerini yükseltmeliler.

Bıraktığı notta, Mustafa Malçok'un yanına defnedilmek istediğini belirtmiş. Evet, öyle istemişse öyle yapılmalıdır. Mustafa da 17 yaşındaydı. O da eylemiyle bizi derinden yaralamıştı. Söylediği gibi Mustafa'nın yanına defnedilmelidir. İkisi için onlara yakışacak bir anıt mezar inşa edilmelidir. Biz, kadınların hele Kürt kadınlarının bu acılı yaşamlardan kurtulup adeta tanrıçalar gibi yaşamasının mücadelesini veriyoruz. Ailesini selamlıyor, başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Silahları bıraktırma irademiz var

Demokratik Özerklik modeli bir bölgeye özgü bir çözüm modeli değildir. Demokratik Özerklik önerimiz demokratik modernite adını verdiğimiz geniş bir kuramın alt dalıdır. Aslında son savunmamın adı Demokratik Modernite idi. Öyle düşünmüştüm. Irak'tan Afganistan'a kadar kapitalist modernitenin çözümsüzlüğü ortadadır. Kapitalist modernite şu anda Anadolu'yu yeme bitirmeyi kendine hedef olarak seçmiştir. Biliniyor, kapitalist modernitenin üç sacayağı vardır. Kapitalist modernitenin üç sacayağı; işte ulus devlettir, kapitalizm ve endüstriyalizmdir. Buna karşı demokratik modernitenin de üç sacayağı var demiştim; ulus devletçiliğe karşı demokratik ulus; endüstriyalizme karşı ekolojik toplum, kapitalizme karşı ise sosyal piyasa ya da komünal ekonomi diyebiliriz; üç sacayağı bunlardır. Son savunmamda bunları geniş geniş anlattım. Demokratik Özerklik, bu temel ayaklardan biri olan demokratik ulusun yedi ya da sekiz boyutundan sadece biridir. Bu boyutlar çoğaltılabilir, azaltılabilir. Ancak Demokratik Özerklik, demokratik ulusun bu boyutlarından sadece siyasi boyutudur. Böyle algılanmalıdır. Kaldı ki bölgesel bir çözüm biçimi değildir. Bütün Türkiye'de uygulanabilecek, Türkiye gerçeğine, kültürüne daha uygun bir modeldir. Yerellerin, yerel kültürlerin güçlendirilmesidir.

●"Kürt halkı da demokratik anayasal çözümü küçümsememelidir. Bu önemlidir. Demokratik anayasal çözüm için hızla gerekli hazırlıklar yapılmalıdır. Demokratik anayasal çözüm gelişmezse halkın direnme hakkı vardır. Direnme hakkı meşru ve anayasal bir haktır. Ben halkın direnme hakkını kullanmasının önüne geçemem. Kimse halkın meşru direnme hakkını elinde alamaz"

Son günlerde yaşanan bu çatışma için şunları ifade etmek istiyorum: Şu anda mevcut durumda ortamı sakinleştirmek, yumuşatmak gerekir. Sayın Başbakan "silah bıraksınlar, yoksa bir şey olmaz" diyor. Ya ne söylediğini bilmiyor ya da farkında değil. Çok açık ve net söylüyorum. Biz yıllardır silah bırakmaktan söz ediyoruz. Ben daha önce de Sayın Erbakan döneminde de Özal zamanında da silahların bırakılabileceğini, bıraktırabileceğimi belirtmiştim. 1993'te dışarıdaydım. O zamanlar öyle İmralı'da da değildim. Yani içeride veya dışarıda olmam fark etmiyor.

Şunu söylemekte sakınca bulmuyorum. Heyetle en son bir görüşme daha gerçekleştirdik. Kamuoyunun bilmesinde fayda var. Böyle kritik ve sıcak bir dönemde bile görüşmenin sürmesi ciddidir, önemlidir. Silahları bıraktırma irademiz var. Açık ve net söylüyorum. Benim dışımda kimse silahları bıraktıramaz. En azından şimdi durum budur. Bunu ben söylediğim için böyle değildir, bu rolü ben kendi kendime biçmiyorum. Bunu herkes görüyor, herkes söylüyor, devlet de söylüyor, "bir tek sen silahları bıraktırabilirsin" diyor. Burada görüştüğümüz devlet yetkilileri, bilinçli, deneyimlidirler, onlar da bunu söylüyor. "Ancak sen bunu yapabilirsin" diyorlar. Herkes "ancak sen yapabilirsin diyor." Ben de bu rolden kaçamam. Gereği neyse yapmak istiyorum. Bunun için çok açık Sayın Başbakan'a buradan sesleniyorum. Bana rolümü oynamam için gerekli pratik araçların sunulması gerekir. Önüm açılırsa rolümü oynarım. Ben bu pratik araçların sunulmasını İmralı'da olduğum için söylemiyorum, dışarıdayken de aynı şeyi söylüyordum. Şimdi dışarıda olsam yine aynı şeyi söylerim. Bunun kendimi kurtarmakla ilgisi yoktur. İçeride de olsam dışarıda da olsam pratik araçlarımın olması gerekir. Daha önce parlamentonun bu konuda karar alması gerektiğini belirtmiştim. Ben Meclis'in tatile girmemesini bunun için istemiştim. Gerekirse Meclis acil toplanıp bu konuda görüşüp çağrı yapabilir. Veya Başbakan bir çağrı yapabilir; "biz bu işin silahlarla çözülmeyeceğine inanıyoruz. Bu meseleyi demokratik anayasal yöntemlerle çözeceğiz" derse, bir haftada hallederiz.

Pratik araçlar elime verilmezse ben nasıl rolümü oynarım? Elimde Alaattin'in sihirli lambası ya da sihirli değnek yok ki! Tekrar söylüyorum rolümü oynamam için koşulların sağlanması gerekir. Ben sağımı solumu yoklayacağım, ne var ne yok bileceğim, bu konuda örgütleme yapmam gerekir. Demokratik çözüm araçlarının elime verilmesi lazım.

Böyle olmazsa ne olur? Sorun sürüncemede bırakılırsa, demokratik çözüme gelinmez, silahların susturulması için bize gerekli olanaklar tanınmazsa ne yazık ki bu çatışmalar devam eder. Ben gerilla kayıplarına da asker polis kayıplarına da üzülüyorum. Askeri yakan ateş de gerillayı yakan ateş de aynı ateştir. İşte görülüyor Silvan'daki olaylar. Yarın bunun on katı gelişebilir. Bir günde çok fazla kayıplar da yaşanabilir. Eskisi gibi sadece kırsalda da olmayabilir, şehirlerde de olabilir. Halk bir günde toplanıp Paris'te nasıl Bastil zindanına yürüdülerse Amed'de de işte o tutukluların olduğu yere yürürse ne yapacaksınız? Bütün bunlar olabilir. Öfke birikmesi var. İşte Mûşlu kız bedenini ateşe vermiş. Bunlar küçük küçük kıvılcımlardır. Her an büyük patlamalara yol açabilir. Bunu söyleyen de ben değilim. PKK söylüyor; devrimci halk savaşını geliştirme güçlerinin, hazırlıklarının olduğunu söylüyor. Onun için parlamento gerekirse olağanüstü toplanmalı diyorum. Bunu çok net ve açık söylüyoruz. Türkiye kamuoyu bunu bilmeli. Biz bölücü değiliz. Biz tekçi zihniyete karşıyız. Kesinlikle bölücü değiliz, bütünlükten yanayız. Vatanın bütünlüğüne itirazımız yok, ortak vatandan yanayız. Ulusun da bütünlüğüne itirazımız yok ama demokratik ulus temelinde bütünlük diyoruz.

Kürt halkı da demokratik anayasal çözümü küçümsememelidir. Bu önemlidir. Demokratik anayasal çözüm için hızla gerekli hazırlıklar yapılmalıdır. Demokratik anayasal çözüm gelişmezse halkın direnme hakkı vardır. Direnme hakkı meşru ve anayasal bir haktır. Ben halkın direnme hakkını kullanmasının önüne geçemem. Kimse halkın meşru direnme hakkını elinde alamaz.

Hükümet ile BDP arasındaki görüşmeler devam etmeli. Hükümet kuruldu, artık hazırlıklarını yapmışlardır. Benim yazdığım ikişer sayfalık protokoller önemlidir. Bu protokoller, genelde devletle üzerinde mutabık kaldığımız metinlerdir. Bu protokoller çerçevesinde hükümet ile görüşülebilir. Seçim yapılsın dendi bekledik, hükümet yok dendi bekledik, artık hükümet kuruldu. Bir yaklaşım ortaya çıkmak zorunda. Hükümet bu protokollere ilişkin yaklaşımını ortaya koyabilir. Nasıl yaklaşıyorlar, ne yapacaklar? Hükümet korkmamalıdır. Ben bu protokolleri burada devlete sundum. İşte devletin de reddetmediği önerilerdir bunlar. Hükümet hangilerini kabul ediyor, hangileri konusunda çekinceleri var, eksik varsa tamamlanır, fazla varsa çıkarılır, böylece bir uzlaşmaya varılabilir. Diğer konuda da, yani Meclis'e dönme meselesinde ortak bir mutabakata varılabilir. Şöyle bir bir cümle, mutabakat olabilir; *"Tutuklu vekillerin durumu bir demokrasi sorunudur, çözümü de politiktir. Biz bu sorunu anayasa ve yasaları birlikte değiştirerek çözeceğiz."* İşte böyle formüle edilebilir. Hatip Dicle'nin durumu da ileride Amed'de bir ara seçimle çözüme kavuşturulabilir.

Başta Barış Anneleri olmak üzere herkese selamlarımı iletiyorum. Xêlat, Tetwan, Norşîn ve Amed halkımıza selamlarımı iletiyorum.

Demokratik uluslaşma kadın özgürleşmesinde bir aşamadır

"Toplumsal cinsiyetçiliğin en fazla derinleştiği yerde, devletçilik en üst düzeyde kendisini yapılandırmaktadır. Aynı şekilde devletçilik ne kadar büyümüşse, kültürel toplum o kadar yutulmuştur. Kültür ve kadın o kadar kullanım ve değişim değeri kazanmıştır. Meta haline getirilmiştir. Kadın ne kadar çok düşürülmüşse, kültürel zenginlik, gelişim ve toplumsal kimlikler ve unsurlar o kadar çölleştirilmiştir"

Kültürü canlılık olarak algılamak demokratik ulus anlayışında kilit bir role sahiptir. Kültürel varlık denilince karşımıza çok canlı ve sonsuz çeşitlilikte renkli bir toplum tarih gerçekliği çıkmaktadır. Kimlikler toplumsal bağlam içerisinde var olur. Bir aidiyeti, ortak yaşam ve tarihsel bütünlüğü ifade eder. Ortak bilinç ve ruh gelişimi kültürel bir olgudur. Ve farkındalığı gerektirir. Kendinin farkında olmak, kendi çevresiyle birlik ve farklılık bilincini gerektirir. Yoksa birçok hayvan topluluklarında da ortak yaşam ve soy tür devamlılığı anlamında bir tarihsel gelişim vardır. Örneğin karıncalar veya arılar ancak toplulukları ile birlikte yaşayabilmekte, topluluk içerisinde en yüksek uyum zekasına ve yeteneğine ulaşabilmektedirler. Kültürel varlık farklı düzeyde bir canlılığın gelişimidir. Kültürel kimlik kaskatı, değişmez ve kapalı değildir. Fakat kapitalist modernite ile birlikte geliştirilmek istendiği gibi, öyle endüstriyel bir biçimde üretilen, an an değişken sanal bir olgu da değildir. Aşırı katılaşmış, sınırları keskin ya da tarihsel toplumsal kökenlerinden koparılmış birden edinilmiş kimlikler yoktur. Birbiriyle iç içe geçmezse de, birbirini olumlu olumsuz etkileyen, değiştiren veya koşullayan kimliklerin biraradalığı tarihsel toplum gelişiminde esastır. Bu anlamda kültürel varlık oldukça canlı bir doğadır. Hem etkilenmeye değişime, hem de etkilemeye değiştirmeye açıktır. En küçük bir üretim veya yaşam aracının hızla değişime uğratabileceği, ama aynı zamanda kendisine yabancılaşmamak özgürlüğünü korumak için kendisini uçurumdan atacak veya ölümüne direniş gösterebilecek bir varlıktır da. Kültürel toplum bütün çeşitlenme, farklılaşma ve esnekliğin yanında bir de toplum doğanın köksel özelliğini; her yerde, her zaman aynı olan ve aşılamaz ilkelerini taşımak gibi bir doğa olma özelliğindedir. Örneğin özgürlüğünü ve varlığını koruma anlamında ahlaki yönleri öndedir, kendi sorunlarını çözme ve kendi işini yürütme anlamında dıştan müdahaleye kapalıdır. Bu noktada politiktir. Kendi kendini yürütmenin iç düzenleri ve organları vardır. Komünal yönleri öndedir. Paylaşımcıdır. Kolay kolay sınıflaşmaya, değerlerin tek elde birikimine izin vermez. Bunlara kötü gözle bakar.

Cins aidiyetini bu bağlam içerisine oturttuğumuzda farklılaşan iki doğadan ve iki ayrı kimlikten bahsetmek gerekiyor. Eşeylilik insan ve toplum gerçekliğinde ele almayı gerektiriyor. Toplumsal bağlamda farklılaşma ve kültürleşmenin ve kimlik haline gelişin önemli bir halkası cins kimliğidir. Kadının yaşama bakışı, yaşamı inşa gücü, bunu dile, ilişkiler sistematiğine ve bir zihniyete dönüştürmesi kültürel toplumun gelişimidir. İlk dilin, dinin gelişimi, sanat ve diğer bütün metafizik ve maddi değerlerin gelişimi ilk elden kadın niteliklidir. Burada iki ayrı doğa olma itibarıyla çok keskin bir kadın erkek ayrımına gitmek doğru değildir. Fakat bu, toplumsallaşma niteliğinde ve gelişiminde ayrışan, farklılaşan ve belirginleşen yanları görmemeyi gerektirmez. Ana çocuk ilişkisinde yaşam hızla kültürleşme, maddi manevi bir değerler bütününü oluşturma ve toplumsal nitelik kazanma özelliğindedir. Toplumsal örgü daha çok kadın etrafında örülmektedir. Kimlikleşmenin cinsiyet anlamında biyolojik bir olgu olmadığı, doğayı ikinci doğaya evriltme anlamında niteliksel bir değişime ve farklılaşmaya uğratmayı gerektirdiği anlaşılıyor. Kadınla gelişen toplumsal kültür hızla yayılma potansiyelindedir. Avcılık toplayıcılık gibi tek yanlı ve üretici olmayan kültürler karşısında daha verimlidir. Sürdürülebilirlik ve sosyalizasyon gücü yüksektir. Cinsiyet kimliğini kültürel kimlik olarak görmek esastır. Yaşamın kurucu öğesi olarak kadının cinsiyet kimliği bu anlamda toplumsal kimliğin kendisidir. Bu şu anlama gelmektedir; toplumsal kimlik kadın eksenlidir. Etnik, dinsel gibi diğer kimlikler daha çok toplumsal cinsiyet kimliği etrafında şekillenen, ondan türeyen ve ona eklenen ikinci, üçüncü halkalardır.

İlk iktidar kadına karşı uygulandı

Kadının yaşam içerisindeki rolü, toplumsal ilişkiler içerisindeki konumu toplumun etnik, dinsel, dilsel niteliğini önemli oranda belirliyor. Bir topluluğun etnik yapısı, dinsel yapısı ve bir bütün olarak kültürel yapısı toplumsal cinsiyetin yoğun etkisini yaşamaktadır. Bir egemenlik olarak değil, kültürel zihniyet ve yaşam biçimi olarak kadın tarzı öndedir. Toplumsal cinsiyet kimliğinin ilk kimlik olma özelliği sadece tarihin başlangıcında değil, son olanda da kendisini yoğun bir şekilde hissettirmektedir. Zedelenmiş, gerilemiş veya küçültülmüş olabilir, fakat her zaman ve her yerde vardır.

Kadın ağırlıklı kültürler, etnik yapılar ve dinsel topluluklar kadar erkek ağırlıklı kültür, etnik yapı ve dinsel topluluklar da vardır. Örneğin İbrani kabileleri böyle şekillenmiştir. İbrani kabilelerin erkek egemenlikli niteliği daha sonraki tarihinin gelişiminde; milliyetçiliğin ulus devlet tarzında evrensel bir nitelik kazanmasındaki rolleri bu anlamda çarpıcıdır. Ya da tersinden bir örnek vermek gerekirse; Kürt etnik yapısının günümüze kadar devletli sistemin kıyısında kendi kendine yeterli olan etnik yapılar ve konfedereler halinde kalışının yaşadığı neolitik sürecin derinliğiyle bağlantılı olduğu belirtilebilir. Erkek ağırlıklı şekillenmenin sonradan kadının toplumsal kimliğine karşı ve daha çok da hiyerarşik ve egemenlikli nitelikte geliştiğini; bu anlamda bir anti tez olma özelliğini taşıdığını belirtmek gerekiyor. Avcılık kültürünün, –eğer onu erkek ağırlıklı bir kültür olarak tanımlayacaksak– toplumsallığı oluşturma bağlamında, kendi başına yüksek ve çeşitlenen çoklu bir kültür yaratma gücü zayıftır, onu süreklileştirme ve sosyalizasyona uğratma anlamında cılızdır. Analitik zekayı geliştirme özelliğindedir, plan pusu kurma, koşulları değerlendirme ve en iyi fayda sağlama, hemen kendine en iyi av alanlarını belirleme, sınırlar çizme ve kimseyi kabul etmeme gibi yönleri öndedir. Kendi içerisinde katı, zorlu ve keskin, farklılaşmaya, ortaklaşmaya ve paylaşıma kapalı bir zihniyet yapısıdır. Ne zihniyet ve ne de maddi yaşam koşulları itibarıyla gereken esnekliği gösterememektedir. Çoklu toplum esnek ve farklılaşmaya açık daha çok kadın eksenli neolitik devrimin bir ürünüdür. Nitekim bunun bir sonucu olarak da hızla evrenselleşme ve yayılma özellikleri gelişen bir kültür olmaktadır. 2000 gibi toplumsal tarih açısından uzun olmayan kısa bir zaman diliminde Mezopotamya'dan Avrupa ve Amerika'ya kadar yayılabilmektedir. Zora dayalı fiziki bir yayılma değildir. Ucu açıktır, farklı dillerle, dinlerle ve kültürlerle ilişkilenmeye, onları karşılıklı bir bağ ve değişim ilişkisi içerisinde kapsamaya ve ortaklaşmaya açıktır, esnektir. Hızla birbirinden kültürel değerler alıp vermeye, ortak değerlerde buluşmaya eğilimlidir. Dolayısıyla sentez gücü yüksek bir kültürleşmedir. "Bin tanrılı ülke" Hititler buna en güzel örneklerden birisidir. Her gelen kendi tanrısını, kendi zenginliği olarak dilini, kültürünü, kimileri taş ustalığını, kimileri maden ustalığını veya hayvancılığını, ya da tarımcılığını getirmiştir. Diplomasi ileri düzeydedir. Burada kadın hala önemli bir toplumsal manevi otorite kaynağıdır. Ama onun yanı başında dinsel farklılığa izin vermeyen, kendisini koloniler biçiminde ticaret yoluyla ve askeri zor yöntemlerle yayma eğilimi gösteren, tanrı kral haline getirmiş Nemrutlar da yükselmektedir.

Kadın burada artık toplumsal kimliğinden uzaklaştırılmış, köleleştirilmiştir. Kendi içerisinde ayrışmış bir kadın gerçekliği vardır. Bir yandan hanedan soyundan aristokrat kesimden ticaret yapabilen, mülk sahibi ve etkili kadınlar, ama diğer yandan sıradan, eşini aldattığı, ya da başını açtığı için kırbaçlanan ve yakılan kadınlar vardır. Ya da eşi borçlandığı için alınıp satılarak köle haline getirilen kadınlar vardır. Bunlar kadının cinsiyet kimliğinde derin bir yarılmayı da ifade etmektedir. Bütün iktidar biçimlerinin ilk olarak kadına karşı kurulmuş olmasının altında kadının toplumsal kimliği ve ortaya çıkardığı toplumsal değerler yatmaktadır. Ve her çağda, her yerde iktidar ilk elden ve en fazla kadına karşı kurulur.

Bu şunun için önemlidir; kadın ne kadar çok toplumsal kimliğinden koparılıyorsa, erkeklik ne kadar çok kendisini kurumsallaştırıyorsa, toplum o kadar esnekliğini, çoklu niteliğini ve –demokratik– komünal özelliklerini yitirmektedir. O kadar tekçi, homojen ve kaskatı bir kalıba oturtulmaktadır. Toplumsal cinsiyetçiliğin en fazla derinleştiği yerde, devletçilik en üst düzeyde kendisini yapılandırmaktadır. Aynı şekilde devletçilik ne kadar büyümüşse, kültürel toplum o kadar yutulmuştur. Kültür ve kadın o kadar kullanım ve değişim değeri kazanmıştır. Meta haline getirilmiştir. Kadın ne kadar çok düşürülmüşse, kültürel zenginlik, gelişim ve toplumsal kimlikler ve unsurlar o kadar çölleştirilmiştir. Bu ilişkiyi ne kadar çok işlesek azdır. Tek dil, tek din, tek bayrak, tek millet gibi totolojiler özünde kadının her türlü istismar ve tecavüz kültürüne tabi kılındığı sistemler olmaktadır. Totaliter zihniyet ve yapıların toplumsal cinsiyetçilikle bağları kapsamlı değerlendirmeyi gerektirir. "Ulusum," "vatanım," "karım," "malım mülküm" hepsi erkek egemenlikli zihniyetin mülkiyetçi, benmerkezci ve iktidarcı söylemleri olmaktadır. Oysa ulus, vatan, kadın, maddi değerler hepsi özünde kültürel değerler ve kimliklerdir. Bir toprak parçasını yurt vatan haline getiren de, kadını var eden de, yine maddi değerleri geliştiren de yüzbinlerce yıllık toplumsal tarih ve kültür birikimidir. Bu haliyle egemen erkeklik, kültür ve kadın üzerinde hegemonyasını kurmuş devlet olmaktadır. Kadın ve kültürel toplum üretir, egemen erkek ve devlet istismar eder. Bu anlamda kadın aslında Önderliğimizin belirttiği gibi "en eski sömürge ulus" konumundadır.

Ulus devlet baştan itibaren kadın ve toplum karşıtıdır

Kadın gerçekliği; toplumsal sorunların açık hale gelmesinde ve demokratik çözümünde daha fazla derinleşmeyi gerektirir. Kapitalist modernitenin ulus devlet anlayışı gelişim karakteri ve oluşum biçimi baştan beri kadın ve toplum karşıtlığıdır. Fransız devriminde en ön saflarda yer alan kadınlar *"despotluğun ağırlığı üstümüze daha fazla çöktüğünden bizim için daha değerli olan özgürlük uğruna ölmeyi istiyoruz. Kadınlar silahlanalım!"* diyerek yolda önlerini kesen askerlerden birkaçını öldürerek her türlü engeli aşıp Versailles sarayını işgal ederler. Devrim ardından Jakoben diktatoryası ile birlikte ilk elden ezilen, ayaklanan ve eşitlik isteyen kadınlar olur. Öncü kadınlar Olympe De Gouges gibi giyotine gönderilir, zindanlara atılırlar. Mecliste konuşan kadınlar ahlaksızlık ve fahişelikle suçlanırlar; bütün kadın dernekleri kapatılır.

Faşizmin ulus devlet anlayışında toplumu "karılaştırma," kendi malı mülkü haline getirme ile kadına dayatılan kimliksizleşme ve meta değeri kazanma arasındaki paralelliğin ve özdeşliğin tarihsel gelişim içerisinde özellikle de kapitalizmle aldığı görünüm çok çarpıcıdır.

Demokratik ulus çözümünü kadın açısından böylesine bir arka plan veya tarihsel gerçeklik ışığında değerlendirdiğimizde; önemli sonuçlara ulaşmak mümkündür. Kadının kendisini sınıf-ulus, etnisite, dinsel, dilsel farklılıklardan öte öz irade, öz örgütlülük ve toplumsal kimlik halinde kendisini var edişi, bilimsel bir ifadeye ve yapılanmaya kavuşturması, demokratik ulus haline gelişin en önemli; belki de en stratejik ayağı olmaktadır. Toplumsal cinsiyetçiliğin aşılamadığı, erkeğin değişime uğramadığı ve kadının kendisini özgür bir ifade ve örgütlenmeye kavuşturamadığı hiçbir toplum demokratikleşmeye açık değildir. Çünkü böylesi bir toplumda kendisini ne kadar özgürlükçü ve demokratik lanse ederse etsin, politik organlar ve işleyişler ne kadar gelişkin olursa olsun, her zaman geleneksel köle kadın gerçekliği ve geleneksel egemen erkeklik birbirinin gelişim zemini olacaktır, karşılıklı birbirini büyütecektir. Bu anlamda demokratik ulus gelişimi en başta da aşırı büyümüş devlet ile aşırı büyümüş egemen erkeğin demokrasiye çekilmesidir. Önderlik *"devlet ve demokrasinin birbirini dengelemesi, demokratikleşmenin en hayati sorunlarından birisidir"* diyor Yol Haritasında. Demokratik ulus bir anlamda kadının toplumsal kimliğe kavuşması ve aynı zamanda toplumu ve erkeği kadın eksenine doğru kaydırmasıdır. Kadının bu anlamda her türlü mülk konusu olmaktan çıkması; kendisini toplumsal esaslarda kimliklendirmesi, öz iradesini ortaya çıkararak, öz örgütlenmesini toplumsal zeminde sistemlileştirmesi ve yapılandırması demokratik ulus gelişiminde önemli olmaktadır. Demokratik ulus kadında sağlanacak böylesine bir toplumsal, siyasal, kültürel ve cins özgürlüğüne dayalı mücadele gelişimi üzerinden sağlanabilir. Demokratik ulus gelişiminin temel dinamiği ve aynı zamanda unsurlarından birisi bu anlamda özgür irade temelinde öz örgütlenmeye kavuşmuş kadın özgürlük mücadelesi olmaktadır. Çünkü demokratik ulusun dinamikleri kendi içindeki kültürel ve zihinsel gelişimdir. Kültürel değişim başta da kadın çocuk ikilisinin özgür ve demokratik birliği ve mücadele gücüyle olmaktadır.

Kadın özgürlük hareketinin kendisini demokratik ulus perspektifinde siyasal boyut olarak Demokratik Özerklik çerçevesinde yapılandırması ve demokratik konfederal örgütlenmesini sağlaması stratejik bir görev olarak durmaktadır. Kadının toplumsal sözleşmesinin oluşturulması kadar; demokratik ulus çerçevesinde oluşturulacak demokratik anayasada kadın statüsünün güçlü bir temsile ve katılıma dönüşmesi somut ve oldukça kapsamlı bir çalışmayı gerektiriyor. Aslında kadın cephesinden demokratik ulus çalışmalarında somut adımlar atılmış; her şeyden önce Kürt Ulusal Kadın Konferansı bütün parçalardaki kadın temsilleri ile oluşturulmuştur. Bunun tarihi bir adım olduğu tartışılmaz. Çalışmanın sürekliliştirilmesi ve güçlü bir yürütme gücüne ulaşması gerekiyor. Bununla birlikte özellikle diğer halklardan kadınlarla ortak demokratik örgütlenme ve çalışma zeminlerinin oluşturulması demokratik ulus çalışmasının en temel yönlerinden birisi olmaktadır. Demokratik konfederal yapılanmanın dil, sınıf, etnik ve dinsel farklılıkları aşarak ortak irade ve örgütlenmeden geçtiği ilkesel bir yaklaşım olarak bütün kadın hareketlerinde gelişmesi önemli olmaktadır. Bu çerçevede diplomatik çalışmaların ve ortak siyasal, sosyal, ekonomik projelerin geliştirilmesi; özellikle demokratik çözüm ve barış çalışmalarının başta Türkiyeli kadınlarla geliştirilmesi ve kadın özgürlük çalışmalarının siyasal boyutta derinleştirilmesi gerekmektedir. Bu konuda ciddi bir gelişim zemininin olduğu; giderek daha fazla kadının ortak kimlik etrafında birlik arayışının geliştiği belirtilebilir. Demokratik ulus perspektifinin ve ruhunun kadın özgürlüğü konusunda önemli bir durak olduğu ve gelişim düzeyini açığa çıkaracağı anlaşılıyor ve büyük bir umut veriyor. PAJK VIII. Kongresi'nin de temel tespiti olarak; halkların baharlaşması kadının öz iradesi ve öz örgütlenmesi, kadın bakışı ve rengi ile anlam bulacaktır.

AHLAKİ POLİTİK TOPLUM

Reber Apo'nun kendisini uluslararası bir komplo ile esir alan egemen kapitalist sistemin sahiplerine ve onların şahsında bir bütün olarak uygarlığa karşı geliştirdiği Savunmalar yeni bir paradigmadır. Bu paradigma özünde tüm insanlığa toplumsallığımız konusunda yeni bir ahlaki ve politik yapı sunmaktadır. Reber Apo, *"son çözümleme düzeyim, insanlığa toplumu yeni ama esaslı argümanlarıyla kavratmada mütevazı bir çabadır"* dedi. Kuşkusuz bu çözümlemelerin belli bir bölümü Reber Apo'nun yaşam felsefesine bağlı olarak komplo öncesinde özgürlük mücadelemizin değişik süreçlerinde yapılmış ve pratikleşmiştir. Günümüz Kürdistanı'nda yaşanan sosyal, siyasal ve kültürel gelişme bunun bir sonucudur. Tüm eksikliklerine, yine ardı arkası gelmeyen dış saldırılar ve baskılara rağmen, bu pratikleşme düzeyi mevcut durumda Kürdistan'da en etkili sosyal ve siyasal realite durumundadır. Reber Apo son savunmalarıyla bu yeni yaşamı ve bu yaşamın anlamını büyütecek olan maddi ve manevi kültürü çok daha derinlikli bir biçimde çözümleyerek yeni bir düzey ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmaların tümü özünde yeni bir insan tanımlaması demektir. Yeni bir insan tanımlaması aynı zamanda yeni bir toplum tanımlaması anlamına gelir. Özgür Kürt kişiliği olarak tanımlanan insan tipi bunun somut ifadesidir.

'Önemli olan zihniyet ve vicdan devrimini başarmaktır'

İnsanı ve insanın varlık koşullarının tümünün ifadesi olan toplumu tanımlamayı, insan için bir bakıma en zor zihinsel faaliyet olarak görmek gerekir. Reber Apo *"önemli olan zihniyet ve vicdan devrimini başarmaktır"* diyerek bu zorluğa dikkat çekti. Yine *"en büyük savaş nefs savaşıdır"* tespitiyle özünde aynı gerçekliğe sürekli vurgu yaptı. Bu konuda bilgelerin ve peygamberlerin yaşam ve mücadele gerçekliklerini sık sık hatırlattı. Çünkü bu temelde yürütülen mücadeleyle kişilikte değişim ve dönüşüm yaratmak, toplumsal yaşamda yeniden oluşmakla aynı anlamı taşır. Bu da insanın zorlu uğraşlar sonucunda kendisini kendisindeki maneviyatla yeniden tanımlaması durumudur. Bir özne olarak insanın kendisini varlık yapan 'şeyler' neyse onlarla kendisini yeniden ifadeye kavuşturması, kendisini anbean oluşturması demektir. Eğer bu yeniden yapılanma bir kişilikte gerçekleşiyor, ondan bir gruba ve oradan da bir halka mal olacak bir diyalektik temelinde ilerliyorsa, bu durumda daha büyük bir savaş göze alınmış sayılır.

Apocu gerçeklikte kişilik mücadelesinin, başka bir deyişle kişilik inşasının nefs savaşı tarzında geliştiğini ve 'büyük cihat' olarak tanımlandığını hatırlarsak, ayrı ayrı binlerce ve hatta milyonlarca 'büyük cihat' mücadelesinin ne kadar çetin süreçlerden geçtiğini daha iyi anlaşılır. Dinlerde bu mücadeleyi başaran peygamberler, evliyalar ve dervişlerin mücadelesinin sonuçlarının mucize olarak tanımlandığını, bunun aynı zamanda tanrısal bir iş olarak kabul gördüğünü veya böyle değerlendirildiğini biliyoruz. Bu temeldeki yeniden oluşum faaliyetleri toplumsal dilde kutsal işler olarak da bilinmektedir. Yani kutsallık aynı zamanda büyük zihinsel faaliyetlerin tüm toplumsal yapılara hitap edecek, insanların dertlerine çare olacak ve kendilerine yol gösterecek sonuçları da ifade eder diyebiliriz.

Reber Apo, *"toplumsal gerçeklikler inşa edilmiş gerçekliklerdir"* belirlemesinde bulundu. Toplumsal gerçekliğin inşası, insan bireyinin toplumsal yapıların gücünü de kullanarak, kendi eliyle kendi inşasını gerçekleştirmesidir. Kendini yeniden kurmak için yapılacak ilk şey, insanın üzerinde yürürken kendini inşa ettiği veya oluşturduğu yolu doğru tespit etmektir. Yol ve yöntem doğru seçilmezse, ne kadar çok yürünürse yürünsün, amaçlanan hedeflere ulaşmak bir yana, amacın yanına bile yaklaşılamaz. Hatta amaçtan daha da uzaklaşma yaşanır. Çünkü tarihsel toplum tecrübesi kişisel ve toplumsal değişimin herhangi bir yöntemle gerçekleşemeyeceğini bize göstermiştir. Bir insanın ya da toplumun yeniden yapılması işi yılları alacak kesintisiz bir uğraş ve yürüyüşü gerektirir. Hedeflenene ulaşmak bu temelde gerçekleşir.

Yöntem değişiminin hangi doğrultuda ve nasıl yapılması gerektiği sorununu çözer. Ancak "insan kendini nasıl yapmalı?" sorusuna cevap sanıldığı kadar basit değildir. Tarihsel toplumsal mücadelelerin binlerce yıllık pratiklerinin ortaya çıkardığı sonuçları yorumladığımızda, bu işin oldukça zahmetli olduğunu rahatlıkla görebiliriz. Şimdiye kadar yapılmış birey ve toplum tanımlamalarının insanlığı nereye götürdüğü, "insan için konulan yeni hedeflere doğru yürüme budur" denilip bu doğrultuda alınan yolların ne tür sonuçlara yol açtığı ortadadır. Uygarlık tarihi olarak insanlara belletilen beş bin yıllık tarih tam bir 'mezbahalar tarihi' olmuştur. Mezbahaya çevrilen yeryüzü, kelle kesen insan ve kellesi kesilen insan! Aklı başında hiç kimsenin insana layık göremeyeceği bu durumun sorumlusu ve böylesi bir tabloyu ortaya çıkaran güç de maalesef yine insanın kendisidir. Bu çılgınlık merkezi uygarlık sisteminin maharetidir. Bu durum insanın yanlış tanımlamasının ve buna bağlı olarak üzerinde yürünen yaşam yolunun yanlışlığının bir sonucudur. Birinci ve ikinci doğada tanık olduğumuz ürkütücü tahribatlar insanın toplumsal bir varlık olarak yanlış tanımlanmasının yol açtığı sonuçlardır. Özünde kendisinden kurtulmak istediğimiz şey bu yanlış toplum ve insandır.

Toplumsallık denilen varlık hali nedir? Bunun içindeki insan nasıl bir varlıktır, nasıl yaşar veya yaşamalıdır? Toplum için doğru olan nedir, doğru birey ve yaşamı nasıl olur? İnsan nasıl güç olur? Toplumsal sorunlar nelerdir ve nasıl çözülür? İnsanlık bu ve benzer birçok soruya binlerce yıldır değişik zaman ve mekan koşullarında yanıt olmaya çalışmaktadır. Bu ve benzer sorulara yanıtlar oluşturulur ve yine verilen yanıtlara göre yaşamın pratik adımları atılırken, işe başlanılan nokta ve yol daha sonra ortaya çıkanları belirlemiştir. "İnsan dıştan bir yaratıcı güç tarafından yoktan yaratılan bir varlıktır" denilerek toplumsal sorunlara yanıt olmaya çalışılırken, yürünen yolda taşınan anlayış insanlığın ezici bir kesimine kölelik, bir avuç kadar olan kesimine ise iktidar ve egemenlik getirmiştir. "İnsan yaratıldıktan sonra kendisini iktidar ve devletler kurarak güç yapan ve bu temelde sorunlarını çözerek gelişen bir varlıktır" diyen yaklaşımlar adaletsizliğe, savaşlara, talana ve daha birçok toplumsal soruna yol açmıştır. Bunlar ve daha birçok tanım ve çözümleme biçimiyle kendilerince insanı ve toplumu analiz edip yaşam için en doğrusunu bulmayı hedeflemişlerdir. Tüm bu arayışların yol açtığı sonuçlar, günümüzde eskiden dinlerin kıyamet habercisi olarak tanımladıkları koşulları geride bırakan koşullar ve koca bir kaosla noktalanmıştır.

İhtiyaçları gidermeden hiçbir oluşum varlığını sürdüremez

'Doğru olan nedir?' sorusuna cevap temelinde gelişen her insan arayışı kendi içinde bir hakikati arama, onu bulma arayışı olarak gerçekleşmiştir. Her arayış 'hakikat benim' iddiasında da bulunmuştur. Ancak belirtilmeye çalışıldığı gibi bugüne kadar yapılanların yol açtığı sonuçlar devasa boyutlarda toplumsal sorunlar olarak her birimizi bir şekilde etkileyen olaylar ve olgulara dönüşmüştür. *"Bir çırpıda sayarsak artan nüfus, kaynakların tükenişi, çevre yıkımı, sınırsız büyüyen toplumsal çatlaklar, çözülen ahlaki bağlar, yaşamın mekan ve zamandan kopuşu, büyük stresli ve büyüsünü, şiirselliğini yitirmiş yaşam, dünyayı çöle çevirecek nükleer silah yığınakları, sonu gelmeyen ve tüm toplumsal bünyeyi saran yeni savaş türleri gerçek bir mahşeri çağrıştırmaktadır. Bu aşamaya gelişin kendisi bile hakikat rejimlerimizin iflas ettiğini göstermektedir. Var olan gerçek oldukça umutsuz bir tabloyu yansıtmaktadır. Ama karşımızda, içimizde yiten yaşama karşı sessiz kalacak, çığlık atmayacak halde de olamayız. Umutsuz olmayalım, gözyaşlarına boğulmayalım. Fakat bunun için çare gerekir…*

Hakikat arayışımız boş bir çaba mıydı, yoksa karanlık güçler çağından mı geçiyorduk? Büyük yanlışlıklar nerede ve ne zaman yapıldı; saplantılara nerede ve ne zaman girildi?"

Demokratik Uygarlık Manifestosu'ndan sunduğumuz bu alıntıda Reber Apo çarpıcı bir gerçeğe parmak basmaktadır. Şimdiye kadar yaşananların insanlığa ağırlıkta zarar verdiğini ve bu durumda yeni bir arayışın, daha doğrusu yeni bir hakikatin ve hakikat yolunun şart olduğunu göstermekte, yürünen ve yürünecek olan yola girmeleri için herkese çağrıda bulunmakta, bunun toplumsal varlık olmamızdan kaynaklı bir zorunluluk olduğunu ifade etmektedir. Bu sese mucizevi ses demek, bu sesi böyle karşılamak toplumsal yaşamımızın karakteri gereğidir. Bir bütün olarak insanlık sorunlarını göz önüne getirdiğimizde, küçük bir olgu olarak görülse de, PKK'de pratikleşen aslında bu mucizevi sesin yansımasıdır.

Yeni bir arayış, en sade ifade ile yeni bir yaşamı ve insanı arayıştır. Bunun için insanın içinde yapıldığı toplumu yeniden tanımlamak şarttır. Toplum veya toplumsal yaşam varlık koşulumuz olduğu halde, şimdiye kadar yaşananlar insanı bu konuda alabildiğine bilinçsiz kılmıştır. Hatta denilebilir ki, insan bireyinin karşısında en 'cahil' olduğu konu kendi varlık koşulu olan toplumsal yaşamıdır. Şimdiye kadar yeni yaşam arayışı içinde olanların hemen hepsi toplumsal yaşamı bir bütün olarak ele almak yerine, yaşamın herhangi bir yerinden tutarak anlatmaya ve kavratmaya çalışmışlardır. Bu da parçalı bilinç, parçalı yaşam ve parçalı kişilikler ortaya çıkarmıştır. Doğru ve gerçek insan için ilk sorumuz "Toplum denilen şey nedir?" sorusunu sormak, buna cevap oluşturmak, daha sonra da toplumun kendi içinde hangi yol ve yöntemlerle değişime uğradığı sorusunu cevaplamak olmalıdır.

Topluluk halinde bir arada yaşamak hayvanlar aleminde tanık olduğumuz temel bir özellik, hatta varlık koşuludur. Aynı durum kuşkusuz bitkiler alemi için de geçerlidir. Çevremize bir göz attığımızda bu gerçeğe tanıklık etmemiz fazla zor olmayacaktır. Daha açık bir ifadeyle belirtmek gerekirse, *"Ağaçlar ormansız, balıklar sürüsüz olmaz."* Topluluk tarzındaki yaşam belki de var olma arzusunun kaçınılmaz bir sonucudur. Yalnızca makro evrende değil, atom altı evrendeki en küçük bir varlığın da beslenme, varlığını güvenceye alma ve soyunu sürdürme biçiminde tanımlayabileceğimiz en temel ihtiyaçları söz konusudur. Adı geçen ihtiyaçlar tüm canlılar açısından ortaktır. Dolayısıyla bu ihtiyaçları gidermeden hiçbir oluşum varlığını sürdüremez. En küçüğünden en büyüğüne her olgu bu ihtiyaçlarını karşılayabileceği uygun zeminler arar; deyim yerindeyse bu zeminleri inşa eder. Balık örneğinde sürü olan bu bir arada yaşama zemini, atom altı dünyadaki en küçük varlıklar için belki de hücre biçimindeki oluşumdur. Hücreler birleşip dokuları, dokular da organları oluşturabilir. Bunların her biri kendi içinde birer yaşam zeminidir. Basitten karmaşığa doğru giden bu zeminler birçok oluşum için birer varlık koşuludur.

Canlılık özelliği ya da kaba cansız madde anlayışının reddi, doğadaki her olgunun sezgisel, anlamsal ve özgürlüksel özelliklerinin kabulünü de beraberinde getirir. Yani doğadaki her olgunun bir öznelliği, başka bir deyişle

"Reber Apo, *"toplumsal gerçeklikler inşa edilmiş gerçekliklerdir"* belirlemesinde bulundu. Toplumsal gerçekliğin inşası, insan bireyinin toplumsal yapıların gücünü de kullanarak, kendi eliyle kendi inşasını gerçekleştirmesidir. Kendini yeniden kurmak için yapılacak ilk şey, insanın üzerinde yürürken kendini inşa ettiği veya oluşturduğu yolu doğru tespit etmektir."

> **"Toplumsal yaşam ya da komünalite bütünlük içinde olmayı ifade eder. Tıpkı bir bedeni yapan canlı yapıların kendi aralarındaki bağlantılarının atom altı parçacıklardan başlayıp sistemlere kadar olan tarzı gibi. Dolayısıyla parçalanamayacak bir şey varsa o da toplumsal yaşamdır; aynı şekilde toplumsal yaşamı var eden düşünce, ekonomi, bilim ve sanat gibi yaşam alanlarıdır."**

içinde hareket ettiği bir yasası, bir anlam düzeyi vardır. İstisnai bir durum olan sapma hali söz konusu olmadıkça, doğada hiçbir oluşum anlamsız olamaz; yani evrensel bütünlük içinde yer alan her oluşum kesinlikle bir anlama sahiptir. Bu anlam yüklenimi özünde evrenin de en temel eğilimi olan özgürlük eğilimine tekabül eder. Anlamsallık, sezgisellik ve özgürlük her doğal olgunun temel özelliği olsa da, hiçbir varlıkta insandaki kadar gelişmemiştir. İnsan toplumu bilinebildiği kadarıyla evrendeki en yoğunlaşmış bilgi (bilinç), anlam ve özgürlük zeminidir. İnsanın tüm evrensel gerçekliklerin toplamı olması da aslında bu gerçeği ifade eder.

Toplumsallık insan türünün var oluş koşuludur

Sezgisellik ve kaynağını aldığı duygusal zeka bütün canlıların ortak özelliği durumundadır. Duygusal zekadan yoksun canlı türü yoktur. Yaşamı ilgilendiren iç ve dış gelişmelere anında karşılık vermek duygusal zeka ile bağlantılıdır. Zekalı varlık aynı zamanda öğrenen varlıktır. Öğrenmek yaşamla ilgili tüm tehditler ve gelişmelere hızla karşılık vermek demektir. Bitkiler ve hayvanlar açısından öğrenmenin en çarpıcı hali ise doğal çevresiyle uyum içinde hareket etme biçiminde kendini gösterir. Nitekim bitkiler ve hayvanlar aleminde yer alan her varlık için kendi doğal çevresine yabancılaşma yok olmanın yolunun açılmasıyla özdeştir. Yani çevresine yabancılaşan hiçbir oluşum var oluşunu sürekli kılamaz. Bitkiler ve hayvanlar aleminin her üyesi kendisini doğal koşullara uyarlamak için çaba harcar. Kış mevsiminin en çetin soğuğuna direnmek zorunda olan bir hayvan fizyolojik olarak kendisini buna hazırlar. Kaktüs bitkisi çölün kuraklığına direnmek için gövdesinde su biriktirir. Esas itibariyle tüm bitkiler ve ezici çoğunluğuyla hayvanların yazgısı doğanın kendilerine sunduğu koşullarla çizilmiştir.

Kendisinden önceki iki temel canlı türüyle duygusal zeka açısından kurduğu ortaklık, insanı bu iki türle özdeş kılmaz. İnsan bunlardan daha fazla bir şeydir. İnsan olmak ya da insanlaşmak, doğanın kendisine çizmek istediği yazgıya direnmek ve bir karşıyazgı olarak ortaya çıkmak demektir. İnsan, doğanın yazgısına karşı bir karşı yazgıdır. Öyle ki, böylesi bir karşı yazgı haline gelmedikçe, insanın hayvanlıktan kopup yeryüzünde ayrı bir tür olarak varlığını kesinleştirmesi olanaksızdır. Elbette karşı yazgı olmak doğaya yabancılaşmayı gerektirmez. İnsanda doğayla uyum sağlama doğanın tanınması esasına dayanır. Nitekim eko çevre olarak doğanın insan için yeri varoluşsal bir nitelik taşır. Özellikle insan söz konusu olduğunda, doğanın son derece cömert davrandığını belirtmek gerekir. Kaldı ki, bitkiler ve hayvanlar aleminin varlığı insansal varoluşun önkoşuludur. Kendisinin altındaki bitkiler ve hayvanlar alemi her bakımdan insanın yaşamını kolaylaştırıcı roldedir. İnsanın doğaya büyük bağlılığı ve doğayı bir ana olarak algılaması da buradan kaynaklanır. İnsan için özgürlük bir yanıyla doğayla kurduğu ilişkinin içindedir.

Duygusal zeka insan yaşamı için de öncelikle gerekli zeka türü olsa bile, onu öteki iki canlı türünden ayıran özelliği insanın düşünen ve tasarımda bulunan bir varlık olmasıdır. İnsanın hızla toplumsallaşmasını ve aynı anlama gelmek üzere insanlaşmasını sağlayan zeka analitik zekadır. Analitik zeka duygusal zekayla uyum içinde çalıştığında insan yaşamını oldukça anlamlı kılabilir. Bu zeka türü insanı anda yaşayan bir varlık olmaktan çıkarır; insanın tüm çağlara ve zamanlara açılmasını, geriye dönüp geçmişi sorgulamasını ve geleceği kurgulamasını sağlar. Daha doğrusu, kendi yasallığını kendisinin belirlemesine yol açar. Reber Apo'nun da belirttiği gibi, *"insan bireyi ve toplumu olgularında yasallık hem çok esnek, hem de hızlı dönüşüm sergileyebilme özelliklerine sahiptir. Fizik, kimya ve biyoloji olgularında gözlemlenen katı yasallık ancak fizik, kimya ve biyolojinin sınırlarında geçerlidir. Gerisini insanın beyin yapısı ve toplum olgusu belirler. Bu nedenlerle insanı ve toplumu kaderci anlayışlara bağlamamak, özgürleşme şansı ve olanakları açısından büyük önem taşımaktadır."*

İnsan yaratır ve öncelikli yaratımı da kendisidir. O tıpkı bitkiler ve hayvanlar gibi sadece doğanın kendisine sunduğu şeylerle yetinmez; doğada bulduklarını değiştirip dönüştürür. Onları yeniden işleyerek kendi yaratımları biçiminde doğaya ekler. Tabii insanın yarattığı şeylerin materyalleri doğada hazır olarak vardır. Örneğin doğada taş bulunur, ama ev yoktur; mermer bulunur, ama heykel yoktur; ses bulunur, ama müzik eseri yoktur; buğday bulunur, ama un yoktur. Bunlar insanın beyin ve kol emeğinin ortak ürünleri olarak doğa içinde yerini alır. Doğadaki olguları belli işlemlerden geçirip yeniden biçimlendirmek insana mahsustur. İnsan bu yolla evler yapar, köyler kurar, kentler inşa eder. İnsan yaratımı şeyler sadece maddi ürünler değildir; mitoloji, din, ahlak, sanat gibi manevi kültür değerleri de bu yaratımlar kapsamında değerlendirilmelidir. Yaratımları ile kültürel varlık adına hak kazanan yegane canlı türü insandır.

İnsan doğanın en zayıf varlıklarından biridir. Doğduktan birkaç saat sonra bir geyik yavrusu sürüyle birlikte hareket edebilir. Kozasından çıkan bir kelebek çok kısa bir süre içinde uçabilir. Gerçekten de hayvanların annelerinin bakımına ihtiyaçları kısa sürelidir. Oysa yeni doğan bir insan bebeğinin birkaç saat yalnız kalması ölmesine neden olabilir. İnsan yavrusu en azından iki yıl adeta annesinin bedeninin bir parçası durumundadır. Anneden kopması bebeğin yaşamını sona erdirebilir. İnsanın kendi ayakları üzerinde durabilmesi için hiç olmazsa on yaşının üzerine çıkması gerekir. Tek başına doğanın nerdeyse en zayıf varlığını oluşturan ve adeta bir hiç olan insan, bu zayıflığını gidermenin yolunu toplumsallaşmada bulur. Toplumsallık olmadan insan tür olarak var olamaz. Bu anlamda toplumsallık insan türünün varoluş koşuludur. En güçlü bir birey bile bir toplumu olmadan ayakta duramaz.

Toplumsal yaşama, doğada bir yasa tarzında işleyen bir aradalığın insan türünde cevabını bulmuş gerçeği olarak bakmak en doğru yaklaşımdır. Ancak insan türünde bir arada olmak diğer canlılar gibi ağırlıkta fiziki bir aradalık değildir. İnsan türünde hem maddi yani fiziki, hem de manevi olarak birlikte yaşama esastır. İnsan türündeki bir aradalık birbirini besleyen iki organik kaynak gibi gerçekleşir. Toplumsal yaşam bir barınak gibi insanın yaşamsal korunağıdır, besleyen ve sorunlarını çözen anasıdır, kimlik ifadesi olan kültürel birikimlerinin gerçekleştiği doğasıdır. Toplumsal yaşam insan için hafıza demektir. Zaten insan belleği denilen şey toplumsal yaşamın geçmiş pratiğidir. Bu anlamda toplum insanlık tarihidir ya da bizzat tarihin kendisidir. Toplumsal yaşam her türlü insani faaliyetin içinde gerçekleştiği mekandır. Değiştikçe değiştiren bir yapılanmadır. Daha da sıralayabileceğimiz toplum özelliklerinin hem birer özellik haline gelmesi, hem de kendi kuralları ile süreklilik kazanması da gelişigüzel değil, toplumsallık yasalarına göre olmaktadır. Toplumsal yasa, toplum derken ifade edilen şeyin nasıl oluştuğunu ortaya koyar. Yasa aynı zamanda insan denilen varlığın yaşamasına yol açan işleri anlatır. Burada sözü edilen, hangi işlerin insan işleri olduğu değildir; bundan önce hangi işler insanı insan yapmışsa onlar yasa olacaktır. Toplumsal yaşam için yasa derken, elbette bugünkü gibi birkaç tane bencil ve bireyci insanın söyleyip yazdıkları anlaşılmamalıdır.

İnsan kendini emeğinde gerçekleştirir

Toplumsal yaşamı var eden aktivitelerin kendilerine has bir işleyiş mantıkları vardır. Bir kere toplumsallık tam bir paylaşım ve dayanışma organizasyonudur. Toplumsallığı var eden işler paylaşımı ve dayanışmayı esas alan işlerdir. Bu işlerin sonuçları paylaşımı zorunlu kılar. Toplumsal işler insanın kendisini bir yere ait hissetmesi için gerekli olan eylemlerdir. İnsan iş yaptıkça adeta kendisini kanıtlamış olmaktadır. Bu kanıtlama insanın kendisine karşı gerçekleştirdiği bir kanıtlama hali değildir; karşısındaki insana yönelik olarak yerine getirmek zorunda olduğu bir görevdir. İş toplumsal bir sorumluluktur. Bu anlamda sorumlu olmak ve sorumlu davranmakla paylaşımın işlevselliği ve devamlılığı sağlanmış olur. Yani paylaşım aynı zamanda sorumluluğun bir sonucudur.

Paylaşım toplumsallık anlamında insanların birbirlerini etkilenme biçimi de olmaktadır. Yaşam içinde her insan, ister bilinçli ister bilinçsiz olsun, ister farkında olsun ister olmasın, mutlak suretle bir başkasından veya herhangi bir toplumsal olay ve olgudan etkilenmektedir. İnsanın toplum içinde olumlu veya olumsuz etkilenmesinin kendisi de bir alışverişin yani bir paylaşımın sonucudur. Toplumsal paylaşım yaşamın zayıf olan yanını gidermek ve tamamlamak, güçlü olan yaşam yanını ise adalet ilkesine göre her kesime dağıtmaktır. Bir başka deyişle güçlü olandan alınan gücü genelin çıkarı için paylaşmaktır. Karşılıksız olan bu ilkesel duruş toplumsallıkta komünal yaşam tarzını ifade eder. Bunun içindir ki, toplumsal yaşam aynı zamanda komünal yaşamdır. İnsanın insanlaşma düzeyi komünal yaşamın gerçekleşme düzeyine paralel olarak gelişmiştir. Bu gerçeklik insan bir tür olarak var oldukça hep var olacak değişmez bir ilke durumundadır. Yani toplumsallık insanlığın ta kendisi demektir. Toplumsal yaşamın komünal olması bir zorunluluk olduğu için, insanın insanca yaşamı için toplumsallığı ve komünal yaşamı hakikat arayışımızda bir ilke olarak kabul etmek durumundayız. Toplumsallığın ne olduğu sorusuna verilecek cevap, toplumun komünal bir organizasyon olduğudur.

Toplumsal yaşam ya da komünalite bütünlük içinde olmayı ifade eder. Tıpkı bir bedeni yapan canlı yapıların kendi aralarındaki bağlantılarının atom altı parçacıklardan başlayıp sistemlere kadar olan tarzı gibi. Dolayısıyla parçalanamayacak bir şey varsa o da toplumsal yaşamdır; aynı şekilde toplumsal yaşamı var eden düşünce, ekonomi, bilim ve sanat gibi yaşam alanlarıdır. Toplumsal yaşamın bütünlüğünden kopartılan herhangi bir organı hastalıklı olur. Hastalıklı olmak insanı 'kasap' konumuna düşürmek, o hastalıklı yeri de mikrop saçan mekan yapmak demektir. Örneğin bugünün bilim ve sanat alanları ve bu alanlarda çalışan kişiliklerin ezici bir kesiminin durumu böyledir. Bu durum toplumsal yaşımı var eden işlerin karakterinde komünalliğin olduğunu gösterir. Yani iş aynı zamanda insanların birlik içinde ortaklaşmasını sağlayan eylem olmaktadır. Toplumsal yaşamın bütünlüğü için her toplum üyesinin, bireylerden gruplara, kavimler ve milletlere kadar herkesin yapması gereken işleri vardır. Toplumsal yaşam bu işlerin sonuçları ve organizasyonu ile oluşmuştur ve devam etmektedir. Dolayısıyla bugün bir kavram olarak 'toplumsal işler' denilirken neyin kastedildiğini çok net olarak vurgulamak gerekir. Özellikle bugün her iş 'toplumsal işler' kapsamına girmediği için, bu kavramı sıkça kullanmak daha önemli olmaktadır.

Emek insanın kendi insani özünü doğrulamasıdır

Dinamik bir olgu olan toplumsallık aynı zamanda insanın doğada birebir olmayan nesneler yapmasına yol açan kesintisiz bir eylemlilik halidir. Toplumsal yaşam devamlılıkla yürüyen bir eylem sahasıdır. İnsanı insan yapan, yaptıkça kendisi de yapılanan canlı bir varlıktır toplum. Bu canlı varlık sürekli değişim ve dönüşüm içinde olan bir özellik gösterir. Toplumsal dilde değişim ve dönüşüm 'fikir, zikir ve eylem' üçlüsünü birlikte yaşamak ve yaşatmaktır.

Toplumsal dilde değişim ve dönüşüm sürekli çalışmak demektir. İnsan için çalışmak, emeği ile her zaman işlevsel olmaktır. İnsan kendini emeğinde gerçekleştirir. Emek insanın kendi insani özünü doğrulamasıdır sözü bu anlamda önemli bir doğruya işaret etmektedir. Toplumsal iş ve emek, yaşamı yapan komünalliği ifade eder. İnsanı insan yapan şey emek ise ve insan emeği maddi ve manevi alanlarda oluşuyorsa, toplum aynı zamanda bu emeklerin bir sonucudur demek yerinde olur. Yani komünallik insan emeğinin ortaya çıkardığı insanca yaşamın kaçınılmaz bir sonucudur. Bu anlamda insan komünal olmak zorundadır. Bu ilkeyi şu biçimde de vurgulayabiliriz: İnsanın insan olarak tanımlayacağımız hali komünal olan toplumsal işler içinde oluşmaktadır. Doğru insan komünallik içinde yapılanan insandır. Başka bir deyişle komünal insan gerçek insandır.

Bir kez toplumsallaşma oluştuktan sonra artık önemli olan bunun devamlılığını sağlamak olacaktır. İnsan ait olduğu toplumunda oluştuğu gibi, her oluşum aynı zamanda toplumu yeniden yapıp ona devamlılık kazandırmak anlamına gelmektedir. İnsanlık yaptığı iş veya pratik sonucunda toplumunu yapar. Bu nedenle iş yapmak insanlık

için olmazsa olmaz kabilinden bir faaliyettir. O zaman yaşamın hakikatini ararken, sadece yaşamın komünalliğini değil, bu yaşamın nasıl devam ettiğini tespit etmek de ikinci önemli husus olmaktadır. Burada da en önemli soru şu olmaktadır: "Toplumsallığı devam ettiren olgu nedir? Ne, neden ve nasıl değişip dönüşmektedir, bunu yapan irade nedir?" türünden soruları sormak ve yanıtlamak insanlığımız için bir zorunluluk olmaktadır.

Reber Apo, Demokratik Uygarlık Manifestosu adlı savunmasının değişik kitaplarında ilgili bölümlerde konuyu değerlendirirken, toplumsallığın aslında ahlaki ve politik bir olgu olduğuna, dolayısıyla değişiyor denilen şeyin de bu olguların gücü sayesinde gerçekleştiğine vurgu yapmaktadır. Bu savunmalarında Reber Apo'nun özellikle üzerinde durduğu konu toplumsallığımızdaki ahlakilik ve politik gerçeklikler olmaktadır. Bu konuda Reber Apo toplumsal ahlakiliği çok çarpıcı vurgularla tanımlamaktadır: *"Ahlak ekonominin, daha doğrusu yaşamın temel ihtiyaçlarının elde edilmesinin en iyi yolu olarak tanımlanabilir. Töre ve usul olarak ahlak, ekonominin veya temel ihtiyaçların elde ediliş tarzıdır… Ahlak, başta ekonomik çabalar olmak üzere, tüm toplumsal eylemliliklerin iyi tarzında gerçekleştirilmesini ifade eder. Dolayısıyla toplumsal olan her şey ahlakidir. Ahlaki olan her şey de toplumsaldır. Örneğin ekonomi ahlaksal olduğu gibi, din de ahlaksaldır. Doğrudan demokrasi olarak siyaset ahlakın kendisidir…*

O halde işin ilk kuralı yani ahlakı, ilk başlardan itibaren toplum için hayati bir konudur. En iyi iş nasıl yapılıyorsa, o nasıllık en iyi ahlak kuralı olarak zihinlere yerleşir. Bu, süreç içinde daha da yetkinleşerek, sağlam bir gelenek olarak toplumsal hafızaya mal olur. Ahlak artık oluşmuş demektir. Töre, gelenek denilen olay budur. Burada çözümlenmesi gereken en önemli husus, ahlakın zihni bir eylem olduğu kadar toplumsal işle ilgili olmasıdır."

Ahlak toplumsallığın mayasıdır

Toplumsal yaşamda sürekli değişen olgu iş yapma tarzıdır. Toplumsal yaşam bir kez oluştuktan ve yaşam kendi mecrasını bulduktan sonra, insanlığın sürekli değiştirdiği veya değiştirmek istediği nokta iş yapma tarzı olmuştur. Toplumu yapan, oluşturan ve bir arada tutan hem maddi hem de manevi olarak yapılan toplumsal işleridir. Toplum kendisini var eden iş hangisi ise özünde ona bağlanmaktadır. O işe kutsallık payesi vererek inanmaktadır. İnanç şeklinde insanın kendisini varlık haline getiren toplumsal işlerine inanması ilk algılama biçimidir. Ahlak yaşamı çıkarsız kılan, yani onu komünal yapan eyleme inanmaktır. İnanç düşüncesinin halen devam eden gücü, inanılan şeyin hayatı yaptığına, koruduğuna ve devam ettirdiğine olan inançtan kaynağını almaktadır. Toplum içinde dinsel kitapların kutsal bilinmesi ve bilimsel olarak tanımlanan tüm kitaplardan daha etkili olmasının temel nedeni budur.

Dikkat edilirse, hemen hemen tüm dinsel kitaplarda birbirine yakın izahlarla verilen başlıca olay yaratılış öyküsüdür. Reber Apo, insanlık bu kitaplarda geçmiş tüm öyküsünü gördüğü için bu kitaplar etkilidir anlamına gelen bir değerlendirmede bulundu. Ahlakın toplumsal yaşam içinde en önemli köşeye oturtulmasının nedeni de onun inançla olan bağından dolayıdır. İnanç olmadan bir arada kalınamaz, çalışılamaz, emek verilemez. Sorumluluğu ve paylaşımı ahlaksız düşünmek mümkün değildir. Ahlak toplumsallığın ruhu gibidir. Eğer toplumsal işler toplumu görünür kılan bir olguysa –ki öyledir– ahlak da görünen bu bedene canlılık kazandıran enerji olmaktadır. Başka bir deyişle toplumu maddi bir varlık olarak ele alırsak, ahlak onun canlılığını ve hareketliliğini sağlayan temel bileşendir. Yani ahlak toplumsallık denilen bir aradalığın mayası olmaktadır. Doğanın bir yasası olan bir arada olmanın insanlıktaki biçimi olan toplumu diğer tüm bir aradalıklardan ayıran şey ahlaktır. Böylece toplumu yapan temel olgunun ahlak olduğu gerçeği ortaya çıkmaktadır. Önderliğimizin toplumsal inşada ahlakiliği önemsemesinin en önemli nedeni de budur. Toplum esasta ahlaki bir varlıktır.

Her işin bir kuralı vardır. Kural bilmek ve kurala göre olmak ahlakiliktir. Kural işin başarısı için gerekli olduğu kadar, yaşamı kuran özelliktir de. Ahlak toplum için başarılı olmanın içindedir. Başarı sonuçlarını diğer insanlarla paylaşmak, onları da başarıya katmaktır. Toplumsal gerçeklikte bir şey paylaşıldıkça büyümektedir. Yaşam kurallar bütünlüğünden oluşur. Bu kurallar aynı zaman da yaşamı yaşam yapan işlerin bütünlüğünün ifadesidir. Dolayısıyla toplumsal yaşam bir bütün ahlakla yüklü bir alan olmaktadır. Bu anlamda çalışmak en büyük ahlakilik olurken, işsiz kalmak ahlakilikten düşmektir. En iyi sistem her üyesini bir şekilde emek

"Her işin bir kuralı vardır. Kural bilmek ve kurala göre olmak ahlakiliktir. Kural işin başarısı için gerekli olduğu kadar, yaşamı kuran özelliktir de. Ahlak toplum için başarılı olmanın içindedir. Başarı sonuçlarını diğer insanlarla paylaşmak, onları da başarıya katmaktır. Toplumsal gerçeklikte bir şey paylaşıldıkça büyümektedir. Yaşam kurallar bütünlüğünden oluşur"

sürecine katan ve işlevsel kılan sistem olurken, insanlarını işsizliğe terk eden sistem en ahlaksız sistem olmaktadır. Kapitalist sistem bu toplumsal doğrudan dolayı en ahlaksız sistem olmaktadır.

Toplumsal yaşamın kuruluş diyalektiğinde yaşamı yenilemek, iş yapma biçimini değiştirmektir. Bu konuda unutulmaması gereken nokta, iş derken oturup kalkmaktan tutalım bir siyasi kararı pratikleştirmeye, bir sanat eserini yapmaya, bilimsel bir icatta bulunmaya kadar her tür insan faaliyeti ifade edilmek istenmektedir. Bu değişimi yapmak için insanların bazen on yıllarca emekleri ve tecrübeleri sonucunda inandığı ölçüler ve kuralları değiştirmesi gerekir. Bu da yeni bir inanç sistemi yaratmak anlamına gelmektedir. Bir inanç bırakılıp yerine yeni bir inanç sistemi oluşturmak yeni bir yaşamı ortaya çıkarmaktır. Yaşamın bu kuralına göre esasta değişen iş yapmada yeni kurallara ulaşmaktır. Yeni oluşturulan kurallara inanç gelişmiş ise, bu da yeni ahlakiliktir. Bu temeldeki değişimin toplumun komünal özüne ters düşmeden yapılıp yapılmadığını söylenen söz ile yapılan iş arasındaki ilişkiye bakarak anlamak mümkündür. İşin kuralını değiştirmek için söylenen sözün, kural değişikliği ile ortaya çıkardığı sonuç ve bu sonucun sonrasında söylenmesi gereken yeni sözün yapılan iş ve ilk söylenen söz ile nasıl bir ilişki içinde olduğu da önemlidir. Bu ilişkiler düzleminde bir terslik varsa, oluşan yeni ahlak veya toplumsal yaşam komünal değildir. Bu ilişkilerde bir uyum varsa, bu da toplumun kendi diyalektiğinde değişim ve dönüşüm yaşadığını gösterir.

Kuşkusuz toplumsal yaşam çok zengin ve renkli olsa da kendi içinde ortaya çıkan değişim ve dönüşümü bin bir yoldan ilerletme olanağına sahip olsa da bu yollardan birini seçmek gerekir. Çok değişik yönlere ve birçok yola gitme olasılığı içinde tek bir yolu seçmek gerekir. Çünkü nihayetinde yürüyüş anı tek bir yol, hatta tek bir kulvarda gerçekleşir. Ahlakilik toplumsal işin kendi kuralı içinde vardır ve bir noktaya kadar seçim olanağını insana bırakmaz. Çünkü ahlaki kural var olma kuralı olduğundan, o olmadığında ya iş ya da yaşam olmaz. Kuralsızlık ölümle sonuçlanacak durumlara da yol açabilir. Ancak birçok iş içinden insan en doğrusunu bir zorunluluktan önce kendi bilinci ile karar vererek seçer. Toplumsal ihtiyaçların giderilmesi için en yararlı olanı bulup çıkarmak da en zor toplumsal işlerdendir. İşlerin içinden iş seçmek özgürlüktür. Çünkü birçok yol ve yöntem içinden birini seçmek bilinçli olmayı gerektirir. En yüksek ahlaki davranışın çoğunlukla en bilinçli insanlardan gelmesi de bunun ifadesidir. Bilinç yaşam içinde oluşan zihinsel aktiviteler toplamının yaşamla direkt bağ içinde olan duygu ve düşünce halidir. Ahlaki olarak düşünce, yapılacak işlerin teorisidir; iyi ve doğru teori toplumsallığı yürütecek işlerin bilgisidir, bunların bilincinde olmaktır. Kural bilmek de ahlakiliktir. Çünkü ahlak yaşamı var eden kurallardır; kural olmadan toplumsal yaşam olmaz. Şayet bir doğru toplumsal yaşamın komünal ilkesine göre oluşmuş ve kurallar haline gelmişse, bu hal özgürlük demektir. Reber Apo bunun için ahlakı 'katılaşmış özgürlük hali' olarak tanımladı.

Ahlak ve politika maddileşmiş toplumsallıktır

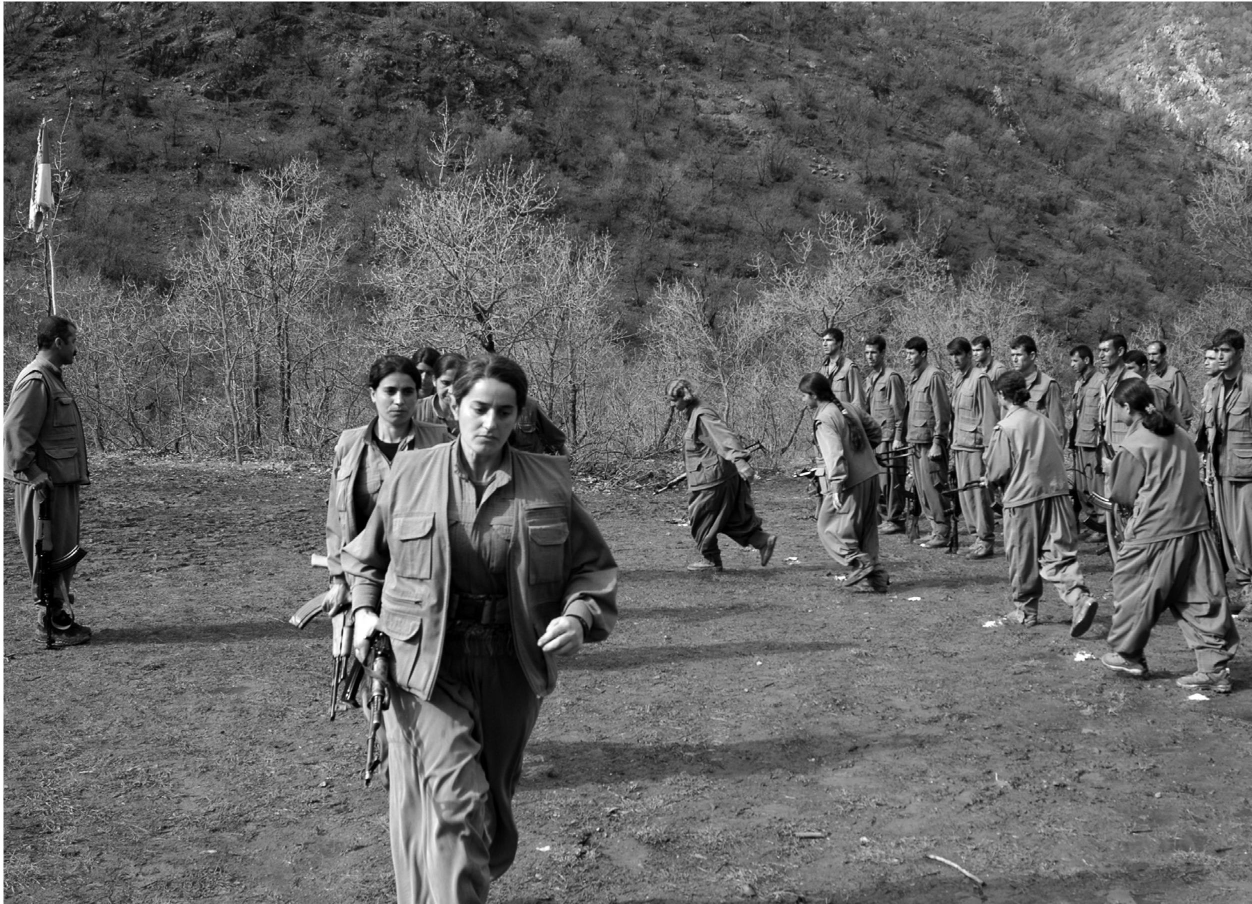
Toplumsal değişim ve dönüşümde ahlakiliğin ilk sınandığı nokta iş seçme noktasıdır. İş seçmek "hangi iş daha doğru olur?" sorusuna yanıt olacak pratiğe yönelmektir. Bu seçimin toplumsal karşılığı politikadır. Bu seçim olgusundan dolayı Reber Apo politikanın anlamını 'özgürlük sanatı' olarak belirlemenin daha iyi bir tanımlama olabileceğini söyledi. Bu temel ilkeden dolayı Reber Apo politika olgusunun ahlakla bağını da çarpıcı biçimde ortaya koydu. *"Ahlakın işlevi hayati işleri en iyi yapmaksa, politikanın işlevi ise en iyi işleri bulmaktır. Dikkat edilirse, politika hem ahlaki boyut taşıyor, hem de daha fazlasını. İyi işleri bulmak kolay değildir. İşleri çok iyi tanımayı, yani bilgi ve bilimi, bir de bulmayı yani araştırmayı gerektirir. İyi kavramı da buna dahil olunca, ahlakı bilmeyi de gerektirir. Görüldüğü gibi politika çok zor bir sanattır. İçine girilen önemli bir yanılgı, politikanın devlet, imparatorluk, hanedan, ulus, şirket, sınıf vb gibi büyük hacimli kavramlarla iç içe düşünülmesidir. Politikayı bunlar ve benzer olgular ve kavramlarla iç içe düşünmek anlamını düşürebilir. Gerçek politika tarifinde gizlidir: Toplumun hayati çıkarlarını özgürlük, eşitlik ve demokrasiden başka hiçbir kavramlar grubu izah edemez. O halde politika esas olarak, ahlaki ve politik toplumun her koşul altında bu niteliğini veya varoluşunu sürdürebilmesi için yapılan özgürlük, eşitlik ve demokratikleşme eylemliliği demektir."*

Tüm bu değerlendirmelerden hareketle toplumun komünal ve canlı bir organizasyonu ifade ettiğini, aynı zamanda kendisini doğada gerçekleştirmek için de sürekli hareketlilik halinde olan bir yapılanma olduğunu söyleyebiliriz. Toplumsal hareketlilik yaşamı var eden toplumsal işlerdir. Toplumsal işler insanı diğer canlılardan ayıran faaliyetlerdir. Dolayısıyla iş insanın kendisini içinde gerçekleştirdiği bir eylem alanıdır. Bu noktada yapılan işin nasılı Reber Apo'nun deyişiyle yaşamın ahlaki kuralını ifade eder. Bu gerçeklik ne yaparsa yapsın sonuçta insanın ahlaki bir örgü ördüğünü gösterir. İnsanlık bu anlamda ne kadar ahlaki ise o kadar vardır. Toplumsal yaşamın uzun süren pratiği sonucunda ortaya çıkan çok zengin iş yapma yöntemleri insana hangi iş ve yöntemle doğru sonuçlara ulaşacağını görme olanağını vermektedir. Yaşamın başlangıcından bu yana olan bir realitedir bu. Bu özellik insanın politik bir varlık olmasına yol açmıştır. Toplumsal zenginlik arttıkça, insanın politik olma olanakları da artmıştır. Dolayısıyla ahlak ve politika maddileşmiş toplumsallıktır.

Toplumsal doğamızın ahlaki ve politik bir gerçeklik olmasından dolayı "Yaşamın değişim ve dönüşümü için işe nereden başlanması gerekir?" sorusu da yanıtını bulmuş olmaktadır. Toplumsal doğayı en iyi tanımlama olanağı veren şey toplumun ahlaki ve politik yapısı olduğundan, değişim ve dönüşümde, yol ve yöntemde esas alınması gereken temel özellik olmaktadır. Bir toplumsal olgunun ne kadar komünal olduğunu onun ahlaki ve politik gerçekliği belirler. Bu gerçeklik aynı zamanda toplumsal değişimde ahlaki ve politik boyutun sürekli değişim halinde olduğunu gösterir. Sürekli değişim halinde olmasına rağmen varlığı önemi değişmeyen bir olgudur ahlakilik ve politiklik. Ahlaki ve politik karakter toplumun temel özelliği olduğu için insanı ve toplumu belirlemek durumundadır. Komünal ve demokratik toplumda varlıkları sürekli iyi ve doğru temelde değişen bu her iki yapısal özellik gerçek bir yaşamın ölçüleridir.

Toplumsal ahlakiliğin gücünü bilmeden, ahlakiliğe hak edilen değer verilmeden ve politiklik olarak tanımlanan özelliğe göre bir arayış içinde olunmadan, hiçbir şeyin iyi ve doğru yolda olduğundan bahsedemeyiz. Ahlakiliğin ve değişim süreçlerinde onu belirleyecek olan politikliğin tıkanması ya da uygarlık sapmalarının hiçbir toplumsal kural tanımayan dayatmalarının yol açtığı çürüme durumlarında bile, toplumsallık açısından vazgeçilmezlikleri nedeniyle bu iki olgu kendini kutsallığın sesi olarak duyurup hakim kılmak istemiştir. Başta mitolojiler olmak üzere, kutsal din kitaplarında, yine destan ve masallarda kullanılan dile bakıldığında, burada kullanılan dil ve ele alınan olayların neredeyse tümü insanlara ahlaki ve politik olmaları için bir şeyler hatırlatmaktadır. Kötülüğün ve yanlış iş yapmanın toplumda nelere yol açtığını insan aklını zorlayacak olaylar temelinde işleyerek, tam bir ahlaki ve politik eğitim vermektedir.

Ahlakiliğin ve politikliğin okulu toplumsal yaşamın kendisidir. Toplumsal yaşam insanların ahlaklı ve politik olmaları için çok kapsamlı bir tarihsel toplumsal materyal hazırlamıştır. Ödül ve ceza sistemi, saptırılmış olsa da cennet ve cehennem kavramlarının arkasındaki güç, taş kesilme öyküleri, toplumsal gelenekler ve görenekler gibi olguların tümü toplumsal yaşamda özellikle ahlakiliğin vazgeçilmezliğinin kanıtıdır. Bu yöntemle toplum kendi varlığını güvenceye almıştır.

BİR ÖZGÜRLÜK HASTALIĞI: LİBERALİZM

Latince'de özgürlük anlamına gelen liberti kelimesinden türetilen liberalizm kavramı, 19. yüzyıldan itibaren daha güçlü formülleştirilmiş ve kapitalist sistemin siyasal alanda görece özgürlükçü biçimleri için kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde liberalizm denildiğinde, burjuva demokrasisinin ekonomik, siyasal ve toplumsal olarak işlediği, devlet ve siyasal yapılanmalar anlaşılmaktadır. İçeriği toplumdan topluma, devletten devlete farklılıklar gösterir. Kapitalist sistemin gelişim dönemleri içerisinde de, özellikle ekonomik anlamda ve toplumsal yapılanmalarda farklılıklar göstermiştir. Esnek yapısından dolayı her döneme uyarlama yeteneğini göstermiş olan liberal düşünce, gerçekten nedir, nasıl doğdu, argümanları nedir? Gücü ve güçsüzlüğü neye dayanmaktadır?

Bu soruların cevapları için tarihe bakmak gerekir. Liberalizm, kapitalist sistemin bir biçimi olduğu için, onu tarihin özellikle kapitalist aşamasında değerlendirmek en doğrusudur. Kapitalizm de, Avrupa çıkışlı bir sistem olduğundan, tarihin bu aşamasını Avrupa merkezli ele almak yerinde olur.

Avrupa'nın, kıta olarak, uygarlığa katkısının başat olmaya başladığı dönem, Rönesans ile başlar. Rönesans, aynı zamanda, kıta Avrupası'nın yeniden değil, ama yeni doğuşudur. Roma İmparatorluğu dönemi ve hıristiyanlığın bir güç olarak Avrupa'da iktidar olmasıyla yaşanan tarihsel dönemler, Avrupa'nın kendi tarihi içinde karanlık dönemleridir. Bu dönemin toplumda yarattığı buhran; zihni körelme, iradesizlik, hastalıktan ve açlıktan nüfusun üçte birinin yok olmasıyla sonuçlandı. Bu durum 1200'lere doğru ve sonrası birkaç yüzyıl içinde, Avrupa kıtasını felaketler kıtasına dönüştürdü. Egemen toplumun temsilcileri olarak kilise ve aristokratların, bu çürümeye buldukları çare, Haçlı Seferlerini başlatmak oldu. Kilise manevi ve ekonomik gücünü daha da pekiştirmek, aristokratlar da feodalizmin ömrünü uzatmak için, kutsal seferleri tek çare olarak düşünmeye başlayınca, yüz binlerce kişiyi 'kutsal savaş' adı altında Doğu'ya yönelttiler. Gelenler sadece savaşçılar değil, toplumun her kesiminden insanlardı. Bu tarzdaki yönelim tek başına Avrupa'da yaşanan sosyoekonomik durumun izahı açısından önemli bir gösterge olmaktadır.

Rönesans'a doğru

Haçlı Seferleri, Doğu'nun düşünsel zenginliği ile birlikte sosyoekonomik zenginliklerinin de Batılılar tarafından algılanmasında daha fazla katkı sağladı. Avrupa kıtasında hıristiyanlaşmaları zayıf kalmış kabile ve toplulukların yaşam duruşları, hıristiyanlığın kırsal manastır geleneği gibi özellikler, Doğu'nun zenginlikleri ile daha ciddi bir alış veriş içine girince, kıta Avrupası'nda yeni bir zihniyetin alt yapısını da döşemiş oldu. Roma köleciliğinin köleleştiremediği, feodalizmin kıyısında kalmış, hıristiyanlığın tam hakim kılamadığı dogmatizminin dışında kalan halk kesimlerinin kültürel yaşamı, Rönesans'ın gerçek zemini oldu. Rönesans'ın gelişmesine öncülük eden simyacılar, bilge kadınlar ve mezheplere bakıldığında bu yeni arayışın toplumda var olan doğal toplum özelliklerine sahip kesimlerin, o dönem Avrupa kaosuna cevap tarzı olduğu anlaşılır. Haçlı Seferleri, Avrupa'daki egemen kesimlerin kaosa cevap tarzı olurken, Rönesans ise, toplum içindeki demokratik komünal değerleri temsil edenlerin cevap tarzı olmaktadır.

O dönem Ortadoğu güçlerinin Haçlı Seferlerini geri püskürtmesiyle, Avrupalı egemen kesimlerin arayış tarzı yenilgiyle sonuçlandı. Halkların kaosa cevabı olarak gelişen yeni zihniyet, yaşanan sorunlara daha doğru ve esaslı çözümler geliştirdiği için, sürekli bir gelişmeyi yaşadı. Bu aşamadan sonra kaosu aşma ya da sisteme kavuşturma mücadelesi, Avrupa'nın kendi içindeki mücadeleleriyle şekillenmeye başladı. Devrimci nitelikteki yeni zihniyetin etrafında buluşan kitlelerin savaşı, kaosa neden olan sistemle yüzyılları aşan çatışmalarla adım adım ilerledi. Yeniden doğuş olarak bilinen Rönesans zihniyetiyle buluşmuş halkların yarattığı baskılar, kilise ve feodalizmin gücünü kırmaya başladı.1640'da İngiltere'de, 1789'da Fransa'da yapılan devrimler her anlamda taze bir başlangıcın ilk sistemli çıkışı olarak tarihe geçtiler. Bu durumdan hareketle gerçekleşmiş yapılanmayı yeniden tanımlayarak sistemi derinleştirme zorunluluğu doğdu.

Özellikle 1789 Fransız Devrimi'nden sonra ortaya çıkan sonuçları üç düşünce sistemi tarafından tanımlanmaya çalışıldı. Bunlar; muhafazakarlık, liberalizm ve marksizmdir. Muhafazakarlık; oluşan yenilikler karşısında kilise ve feodalizmin geleneklerinin aşılmaması ya da öngörüldüğü tarzda aşılmamasını isteyen görüş olarak ortaya çıktı. Yenilikler karşısında, geçmişin aşılması gereken değer yargılarını savundu. Liberalizmin soygunculuğunu tanımlayıp, kendi tutuculuğuna zemin yaptı. Marksizm ise, yeniliğin ilerlemecilik olduğunu kabul edip, devrimci tarzda dönüşümünü esas aldı. Bunu, tarihin bir zorunluluğu biçiminde formüle etti. Konumuzun içeriği açısından anlaşılması gereken liberalizm olduğu için, bu iki ideolojik form hakkında bu genel belirlemelerle yetineceğiz.

Liberalizmin, yukarıda bahsettiğimiz alt üst oluşlardan çıkardığı önemli iki sonuç vardı. Daha doğrusu bu iki sonucun egemenlerce görülmesi liberalizmin ortaya çıkmasına neden oldu. Bunlardan birincisi; Rönesans ile geliştirilmiş, yaratılmış zihniyetin önünde hiçbir toplumsal gücün dayanamayacağı ve yeniden yapılanmanın şart olduğu gerçeğidir. İkincisi ise; özgürlük eşitlik sloganıyla ayağa kalkmış halkın devleti ele geçirebileceği gerçeğidir. Liberalizm, özünde bu iki toplumsal gelişme durumunun egemen kesimde yarattığı korkunun yönelttiği arayışlar sonucu ortaya çıktı. Rönesans zihniyet devrimi ile ortaya çıkan dinde reform ve aydınlanma ile her anlamda yaşama –ekonomik, siyasi, toplumsal, bireysel vs– giren yenilikler karşısında durmak artık mümkün değilse, bu yenilikler nasıl bir toplumsal sistem biçimini almalıydı? Bu noktada egemenlerin çözüm tarzı biçiminde ortaya çıkan siyasal sistem, liberalizmdir.

Dinin dogmalarından kopmuş, feodal çitleri kırmış, kendine güven ve cesaret kazanmış, her gün doğanın yeni bir sırını çözen, ilk defa bu derecede insanlığının bilincine varmış yeni sanat ve estetik anlayış ile güzellikler yaratıp yeni bir maneviyat kazanmış, adeta dünyayı yeniden fethe hazır hale gelmiş Rönesans bireyi ve toplumu, hangi sosyoekonomik düzen içinde yaşamalıydı? Dinin ve feodal sistemin donuk ve gri yaşamından kopmuş canlı, cıvıl cıvıl bu yeni insan tipi geriye dönme kapılarını da kapattığına göre, farkına vardığı özgürlüğünün sistemini nasıl kurmalıydı? Ya da soruyu şöyle sormalıyız: Liberalizm bu yenilikler karşısında hangi düşünsel projeler ileri sürerek ortaya çıkmıştır ve kapsamı nedir? Diğer taraftan, ezilenler de devlet olabilme gücünü göstermiş ise, liberalizmin devlet tanımlaması nedir ya da hangi devlet biçimini öngörmektedir? Bu sorunların anlaşılması, liberalizmin bir sistem olarak insanlık tarihinde ortaya çıkmış özgürlük eğilimlerini ne derece tahrip ettiğini de anlaşılır kılacaktır.

Yukarıda liberalizmin egemen sınıfların, özellikle 1789 devriminden sonra ortaya çıkan konjonktürü görmeleri sonucu oluştuğunu belirttik. Devrimden sonra görülen iki temel sonucun da halk kesimlerinin pratikleriyle oluştuğu göz önünde bulundurulursa, liberalizmin temelde halkların özgürlük arayışlarına karşı geliştirilmiş bir burjuva düşüncesi olacağı kendiliğinden ortaya çıkar. Liberalizm gelişmenin doğal seyrini öngördü. Her gelişmeyi ilericilik olarak yorumladı. Ekonomide serbest rekabeti benimsedi. Bireyi dışarıdan gelecek baskı ve zorlanmalara karşı korumayı temeline aldı. Devleti, hukuki olarak kanunlarla sorumluluk altına alıp, devlet müdahaleciliğini sınırlamayı esas aldı. Bu temel ilkeler üzerinden bakıldığında, liberalizmin oldukça özgürlükçü ve eşitlikçi olduğu sanılır. Ancak son iki yüzyıllık burjuva sistemine ve pratiğine bakıldığında, ortaya çıkan sonuçlar, liberalizmin hiç de sanıldığı gibi özgürlük ve eşitlik getirmediği rahatlıkla görülebilmektedir. Muhafazakar ideolojiden daha gerçekçi, marksizmden daha tecrübeli ve politik olan liberal düşüncenin temel ilkelerini ideolojik karmaşıklığın ortadan kaldırılması için değerlendirmek gerekmektedir.

Liberalizm için vurgulanması gereken bir özellik de, daha başından itibaren halklara karşı egemenlerin uzlaşmasını sağlamasıdır. Özellikle Avrupa'daki din, mezhep ve krallıklar arasındaki savaşlarda, toplumun ezilen kesiminin giderek güçlenmesi, erkenden üst sınıflar arası "barışın" liberalizmin bir ilkesi olmasını getirdi. Dolayısıyla liberalizmde üst sınıfların çıkarları için uzlaşması vardır. Bu, burjuvanın bir sınıf olarak kendine güven duymaya başlamasıyla ilişkilidir. Çünkü yeni zihniyetin aristokratları dıştaladığını, onların isteseler de eski tarzda güç olamayacaklarının bilincine varmışlardır. Burjuvazinin eski egemen sınıflarla savaş yerine, uzlaşma ile güç olacağını iyi kavradığını belirtmek gerekir.

Sistemi kabul edecek birey yaratma

Liberalizmin özgürlük yalanını anlamak için, neyi nasıl ele aldığına ve hangi amaçlar için "özgürlük ilkeleri" oluşturduğuna bakmakta fayda vardır. Liberalizmin özgürlük anlayışının temelinde ekonomik ve birey(cilik) özgürlüğü vardır. Rönesans'ın zihniyet devrimi ile ortaya çıkan birey ve toplumun ve bu zihniyetin bilimsel anlamda sağladığı yeniliklerin ortaya çıkardığı teknolojik yeniliklere dayalı ekonomiyi, kendi sınıf çıkarlarına göre gerçekten de mükemmel bir biçimde sistemleştiren burjuva düşüncesi olarak liberalizmin, kimin için özgürlük, kimin için kölelik getirdiği anlaşılmaya değer bir olgudur. Üstten aristokrat sınıfın içinden dönüşmüş yine ticaretle zenginleşmiş, değişik coğrafyaları sömürgeleştirerek sermayelerine sermaye katmış, bundan hareketle teknik gelişimin sonucu ortaya çıkan üretim teknolojisini ele geçiren yeni sınıf olarak burjuvaların, ekonomik serbesti ile herkesi özgürleştirmesini nasıl anlamak gerekir: "Herkes üretebilir, satabilir, alabilir. Herkes istediği kadar mülk sahibi olabilir, herkes çalışıp emeğiyle zenginleşme hakkına sahiptir" denilmektedir. Bunun formülü 'bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler'dir. Görünüşte oldukça eşitlikçi ve adaletli gibi görünen ve liberalizmin ekonomik özgürlüğünün içeriğini dolduran bu ilkelerin toplumda nasıl bir yapılanmayla pratikleştiğini günümüzde daha iyi görmekteyiz.

Bu özgürlüğün, eşitlik ve adalet yanının toplumsallığa yansımasının nasıl gerçekleştiğini anlamak için, Birleşmiş Milletler İnsani Gelişme Raporu'na bakmak gerekir. "Dünyanın en zengin yüzde 1'i en yoksul yüzde 57'si kadar gelire sahip. En zengin yüzde 20 ile en yoksul yüzde 20 arasındaki gelir uçurumu 1960'da 30:1'den, 1990'da 60:1'e ve 1999'da 74:1'e yükseldi ve bu oranın 2015'de 100:1'e tırmanması bekleniyor. 1999-2000 arasında, 2.8 milyar insan günde 2 doların altında gelirle yaşadı, 840 milyon insan yetersiz beslendi, 2.4 milyar insan hiçbir yeterli sağlık hizmeti türünden yararlanamadı ve dünyada okul çağındaki her altı çocuktan birisi okula gidemedi. Küresel tarım dışı emek gücünün yüzde 50 kadarının ya işsiz ya da gizli işsiz olduğu tahmin ediliyor." Bu istatistikler de gösteriyor ki, liberalizmin ekonomik özgürlüğü, zenginlerin de değil, en zenginlerin özgürlüğüdür.

"İstediğin kadar sermaye sahibi olarak zenginleşebilirsin, ama aynı zamanda kuru bir ekmek parası bulamayacak kadar yoksul olma özgürlüğüne de sahip olabilirsin." Dolayısıyla liberalizmin ekonomik özgürlüğüyle bir kişi yüzlerce çeşit malın sahibi olarak piyasada istediği fiyat ve tarzda malını satma özgürlüğüne sahip olurken, birileri de piyasada sadece canını ve emeğini satabilme özgürlüğüne sahip olur. Ve her ikisi de "gerçekten de özgürdür" Hiç kimse bu sermaye sahibine "neden bu kadar zenginsin?" deme hakkına sahip olmadığı gibi, canını ve emeğini satana da "neden canını-emeğini satıyorsun?" deme hakkına sahip olmaz. Liberalizmin ekonomik anlamda yarattığı "özgürlük" budur!

Birey özgürlüğü noktasında da, esas amaç, sistemi kabul edecek bireyi yaratma çabasıdır. Rönesans zihniyetiyle dinin dogmalarından kurtulmuş yaratıcı birey, tüm gerçekliğiyle ortaya çıkmıştır. Feodalizmin sosyoekonomik yapısından azad olma yoluna giren Rönesans insanının temel sloganı, "özgürlük, eşitlik ve kardeşlik" olarak devrimci tarzını ortaya koymaktaydı. Bu kişiliğin toplumsal sistemini devrimlerle oluşturmaya koyulduğu bir süreçte liberalizm egemenlerin fırsatçılığına yaraşır biçimde yeni bir siyasal yapılanma olarak özgürlüğü ve eşitliği burjuvalar lehine saptırmaya başladı. Toplumsal baskıdan kurtulmaya başlamış Rönesans bireyini, sürüden kopmuş koyun misali parçalamaya başlama özgürlüğü liberalizmin birey özgürlüğünü en iyi anlatan benzetme olabilir. Toplumsal bağlarından tümüyle koparan bireyi yalnızlaştırmak, bir insanı en güçsüz duruma düşürür. Liberalizmin birey özgürlüğü, bireyin toplumsallığını tüketerek bireycileştirmesidir. Çünkü bireycileştirilmiş birey, kapitalizmin en rahat kullanacağı kişiliktir. "İstediğini yapabilirsin" denilmektedir. Burada imkanlarının ne olduğu insana sorulmaz. "İstediğin işte çalışabilirsin" denilir, iş bulunmaz. "İstediğin kadar zenginleşebilirsin" denilir, sistem mekanizmalarıyla bunu gerçekleştirmek için mucizeler gerekir. "İstediğin yerde yaşayabilirsin" denilir, buna imkan tanınmaz. "İstediğin gibi eğitim ve sağlık hizmetlerinden faydalanabilirsin" denilir para olmaz. Liberalizmin söylemiyle, kapitalist sistemin vahşi rekabet ortamı özgürlük adı altında hem yaratılan Rönesans bireyini hem de özgürlük talep eden toplumu tüketmenin çarkını iyi kurmuştur. Liberalizmin özgürlük adına

toplumdan kopardığı birey, bu yanılsamayla tüketim çarkının mükemmel işleyen dişlisidir artık. Liberalizmin ilk dönemlerde feodalizmi alt etmek için toplumun gücüne olan ihtiyacından dolayı, politik amaçla kullandığı –aslında mecbur olduğu için– kavramların zamanla her egemen sistemin güçlendikçe yaptığı gibi, karşıtına dönüştürme gerçeği kapitalizmde de yaşandı. Günümüzde insanlığın içine düştüğü sistem kaosundan hareketle, burjuva liberalizmini, köleleştiren mutlak eşitsizlik sistemi olarak değerlendirmek abartı sayılmaz. Her ne kadar günümüzde neoliberalizm biçiminde yeni bir kılıf ile kendini kamufle etmeye çalışsa da, nihayetinde yapmak istediği kimlik kişilik ve bir bütün sistemini dünyaya yaymaktır. Neoliberalizm söylemiyle yapılmak istenen, kapitalist sistemi küresellik adı altında dünyaya hakim kılma çabasıdır.

Liberalizmi değişik ana konularında da değerlendirmek mümkündür. Örneğin bu söylemle sistemin vardığı düzey açısından, "ulusun devleti", uluslar üstü güç kazanmış şirketlerin bir kurumuna, hukuk; felaketler sisteminin meşruluk kitaplarını dolduran kanunlara, siyaset; birey ve toplumu tam bir avlama sanatına dönüştürülmüştür.

Liberalizme karşı günlük mücadele gerekir

Liberalizmin alt ve üst kurumlarıyla, özgürlük gibi, binlerce yıldır tüm insanlığın amaçlarında yer almış bir ideali bile, hastalıklı hale getirdiğini bu genel değerlendirmelerden çıkarmak mümkündür. Hiçbir egemen sistemin yapamadığı kadar, insanlığın hayallerini dahi kirleten bir sistem olarak liberalizmi aşmak, bunun için tuzaklarına düşmemek önemlidir. Liberalizm veya bir bütün olarak kapitalizm hakkında kitaplarca değerlendirme yapılmış ve yapılmaktadır. Bu çok önemli bir ideolojik görevdir. Burada önemli olan sadece liberalizmi teorik olarak çürütmek olmamalıdır. Bundan daha önemli olan pratik olarak da onu aşmaktır. Zaten bu yapılmadan yapılacak bütün değerlendirmeler, liberalizm hakim bir sistem olduğu için ona güç katmaktan öteye gidemez. İlk adım olarak onun felsefe ve ideolojisine göre yaşamamak, alternatif yaşam değerlerini geliştirmek gerekmektedir.

Bir kimlik, kişilik ve sistem olarak liberalizmin günlük davranışlardan, en karmaşık politik tutumlara kadar, kendini yansıtması da ayrıca bir değerlendirme konusudur. Bu husus kişilik çözümlemesi gerektirir. Ve aynı zamanda günlük mücadele tarzının nasıl olması gerektiğini açığa çıkartır. Toplumun ve tek tek bireylerin günlük yaşam kapasitelerini belirleyen davranışlarının büyük bir kısmı, liberalizmin kılıktan kılığa girmiş birçok çeşidinden herhangi birisi olduğu kesindir. Bu hususu anlamak için çok kapsamlı araştırma, inceleme yapmaya da gerek yoktur. Herhangi bir TV kanalının yayın saatlerini dolduran programlarından birinin psikolojik ve sosyolojik olarak neyi amaçladığı, bu amaç için kullanılan karelerden insan tiplerine kadar değerlendirmek, yani, eleştirel bakabilmek bile, birçok şeyi izah etmeye yeter.

Liberalizme karşı ideolojik mücadelenin günlük verilmesi yaşamın diyalektiği gereğidir. Günümüzde tekniğin iletişimde kullanılmasından dolayı, her insan, her an, onlarca olguyla karşılaşmakta etkilenmektedir. Bu alış verişte kendinden hareketle, eleştirel olmak ölçülü davranabilmek ve kendi öz bilinci ve değer yargılarıyla seçici olabilmek önemlidir. Liberalizm bireyi, bireycileştirdiği için, günümüzde sorgulayıcı ve eleştirel olmak, sanıldığından da zordur.

> **"Bireyci insan eleştirel olamaz. O yaşam alanına dokunulduğunda saldırganlaşır. Karşısındaki de aynı pozisyonda ise; bu saldırganlık tepki, daralma ve yıkım yaratarak bozar. Bu yıkım ve bozma hali liberalizmin istediği bir durumdur. Çünkü, ona, yeni bir müdahale sahası doğmuştur. Eleştiri ile saldırganlığı birbirine karıştırmamak gerekir"**

Bireyci insan eleştirel olamaz. O yaşam alanına dokunulduğunda saldırganlaşır. Karşısındaki de aynı pozisyonda ise; bu saldırganlık tepki, daralma ve yıkım yaratarak bozar. Bu yıkım ve bozma hali liberalizmin istediği bir durumdur. Çünkü, ona, yeni bir müdahale sahası doğmuştur. Eleştiri ile saldırganlığı birbirine karıştırmamak gerekir. Tıpkı yöntemli mücadele ile uzlaştırmayı karıştırmamak gibi. Eleştiri, belli bir ideolojik alt yapısı olan, bir olguyu aşmayı ve onun yerine geliştirici yeni bir olgu koymayı esas alan bilinçli bir tavırdır. Bir şeye bağlanmayı, kabullenmeyi, bunun üzerinden ölçülü bir yaşam alanını gerektirir. Sorumluluk, yapıcılık, ne söylediğini bilmek de, eleştirel olmada olması gereken önemli hususlardır. Eleştirel sorumluluk, bireyin toplumu ile olan ilişkisinden doğar. Birey bu işi bir görev olarak algılar ve yapar. Eylemiyle karşısındakinin güçleneceğini ve kendisinin de buradan güç alacağına inanarak adım atar. Dolayısıyla, eleştiri, bir birey eylemi olmaktadır. Saldırganlık ise, bireyci bir kişilik tavrıdır.

Bireyci insanın kendine ait, hiç kimsenin karışamayacağı kadar dar bir dünyası vardır. Bu dünyayı çok özel ve özgün insan özellikleriyle karıştırmamak gerekir. Bahsettiğimiz şey, bir insanın yaşamak için tüm eylemlerini gerçekleştirdiği sahadır. İşte bireycilikte bu saha çok dar olduğundan –ki bu toplumsal ilişkilerden kopmayı ifade eder– diğer eylem sahaları onu ilgilendirmez. Bireyci kişilik kendi dünyasına bir şey olmasın ister. Gücü diğer sahaların ya da insanların zayıflığı üzerinden gerçekleştiğinden, o iyi bir yıkıcı ve bozucudur. Çoğunlukla da yaratıcı eylemlerin izleyicisidir. Kendi dar yaşam dünyasının dışındaki dünya, onu ilgilendirmez. Dolayısıyla sorumsuzdur. Bireycinin sorumluluğu, birikmiş tepkilerin patlaması biçiminde açığa çıkar. Kısacası o "bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın" diyendir.

Gerisi tufan da olsa onu ilgilendirmez. Başkalarının başarılarına konmayı sever. Paylaşmaya hiç gelmez. Yaratmak yerine hazıra konmayı tercih eder. En çok istediği ortam üretmeden tüketimde bulunacak bir ortamdır. Girişkenliği ve yaratıcılığı kendisini var etmek istediği kadardır. Bireyci kişi yaratılan değere değer katmayı esas almaz. Korumak da onun işlerinden değildir. O tembelliği ile iyi bir tüketici olmayı, yaşam tarzı olarak seçer. Bireyci insan, böylesi bir yaşam tarzının devamlılığı için elinden gelen her şeyi yapmayı bir yaşam tarzı haline getiren insandır. Birileri dayatmada bulununca, bin bir dereden su getirerek mücadelesizliği dayatır. Çünkü, bu tip iyi bir pasifleştirendir. Karmaşa, yani herkesin bir şey söylediği her olay ve olgunun farklı farklı anlaşıldığı, çok esaslı noktaların ve kavramların değişik biçimde değerlendirildiği, kısaca muğlak ortam bireyciliğin atını koşturduğu ortamdır. Dolayısıyla bireyciliğin teorisi muğlaklık ve karmaşa teorisidir. Çünkü o parçalanmış birey olduğu için, birliğe gelmez. Birlik, yani birey olup topluluk oluşturmak sorumluluk altına girmek onun için ölümdür. Bir insan yanı başındaki bir insanın güçsüzlüğünden güç alacağını sanıyorsa o iyi bir bireycidir. Bireycilik sermaye babalarının en sevilen evladıdır. Onun için "en iyi ahlak", bireyciliğinin (varsa) değer yargısıdır. Sorumlu birey, bu "ahlaklı dünyanın" "saf kerizidir." Sorumsuzluk, kaygısızlık, çıkarcılık bu dünyanın temel doğrularıdır.

İdeolojik mücadele militanlığın en hayati görevidir

Şimdiye kadarki değerlendirmemizde liberalizmin bir sistem olarak doğuşunu gelişmesini toplum ve bireye kadar kendisini nasıl var etmeye çalıştığını, genel hatlarıyla izah etmeye çalıştık. İdeolojik olarak insanın neredeyse hücrelerine kadar nüfus etmiş bir sistem olduğunu söylemeye fazla gerek olmadığını belirtmek gerekir. Bu temel gerçekten hareketle, hepimiz liberalizm karşısında ideolojik duruşlarımızı yeniden değerlendirmeliyiz. Bu hem esas aldığımız demokratik sosyalizm ideolojisinin bir gereği hem de militanlık görevidir. Liberalizmi tanımlarken temel iki sonuçtan hareketle; halkın taleplerinden korkan ve bunu egemenler lehine dönüştürmeye çalışan bir sistem olduğunu belirttik. Liberalizmin bu temel özelliği, halkın tarihsel toplumsal perspektifiyle hareket eden demokratik sosyalizm ideolojisi ile taban tabana zıt bir düşünce biçimi olduğunu gösterir. Özellikle PKK gibi demokratik sosyalizm ideolojinin zirvesinde seyreden bir harekette, ideolojik mücadelenin temel alanının liberalizm ile mücadele olduğunu bilmenin kendisi önemli bir ideolojik politik yaklaşımdır.

Kürdistan toplumsal yapısında orta sınıflar olarak tanımlanacak kesimler liberalizmin en güçlü politik tabanıdırlar. Bunlar kendilerini demokrat sosyalist olarak tanımlamayı tercih ederler. İdeolojik yaklaşımı milliyetçilik olan ve daha çok burjuvalaşma yolunda gelişim gösteren toplumsal kesimler de liberalizmin Kürdistan'daki diğer dayanakları olmaktadır. Dolayısıyla orta sınıfların demokratlık ve sosyalistlikleri ile milliyetçilik ideolojisi, özünde liberal yaklaşımların Kürdistan'da hareket ettiği politik alan olmaktadır. İşin ilginç tarafı tıpkı liberalizmin başlangıç dönemlerindeki gibi yöntemler, günümüzde de, Kürdistan'da dış güçlerin desteğiyle yürütülmektedir.

Liberalizmin, Rönesans birey, toplum ve yaratımlarını, burjuva sınıfının çıkarı temelinde kullanma tarzı gibi, günümüz Kürdistan'ında da PKK'nin Kürt toplumsal gerçekliğinde ortaya çıkardığı gelişmeleri, egemenlerin çıkarı temelinde milliyetçilik ile kullanmaya çalışmaktadır. Kürt halkının özgürlük mücadelesi ile ortaya çıkardığı değerler, işbirlikçi Kürt egemenlerinin palazlandırılması için kullanılmaktadır. Dış destek ve sunulan ekonomik politik imkanlar bunun zeminini güçlendirmektedir. Bu noktada adeta liberal sistemin oluşum dönemindeki gibi, Kürt halk özgürlük eğilimine karşı, emperyalist güçler ile Kürdistan da bahsettiğimiz kesimler arasında bir uzlaşmanın da ötesinde birbirini destekler tarzda bir karşı mücadele görülmektedir. Bu durum, siyasetin doğasında anlaşılabilir bir durumdur. Bu noktada tehlikeli olan, bu karşıt ideolojinin ortamımıza dayatılması ve içimizde buna kulak kabartılmasıdır.

Özellikle uluslararası komplo süreci ile içine girdiğimiz örgütsel durum ve yaşananları, bu karşıt yaklaşımlardan kopuk ele almak kendini kandırmak olur. Hiçbir dönemde olmadığı kadar bu gün Kürdistan da yoğun bir ideolojik savaşım yürütülmektedir. Hep dış destekle var olan Kürt işbirlikçileri son yıllarda hayallerine kavuşmuş gibidir. İlk defa güç olma zeminini yakaladıklarına inanmaktadırlar. Rönesans'ın zihniyet devriminin başına getirilenlerin otuz yıllık PKK'nin mücadelesiyle geliştirdiği Kürt Rönesansı'nın başına gelmemesi için, ideolojik mücadelemizi derinleştirilmek, her dönemden daha fazla gerekmektedir. Bu ideolojik mücadele, militanlığın en hayati görevidir.

Bir kaosu da yaşıyor olsa, günümüz uygarlığının egemen gücü kapitalizmdir. Sistem olarak kapitalizm değişik aşamalar yaşadı. Bugünkü düzeyi de elli yıl öncesi ile bir farklılığı yaşamaktadır. Devletçi egemen sistemlerin karakterleri gereği, yarattıkları tahribatlar ne olursa olsun, onun özeleştirisini verme, yeni, daha insani bir sisteme yol açma kendiliğinden olmaz. Adaletsizliklerin katlanılamaz boyutlara varmasıyla, ortaya çıkan bunalımlara karşı koyanların mücadelesine tümden yenilmemek için sistem ileri veya geri bazı adımlar atma gereği duyar. Bu yeni adımlar, sistemin tümden değiştiği anlamına gelmez. Bunlarla sistem, yeni bir biçim ve adlandırma seçmiştir. Kapitalizm de kendi tarihi boyunca bu ilke gereği çeşitli makyajlarla bugüne kadar gelebilmeyi sağlamıştır. Kapitalizm temel üretim aracı olarak kapitalden kaynaklı sistemin genel tanımlamasını ifade eder. Bu üretim tarzına dayalı bir adlandırmadır. Kapitalizm değişik biçimlerde kendini var etmeyi başarmıştır. Kapitalizmde sosyal devlet anlayışı ile muhafazakarlık gibi biçimleri gelişmiştir. Kapitalizmin kendi içinde yaşadığı evrimlerden sonra vardığı noktada en hakim olan biçimi, günümüzde liberalizmdir. Dolayısıyla, kapitalizmin sosyal, ekonomik ve siyasal olarak yarattığı kültürleri arasında, günümüzde yaşama damgasını vuran biçimi de liberalizm olmaktadır. Günümüz kapitalizmini ele alırken onun herhangi bir biçimini değil, liberal biçimini değerlendirmek gerekmektedir. Tek tek insanların davranışlarına kadar inmiş kapitalist biçim de o olmaktadır. Bu biçimin yaşamın hemen hemen her alanına uyarlanmak üzere kendisince reçeteleri vardır. Bugün neoliberalizm biçiminde formüle edilen küreselleşme de, liberalizmin kendi içinde vardığı en son aşaması olmaktadır. Kısacası günümüz kapitalist sistemi olarak karşımıza aldığımız sistem onun liberal biçimi olmaktadır.

Toplumsal kesimleri açısından Kürdistan'da liberalizmin yayılma alanı egemen kesimler ve orta tabakalar olmaktadır. Liberalizm, ideolojik olarak milliyetçiliği sistemleştirerek kendisini geliştirmeyi öngörür. Kürdistan'ın sosyoekonomik yapısı, Kürt milliyetçiliğine el vermediği için, Kürdistan'daki milliyetçiliği ilkel milliyetçilik biçiminde tanımlamaktayız. Milliyetçiliklerde ulus devletin çıkarları için 'millilik' olgusu ön planda tutulmaya çalışılır. Kürtlerdeki 'millilik' Kürtlerin tarihsel, toplumsal özelliklerinden dolayı, ancak işbirlikçilik ve Kürt ulusal değerlerini inkar temelinde gelişme imkanı bulabilir. Dolayısıyla Kürtlerdeki milliyetçilik ve buna dayalı diğer kavramlaştırmalar, Kürt halk düşmanlığından kendisini kurtaramaz. Bu ilke sadece, kapitalist aşamada Kürtlerin toplum olarak yaşadığı ilişki ve çelişkileri ile ilgili değildir. Kürt toplumsal yapısı, kendi içinden devletçi toplumu yaratacak özellikleri güçlü barındırmadığından, tüm devletçi yaklaşımlar Kürtleri özünden uzaklaştıracak bir gelişim seyri izlemek durumundadır. Kürt toplumsal gerçeği özüne uygun ilk yapılanışını bir sistem düzeyinde komünal tarzda var ederek vücut bulmuştur. Kürt toplumsal gerçeği komünal sistemin yaratıcısı olma özelliğine sahiptir. Devletli toplum ve onun değişik renk ve biçimlerindeki aşamaları komünal yaşamdan sapmayı ifade eder. Bu nokta devletçi toplum biçimini hem toplumsal ilk şekillenişe, hem de bu şekillenişin ilk sistemli halini yaratan Kürt toplumsallığı ile özünde bir uyumsuzluğu gösterir. Kürtlerdeki egemenlerin işbirlikçi karakteri, orta sınıfların kendilerini inkar üzerinden var etmeleri, Kürt toplumunun devletli biçim almamasından kaynaklıdır. Bu, işin özü ve temel ilkeleri ile ilgili bir husustur. Ama hep bilinip esas alınması gereken bir husus da olmaktadır.

Bütün dönemlerin en radikal ideolojik mücadelesinin yürütülmesi gerekiyor

Önderliğin yeni paradigmasının sistemleşmesine kadar da bu noktalarda net olmayan yaklaşımlarımız bilinçli bir tarzda da gelişmekteydi. Özgürlük ve eşitlik mücadelelerinin yöntemleri biraz da böyle belirlenmişti. Yanlış ancak kaçınılmaz bir düşünce ve mücadele yöntemi olarak kabul görmekteydi. Ama artık bunun böyle olmaması gerektiğini çok daha güçlü ifade edebilmekteyiz. Genelde tüm özgürlük ve eşitlik hareketleri, özelde de PKK hareketi, mücadele tarihleri içinde ilk defa bu düzeyde egemen sistemlerin felsefi, ideolojik, yaşamsal etkilerinin dışında bir düzey yakalamışlardır. Bu gerçek anlamda özgürlük olgusunda önemli bir düzeyi yakalamak anlamına gelir. Özgürlük hareketleri tarihlerinde ilk defa, egemen sistemlerin mezhebi olmama imkanlarını daha güçlü yakalamışlardır. İdeolojide arınma ve netleşmede önemli kazanımlar edinen bir hareket olma özelliğini yakalamış bulunmaktayız. Bu aynı zamanda ideolojik mücadelede bütün dönemlerin en radikal tarzının yürütülmesi gerektiği anlamına da gelmektedir.

Hem Kürt toplumsal yapısının özüne ve temel özelliklerine, hem de PKK'de gerçekleşen özgürlük düzeyine baktığımızda mevcut duruşlarımız ve örgütsel düzeyimizde yaşananlar olması gerekenin neresindedir? Özgürlük düzeyini düşüren, muğlaklık yaratan ve mücadele edilmesi gereken temel yaklaşımlar günümüzde nelerdir ve nasıl yansımaktadır? İdeolojik mücadele için bu iki temel nokta önemlidir. Kapitalizm dönemini yaşamaktayız. Kapitalizmin günümüzdeki biçimi neoliberalizmdir. Neoliberalizm beş bin yıllık devletçi egemen sistemlerin vardığı son ideolojik aşamayı ifade etmektedir. Demokratik sosyalizm olarak kavramlaştırdığımız özgürlük ideolojisinin yenmek zorunda olduğu güncel düzey, neoliberalizm ve onun değişik biçimleridir. İdeolojik netleşme derken, neoliberalizm ve onun değişik üslup ve yöntemlerine karşı yürütülen mücadelede sağlanan netleşme düzeyi olduğunu söylemek mümkündür. Çünkü günümüzde yaşamdaki özgürlük karşıtı tüm eğilim ve yaklaşımlar kendisini bu biçimde ifade etme imkanını yakalamıştır. Bu aynı zamanda kapitalizmin sistem olarak zirvede olmasından da kaynaklıdır. Dolayısıyla hem Kürdistan toplumsal özelliklerindeki antidemokratik yapılanmalar, hem bunların örgüt ortamımızdaki yansımalarının elindeki en önemli karşıt silah, liberalizm anlayışı olmaktadır. Örgüt ortamında libe-

ralizmi genelde mücadele etmeme, uzlaşmaya çekme, kaide ve kuralları esnetme biçiminde algılamaktayız. Bu hususlar doğru olmakla beraber liberal yaklaşımların tümünü ifade etmez. Bir anlamda bunlar liberal duruşun bazı sonuçları olmaktadırlar. Oysa liberalizmin bir yaşam felsefesi, yaşamın tüm ilişkilerine hitap eden ideolojik bir bakış açısı vardır. Eğer yaşama bakışta veya yaşam anlayışında liberalizm olmazsa, bu bakış açısının siyasi sonuçları da çok fazla direngen olmaz. Dolayısıyla liberalizmi hem yaşam kalıpları hem de siyasi anlayışı ile ele almadan bu özgürlük hastalığını gideremeyiz.

İdeolojik çizgide netleşme gereklidir

Liberalizmin yaşam felsefesi, çıkarcılık ve bireycilik üzerinden kurulur. Çıkarcılık ve bireycilik birbirine göbekten bağlı iki anlayıştır. Çıkarcılığın olduğu yerde bireycilik temel insan özelliği, bireyciliğin olduğu yerde de çıkarcılık yaşamı temin etme yöntemidir. Çıkarcılık ve bireyciliğin yaşam bulması için de en azından kırıntı düzeyinde de olsa imkanların olması gerekmektedir. İmkanların büyüklüğü veya küçüklüğü çıkarcılığın ve bireyciliğin çapını doğrudan etkilemektedir. Kürdistan'da PKK'nin mücadelesi ile yarattığı imkanlar (değerler) yanında son birkaç yıldır, siyasi konjonktürün etkisiyle Kürdistan etrafında gelişen uluslararası siyasi dengelerin yarattığı ortam, özgürlük kadar liberal yaklaşımların da gelişmesine zemin sunmaktadır. Özgürlük anlayışı mevcut imkanları bir sıçrama tahtası temelinde ele alırken, liberal anlayış bu zemine konmayı ve tüketmeyi tercih etmektedir. Çıkarcılık ve bireycilikte emek verip üretmek esas olan değildir. Bu anlayış mevcut imkanları denetimine alıp tüketmek ve tüketme yöntemlerini kendi çıkarlarına göre ayarlayıp pazarlamakla var olmayı temel siyasi yaklaşım olarak ele almak istemektedir. Kürt halkı kendi özgürlüğü için sürekli ayakta ve direnen bir durumdadır. Kürt olgusu Ortadoğu siyasi dengelerinde önemli bir güç olarak varlığını hissettirmektedir. Liberal anlayış işte bu iki özelliği bir grubun çıkarları için değerlendirmek istemektedir. Bu sistemin Kürdistan'daki temel ideolojik anlayışı da Kürt milliyetçiliği olmaktadır. Milliyetçilik, güçlülerin elinde önemli bir iktidar yalanı olurken, güçsüzler için de önemli bir kendini pazarlama yöntemidir. Dolayısıyla Kürt milliyetçiliği bu kesimlerin kendini pazarlama usulü olmaktadır. Bu pazarlama aracının iş görmesi için de Kürdistan'da değişik yol ve yöntemler denenmektedir.

Kürt milliyetçiliği kendi kendini sisteme kavuşturacak imkanlara sahip değildir. Böyle bir ideolojinin Kürt toplumsal gerçekliğindeki tarihsel, toplumsal, ekonomik alt yapısı oldukça zayıftır. Milliyetçilik yapanların eldeki en önemli araçları, kendilerinin, babalarının ve dedelerinin de zemin oldukları Kürt halkının yaşadığı trajedilerdir. Bunların güç ve moral kaynakları uluslararası siyasi dengelerle oluşmuş dış imkanlar olurken, malzeme olarak pazarlayacakları değerler de Kürt özgürlük hareketi tarafından yaratılmış değerler olmaktadır. Kürtlerde milliyetçiliğin kendini pazarlama yöntemi olduğunu söylerken, bu temel olguları kastetmekteyiz. Egemenlere yanaşmaya dünden razı orta sınıflar da fırsat buldukça, bu zeminden beslenmeyi temel yöntem olarak karakterleri gereği uygulamayı seçerler. Bu noktalardan hareketle, egemen sistem olarak kapitalizme yanaşmayı tercih eden kesimlerin çağımızın kapitalist biçimi olarak liberal olmaları adeta bir zorunluluk gibi görünmektedir. Demek ki liberalizm Kürdistan'da tam da bir özgürlük karşıtlığını ifade etmektedir. Diğer toplumlarda liberalizm bir özgürlük hastalığı olurken, Kürtlerde liberalizm kendi kendini bitirme içeriğine sahiptir.

Toplumda milliyetçiliğin gelişmesi için aranan ortam, toplumsal kesimlerde özellikle ekonomik alanda bir ayrışmanın gerekliliğidir. Kürt egemen kesimleri beş on yıl öncesine kadar hakim devletlerin egemen kesimleri ile işbirliği, uluslararası güçlerin de kullanım malzemesi gibi bir siyaseti yürütmekteydiler. Son siyasal değişimlerle beraber, şimdi tüm güçlerini uluslararası güçlerle ilişkilere vermişlerdir. Kürt egemen kesimleri tarihin en büyük imkanına kavuştuğunu sanmakta ve buna inanmaktadırlar. Şimdi Kürdistan'ı etkileyen hava bu olmaktadır. Düşünce ve yaşam noktalarında şimdi en güçlü karşıt etkilenmeler bu havadan kaynağını almaktadırlar. Günümüzün kapitalist sisteminde belirleyici olan biçim liberalizm olduğundan bu Kürdistan'ı da günlük olarak etkilemektedir. Liberalizmin yaşam anlayışında, bireycilik ve çıkarcılık temel felsefe olduğundan, toplumsal parçalanmada en etkili yöntem olarak kullanılmaktadır. Güney Kürdistan'daki mevcut imkanların ulusal demokratik temelde geliştirilmemesi ve diğer Kürdistan parçalarına karşı aleyhte bir siyaset ile yürütülmesi kaynağını buradan almaktadır. Bu noktada devletçi yaklaşımların Kürt halkının tarihsel, toplumsal özelliklerinden dolayı, Kürt halkına karşıtlığını içerdiğini hiçbir zaman gözden uzak tutmamalı ve unutmamalıyız. Batı Kürdistan'da geliştirilmek istenen parçacılık, Kuzey Kürdistan'da orta sınıfların siyaset tarzlarıyla neden oldukları tahribatların tümünü belirttiğimiz liberalizm havasının etkisi altındaki yaklaşımlar olarak ele almak mümkündür. Doğu Kürdistan'da da kendisini ilkel milliyetçi bir biçimde dışa vuran yaklaşımlar da bu kapsamdadır. Bütün bu yaklaşımlar siyasi ifadesini 'ABD geldi, bizi kurtardı, kurtaracak. Irak'a müdahale etti, İran, Suriye ve Türkiye'ye de müdahale edecek' biçiminde dillendirilmekten de çekinmemektedirler.

Kaynağını ABD'nin Ortadoğu müdahalesi ile daha da güçlendiren bu eğilim ve tarzın Kürdistan toplumsal yapısı üzerindeki sosyo ekonomik nedenlerini ve sonuçlarını daha farklı değerlendirmek de mümkündür. Kürt toplumsal yaşamını düzenleyen alanlardaki zayıflıkların bilinçli kullanılması durumu da yaşanmaktadır. Açlıkla terbiye etme bu yöntemlerdendir. Nereden bakılırsa bakılsın, bugün Kürdistan'da çok yoğun bir ideolojik savaşım yürütülmektedir. Zaten uluslararası komplonun da bu ideolojik savaşın bir sonucu olduğu karşıtlar tarafından da (belki siyasi kaygılarından dolayı) ifade edilmektedir. Bu ideolojik mücadelenin bir tarafı olarak Özgürlük hareketimizin yürüteceği savaşımın kendi içinde yaratacağı netleşme düzeyinin dışa yansıması biçiminde olması, birinci adım olarak ele alınmayı gerektirmektedir. İdeolojik çizgide netleşme gereklidir. Ancak Kürdistan'da ve PKK'de bu, iki noktadan dolayı kaçınılmazdır. Birincisi, Kürt toplumsal yapısının özgünlüğü olarak vurguladığımız husustur. İkincisi, paradigma düzeyinde farklı bir düşünüş ve yaşam felsefemizin olmasıdır. Bu iki neden, aynı zamanda net bir ideolojik çizgide yürümemizi kolaylaştıran özellikler de olmaktadır. Ancak örgüt ortamımızda buna rağmen, ideolojik duruşta yansıyan önemli çelişkiler de görülmektedir.

Duyarsızlık liberalizmin kendisidir

PKK, mücadele tarihi boyunca Önderlik çizgisi yanında, karşıt bir çizgi ve bu iki çizgi arasında ortayolcu duruş diye tabir edilen bir tarz da yaşanmıştır. Uluslararası komplo ile ortaya çıkan sonuçlardan dolayı Önderliğin kendi çizgisini yürütme imkanlarının sınırlandırılması ve dış güçlerin desteği ile karşıt çizgi cesaret kazanırken orta yolcu duruşa sahip kesimde de perspektifsiz kalma veya verilen Önderlik perspektiflerini anlama, daha güçlü pratikleştirmede zayıflıklar yaşandı. 2000'den 2004'ün ortalarına kadar örgütsel olarak yaşadığımız durum temel kaynağını bu duruştan almaktaydı. Bu dönemin yarattığı olumsuz sonuçları karşıt ideolojik faaliyet olan liberalizm ile ele aldığımızda, bazı önemli sonuçlara ulaşabileceğimizi görebiliriz. Önderlik karşıtı çizginin provokatif ve ihanetçi yanının deşifre edilmesi sağlandıktan sonra, tasfiye edilmeleri sağlandı. Ancak bu çizginin kendini örgütleme yöntemlerinden, dillendirdikleri hususlardan etkilenen çok önemli bir kadro gücünün de olduğu bilinmektedir. Köklü özelliklere sahip değişim ve dönüşümün örgütün genel gündeminde olduğu bir dönemde, ihanetçi grubun dillendirdikleri hususlar, liberalizmin kendisi olmaktaydı. Bu grubun ilkel milliyetçilik ile birleşmesi, ulusal bütünlüğü bozan gruplar yaratmaları, yaşam ve ölçüleri aşındıran faaliyetleri hep liberal tarzda yürütüldü. Böylelikle hareket yozlaştırılıp teslimiyete götürülecekti.

Son altı yıldır yaşadığımız zorlanmaları bu yaklaşımla ele aldığımızda yapacağımız tespitlerin güncelliğe cevap vermesi daha somut olacaktır. Son altı yılı değerlendirirken hareketin daha önce hiç sorun yaşamadığını, tüm sorunlarımızın son altı yılda yaşandığını ifade etmek istemiyoruz. Son altı yılda sorunların aldığı biçim, sorunların kendilerini ifade ediş tarzı, üslup ve yöntemde belirleyici olan liberalizm olduğundan içinde bir farklılığı barındırmaktadır.

Örgüt ortamımızda yoldaşlık ve diğer yaşam ilkelerini esnetmeye işe başlayıp PKK'nin, bütün gerilikleri insanı geliştiren tarzda ele alan mekanizmasını tümden reddeden yaklaşımlara varan bir duruş ortaya çıkmıştı. Yenilenme adına geçmişe ait olan ne varsa bir yana bırakma doğru sanıldı. Sadece bir örgüt ortamında değil, herhangi bir toplulukta bile kimi kurallara dayanılmadan yaşanamayacağı neredeyse unutuldu. Bir mürekkep damlasının suda çözülmesi gibi örgütsel yaşam da gün gün çözüldü, eridi. Böylelikle daha önce esaslı yöntem olarak sorunları çözerek büyüyen PKK de bu defa sorunlar, PKK'nin tasfiyesini geliştirmek üzere birleşti. Dönem ihtiyaçlarına cevap verecek PKK'nin oluşturulması yerine, PKK'yi eriten yaklaşımların oluşturduğu ortam ve anlayışlara PKK elbisesi giydirilerek, PKK tüm değerleriyle satılığa çıkarılmaya çalışıldı. Bunun yoğun çabası yürütüldü. Provokatör ihanetçi grup bunu dış destekle bilinçli yürüttü. Her zaman adım atmak için Önderliği beklemeyi öğrenmiş, kadroluk vasıflarını konuşturmayı tam başaramamış, örgütsel işlerde örgüt temsilini yeterli bir bilinçle geliştirmeyi esas almamış, dolayısıyla örgütü ve örgütü koruyup geliştirmeyi bir grubun işi, kendisini de 'hamal' tarzında tanımlayan önemli bir kadro gücü satılığa çıkarılmak istenen PKK'nin doğru olabileceğini sandı. Çünkü bu işi yapanların önemli bir kesimi uzun dönem en üst düzeylerde 'örgüt' olarak yaşamışlardı. Bir kesim kadro tarafından 'örgüt örgütü yenilemektedir' düşüncesi oluşmuştu. Oysa yaşanan şey, herkesin zayıflığına çanak tutan yaklaşımların oluşturduğu bir durumdu. Önderliğin çağrısı ile genel örgüt yapısında yaşanan sorgulamalarla hemen herkesin kendi yetmezliğini görmesi yerine, bu defa da 'örgüt temsilini yapan herkes tümden yanlıştır' yoluna girildi. Hemen hemen bütün kadroların bir eğilim ve anlayışı örgüt adı altında kabullendiği bir duruştan, herkesin 'benim de bir bildiğim var. Kendimi esas alıyorum' diyen bir duruşa kayıldı. Ancak anlaşılmayan husus bu 'bilmelerin' bir türlü gerektiği kadar örgütsel bir potada birleşmemesidir. Bunun üzerinde yeterince durulmamakta, ya da esaslı iş olarak görülmemektedir. Böyle olunca da örgüt içinde adeta herkes bir örgüt oluvermektedir.

Yönetimlerin doğrularına katılım göstermek yetmezliklerini eleştirmek bir kadro vasfıdır

Hem çözülme ve erimenin yaşandığı dönemde hem son iki yıldır aşılması gereken yetmezliklerin kendilerini örgütleme biçimi liberalizmdir. Örgütsel ortamda temelini PKK'nin ideolojik çizgisini tam kavrayamama ve ona inançsızlıktan alan bu yaklaşım, güncel siyasal durumun yanlış tahlil edilmesinin getirdiği yanılgılardan da beslenmektedir. Pratikte temel yöntem olarak mücadelesizlik ve ilkesiz uzlaşmalar biçiminde yansıyan bu çizgi karşıtlığı, örgütsel mücadele ile karşılaşınca geçmişin hata ve yetmezliklerini bir koz olarak kullanmaktadır. Bu anlayışta örgütü ve örgüt yönetimlerini kabul etmemek 'yenilik, irade, demokratik hak' olarak ele alınmaktadır. Yönetimlerin temsil ettiği doğrulara katılım göstermek, yetmezliklerini eleştirmek bir kadro vasfıdır. Ancak bu anlayışa sahip insanda yönetim bir doğruyu dillendirdiğinde 'klasik, dogmatik' sayılmaktadır. Kimi yönetim düzeylerinde çizgideki zayıflıkları ve yöntemdeki tek düzelikten kaynaklı yetmezliklerin halen yaşanıyor olması da bu eğilimleri beslemektedir. Yönetimin yetmezliklerini gördüklerinde bu eğilimle uzlaşabilmekte, sessiz kalmakta ve böylelikle liberal yönetim tarzı doğmaktadır. Düzenlemelere, pratik planlamalara, kadro politikalarına da yansıyan bu yönetim tarzı, liberal ortamla birleşince örgütsel platformlarımız bir sorunu çizgiye göre çözecek kararlılık düzeyi neredeyse yakalamakta zorlanmaktadır. Bu örgütsel ortamda çizginin netleşmesini daha da zorlaştırmaktadır. Halen birliklerde, eğitim ortamlarında, kurumlarımızda, faaliyet birimlerimizde var olan mücadelesizliğin veya sonuçsuz ve yöntemsiz mücadelenin düzeyini göz önüne getirdiğimizde yaşadığımız sorunların ideolojik olarak düzeyi de ortaya çıkmaktadır. Önü alınmaz ve giderilmezse, ya tasfiye ya da milliyetçi çizgi ile buluşma da kaçınılmaz olacaktır. Bu eğilim ve anlayışa sahip kişiliklerin yaşamlarında, küçük burjuva memurculuğu tarzındaki katılımları orta sınıfların duruşunu ifade ederken, güncel siyasal gelişmelerden etkilenmeleri de egemen kesimlerin etkisinin bir yansıması olmaktadır.

Mücadele ortamında mücadeleye bir yabancılaşmayı ifade eden bu tutumların Apocu yaşam ve mücadele felsefesini, tarihini ya öğrenmek istememeleri, ya da unutmaları görülebilmektedir. Apoculuğun insan için ayrı bir var olma biçimi olduğunu gerektiği kadar bilince çıkarılmamaktadır. Hareket ortamında onun siyasi kimliği ile duran ama onun temel ilkeleri ile çelişmeyi de ifade eden liberal duruş, kendisinin ne kadar iyi olduğunu izah eden bir üsluba da sahiptir. Önderlik felsefesinde gelişmede temel ölçü sembol şehitlerin duruşu olduğu bilinmektedir. Ancak ortamı kendileri ile beraber liberalize etmek isteyenlerin yaklaşımlarında, en dipteki nokta hatta ihanet ölçü alınarak, şu anda örgüt ortamında olmasının iyi olduğuna yeterli bir ispat olduğu belirtilebilmektedirler. Bu yöntemi de şu bilinç ya da bilinçsizlikle yapmaktadırlar. 'Örgüt ve örgüt yönetimlerinin tümü hepten yanlıştı. Doğruları söyledik dinlenmedik. Tutum aldık, kovulduk, tutuklandık.' Adeta örgüte rağmen örgüt ortamındayız demeye getirmektedirler. Böylelikle ne kadar iradeli olduklarını söylediklerini sanmaktadırlar. Oysa bu yaklaşımla örgütü ayrı kendilerini ayrı ele aldıklarını, örgütün sahipleri olarak değil, işçileri veya memurları olduklarını dillendirdiklerini bilmemektedirler. Kendi mücadele tarzlarından ötürü yöntemli, iradeli bir duruşla kendi güçleri oranında çözüm gücü olamadıklarını anlamak istememektedirler.

Zayıflıklarını, bireycilikten kaynaklı katılımsızlıklarını gerekçelendirerek anlatmak da bu anlayışta bir yöntemdir. Zorlu bir mücadele ortamında 'kendimi korudum' demekle kadroluk anlayışındaki 'sorumluluk düzeylerini' ortaya koymaktadırlar. Yanı başlarında örgüt tasfiyesi yaşandığı halde suya sabuna dokunmayanların bireysel yaşamlarına dokunulduğunda tufanlar kopartmak ta bu anlayışın en belirgin tarzlarındandır. Bu anlayışın aynı zamanda yaşamda bireyci olmanın ifadesi de olduğunu bilmek gizlemek için, teorik bilgilenmelerini de kendilerini izah etmede kullanmak bu anlayış sahiplerinin yöntemlerindendir. Kendi iç dünyalarında yaşadıklarını hayatın tüm gereklikleri yerine koyarak salt kendi penceresinden dünyaya bakmayı pek seven bu tarz sahipleri için, doğrular varsa yoksa kendilerinin bildikleridir. Partiyi keskin mücadele kurallarıyla kurmay ve öncü bir yapılanma olarak değil, herkesin girip çıkabileceği örgüt olmasını isterler. Kadın Özgürlük İdeolojisi'nin tanrıçalaştıran ilkeleri yerine, burjuva kadının özgürlüğüne tekabül eden feminizmi seçerler. Genelde böylesi eğilimde olanlara karşı örgütsel çizgide mücadele verilmeye başlandığında taşıdıkları anlayışlar daha da netleşmektedir. Liberalizm özünde mücadelesizliği ve herkesin istediği gibi düşünüp yapmayı, karar almayı, dayattığından örgüt yaşamında zamana yayılmış bir çürümeyi geliştirmektedir. Mücadelesiz bir ortamda bu anlayışta olanlar memurvari bir katılımla varlıklarını hissettirmekle, aslında Önderlik çizgisi ve onun pratik ifadesi olarak örgütsel yaşam ve ilişkilerde bir zayıflığı yaşamadıklarını sanmaktadırlar. Bunlara karşı tavır geliştirildiğinde, 'benim bildiğim, düşüncem, iradem, hakkım, vb' denilerek bu çizgiden farklı olduklarını da rahatlıkla dillendirme de gelişebilmektedir.

Liberalizm, Önderliğin zihniyet ve vicdan devrimi mücadelesini sadece durdurmak değil, ona karşıt olmak anlamına da gelmektedir. Bazı temel duruşlardan hareketle örgüt ortamımızda görülen liberal anlayışları daha derin açımlamak gerekir. Bu anlayışa karşı mücadelede en zorlu olan taraf yaşanan duyarsızlıklar olmaktadır. Ama hemen belirmek gerekir ki duyarsızlığın kendisi de liberalizm olmaktadır. PKK ortamında neyin Apoculuğa göre olup olmadığı az çok bilinmektedir. Kürt halkı tüm serhildanlarında 'PKK halktır halk burada' diyecek kadar PKK'yi içselleşmeyi yaşamışsa ve halk da bu düzey ortadayken, örgüt ortamında bulunma avantajına sahip olanların PKK'yi anlamaları önündeki engelleri ne olabilir? Anlamak adalettir dedi Önderlik. O zaman adaletli olup olmadığımızı değerlendirmek durumundayız. Bu adaletli olma savaşında engel tanımamak militanlık görevidir.

Bağımsızlık ve özgürlük yolunda ilk kıvılcım: Hilvan Direnişi

Curnê Reş-Siwêreg (Hilvan-Siverek) devrimci direnişimiz, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemizde tarihsel bir öneme sahiptir. Zira, bir halkın ilk çığlığı, ilk özgürleşme sesi ve ilk uluslaşma örgütlenmesinin temelleri Curnê Reş'de atıldı.

Curnê Reş'de başlattığımız devrimci direniş, UKM'mizde çakılan ilk kıvılcımdı. Hiç kimsenin akıl erdiremediği bir inançla, ruhla Süleymanlar şahsında işbirlikçilik ve sömürgeciliğe karşı büyük bir darbeler vurulmuştu.

Tabii Curnê Reş'de mücadelenin halka taşırılması o kadar kolay olmadı. Önce aydın, öğrenci kesimleri örgütleme, kadro oluşturma faaliyeti yürütülüyordu. Öğrenci gençlik içinde belli gelişmeler kat edildikten sonra, yavaş yavaş halkın içine girilmeye başlandı. Ama Curnê Reş halkı ilk başta korku dolu ve tedirgindi. Bize güven duymuyorlardı. *"Süleymanlara karşı gelmek kime kalmış"* diyorlardı. Onlara göre Kürdistan devrimcileri "4-5 tane talebe" idi. Ve sürekli "ne tankları, ne topları var. Ne de hiç kimseleri. Koskoca Şex Sait Türk devletine karşı savaşamadı. 1925'te asıldı. Hem de Şex olmasına rağmen... Bir de kalkıp 4-5 tane aklı havada genç mi bizi kurtaracak... Jandarmaya başkaldırmak, Süleymanlara karşı koymak kimin haddine? Elinizi arı kovanına sokuyor, ateşle oynuyorsunuz! vb şeyler söylüyorlardı. İnançsızlık, umutsuzluk had safhadaydı.

Fakat Curnê Reş'de çalışma yürüten arkadaşlar yılmadan, usanmadan propagandaya devam ediyor, bu yılgınlığa son vermeye, umutsuzluğu kırmaya çalışıyorlardı.

Biz halka bir şey vermeden onlardan çok şey isteyemeyiz

Curnê Reş'de Halil Çavgun, Salih Kandal ve Cuma Tak arkadaşlar çalışma yürütüyordu. Onların kendi aralarındaki ilişkiler birçok kişiye çok değişik geliyordu. Birbirini hem çok seven hem de birbirine çok saygılı yaklaşan arkadaşlar, tek bir yürek tek bir ruh olmuşlardı.

Halil Çavgun yoldaş bıkmadan, usanmadan propaganda, örgütlenme faaliyetlerini tam bir devrimci kararlılıkla sürdürüyordu. Hep coşkulu ve ataktı. Normal bir insanın potansiyel enerjisinden çok daha fazla enerjik ve dinamikti. Mücadeleye yeni katılan arkadaşlar, henüz toplumsal gerçekliğimizin bilincinde değillerdi. Halkın güvensiz, inançsız, umutsuz tavırları ve olumsuz yaklaşımlarından dolayı yakınıp, duruyorlardı. *"Biz onlar için canımızı feda etmişiz bu yolda, onlar bize güvenmiyor bile"* diyerek tepkilerini gösteriyorlardı. Halil Çavgun yoldaş ise bu tutumlara karşı eğitici ve ön açıcı yaklaşımlarla arkadaşlara, yanılgılarını kavratmaya çalışıyordu. Sık sık *"halka güven vermeliyiz. Bizi dışlasalar da biz onlara gitmeliyiz, onları yalnız bırakmamalıyız. Halkımızın bu durumda olması Süleymanların ihaneti ve sömürgeciliğin ağır baskısından dolayıdır. Kinimizi, nefretimizi düşmana yöneltmeliyiz. Biz halka bir şey vermeden, onlardan çok şey isteyemeyiz. Buna hakkımız yoktur"* diyordu. Tam bir önder kişiliği vardı. Apocu ruhla donanmış, görkemli bir cesaret ve kararlılığa sahip bir yoldaştı.

Derken bir gün Halil Çavgun yoldaş bir grup arkadaşla 1978 yılında Curnê Reş'de Atatürk ilkokulunda toplantı yapıyorlar. Toplantıyı yaptıkları sırada Süleymanlar çetesinden biri (kambur oldu-ğundan, arkadaşlar Kambur diyorlardı) tarafından düşmana ihbar edilirler. İhbar sonucunda polislerle Süleymanlar çetesi toplantı yerini basar. Arkadaşların elinde sadece bir iki tabanca, bir kleş vardı. Kleş Suphi Çevirici arkadaşın elindeydi. saldırıyı fark eder etmez çatışmaya girerler. Ama Suphi arkadaşın elindeki silah kısa bir süre sonra tutukluk yapar, çalışmaz. Süleymanlar çetesi ile düşman güçleri hem sayıca fazla hem de ellerinde ağır silahlar vardı. Yine arkadaşlar toplantıda oldukları için çatışmaya hazırlıksızlardı. Bu saldırıda Halil Çavgun yoldaş grubu kurtarmak için kendin ifade eder ve şehitler kervanına katılır.

Halil Çavgun yoldaşın şehit düşmesiyle Curnê Reş'de halk, adeta *"biz demedik mi bunlar ne devletle ne de Süleymanlarla baş edemez?"* diyerek, haklı çıktıklarını ifade ediyorlardı. Korku ve yılgınlık daha fazla gelişmişti bu olay sonrasında. Öyle ki, Halil Çavgun yoldaşın cenazesini mezarlığa götürüp defnettiğimizde hiç kimse gelmemişti. Sadece 10-15 kişi yakın akraba çevresinden insan gelmişti.

Süleymanların devrimcilere düşman oldukları artık biliniyordu. Bize selam vermek, yanımızda oturmak, sohbet etmek bir suçtu. Öyle ki kahvelerde kimse bizimle konuşmak istemiyordu, titrek bir tavşan gibi ürküyorlardı. Yanımızdan hemen kalkarak *"tarlama, evime gitmeliyim, acil işlerim var"* vs diyerek bizden kaçıyorlardı. Yolda yürürken bizlerle karşılaşmamak için yollarını değiştiriyor, karşı kaldırımlara geçip başlarını öne eğip yollarına devam ediyorlardı. Sadece mücadeleye inanan küçük bir gruptuk çalışmalara devam eden, Halil yoldaşın intikamını almak isteyen. Ve dişimizi sıkarak o günlerin gelmesini bekliyorduk.

Kemal Pir yoldaş o süreçte Curnê Reş'e yeni gelmişti. Gelir gelmez de Halil Çavgun yoldaşın intikamını almak için yoğun bir faaliyet başlatılmıştı. Tüm arkadaşlar eylem coşkusu ve ruhuyla kendilerini donatmışlardı. Özellikle Kemal Pir yoldaş başta olmak üzere Salih Kandal, Cuma Tak, Mehmet Karasungur, M. Emin Yavuz faaliyetlerin öncü komutanlarıydılar.

Temmuz ayıydı. Curnê Reş'in yakıcı sıcaklığı her tarafı kasıp kavuruyordu. Güneşin sıcaklığı altında topraklar karış karış çatlamış; kuşlar toprak evlerin saçaklarının altında yuva kurmuşlardı. Bunaltıcı sıcaktan korunup serinlemek için ağaçların yapraklarının altına gizlenip, incecik dallara tutunmuşlardı. Çocukların oyunlara dalıp bağrışma sesleriyle, kuşların ötüşme sesleri o derin sessizliği bozuyordu. Çimenlerin otların can damarları kuruyor, yanıyorlardı. Yerden yükselen ısı dalgaları ince bir sis perdesi gibi gözüküyordu.

İnsanlar ise ya evlerine çekilmiş, gölgelikte pinekliyor, ya da büyük ağaçların altında sohbete dalıp çaylarını yudumluyorlardı.

Böyle bir manzara vardı Curnê Reş'te Temmuz sıcağında. Temmuz ayı aynı zamanda hasat zamanıydı. Bu sebeple Süleymanlar da sürekli Curnê Reş'e geliyor, çarşı da bulunan büyükçe bir parkta oturuyorlardı.

Yine bir gün Süleymanların adamlarının parkta oturduklarını gören arkadaşlardan birisi koşa koşa her tarafı ter içinde heyecanlı bir ses tonuyla Kemal yoldaşın yanına gelerek *"Süleymanların adamları çarşıdaki parkta oturmuşlar, epeyce de kalabalıklar. Gidip o hainleri vuralım mı?"* demişti. Kemal Pir ise *"hayır! Süleymanların hepsi hedefimiz değildir. Önümüze geleni vurmayacağız. Sadece belli başlı adamlarını ve yoldaşlarımızın kanına eli bulaşan katilleri hedefleyeceğiz. Onun dışında kimsenin kılına zarar gelmeyecek"* diyerek çok net, açık bir şekilde arkadaşın sözüne cevap verdi.

Kemal yoldaşın bu sözü aynı zamanda bizler için bir talimat olmuştu. Süleymanların kirli işlerine alet olmuş, bilinçsiz aşiret üyeleriyle; gözük araca hırçınlaşıp devrimcilere saldıran katilleri ayırt etmeyi öğrenmiştik. Kemal Pir yoldaşın bu yaklaşımı bizler için önümüzü aydınlatan bir ışık oldu.

Belli bir süre sonra, Halil Çavgun yoldaşın katili hakkında bir istihbarat elimize geçti. Zaten bu konuda bir istihbarat ağı kurmuştuk. Önemli bilgiler de gelmeye başlamıştı. Net istihbaratın gelmesi üzerine hemen harekete geçtik.

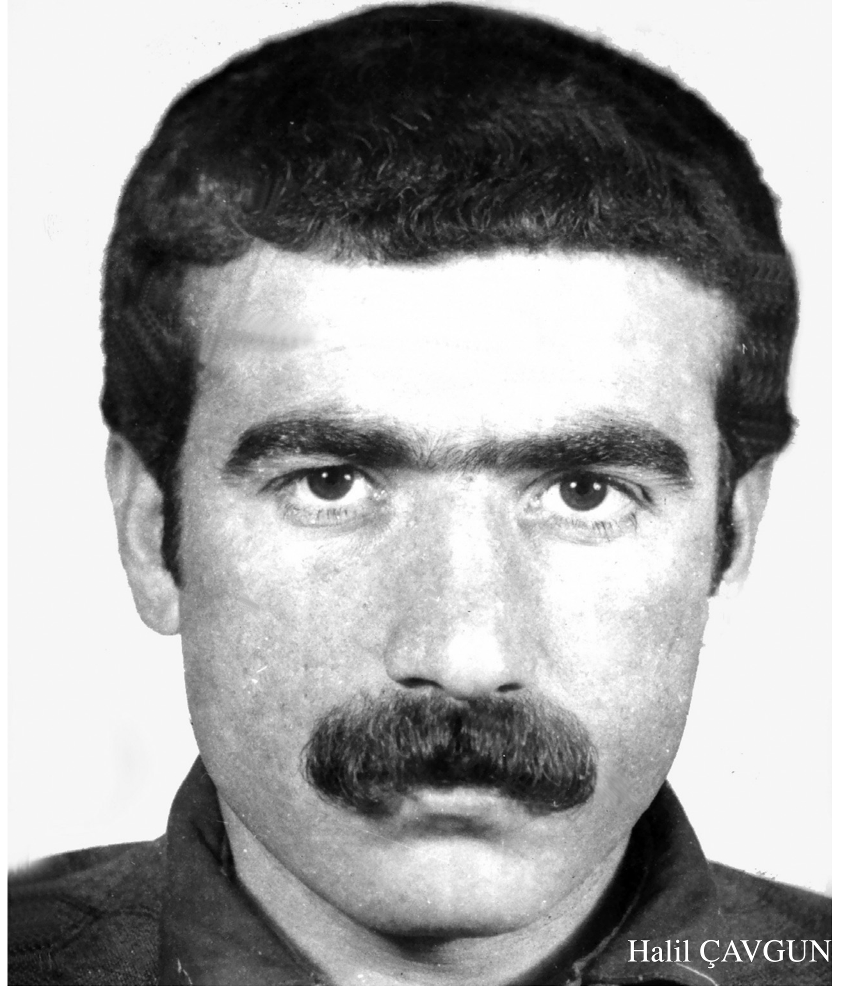
Halil Çavgun'un katili olan Süleymanlar çetesi mensupları Curnê Reş'e taksiyle gelmişlerdi. Arabalarının yedek lastiklerini yaptırmak için yol kenarındaki bir tamirciye uğramışlardı. Lastikleri dükkana bıraktıktan sonra da alış veriş yapmak için Curnê Reş çarşısına inmişler, Taksiyle çarşıda dolaşıyorlardı.

Kemal Pir yoldaş başta olmak üzere diğer önder kadrolarca hemen bir eylem planı hazırlandı. Plana göre bir grup arkadaş taksiyle Curnê Reş çarşısında çetelerin peşine düşüp arayacaktı. Karşılaştıkları anda ise, hemen vuracaklardı. Diğer gruptaki arkadaşlar ise tamircinin karşısında bulunan kahvehanede oturacaklardı. Eğer birinci grup Süleymanlı çetesini bulamazsa, zaten köylerine dönmek için, lastikçi dükkanına uğramaları gerekiyordu. İkinci grup işi bitirecekti. Plan böyle hazırlanmıştı. Bu plana göre kurtuluşları mümkün değildi.

Eylemin yapılma kararı bizi çok sevindirmişti. Hem Halil yoldaşın intikamını alacak hem de halkın üzerindeki korkuyu, ölü toprağını kaldıracaktık. Hem de Süleymanlar artık Curnê Reş'te ihanetçi geleneklerini sürdüremeyeceklerdi. Curnê Reş'te bu ilk eylemimiz olacaktı. Bu yüzden ayrıca çok heyecanlıydık.

Takside bulunan grupta Kemal Pir, Salih Kandal'la birlikte üç arkadaş daha vardı. Kahvede oturup bekleyen grubun içinde ise Mehmet Karasungur, Cuma Tak ve iki arkadaş daha vardı.

Süleymanlar çetesinin bulunduğu taksi Curnê Reş'te dolaşırken, Kemal arkadaşların taksisi ile karşı karşıya gelir. Çetelerin arabası tam cadde ortasına geldiği bir anda Kemal arkadaşların bulunduğu taksiden iki kleşle tarama başlar. Kleşin namlusundan çıkan kurşunların seri ve tok sesi, çarşıda herkesin korkuyla kaçışmasına yol açar. Curnê Reş halkı derin sessizlik içinde ne olduğunu anlamaya çalışır. Telaşlı ve biraz da merakla olayın olduğu yere giderler. Eylemi bizim yaptığımızı anlayınca ani bir refleksle Curnê Reş'teki tüm esnaflar birer birer kepenklerini indirip dükkanlarını kapatarak kaçarlar.

Halil ÇAVGUN

Kadınlar ise çocuklarını sokaklarda bulup hemen eve çekilir, korkudan pencerelerden bile dışarıyı izleyemezler.

Her şey bir iki dakika içinde olmuştu. Ve sonrasında adeta Curnê Reş ölüm sessizliğine bürünmüştü.

Taramadan sonra çete arabası büyük bir hızla kaçmaya başlar. Kemal arkadaşların bulunduğu araba ise dönüş yapıp çeteleri takip etmeye koyulsalar da, yetişemezler.

Bu eylemde Halil Çavgun yoldaşın katili ölmemişti, sadece yaralanmıştı. Ama kardeşi olan başka bir çete vurulup öldürülmüştü. Aynı gece Süleymanlar Curnê Reş'te bizim elimizde bulunan mahalleye saldırarak, yurtsever ailelerin evlerini rastgele taramışlardı. Ama, ölen ve yaralanan olmamıştı. Sadece kuru bir gürültü yapıp, halka, devrimcilere gözdağı vermek istemişlerdi.

Süleymanlar ilkel, feodal aşiret yapılanmasına sahiplerdi. Tüm güç ve desteklerini sömürgecilere işbirlikçilik ederek alıyorlardı. Amaçları halkın başında feodal işbirlikçi otoritelerini korumak ve pekiştirmekti.

Askere, polise bir bütün devlet görevlilerinin karşısında el pençe divanduran, uşaklık yapan bu çeteler, halka karşı ise adeta Azrail gibiydiler. Hırsızlık, keyfi adam öldürme, kız kaçırma, masum insanlara hakaret etme vb birçok suça da bulaşmışlardı. Sıradan insanlara yönelik insaf ve merhamet namına hiçbir şey tanımaz ve bilmezlerdi. Baskı, zulüm uygulamalarıyla, güçle, silahla her şeyin üstesinden gelmeye çalışıyorlardı.

İşte buna son vermek isteyen Kürdistan devrimcilerine karşı ise bu yüzden ateş püskürüyorlardı. İlkel ve hayvansı intikam güdüleriyle yurtseverlere karşı saldırılarının altında yatan sebep de buydu. Kemal yoldaşların eylemi Süleymanların haydutlukla oluşturmaya çalıştıkları otoriteyi ve prestiji parçalamış, yerle bir etmişti.

Süleymanlara karşı geliştirilen bu eylem Curnê Reş'te silahlı mücadelenin başlangıcıydı. Curnê Reş halkının devrimci duygusunun ifadesi, kendisine ait ilk sözü ve eylemiydi.

Yoksul halk Süleymanların elinde bunalmış, bezmişti. Eylem halka büyük coşku ve umut vermişti. Ölmek üzere olan umutlarını diriltmişti. Ama, ne var ki, yine de tedirgindiler. Korkularının gölgelerinden kurtulamıyorlardı. Eylem karşısında sevinç duygusunu yaşasalar da, bu sevinçleri gizliydi. Çünkü gülmeyi, mutlu olmayı, sevinmeyi bile kendilerine yasaklamışlardı, kendilerini korkunun cenderesine hapsetmişlerdi.

Yoksul halk dışındaki kesim olan esnaf, tüccar, bürokratlar ise eylemi "huzursuzluk" olarak görüyorlardı. *"Şimdiye kadar huzur içinde yaşıyorduk, refah içindeydik. Bu talebeler bugün Süleymanları vuruyor, yarın bizi de vururlar. Zaten Allaha inanmıyorlar, komünisttirler. Böyle giderse işimizden, evimizden olacağız. Oysa şimdiye kadar refah ve güven içinde yaşıyorduk"* diyorlardı.

"Huzur" ve "refah" onlara dükkanından iyi kazanç sağlamaktı. Yoksul halkı sömürmek, kendilerine muhtaç etmekti. Devrimci mücadelenin bunu engelleyeceğini, adaleti getireceğini pekala biliyorlardı. Artık halkı kandıramayacak, asalakça yaşamları, sömürü düzenleri yıkılacaktı.

Gerçekleşen eylem, Süleymanların ihanetine, düşkünlüğüne; orta sınıfın asalak yaşamına büyük bir darbe indirmişti. Eylem sonrasında tek mutluluk ve sevinç duyan yanız ve yalnız yoksul halk ile Kürdistan devrimcileriydi.

Böyle bir cenaze töreni Curnê Reş'te ilk defa yapılıyordu

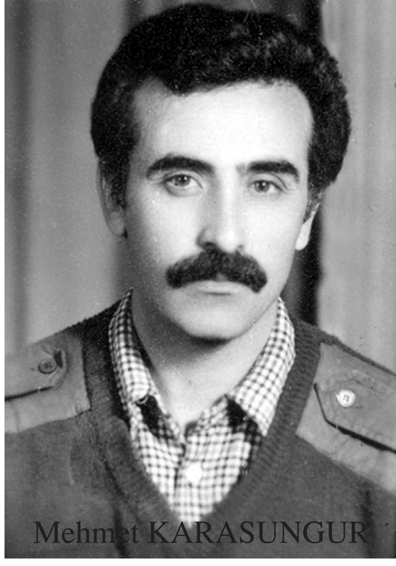
1978'in yaz aylarına gelmiştik. Henüz parti kurulmamıştı, ama mücadelemiz bir ağ gibi Kürdistan'a adım adım yayılıyor, etkinliğimiz giderek güçleniyordu.

Curnê Reş, Siwêreg ve giderek Riha'da güçlenmiştik.

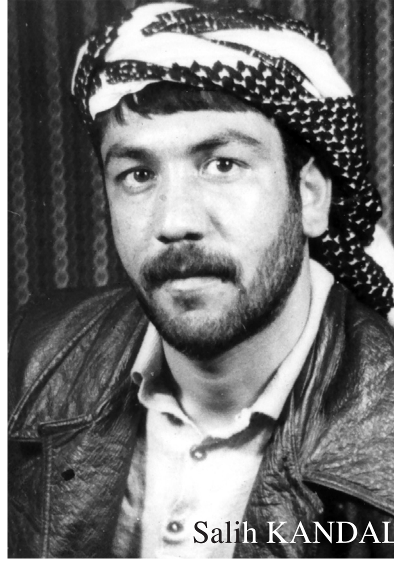
Süleymanlar ise yalnız Curnê Reş'te bulunmuyorlardı. Riha'da da MHP eliyle faşist örgütlenme faaliyeti geliştiriyorlardı. Riha MHP il başkanı bu dönem de Süleymanlardandı. Arkadaşlar da Süleymanlar aşiretinden olan Riha MHP başkanını vurmuşlardı. Riha'da yapılan eylem sonrasında, arkadaşlar bize haber yollamışlardı. Curnê Reş'te Süleymanların olası saldırısı karşısında, dikkatli ve tedbirli olmamızı istemişlerdi.

Arkadaşların haberi üzerine Curnê Reş'te nöbet tutmayı sıklaştırmıştık. Denetimimizi her alanda geliştirmeye çalıştık. Fakat Süleymanlar bir fırsatını bulup, yurtsever sempatizanların bulunduğu bir kahvehaneyi taramışlardı. Taramada birkaç yurtsever yaralanıp,

Cuma TAK

Mehmet KARASUNGUR

M. Emin YAVUZ

Salih KANDAL

Mehmet AĞAÇ

Cemal Çobanyıldız adlı arkadaş da şehit düşmüştü. Şehit düşen arkadaş için büyük bir cenaze töreni hazırlığı başlatıldı. Curnê Reş komitesi bu kararı almıştı. Böyle bir cenaze töreni Curnê Reş'te ilk defa yapılıyordu. Bunun için büyük ve görkemli olması gerekiyordu. Bu cenaze töreni parti tarihinde ilk silahlı cenaze töreni olarak da geçer. Törenin yapılması hem düşmana karşı büyük bir tepki, hem de halkın nefret ve kinini örgütleme açısından önemliydi.

Tören başlamadan Salih Kandal arkadaş tüm kitleye yönelik konuşma yaptı. Konuşması Kürdistan'ın sömürge oluşu, halkın durumu ve mücadelemizin geldiği aşamayı içeriyordu. Konuşmasının her kelimesinde gür sesi yankılanıyor, insanın beynine çivi gibi saplanıyordu. Oldukça etkileyici bir konuşmaydı.

Düşman güçleri ise, korku ve tedirginlik içinde askeri gücünü Curnê Reş'e yığmıştı. Cenaze törenine katılan tüm kitleyi çembere almışlardı. Fakat, biz bu konuda tedbirimizi önceden almıştık. Silahlı arkadaşları Curnê Reş'in etrafına yerleştirilip, askerler kuşatmaya alınmıştı.

Tören başlamıştı. Tüm Curnê Reş halkı törene katılmıştı. Dükkanlar ise kapatılmış, kepenk indirme eylemi gerçekleştirilmişti. Törene sadece Curnê Reş halkı katılmamıştı. Amed, Êlîh, Siwêreg, Riha ve Wêranşar'deki gruplarımızdan bazı arkadaşlar da gelmişlerdi. Kawa örgütünden de bazı kişiler törene katılmak için gelmişlerdi. Amed grubu bir otobüsle gelmişti. Otobüsün ön kısmına Halil Çavgun yoldaşın büyükçe bir posterini asmışlardı. Diyarbakır'dan Curnê Reş'e gelirken yol boyunca poster otobüste asılı durmuştu. Kadınından erkeğine, yaşlısından çocuğuna kadar binlerce insan törene katılmıştı. Büyük bir coşku seli törene hakimdi. Curnê Reş'te böylesi kitlesel hem de silahlı bir törenin yapılması devrimcilere güç, halka ise moral ve coşku vermişti. Daha cenaze töreni yeni başlamıştı ki, TC başçavuşu, Salih arkadaşın (Salih arkadaşı tanıyordu) yanına gelerek; *"Cenaze töreni yapmayın. Sadece ölünüzü geleneğinize göre gömün"* diyerek egemen Türk askerinin edasıyla çıkışmaya çalıştı.

Salih arkadaş ise; *"biz tören yapacağız. Şehidimizdir... Neye mal olursa olsun törenimizi yapacağız. Siz engel olsanız da bu törenimizi gerçekleştireceğiz"* diyerek sert bir şekilde karşılık verdi.

Başçavuş bu durum karşısında ne yapacağını şaşırmış, kararsız bir ruh hali içinde kalmıştı. Kitleden de sık sık "yuh" sesleri yükseliyordu. Salih arkadaşın kararlı tavrı ve kitlenin ısrarı karşısında bu kez titrek ve kısık bir sesle Salih arkadaşa *"Tamam... Tamam... Töreninizi yapın... Ama, olay çıkarmayın. Slogan atmayın"* dedi..

Salih arkadaş buna karşılık *"biz olay çıkarmayız. Ama, törenimizi de yaparız. Kitle slogan atarsa atar. Hiç kimse engel olamaz. Eğer siz bizi engellemeye çalışır, olay çıkarmaya kalkışırsanız o zaman bizim tavrımız da farklı olur"* diye karşılık verdi.

Salih arkadaş başçavuşla konuşmasını bitirdikten sonra tören başladı. Mezarlığa doğru ilerlemeye başladık. Mezarlığa geldiğimizde şehit yoldaş şahsında tüm dünya devrim şehitleri anısına saygı duruşuna geçildi. Kitle içinde sık sık "Kahrolsun sömürgecilik" "Yaşasın Kürdistan", "Kahrolsun ağalar" sloganları atılıyordu.

Saygı duruşu bittikten sonra Salih arkadaş cenazenin başında kitleye yönelik tekrar bir konuşma yaptı. Bu konuşması da oldukça etkiliydi.

Cenaze defnedildikten sonra, mahalleye doğru yürümeye başladık. Yürüyüşte Haki Karer ile Halil Çavgun yoldaşların büyükçe posterleri kortejin önünde taşınıyordu.

Mahalleye ulaştıktan sonra, Salih Kandal yoldaş bir evin damına çıkıp, propaganda mahiyetinde güzel bir konuşma yaptı. Konuşmasını bitirdikten sonra yanık ve gür sesiyle;

"***Ezi herim Şer, ez herim Ceng Ger ez şehit bim daye tu negri"***

şarkısını söyledi.

Kürtçe şarkıyı söylerken tüm kitle oldukça etkilenmişti. Düşmana karşı nefret ve öfke duyguları kabarmıştı. Özellikle kadın ve yaşlılar gözyaşlarını tutamayıp ağlıyorlardı.

Tüm arkadaşlar duygusallaşmıştı. Zaman zaman kitleye bakıyor, ilk faaliyete başladığımız dönemleri bir film şeridi gibi gözlerimin önünden geçiriyordum. Halil Çavgun yoldaşın şehadetini ve defnedilişini düşlüyordum. Halil Çavgun arkadaşın cenazesine kimse katılmamıştı. O dönem halk korku içinde yaşıyordu. Ama, şimdi binlerce insan hem de ölümün üzerine yürüyerek şehidine sahip çıkıyordu. Bazen anlamak da güçlük çekiyordum. Nasıl olur da üç ay gibi kısa bir zaman zarfında korkusuna teslim olan bir halk bugün korkunun, ölümün üzerine yürüyebiliyor. Artık halk değil, ölüm kaçıyordu. Aile, aşiret bağları kırılmış, yerini Kürt ulusal bağları almıştı. Sevinç gözyaşları döken kadınlar artık umutluydular. Şehitlerinin başında yas tutmuyor, ölümün acı sesi altında inlemiyorlardı. Zılgıtlar çekiyor, zafer işaretleri yapıyorlardı.

Analar o soğuk ve ürperti verici mezarlıklara bakıyorlardı. Baktıkça yürekleri ateş gibi yanıyordu. Şehitlerin mezarına baktıkça içlerinden kuru bir burukluğun geçtiğinin farkına varıyorlardı.

Cenaze töreninden sonra halk devrimle daha da bütünleşmişti. Silahları görmüş, eylemlere tanık olmuşlardı. Süleymanlar artık başlarında bir cellat gibi durmuyordu, korkudan sağa sola kaçıyorlardı. Bunları gördükçe Kürdistan devrimcilerini bağrına basıyor, her türlü fedakarlığı gösteriyorlardı.

Eskiden kimse bir arkadaşını evine götüremezdi. Çünkü feodal baskılar vardı. Dost diye görünenler ne namussuz, kalleş çıkıyordu. Halk arasında büyük bir güvensizlik yaşanıyordu. Ama, Apocuların yaşamlarını gördüklerinde iyilik, güven, dürüstlük, ölümüne bağlılık ve fedakarlığı görüyorlardı. Bir lokma ekmeklerini paylaşıyor, insanlara varlıklarıyla cesaret veriyorlardı. Halk artık kötü düşünmeyi bir kenara itmişti, devrimcilere kapısını açıyor, silahlarımızı saklıyor, arkadaşları barındırıyorlardı. "Apocular namusludur, onlardan kötülük gelmez" diyerek aynı odayı bizimle paylaşıyorlardı. Mücadeleye her türlü desteği veriyorlardı.

İşbirlikçi aşiretler şahsında sömürgeciliğin siyasal askeri otoriteleri yıkılıyordu

Sömürgeci TC'nin iktidar partisi o dönem AP idi. AP hükümeti Kürdistan'da işbirlikçi aşiret reis ve feodal beyleri eliyle Kürdistan'da siyasal örgütlenmesini geliştiriyordu. Siwêreg'te Bucak aşireti, Curnê Reş'te Süleymanlar AP'nın bölgedeki en etkin gücüydüler. Süleymanların bir kısım ise MHP ile işbirliği yapıyorlardı.

Curnê Reş'te Süleymanlara karşı silahlı mücadeleyi başlatmıştık. Siwêreg'te ise henüz Bucaklarla çatışmaya girmemiştik. Daha çok Kürt reformist örgütleriyle, sosyal şoven Türk sol gruplarıyla ideolojik mücadelemiz sürüyordu. Süleymanlar aşireti devrimci mücadelemiz karşısında önemli oranda ezilmişti. Feodal işbirlikçi otoriteleri kırılmış, rahat hareket edemiyorlardı. Mücadelemize karşı Bucakların Süleymanlara alttan alta destek verdikleri biliniyordu. Curnê Reş'te Süleymanların yine Bucakların ihanetçi feodal otoritelerinin yıkılması, bu iki aşiret şahsında sömürgeciliğin siyasal askeri otoritelerinin yıkılması anlamına gelirdi.

Süleymanların onlarca adamının öldürülmesi, rahat hareket edememeleri, içlerine büyük korku salmıştı. Tabii bu korkuyu Bucaklar başta belli etmeseler de içten içe kendileri de yaşıyorlardı. Bu açmazlarını telafi etmek, eski işbirlikçi ihanetçi otoritelerini yeniden tesis etmek için sinsice plan ve taktiklere başvuruyorlardı.

AP milletvekili olan M. Celal bucak ile Necmettin Cevheri tırşıkçılarıyla birlikte Curnê Reş'te Salih Kandal yoldaşın evine gelmişlerdi. Bunlar o dönem bize "talebe" diyorlardı. Salih arkadaşın evine gelmelerinin nedeni de Kürdistan Devrimcilerini Süleymanlar aşiretiyle 'barış'tırma amacını gütmüş olmalarıydı. İki aşireti birbirleriyle barıştırma misali bir görünüm veriyordu, öyle bir hava yaratmak istiyorlardı.

Aslında o dönem Bucak ile Cevheri Curnê Reş'e gelip, bizi Süleymanlarla anlaşmaya çekmek isterken; diğer yandan da bölgedeki tüm aşiret reislerini devletin onayıyla topluyorlardı. İşbirlikçi oluşumlarını sağlama almak için bu yollara başvuruyorlardı. Kürdistan tarihinde şimdiye kadar iki aşiret düşmana karşı bir araya gelmemiştir. Birlik, örgütlülük, direniş cephesinde değil, daha çok ihanet cephesinde olmuştur.

Bucak aşiret reisi M. Celal Bucak, Salih Kandal arkadaşın evinde oturuyordu tam bir aşiret reisi edasıyla. Ve biraz da milletvekili olmasından aldığı güvenle; *"Gördüğümüz kadarıyla sizinle Süleymanlar aşireti arasında bir kan davası var. Adam öldürmüş, kan dökmüşsünüz boş yere. Yazıktır, günahtır yaptığınız. Bu hiçbirinizin çıkarına değil. Eğer istiyorsanız aranızda aracı olur, meseleyi halletmeye çalışırız. Bizler sizi barıştırmak için buraya kadar geldik"* biçiminde konuşuyordu. Konuşurken korku ve tedirgin ruh halini yansıtmamaya çalışıyordu. Gergin yüz hatları, titrek sesi parmaklarının kendiliğinden hareketi, korkusunu ele veriyordu.

Salih arkadaş ise şaşkın değildi. En azından gelişlerinin ne amaçla olduğunu tahmin edebilecek siyasi düzeyde bir önder yoldaştı. Konuşmalarının altında yatan gerçekleri hemen fark etmişti. Devrimci kişiliğine yaraşır bir tarzda olgun, rahat ama, bir o kadar da tok ve gür sesiyle *"biz Kürdistan devrimcileriyiz... Yani Apocuyuz. Şunu bilin ki mücadelemiz feodal ve aşiret çıkarları çatışması değildir. Kürt halkının özgürlüğü, ülkemiz Kürdistan'ın bağımsızlığı uğruna savaşıyor, kan döküyoruz. Süleymanlar çetesi ise devletin uşaklığını yapıyor, halkımızın ve ülkemizin sömürülmesinde Türk devletiyle işbirliği yapıyorlar. 'Kan davası' diyorsunuz, bizim aramızda kan davası yoktur. Sorun bu değildir. Sömürgeciliğin uzantısı olan işbirlikçi güçlere karşı ulusal sınıfsal savaşım yürütüyoruz. Bundan böyle halk karşıtı hiçbir tavır ve hareket cezasız bırakılmayacaktır. Bunu herkes böyle bilsin. Onun için biz barış yapmayız. Ama, gelip bize teslim olurlar. Silahlarını teslim edip, Türk devletiyle tüm bağlarını keserlerse, onlara karışmayız. Halktan aflarını dileyip, düşmanla bağlarını ilkin kesmelidirler. Tabii bunun için de tek bir şartımız var: Halil Çavgun arkadaşımızın katline sebep olan hain dışında... O haini de bize teslim ederlerse, diğerlerine karışmayız,* diye karşılık verdi.

Bucak ve Cevheri doğrusu böylesi bir tavır beklemiyordu. Yıllardır Curnê Reş'te halka kan kusturan bu hainlere karşı hiç kimse böyle konuşmaya cesaret edememişti. İlk kez kendilerine ve hem de yüzlerine karşı hakaret ediliyordu. Onurları, gururları kırılmış, gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Her ikisi de Salih yoldaşın sözleri karşısında donup kalmışlardı.

Salih yoldaş feodal işbirlikçilere gereken cevabı verdikten sonra ani bir hareketle kapıya yönelip, odadan çıktık. Diğer arkadaşlar evin bahçesini ve sokakları tutmuşlardı. Salih arkadaşın evden çıkmasıyla tüm arkadaşlar Salih arkadaşın etrafında toplandılar. Bucak ve Cevheri'nin buraya neden geldiklerini, amaçlarının ne olduğunu tüm arkadaşlara kısaca anlattı. Kendi aramızda "ne yapalım" diye tartışmaya başladık. Arkadaşların çoğu *"bunlar da hain ve devletin uşağıdırlar... vuralım"* diyorlardı. Arkadaşların kararlı ve ısrarlı görüşleri üzerine Salih arkadaş *"Bu eylemi kendi başıma üstlenemem ve yapamam. Arkadaşlardan haber almadığımızdan ve bu yönlü herhangi bir talimat olmadığı için kendi başımıza bu eylemi gerçekleştiremeyiz"* şeklinde karşılık verdi.

Salih arkadaş konuşurken, bu işbirlikçileri vurmamanın üzüntüsünü yaşadığı her halinden belli oluyordu. Tavır ve davranışından, yüz hatları ve mimik hareketlerinden bunu sezebiliyorduk. Ama, devrimci sorumluluk ve ilkeler her şeyden daha üstündü. Grup hareketimize ters düşmemek, yanlışa girmemek için üzgün de olsa "Bucak ve Cevheri'yi vurmama" kararını vermişti.

Diğer arkadaşlar da Salih arkadaşın tavrı karşısında ikna olmuşlardı. En doğru görüşün Salih arkadaşın olduğu kanısına varıp, vurmaktan vazgeçmişlerdi. Tabii arkadaşlar *"eğer vurmasak bile, bari ellerini kollarını sallayarak buradan gitmelerine izin vermeyelim. Devrimci tavrımızı ortaya koyup, tepkimizi gösterelim"* diyorlardı.

Biz aile olarak Siwêreg'de Bucaklarla tanışıyorduk. Hemen hemen iç içe büyümüş ve aynı evde yaşamıştık. Tanışıklığımız köklü ve uzun bir sürece dayanıyordu. Salih Kandal yoldaş bu yüzden beni yanına çağırdı ve bana; *"Heval, git o namussuzları buradan kov. Buradan ellerini kollarını sallayarak gitmelerine izin vermeyelim. Devrimci tepkimizi gösterip Apocuların kim olduğunu onlara göster, kapı dışarı et"* diye talimat verdi.

Salih yoldaş bana talimatı verir vermez, bulundukları odaya doğru ilerledim. Odanın kapısını sert bir şekilde duvara çarpıp, onlara doğru *"burası şerefsizlerin yeri değil, devrimcilerin yeridir... Siz namussuz ve şerefsizsiniz... Alçaksınız. Hemen buradan defolup gidin. Sizinle konuşacak bir şeyimiz yok..."* diyerek tepkimizi sert bir şekilde gösterdim.

Evet, bu tepkiyi Salih arkadaşın talimatıyla göstermiştim. Talimatı alır almaz hiçbir şey düşünmeden yerine getirmek için koşmuştum. Büyük bir hırs ve öfke yaşıyordum o anda.

Onları kovduktan sonra rahatlamıştım. Mutlu olmuştum, tavrımla gurur duyuyordum. Sonra düşündüm; eskiden bir kişi onlara karşı bir şey söyleseydi en başta ben onlara karşı çıkar, Bucakları korurdum. Ama, nasıl oldu da bugün Bucaklara karşı koyuyorum? Hem de aşiret reisi Celal Bucak'ı kapı dışarı edebiliyorum. Eskiden aşiret reisi önünde ayağa kalkan, aşiret hukukuna boyun eğen ben, hangi yürekle, hangi ruh ve cesaretle onlara karşı koyabildim. Geçmişte böyle bir karşı koyuşun yürekliliğini göstere bilir miydim?... Asla! Aklımdan bile geçirmezdim.

Ama, bugün onlara karşıyım, hem de aşiret reisine hakaret ediyor, evden kovuyorum. Bir insan korkudan da olsa, saygıdan da olsa, kan bağına dayalı da olsa bir aşiret reisine karşı koyamaz. Ama, ben koymuştum. Bu yüreği kime borçluydum. Ben mi kendimi böyle yarattım! Peki öyle cesaretli biri idiysem neden daha önce bu tavrı geliştiremedim. Zulmüne, ihanetine sesiz kaldım? diye kendi kendime söyleniyordum.

Apocu ruh olmasıydı, yoldaşlık bağı, mücadele kararlılığı olmasaydı. Böyle bir tavır içine asla giremezdim. Bucaklar büyük bir aşiretti. İlkel intikam güdüleri

güçlüydü. İlkelce kinleri onları her türlü vahşiliği yapacak kadar cani bir duruma getirebiliyordu. Biri onlara karşı çıksaydı, kendisini kurtarsa bile ailesine yönelirlerdi. Anasını, kızını kaçırırlar, çocuklarını öldürürlerdi. Tarlasını yakar, hayvanlarını çalar ya da telef ederlerdi. Ama, ben bunları bir çırpıda gözümden silmiştim. Mücadele ruhu beni buna itmişti. Devrimci onurum aşiret bağlarının önüne geçmişti. Kürdistan devrimcileri bana ruh vermişti, can vermişti, yürek vermişti. Bucaklara karşı bu devrimci tavrı, o eski köle, boyun eğen, ağasına boyun eğmede kusur etmeyen, bununla övünen feodal gurur yapamazdı. Apocu ruh ve Curnê Reş direnişi beni canavarca kemiren bu hastalıklardan kurtarmıştı. Bu yürek bir çırpıda kırılan aşiretçi feodal yürek değildi, Apocu ruh ve cesaretin ta kendisiydi ve ben önder yoldaşlardan aldığım ruhla ancak bu tavrı geliştirip özgürleşebiliyordum.

Tepkimiz karşısında Bucak ve Cevherinin suratları, bıçak vursan kan akmaz düzeyde sararmış, bozarmıştı. Şaşa kalmışlardı. Şaşkın oldukları kadar tedirgin, korkulu ruh hali içinde zavallılaşmışlardı. Ağızlarından çıt çıkmıyordu. Dilleri tutulmuş, dizbağları çözülmüş gibiydiler. Kısa bir süre öyle donup kaldıktan sonra aniden yerlerinden fırlayıp dışarı çıktılar. Kapıda bekleyen arabalarına iki uşaklarıyla birlikte binip, hızla Curnê Reş'ten uzaklaştılar.

'Halk ve Apocuların adaletine sığınıyor beni bağışlamalarını istiyorum'

Curnê Reş'te mücadelemiz ilerledikçe halk bizimle bütünleşiyordu. Sömürgeciliğe ait tüm kurum ve kuruluşlar birer birer kapanıyor, işlevsizleşiyordu. Süleymanların adamı olan belediye başkanı Mehmet Baysal da gelip bize teslim olmuştu. Artık Curnê Reş'te tek güç bizdik.

Belediye başkanı olan Mehmet Baysal bu dönemde Salih Kandal yoldaşın yanına gelmişti. Devrimci adalete sığınmak istediğini belirtmişti. Salih Kandal yoldaş da kendisinin halktan, devrimcilerden af dilemesini, ancak böyle bağışlanabileceğini söylemişti.

Ertesi gündü. Tüm Curnê Reş halkı yaz sıcaklığı altında işine gücüne sarılmıştı. Aniden belediye hoparlöründen "dikkat dikkat!" sesi duyuldu. Curnê Reş'te herkes "dikkat dikkat!" sesini hoparlörden duymasıyla bir şeylerin olacağını sezmişlerdi. Fakat ne olacağını kestirmiş değillerdi. Anlamak için de pür dikkat kesilip, hoparlörden gelen sesi dinlemeye başlamışlardı.

Belediye başkanı belediye binası, içinde, mikrofonun başındaydı. Yanında da Salih Kandal ile Mehmet Karasungur yoldaşlar vardı. Kesik ve titrek bir sesle konuşmaya başladı: *"Ben Curnê Reş belediye başkanı Mehmet Baysal. Tüm Curnê Reşli hemşehrilerim beni tanıyor. Kim olduğumu biliyorsunuz. Şimdiye kadar Süleymanlar aşiretinin yanın da yer aldım. Devrimcilere, yani Apoculara karşı oldum. Yaptıklarımın halka karşı suç ve ihanet olduğunu bilmiyordum. Cahilliğime bağışlayın. Bilerek suç işlemedim. Suçlu olduğumu daha yeni yeni anladım. Pişmanım bundan böle halka ve Apoculara karşı olmayacağım. Süleymanlarla olan tüm bağlarımı kesmişim. Halk ve Apocuların adaletine sığınıyor, beni bağışlamalarını istiyorum."*

Curnê Reş mücadelesinden bahsederken çocuklardan bahsetmemek mümkün değil. Curnê Reş mücadelesine renk katıyor, coşkuyla devrimcilere moral kaynağı oluyorlardı. Arkadaşlar onları örgütlüyor, eğitiyorlardı.

Özellikle her öğün okul çıkışlarında ikişer sıraya dizilir, mahalleye kadar

yürüyüş yaparlardı. Bir dönemler düşman askerleri Curnê Reş çarşısı içinde sabah sporu yapardı. Koşarlarken de, şoven askeri marşlar söyler ve sloganlar atarlardı.

Biz de çocuklara, askerlerin sabah sporunda koştukları zaman taş atmalarını, sporlarını engellemelerini söylemiştik.

Her sabah çocuklar elli altmış kişilik gruplarla sokakların arasına girer, askerler geldiklerinde ceplerine, kazaklarının içlerine sakladıkları taşları askerlere atarlardı. Saldırırken de sürekli slogan atarlar, bazıları ağızlarına gelen küfürleri savururlardı. Hemen hemen bir haftaya yakın çocuklar bu eylemlerini düzenli olarak yaptılar. Her eylem sırasında da en az birkaç düşman askerinin kafasını kırıyor, yaralıyorlardı. Bu durum karşısında düşman artık sabah sporunda Curnê Reş'in içine gelmedi, sporlarını bulundukları garnizonda yapmaya başladılar. Bu başarı, Curnê Reş çocuklarının eylemleriyle gerçekleşmişti.

Kemal Pir yoldaş çocukları çok seviyordu. "Devrimin çocukları" diyerek, *"Bunlar bizi geleceğe taşıyacak kuşaktır"* diyordu. Çocuklar da Kemal yoldaşa karşı büyük bir sevgi ve saygı duyarlardı. Sürekli yanına gider, onu dinlerlerdi. Bir de Türk olmasından dolayı saygıları çok daha anlamlı ve derin oluyordu.

Kemal Yoldaş Curnê Reş mücadelemiz de en coşkulu ve hareketli arkadaşlardan biriydi. Cıva gibi yerinde durmaz, her anı hareket ve eylemdi. Müthiş bir enerji ve dinamizmle eylemlere sarılırdı. Türk olmasına rağmen Curnê Reş halkıyla çok iyi kaynaşmıştı. Kürtçe bilmemesine rağmen tüm Curnê Reş anaları onu evladı gibi görüyor, bağrına basıyorlardı.

Bir gün Kemal, Hayri, Karasungur ve birkaç arkadaş daha bizim eve gelmişlerdi. Gece olduğunda Kemal yoldaşla birlikte aynı odada yatmıştık. Çetelerin olası saldırılarına karşı pencereleri briketle kapatmıştık, Hava bunaltıcı bir sıcaklıktaydı. Bir de işin kötüsü evde yoğunca sivrisinek vardı. İnsanı ısırdıklarında oldukça acı veriyor, insanı rahatsız ediyordu.

Dışarıda da evin etrafında arkadaşlar silahla nöbet tutmuşlardı. Bu konuda tedbiri elden bırakmıyorduk. Çetelerin olası saldırılarına karşı arkadaşların silahla nöbet tutuklarını bildiği halde, anamın gönlü rahat etmemiş, kendisi de damda yatmaya gitmiş bizden habersiz kendisi de nöbet tutuyordu.

Kemal yoldaş odanın sıcaklığı içinde sıkılmış, sivrisineklerden bezmişti. Aniden yatağını alıp dışarı fırlamış, yatağını bahçeye sererek yatmaya çalışıyordu. Bunu gören anam sevecen bir hitapla; *"Kemal, kuremin, çiye tu disa ji male reviya?"*

Kemal arkadaş da bildiği çat pat Kürtçesi'yle *"ane vizik heye vizik..."* demişti.

Kemal yoldaşın yanında olduğum zaman kendimi her an için güvende hissediyordum. Kemal, Hayri, Cuma, Mehmet Karasungur vb önder kadrolar korku duvarını yıkmışlardı. Yanlış yaklaşımlara karşı çok tahammülsüzdüler. Kesin tavırlarını koyar, devrimci direnişçi çizgiden taviz vermez, ideolojik yaklaşımı elden bırakmazlardı. Amaçlarına tutkuyla bağlıydılar. Konuştukları her söz adeta yüreğimize, beynimize birer çivi gibi saplanıp, kalıcılaşıyordu. Onların konuşmalarını dinlerken kendimizden geçer, sürekli konuşmalarını dinlemek isterdik. Çünkü konuşmalarında ruh vardı, insana güven, inanç aşılıyorlardı. Bu durum karşısında insan kendi zayıflıklarını daha iyi görebiliyor, kendisiyle savaşma cesareti kazanıyordu.

Özellikle Kemal yoldaşın canlılığı, hareketliliği muhteşemdi. Muazzam bir coşkuya, enerjiye sahipti. Civa gibiydi. Kabına sığmaz, yerinde duramazdı. Eylem mi olacak, hemen orada olmalıydı. Bir sorun mu var, anında çözülmeliydi. Erteleme, geciktirme Kemal arkadaşın en nefret ettiği şeydi. Siyasal ideolojik düzeyi güçlü olmasına rağmen daha çok askeri yönü ön planda idi. Sadece eylemleri koordine etmez, planlamalar yapmakla kalmaz, bizzat katılır, arkadaşlarla birlikte çatışmalara girerdi. Askeri yönü güçlü olan arkadaşları çok sever ve değer verirdi. Onun için her şeyin ölçütü emekti. *"Ancak biri emek kahramanlığını şahsında yarattı mı partili olur"* diyordu. Sürekli dinamik, sevecen bir yapıdaydı. Curnê Reş'te analarla, çocuklarla bizlerden çok daha iyi kaynaşmasını bilirdi. Halk onu görünce hareketlerini, yürüyüşünü, konuşmasını, duruşunu büyük bir titizlikle izler, hayret ederlerdi. Halka ve yoldaşlarına karşı sevgi doluydu. Güler yüzlülüğü insana büyük moral verirdi. Bir de kini, öfkesi ve intikamcı yönü vardı ki, kimse karşısında duramazdı. Faşistlerin, işbirlikçilerin Azrailiydi. Eylem anlarında soğukkanlı, kendine her yönüyle hakim, dikkatli her tarafı bir anda gözetleyen keskin bakışlara sahip olurdu.

Hayri yoldaşın ise, en belirgin yönü örgütçülüğü idi. Hiç kimsenin örgütleneceğine ihtimal vermediği kişileri örgütler; en dağınık ortamları toparlayabilirdi. Bir konuşmasını dinleyip de harekete geçmemek, mücadeleye katılmamak mümkün değil. Zamansız ve yersiz konuşmayı sevmeyen olgun bir yoldaştı. Ama, konuştuğunda ise kimse ağzından çıt çıkarmaz, pür dikkat kesilirdi. Özellikle en zor anlarda bile hemen karar verme gücüne sahip bir yoldaştı. Neyin doğru, neyin yanlış olduğunu hemen fark ederdi. Ona göre tavır belirler, arkadaşlara örnek olurdu. Anında karar verme, tavır belirleme, uzak görüşlülük ve öngörü Hayri yoldaş ile özdeşleşmişti.

Karasungur, Cuma Tak ve Mehmet Ağaç yoldaşlar ise kır savaşçılığı konusunda en yetkin yoldaşlardı. Hepsi birer cesaret abidesiydiler. Salih Kandal yoldaş ise askeri yönü güçlü olmakla birlikte daha çok siyasal önder olma yönü ön planda olan bir yoldaştı. Özellikle gür ve tok sesiyle yaptığı konuşmalar, insanın belleğine hemen yerleşirdi. Tam bir devrimci ajitatör ve propagandacı idi. Doğal, halkçı önder karakteri, halkın devrimcilere güvenmesinde, mücadeleye yakınlaşmasında önemli rol oynamıştır.

Mücadelemiz geliştikçe faaliyetlerimiz daha da yoğunlaşıyordu. Süleymanlar ise Curnê Reş'te silinmiş, tam ezilmişlerdi. Curnê Reş artık elimize geçmiş, dört bir tarafında silahlı nöbet tutuyorduk.

Süleymanlar bize karşı koyamayacaklarını anlamışlardı. Onlarca adamları öldürülmüştü. Rahat hareket edemiyor, artık korkudan Curnê Reş'e gelemiyorlardı. Çareyi bize teslim olmakta görmüşlerdi. Nihayetinde 1978 yılında gelip bize teslim oldular. Teslim olurlarken 15-20 tane büyük silahlarını da bize verdiler. Bundan böyle Kürdistan devrimcilerine karşı koymayacaklarını bildirmişlerdi. Ancak bizim de bir şartımız vardı. Halil Çavgun yoldaşı katleden kişiyi bize teslim etmelerini, yine düşmanla tüm bağlarını kesmelerini istemiştik. Bunu yaptıkları takdirde karışmayacağımızı belirtmiştik.

Kendileri de Halil Çavgun yoldaşı katleden çete için, artık kendileriyle hiçbir ilişkisinin kalmadığını belirtmişlerdi. *"İster vurun, ister vurmayın. O sizin bileceğiniz bir şey"* demişlerdi. Bu tutumları karşısında biz de silahlarını aldık, artık onlara karışmadık. Böylece devrimci otoritemiz Curnê Reş'in her alanında hakim kılınmış oldu.

Halil Çavgun yoldaşı katleden çete ise aynı yıl içinde arkadaşlar tarafından vurulup, hakkettiği cezaya çarptırıldı.

PKK'nin ilanı

Tarih 30 Temmuz 1979. Bir yıl önce kurulan Partimiz PKK'nin resmi ilan günü. Yeni bir tarihti bugün. Partinin doğuşu, Kürt halkının ulusal dirilişi idi. Med hareketinden sonra Kürt halkının ilk kez kendine ait bir siyasal, ulusal, toplumsal örgütlenmesinin kurumsallaştığı gündü. Kürt halkının özgürleşme isteminin resmileştirilmesinin adıydı.

Artık Kürdistan köleler diyarı olmayacaktı, dağları ise çaresiz insanların... Bugün baharı kışa dönüştürülmüş bir ülke olmaktan çıkıp, tekrar eski bereketine kavuştu. Sömürgecilerin, feodal işbirlikçi beylerin ayakları altında inleyen, susuzluktan çoraklaşıp, karış karış çatlayan o bakir topraklar hasret suyuna kavuşuyordu. Akmaz ve buluşmaz olan Fırat ile Dicle azgınca akıyordu. Kürt'ün başında çöreklenen kara bulutlar, bugünle tek tek yok olup yerini sımsıcak güneşe bırakıyorlardı. Solan gülleri, ötüşmeyen kuşları canlanarak doğasını renklendiriyor ve canlılık kazandırıyorlardı. Cehennem bu günle cennete dönüştürüldü. Kürt'ün tarihe ilk girişi, insanlaşması, uluslaşması bugünle başladı, bir çocuğun anasından yeni doğuşu gibi.. Sevinç dorukta, umutlar zirvede seyredecekti artık.

Kürdistan uçurumun kıyısında kanatlanmıştı. Herkesin öldü dediği, mezara konulduğunu sandığı bir anda, Kürtler yeniden, bu defa PKK ismiyle dirilmişti. 27 Kasım 1978'de kurulan PKK, 30 Temmuz 1979'da ilanını gerçekleştirerek tarihleşiyordu.

Partinin kuruluş ilanı öyle bir şekilde duyurulmalıydı ki o gün hiç unutulmamalıydı.

Parti karar almıştı, Kürdistan'ın tüm bölgelerinde eylemler ve dağıtılacak bildirilerle partinin kuruluşu ilan edilecekti.

Karar Curnê Reş'teki önder yoldaşlara da iletilmişti. Aynı günde Bucak aşiret reisi M. Celal Bucak Curnê Reş'in Kırbaşı köyüne kayınbabasının evine misafirliğe gelmişti. Curnê Reş'teki yoldaşlar Celal Bucak'ın Kırbaşı köyüne geldiğini biliyorlardı. Tarihi ve ele geçmez bir fırsattı bu. Arkadaşlar hemen askeri bir grup oluşturdular. Salih Kandal, Cuma Tak, Mehmet Karasungur, Mehmet Ağaç ve Suphi Çevirici arkadaşlar öncülüğünde eylem grubu hazırlanmıştı. Bu baskında Celal Bucak öldürülmeyecekti. Sağ yakalanıp Siwêreg'in merkezinde bulunan Kanıkuyu meydanındaki dut ağacına asılıp, cezalandırılacaktı.

Akşam baskın grubunda bilinen arkadaşlarca Bucak'ın bulunduğu köydeki ev sarılmıştı. Evin içine ise Salih Kandal, Mehmet Ağaç ve Mehmet Karasungur arkadaşlar girmişlerdi. Arkadaşlar evin içine girer girmez ani ve sert bir ses tonuyla, "herkes yere yatsın" komutunu verirler. Amaçları kimseyi öldürmek değildi. Bunun için de ilk elden tarama yapmamışlardı.

"Yere yat" komutuyla herkes yere yatmış vaziyetteydi. Kimseden çıt çıkmıyor, derin bir sessizlik evin içinde hakim olmuştu. Arkadaşlar evin içindeki odanın içine girerler. Tam bu esnada köy sahibinin oğlu ani bir hareketle Salih arkadaşın elinde bulunan silahın namlusuna sarılır. Odada bulunan Bucakların adamları da bu fırsattan yararlanıp seri bir şekilde arkadaşları tararlar. Tarama sonucunda Salih arkadaş bacağında yaralanır.

Dışarıdaki arkadaşlar da evi kurşun yağmuruna tutmuşlardı. Bu sırada arkadaşlardan biri içeri Çin yapımı bir el bombası atar. Ama kör talih, patlamaz.

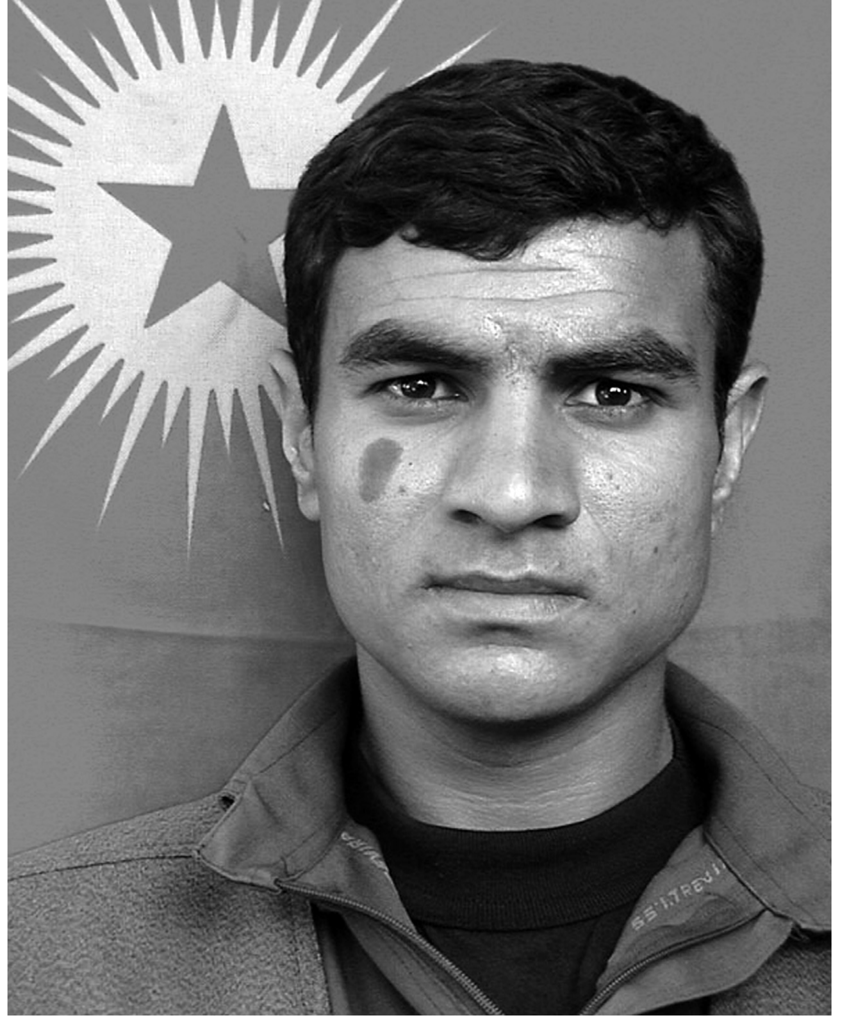
Parti kuruluş ilanını gerçekleştirmek için M. Celal Bucak'ı sağ yakalayamamıştık. Ama baskın çatışmaya dönüşmüştü. Bu çatışmada köy sahibi ağanın iki yakını ile Salih yoldaş yaralanmıştı. Ayrıca ona yakın arkadaş da çeşitli yerlerinden yaralanmışlardı. Arkadaşlar Salih yoldaşın yaralanması sonuncu hemen geri çekilip, Adıyaman'a doğru giderler. Salih yoldaş şah damardan yaralandığı için oldukça kan kaybediyordu. Siwêreg'in Herheri (Çaylarbaşı) köyüne geldiklerinde Salih yoldaş kan kaybından hayatını kaybedip, şehitler kervanına katılmıştı.

Eylem istediğimiz gibi olmamıştı. Bucak sağ yakalanıp asılamamıştı. Ama baskın yankısını duyurmuştu. Ertesi gece TC televizyonunda ilk kez bizim eylem kamuoyuna yansıtılıyordu. *"Apocular adındaki grup, Riha'nın Curnê Reş ilçesinde AP Milletvekili M. Celal Bucak'a karşı düzenlediği saldırıyla PKK örgütünün kuruluşunu ilan ettiler"* vs biçiminde bir haberi yansıtıp, ilk kez "PKK" adını anmışlardı. Parti kuruluş ilanı gerçekleşmiş, her tarafa duyurulmuştu. Hepimiz büyük bir coşku içinde birbirimize sarılıyorduk.

Ancak Salih yoldaşı kaybetme üzüntüsü sevincimizi gölgeliyordu. Bir parçamızı kaybetmiştik sanki. Özellikle de Curnê Reş halkı Salih yoldaşın şehadetinden çok etkilenmişti. Salih yoldaş Curnê Reş'te halk önderi olarak tanınıyordu. Ve halk bu önderini kaybetmenin acısını yaşıyordu.

Salih yoldaşın cenazesini Curnê Reş'e getirip büyük bir törenle gömdük. Orada söz verdiğimiz gibi, mücadelemize hiç ara vermeden devam ettik.

Eylemde her zaman en öndeydi

Adı, soyadı: **Ahmet YUSUF**
Kod adı: **Agir SOR**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **2000, Halep**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Haziran 2007, Kozmi-Mûş**

Afrin Güneybatı Kürdistan'ın en verimli, en güzel yerlerinden birisidir. Öyle ki neredeyse her zaman bir bahar havası vardır Afrin'de. Bol sulu toprağıyla tam bir bereket beşiğidir. Toprağı verimli olur da insanları, becerikli olmaz mı! Afrinliler için on parmağında on marifet dense yeridir. Hepsi en genci bile birçok mesleğe, beceriye sahiptir.

Agir da Afrinli, genç bir yoldaşımızdı. Afrin'de kazıdığı beceriler sayesinde, ülkeye gelir gelmez çalışmalara en aktif katılanlardan biri olmuştu. Aynı taburda kalmıştık. Güneybatı Kürdistan'dan yeni gelmişti. Orada biraz gençlik çalışması da yapmıştı. Yani halkın içerisinde halk için çalışmalar da bulunmuştu. Bu sayede hem halkı tanımış hem de kendisini geliştirmişti.

Agir yoldaş 1999 yılında, Reber Apo'ya yönelik gerçekleştirilen uluslararası kompioya duyduğu öfkeyle katılmıştı mücadele saflarına. O binlerce Güneybatı Kürdistanlı genç gibi ilk elden Reber Apo'nun fedaisi olmak amacıyla dağa çıkmak istemişti. Hepsi Reber Apo'nun fedaileri olarak adlandırılmış ve bu adla da kalmışlardı. Agir yoldaş da bu fedailerden birisiydi.

İlk katıldığında hemen dağa gönderilmemiş, bir süre Güneybatı Kürdistan'da faaliyetlerine devam etmişti Agir yoldaş. Ancak 2000 yılında kendi dayatmaları sonucu dağa gelebilmişti.

İlk eğitim alanı Gare'ydi. Daha sonra da Kandil'e geçmişti. Kandil'de hem askeri hem de teorik eğitimine devam etmiş, bununla birlikte teknik eğitim de almıştı.

Bulunduğu taburlarda sempatik ve fedakar duruşuyla göze çarpmaktaydı. O bulunduğu tim, takım, bölük ve tabii ki taburda her zaman sevilen biri olarak anılacaktır. Çalışkanlığına, fedakarlığına söz yoktur. Onunla kaldığım süreçte oldukça sevecen biriydi. Muhtemelen bu güzel özelliğini gittiği her yerde de korumuştur. Asla bir gün boş bir tartışmaya girmemiştir. Geri tartışma ortamlarından hep kaçınmıştır. Velev ki o istemeden böyle bir ortama tanık olmuşsa bulaşmamaya özen göstermiştir. Bu Agir yoldaşın eleştirel olmadığı anlamına gelmez. O gördüğü yanlışlıklara karşı durmasını her zaman bilmiştir. Eleştirmiştir. Özelde mahalli, yerel, dar ve bölgesel ilişkilerde kaçınmıştır. Bu geri çeken özellikleri hep eleştirmiştir.

Kandil alanında önemli deneyimler ardından Kuzey'e geçme önerisini yapmıştı. Kuzey önerisini yaparken ve daha sonra onunla Kuzey'e giderken birlikte olan bir yoldaşı O'nu şöyle anlattı:

"Agir Afrinli bir arkadaştı. Kızılbaş köyündendi. Genelde Halep'te yaşamış, okumuştu. Küçücükken terzilik yapmıştı. Kuzey'e geçmeden Güney hazırlık sürecinde birlikte kaldık. Onun düzenlenmesi Garzan eyaletine oldu.

1 Haziran hamlesinde rol oynamak istiyordu. Katkılarını sunmak istiyordu. Partinin de bu yönlü istemleri vardı.

Garzan alanında partinin talimatıyla Agir arkadaş Erzurum eyaletine geçti. Yolculuk uzun sürdü. Önce Amed'e ardından da Erzurum alanına geçti.

Agir yoldaş her zaman partiye bağlı bir militandı. Partiyi tanıyarak katılmak istiyordu. Pratiklerde en önde yer almak için dayatıcı oluyordu. Yine yoldaşlığı güzeldi. Seviyordu yoldaşları. Yoldaşlarına hizmet etmeyi seviyordu. Çok alçak gönüllüydü. Açık bir yoldaştı. Tartışmayı da seviyordu."

Güney'de yaşadığı gelişmeleri kuzey'de de devam ettirmişti. Emekçiliği ile sevilen biriydi. Kişilik olarak oldukça uyumu esas alan bir yapısı vardır. Bulunduğu hiçbir ortamda ona dönük bir rahatsızlık göremezsiniz. Bu esasta dil ve yaşamda yakaladığı olgunlukla bağlantılı bir durumdur. O çok göze batmadan, ama hiçbir zamanda gözlerden ırak olmadan yoldaşlarıyla bir hukuk oluşturmuştu. Bu dengeyi yakalamak her zaman mümkün olmuyor. Gerilla gibi sert mücadele ortamında yoldaşlarıyla son derece uyumlu yaşamak, uyumlu olmak önemli bir meziyettir. Yaşamın en zor koşullarında yer yer yaşam sorunları, zorluklar insanın karşısına dikiliverir. Savaşın kendisi zaten oldukça sert bir olgudur. Savaşın bir de gerilla tarzından olanı ise daha da zordur. Birkaç gerilla yoldaşıyla birlikte dünyanın topuna kafa tutuyor. Birkaç gencecik fidan NATO'nun gözde ordusuna kafa tutuyor. Bu gerçekten oldukça zor bir olaydır. Birkaç kişi ile on binlik ordulara karşı durmak, sadece karşı durmak da değil bu on binlik gücü perişan edeceğinin iddiasını taşımak her babayiğidin harcı değildir.

Evet, bu her babayiğidin harcı olmayan durumu Agir yoldaş kendi duruşuyla sergilemesini kusursuz gösterebilmiştir. Tüm pratiklerinde bu belirgin olarak kendisini göstermiştir.

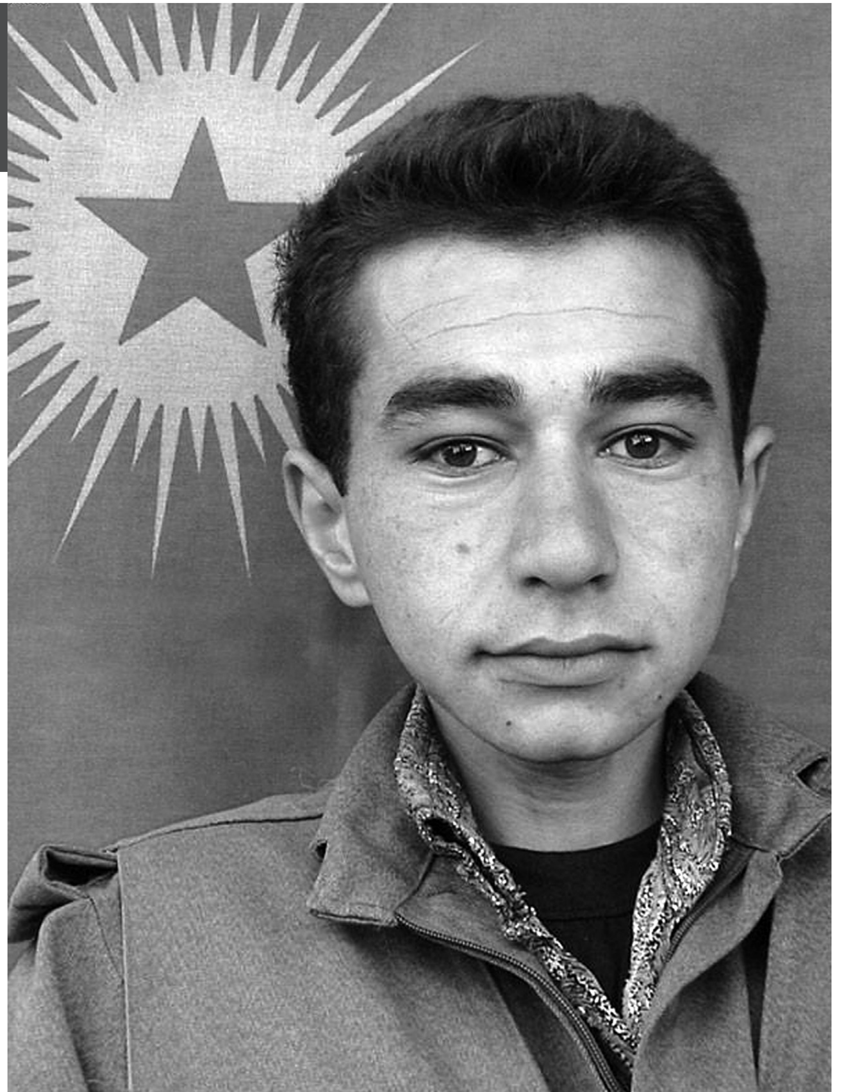
En son Mûş'un Kozmi alanında bir komplo sonucu şehit düşene kadar da bu özelliklerini korumuştur Agir yoldaş.

Güzel yoldaşım seni o sevecenliğinle, seni o güzel ruhun ve özelliklerinle, fedakarlığınla her zaman anacağız.

Anın mücadelemizde her zaman önder olacaktır.

Silah arkadaşları

MUNZUR'UN EVLADI DİYAR

Adı, soyadı: **Ümit BAŞKURT**
Kod adı: **Diyar BOTAN**
Doğum yeri ve tarihi: **Maku, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998, Kıbrıs,**
Şehadet tarihi ve yeri: **14 Nisan 2007, Ovacık-Dersim**

Karanlığı delercesine söken şafak, zalim yüzlere bir hançer gibi inecektir. O hançer, direnişin keskinliği olacaktır.

Direnişin kalesi, şahinlerin gönül mekanı, fethedilemeyenlerin kalesi Munzur, eteğinde yol alan canları kucaklardı ve yüreğine basardı. Ulaşmak isteyip de ulaşamayan canların yürekleri serinlesin ve nefeslensinler diye içilirdi Munzurlardan bir tas su. Yüreklerine özlem doğar, büyür ve Munzur'un pürüzsüz suyuna girerek onunla birlikte akardı. Gizemliydi Munzur, bu gizemliliği, onu tarifsiz bir çekiciliğe büründürüyordu. Ama o gün, hüzün ve acı, Munzur'u sarmıştı. Puslu bir havaya dönüşmüştü ve bir insan gibi ağlayacaktı bu gece Munzur. Kuşatılmıştı Munzur, gözlerden yaşlar yerine kan akıyor ve Munzur'a karışıyordu. Kanla daha da hırçınlaşan Munzur suyu, adeta feryat ediyordu hırçınlığıyla. Çünkü bağrına bastığı canı evladını, büyük ve cesur komutanı Diyar'ı kaybedecekti. Görkemliliği ve fethedilmezliği ile yüreğini sadece yiğitlere ve fethedilmez şahinlere açardı. Diyar yoldaş da Munzur'un bir şahiniydi. Özgürlük mekanı dağlarla öyle bir bütünleşmişti ki dağların isyan ruhu onun ruhuna da işlemişti.

Diyar yoldaş, doğunun o görkemli dağlarının evladıydı. Kürtlerin yitirilmeyen özünü, onun yiğitliğinde, cömertliğinde, namus anlayışında görmek mümkündü. O, tarihten süzülüp gelen yiğit bir Kürt savaşçısıydı. Bu özü, onu Kürtlük adına bir savaşıma sürüklemişti. Ülke, onun için namustu. Namusu alınmış, yerle bir edilmiş, parçalanmıştı. Ülkenin evladı asla bunu kabul edemezdi. Namusunu kurtarmak için savaşmalıydı. Ve bunu başardı. Tüm baskı ve işkencelere rağmen teslim olmadı. Arayışları onu PKK saflarına taşıdı. Öyle ucuz yaşamayacak, öyle kolay ölmeyecekti. Düşmanıyla göz göze olacaktı ki onu korkmadan vuracaktı. Bunun için isyan ve direniş kalesi Dersim'e geldi. Kısa bir sürede düşmanının gözünde fethedilemeyen, kolay lokma olmayan bir şahin oldu. Savaşımında cesur ve keskindi. Adeta meydan okuyordu düşmana. Düşman, Diyar yoldaşı ele geçirmek için çok haince ve vahşice yöneldi. Ama o buna gelmedi. Kıvrak zekasıyla adeta düşmanla alay ediyordu.

Diyar yoldaş kısa bir sürede halk içinde nam salmıştı. Keskinliği, cömertliği, mütevazılığı, cesur savaşkanlığı ile halkın gönlünde yer etmişti. Tarihi kökenine dayanan bir yurtseverlik anlayışına sahipti. Bu onun halkçı yönünü gösteriyordu. Bu yönüyle halk içinde büyük bir saygınlık yaratmıştı. Sadece düşmanı ile uğraşmıyor, halkın sorunlarıyla da uğraşıyordu. Önüne aldığı her işe koparıcı ve yaratıcı yaklaşarak çözüm bulabiliyordu. Bu anlamda çok yaratıcı ve yetenekliydi. Diyar yoldaşta olmaz diye bir şey yoktu. Başarı; onun çalışma ve eylem tarzına hakimdi. Büyük bir başarı hırsına sahipti. Paylaşımcıydı. Öğrendiği her şeyi yoldaşına öğretmeyi büyük bir sorumlulukla yapardı. Savaşı, yaşamı ne biliyorsa, yoldaşına öğretmekten çekinmezdi. Bu anlamda O'ndaki yoldaşlık ruhunu dizelere dökmek mümkün değil. Yoldaş canlısıydı. Yoldaşı için yapamayacağı, veremeyeceği şey yoktu. Çetin ve acımasız savaş koşulları içinde müthiş bir yoldaşlık ruhu ve bağlılığı gelişmişti. Onlarca yoldaşı gözlerinin önünde şehit düşmüştü. Bu yoldaşların ruhunu yüreğine gömmüş, bunu sınırsız çalışma ve savaşta direnişe dönüştürmüştü. Önü alınamaz bir öfkeyle düşmanı anıyor; tarihine, kültürüne, halkına ve yoldaşlarına sahip çıkıyordu.

Diyar yoldaş bilemezdi ihanetin yanı başında kol gezdiğini, atılan çemberi bir şahin gibi fırlayıp yarmak onun işiydi. Ve bunu da yaptı. Ama yoldaş canlısıydı. Kendisinden bir parça olanları karanlığa terk edemezdi. Yaralanmasına rağmen atıldı. Yüreğinde biriken öfke ve kini kusacak ve yoldaşlarını kurtaracaktı, başaracaktı. Kendini feda edecekti. Unutmamıştı, gözlerinin önünde şehit düşen yiğidi. Bağlıydı yoldaşlığa. Ama bir şey var ki dondurdu onu. Hesaplaşmak istemişti, kolay gitmeyecekti. İhanetin soğukluğunu çevresinde hissetmişti. Ama buna teslim olmayacak kadar hırslı, sevdalı ve coşku doluydu. Çünkü o da Munzur evladıydı. Çünkü 14 Temmuz direnişi arifesinde yeni bir direniş doğuyordu. Çünkü daha kanı kurumamıştı Munzur şehitlerinin.

Dersimden mücadele arkadaşları

Botan'ın asi kızı

Avînar yoldaş, aslen (Uludere) Qilabanlıdır. Orada doğmuş ve büyümüştür. Sonrasında ise ailesi ve tüm köy halkı ile birlikte düşmanın yoğun yönelimleri ve büyük şiddetine maruz kalmaları ve köylerinin yakılması sonucu, köylerini terk edip Güney Kürdistan'a (önce Ertuş, sonra Maxmur'a) giderler. Yol boyunca çok büyük zorlanmalar yaşarlar, fakat yine de her şeyi göze alarak, bir aylık zorlu bir yol sürecinin ardından sınırı geçerler. Hava saldırıları olurken, tüm çocuklar gibi Avînar yoldaş da savunmasız kalır.

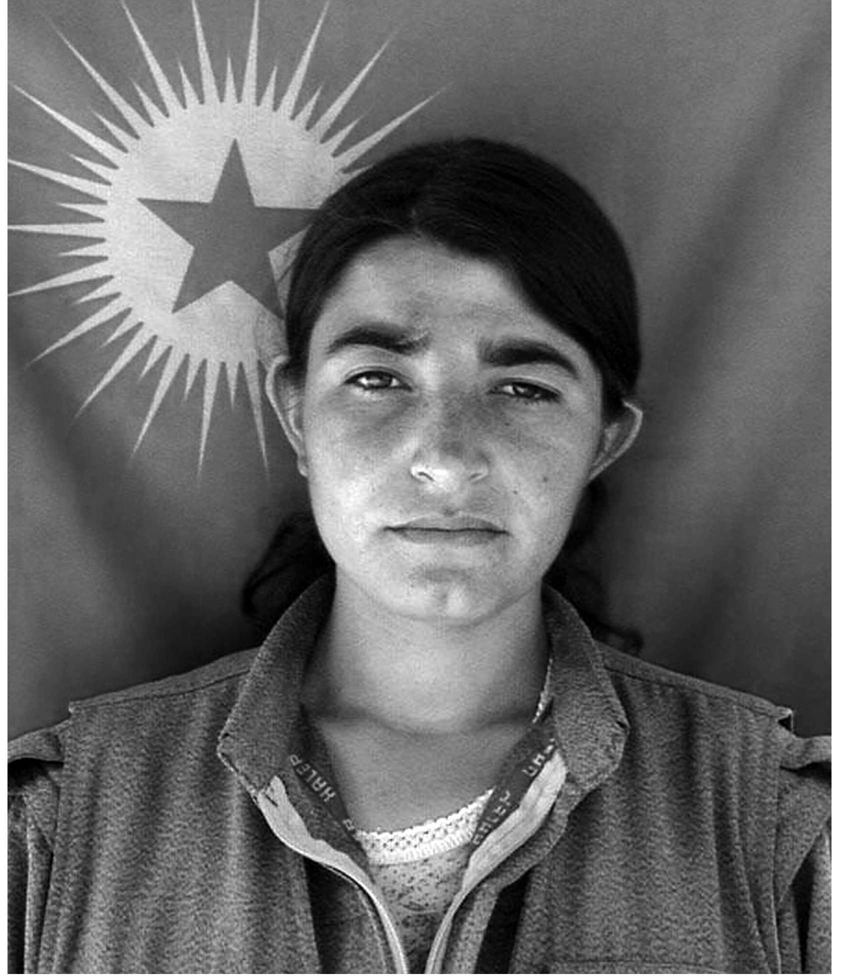
Düşman gerçekliğinden, zulmünden her söz açıldığında, derin düşüncelere dalar ve hep bu anılarından bahsederdi. Bunun için düşmana karşı çok kinliydi. Düşman gerçekliğini daha çok küçük yaşlarda görerek, yaşayarak ve tecrübe çıkararak tanımıştı. Bu gerçekliklerle büyümüş ve yüreğini de büyütmüştü. Bu nedenle de çatışmaya girerken, düşmana olan öfkesini, kinini göstermişti.

Avînar arkadaş Maxmur'da büyüm-üştü, çok bilinçli bir arkadaştı. Örgütün birçok çalışmasında yer almış ve başarılı pratikler sergilemişti. Maxmur gibi bir yerde kalmanın verdiği güvenle, doğal olarak kendisini parti çocuğu olarak görürdü. Gerçekten de Avînar arkadaş, tam bir parti çocuğuydu, her şartta 'örgüt' diyordu ve Önderliğe derin bir bağlılık duymaktaydı. Her davranışında Önderliğe, yoldaşlığa ve yaşama olan bağlılığını yansıtıyordu. Avînar arkadaşı, yaşamını ve geçmişini anlatmaya gücümüz yetmiyor, keşke onu anlatabilecek bir dile kavuşabilsek, ona layık olabilecek, onu gerçek anlamıyla anlatabilecek sözcükleri bulabilsek… Birlikte çok kalmamıza rağmen O'nu anlatabilmek çok zor. İdeolojik yetersizliklerimiz şehitlerimizi en layık oldukları biçimiyle anlatabilmemizi de engelliyor, oysaki şehitleri doğru anlatmak en temel görevimizdir.

Kato'nun asi kızını, Avînar yoldaşı yazmak bu nedenle daha bir zorlaşıyor. Avînar arkadaşla ilk kez 2005 baharında tanıştım. Kuzey'e gitmek için Haftanin'e gelmişti. Sonra düzenlemeler oldu, timime geldi. Birbirimizi o zaman tanımaya çalıştık. Kısa bir süre Haftanin'de kaldıktan sonra, Botan-Besta alanına geçtik. Yol süreçlerinde beraber çok güzel günler geçirdik. Moralimiz tüm zorluklara rağmen yüksekti. Kuzey'de olmanın derin heyecanını, sevincini yaşıyorduk, ayrıca daha öncesinden Kuzey'e geçen ve uzun süredir görmediğimiz arkadaşları görmenin de sevincini yaşıyorduk. Artık Kato'ya ulaşmıştık. Arkadaşları gördüğümüz an, bizim için yeniden doğuş anıydı. Heval Avînar'ın gözbebekleri, arkadaşları görmemin sevinciyle ışıldıyordu. Hiçbir aksilik çıkmadan Besta alanına geçmiştik. Hiçbir arkadaş sevinçten yerinde duramıyor, yorgunluğunu unutmuş, hareketlilik kazanmıştı.

Avînar arkadaş bir an önce araziyi tanımak istiyordu. Pratik sahada gelişmeye çok açık bir insandı. Gerçekten de en kısa sürede araziyi tanıdı ve arkadaşlara öncülük yapacak düzeye ulaştı. Araziye hakim ve inisiyatifliydi. Emeğiyle yoldaşların sevgisini kazanıyordu, çünkü emeğin bizim için erdemli bir aşk olduğunun bilincindeydi. Yaşamın tüm alanlarında sessiz bir akışkanlığa sahipti. Kendini örgütleyen, kendini her şeyden sorumlu gören, neyi nerde yapacağını bilendi. Yaşam içerisinde çok sevilen bir arkadaştı. Hiçbir arkadaş Avînar arkadaştan rahatsızlık duymazdı. Bu nedenle ona 'melek' demeye başlamıştık. Gerçekten de melek yüzlüydü ve melek özelliklerine sahipti. Her arkadaş gibi ben de onu çok seviyordum. Kaç defa Avînar arkadaşın yanımıza gelmesini önerdim, fakat bazı nedenlerden dolayı gönderilmedi. Ama ona rağmen birbirimizi görüyorduk. Avînar arkadaş Kato Jirki'den hiç çıkmıyordu, oraları çok seviyordu, 3 yıl boyunca oradan çıkmadı. Kato'ya çok bağlanmıştı, adeta Kato'ya sevdalanmıştı. 3 yıl boyunca kaldığı halde, 'hiç sıkılmadan, usanmadan hep Kato'da kalacağım' diyordu ve sözünü yerine getirerek en son Kato'da şehit düştü. Ancak ölüm Avînar arkadaşı Kato'dan uzaklaştırabildi.

Adı, soyadı: **Avînar BASYA**
Kod adı: **Dağıla TOK**
Doğum yeri ve tarihi: **Uludere, 1984**
Mücadeleye katılım tarihi: **2001, Maxmur**
Şehadet tarihi ve yeri: **25 Eylül 2007, Kato-Botan**

Kato operasyonu çok kapsamlı bir operasyondu. İsmi, temizlik operasyonuydu. Düşman bu operasyonlar Kato'da bir kişinin dahi sağ kalmamasını hedefliyordu. Bu operasyonda Kato'da 7 arkadaşımızı şehit verdik, fakat ona rağmen operasyon hedefine ulaşamadı, yarı yarıya boşa çıktı. Düşman bu operasyonda çeşitli biçimlerde ve yoğunca teknik kullandı, bu nedenle birçok konuda oldukça da zorlandık. Fakat bu yönelimlere karşı tüm arkadaşlar, büyük bir direniş sergiledi. Avînar arkadaşın da içinde bulunduğu bir grup arkadaş operasyondan çıkmak isterken pusuya düşüyorlar, bu nedenle de gece orada kalıp, gündüz çatışmaya giriyorlar. Avînar arkadaş akşam mermileri bitene kadar iki silahla çatışıyor.

Hem onu hem direnişini anlatabilmek gerçekten çok zor. Yaşamda bu denli sevgi ve saygı kazanan bir arkadaşı anlatmak belki de her şeyi dillendirmekten daha zor. Avînar arkadaş, savaşta neyi nerede yapacağını bilen, yaratıcı, taktik ustalığı olan bir kadın gerillaydı. Savaşta çok kalmamıştı, ama kaldığı zaman içerisinde de savaşmayı çok çabuk öğrenmişti. Son çatışmada da bu pratiğini göstermiş, büyük bir direniş sergilemişti. Sabah saat 5'te girdiği çatışmada iki silahla akşam son mermisine kadar çatışıyor ve teslimiyeti kabul etmiyor. Var olan gücüne dayanarak, en üst düzeyde bir direniş sergiliyor. Düşman bu direnişe karşı çözümsüz kalıyor, akşama kadar savaştıktan sonra Avînar arkadaşın mermileri bitiyor, tek olduğu için de bir yere gidemiyor, düşman da çok yoğun bir şekilde ateş ediyor ve arkadaş şehit düşüyor. Düşman Avînar arkadaşın üzerine giderken şok oluyor, ne söyleyeceklerini bilemiyorlar. Askerlerin komutanı askerlere talimat veriyor, 'buna bir şey yapmayın, kefiyesini üzerine atın, bu kadın çok kahramanca savaştı' diyor. Karışmadan üzerini kefiyeyle örtüyorlar ve geri çekiliyorlar. Avînar arkadaşın direnişine karşı düşman bile saygı duymuştu. Geçen yıl bu ayda çıkan kapsamlı operasyonda, Avînar arkadaş da şehitler kervanına katıldı. Avînar yoldaşın şahsında bütün şehitlere sahip çıkmak ve layık olmak temel en görevlerimiz olduğunun bilincindeyiz. Gerçek yoldaşlık, ancak güçlü bir mücadeleden ve bu kutsal değerlere sahip çıkmaktan geçer…

Anısı mücadelemize önderdir.

Silah arkadaşları

Bu mekanda bir ayrılığa alışamadık

Adı, soyadı: **Deniz TÜRK**
Kod adı: **Andok Deniz**
Doğum yeri ve tarihi: **Parsûr, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Ağustos 2007, Kela Meme**

Ruhun gülüşünün sadeliğinde gizliydi. Nedense seni gülerken hep seyretmek istemişimdir. Her şeye inat yüzün çocuk sevinciyle gülerdi. Gözlerin umut şafağıyla parlardı. Her zaman Amed aşkıyla yanardı yüreğin ve onun için yüreğin çarpardı güzel yoldaşım. Bir şair olsaydım seni şiirlerimde anlataydım… Anlamlı ve derin sözlerde seni yaşatmayı o kadar isterdim ki ama şair değilim. Bazen kendime şöyle fısıldıyorum; bir tiyatrocu olsaydım önce seni oynardım her yerde seni canlandırıp yaşatırdım. Bir ressam olsam ne yapardım biliyor musun? En güzel manzarada en güzel renkte sevda dolu gülüşünü, umut dolu bakışlarını çizerdim. Bendeki seni nasıl büyütüp yaşatırımın cevabı ise eylemde silahım yüreğimde sevgi ve öfke… Ama biliyorum, en güzel eylemimde yaşatmaktır seni.

Andok yoldaş girişken ve konuşkan bir yoldaştı. Zekasına her zaman hayran kalırdım… Bir gün göreve gitmiştik yorgunduk. Öğlen yemeği için ara vermiştik yemek makarnaydı Andok yoldaş, çok ciddi bir ses tonuyla soru sormaya başladı *"Büyük Güneylilerin neden makarna yemediğini biliyor musunuz?"* dedi. Biz ise *"sevmedikleri içindir başka ne olabilir ki"* dedik. O ise *"hayır"* dedi. *"Son tespitlere göre onların topraklarında makarna yeşermediği içindir."* Ses tonu çok ciddi gözleri ise gülüşümüzü bekliyordu. Biz ne demek istediğini anlamaya çalıştığımız için ses çıkarmadık önce. Aradan biraz zaman geçtikten sonra biz gülmeye başlayınca, çocuklar gibi neden geç gülüyorsunuz dercesine anlatmaktan vazgeçti.

Konuşup bir şeyler anlatırken coşkusu ile heyecan yaratırdı. Her defasında sanki yeni bir şey keşfetmişçesine iştahlı konuşurdu. Satranç ve voleybol oynamayı çok severdi. Oynarken çok severek ve güzel oynardı. Hızlı kalkıp topu yavaşça karşı tarafa atardı. Ve genelde o hareketiyle her zaman rakibini yanıltır ve kazanırdı. *"Bu hareketime bayılıyorum"* diyordu.

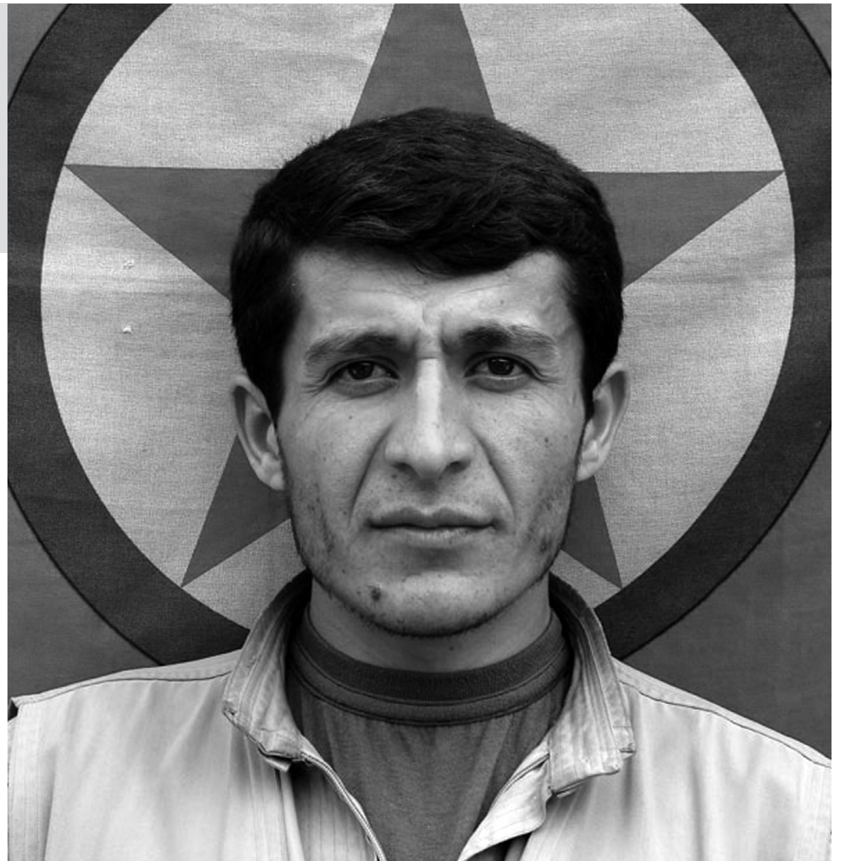
İyi bir pratikçiydi bu konularda her zaman önde olurdu. Çevresine bu güveni veriyordu. Sadeliğin gücünde seni anlatmak isterim irade olmaya sevdalı duruşunu. Yaşamı ne kadar sevdiğini ve zevkle çalıştığını büyük mücadele kararlılığı ile Kuzey yoluna girdiğini anlatmak isterim. Ama seni bu mücadele azmini kelimelerle ifade edemem. Seni anlatmaya yetmez.

Bir an daldım ve bir hayal belirdi kafamda; diğer dünya denen bir yer olsaydı ne güzel olurdu. Bir anda o dünyayı hayal ettim. Yüreklerimizde iz bırakanlarla tekrar orada karşılaşma sevinci bütün bedenimi sardı.

Yoldaşlık bağlılığı yüreğimizi öyle bir sarıyor ki daha bir sürü kavuşma hayalleri kuruyoruz hep. İçindeki Şehit Bagok arkadaşın da dediği gibi *"bu mekanda bir tek ayrılığa alışamadık."*

Şehadet haberini ilk duyduğumda gözlerimi ve kulaklarımı kapattım 'hayır'larla hiçbir şey duymak görmek istemedim. Kabus görmüş olmayı diledim. Bu kabus beni zorluyor ama bu bir gerçek değildir diyordum. Ama her gözlerimi açtığımda derin bir sessizlikte yankılanan fısıltılar on birler diye beynimi parçalıyordu. Bir tek söz saatlerce yankılanan "on birlerin gidişi." Evet şunu diyorum keşke bir daha görebilseydim, ama inan ki "keşke" kelimesinden nefret ediyorum. Çünkü "keşkeler" olma umudunun tükendiği noktadır.

Giden güzel yoldaşlarımız size olan sevgimiz ve bağlılığımızı bıraktığınız yerden yolunuza devam ederek mücadeleye sarılarak göstereceğiz. İntikamınızı da alarak mücadelemizle sizi yaşatacağız. Bunun sözünü veriyoruz.

uzakta bir ses
bir yürek bir sevda
bir yoldaş çığlığı
amed aşkıyla çarpan
sevda dolu bir yürek
derahinede uykuda bir beden
uzaktan bir çığlık
adressiz bir kurşun
pusuda yatan Azrail
sonsuz bir yolculuk
dönüşsüz bir gidiş

süveydanın son vuruşu
gökyüzü tek şahitleri…
dolunay güzel ay
ve göz yaşı döken yıldızlar
onbirlere şahitlik eden
tek anlatabilecek sen
çocuk gülüşünün
uykuya dalmasını
anlatabilecek misin?
yaralı bedenlerin
son çığlıklarını…

14 TEMMUZ

PARTİYİ SÜRDÜRME KARARLILIĞIDIR

KCK Önderi Abdullah Öcalan'ın

14 Temmuz, bir yaşam biçimi olarak, bir de onun kararı olarak hızından hiçbir şey kaybetmeden devam ediyor. Hiç şüphesiz yürüttüğümüz mücadele bu anlamda karar almış yoldaşların anılarının yaşayan bir gerçeği olarak bizi yönlendiriyor. Böyle büyük bir karar ve onun hayata geçirilişi, PKK'yi en derinden etkileyen büyük direniş savaşımının büyük bir inatla yürütülmesini emreden özelliğini asla kaybetmeyeceği gibi daha da keskinleştirerek devam edecektir.

PKK'nin özünde böyle kararlar ve bunların gereklerine tam bağlı kalınarak yaşamak vardır. Bunun dışında kim ki yaşayacağını sanıyorsa, o, ya kendini aldatan bir gafildir, ya bir sahtekardır, ya da iflah olmazın tekidir. Böyle büyük değerlerin gerçeğine ulaşmayan bir kişilik, onları an be an yaşamayan bir kişilik, partili olma sıfatına layık olamaz. Bu anlamda kuru bir program, sıradan bir çalışma ve hatta savaşçılık PKK'lilik anlamına gelmez. Gerçek PKK'lilik böyle büyük kararların, içinde olmak, bunları özümsemek ve büyük inançla, amansızca sonuna kadar değerini muhafaza etmektir. Bu da her koşulda savaşı ikirciksiz ve başarılı bir şekilde götürmek anlamına geliyor. Bu vesileyle bir kez daha vurguluyorum: Yıllardır üzerimize neredeyse tüm dünya gelmesine ve yine parti içinde görülmemiş sefilliklerin, düşkünlüklerin, hastalıkların her türlüsü yaşanmasına rağmen biz bu çizgiden taviz vermedik. Herkes aklını başına almalı; biz kolay kolay bu çizgiden taviz vermeyiz.

Bu geçen sürecin ne anlama geldiğini iyi bilmek gerekiyor. Ondan da önemlisi, bugün yakın savaş gerçeğimize neyin yüklendiğini daha iyi anlamak gerekiyor. 1982 Temmuzu'na doğru gelindiğinde düşman, bir grup zindan direnişçisini bir an önce tasfiye ederek sonuca gitmek istiyordu. O dönemde de partinin ağırlıklı bölümü zindandaydı. Zindan direnişi imha edildiğinde ve gerisi de haince özüne karşı kullanıldığında, dışarıda çok az bir gelişme veya PKK'yi yürütme şansı vardı. Biz o yıllarda, dışarıda çok zor koşullar altında bir grubun çalışmasını denetliyorduk. Daha ülkeye iddialı bir adım atmamıştık. Dolayısıyla her şey tehlikedeydi. PKK için belki de en zayıf, en kritik süreçler yaşanıyordu. Bu çizgiyi hayata geçirmek için bu yılı çok direnişçi olduğu kadar, çok sonuç alıcı gerçek bir gelişmenin temeli haline getirme görevi vardı. Bunun da bedeli 14 Temmuz direnişçiliğinde görüldüğü gibi en değerli partililerin kendilerini ortaya koymalarına bağlıydı. Şimdi daha iyi anlaşılıyor ki, kendini ortaya koymak; salt bir zindan direnişçiliğini sürdürmek, orada teslim olmamak değil, bu partiyi tümden kaybetmemek için bir partinin şahsında ortaya çıkan en zorlu bir eylem olarak karşımıza çıkıyor.

14 Temmuz kararlılığı, ulusal var olma, partiyi sürdürme kararlılığı oluyor. Bizim dışarıda yapabildiğimiz, bu kararlılığın anlamına sadık olmak, onun gereklerini çizgi gereklerine uygun olarak hayata geçirmekti. Bu süreçte biz bu sahada 2. Kongre adı altında bir yoğunlaşmayı yaşıyorduk. Bu yoğunlaşmanın en temel hedefi, ülkeye nasıl yöneleceğimizdi Adeta kılavuzsuz bir yürüyüşün içindeydik. Her türlü tehlikeyle dopdolu bir ortamda, alacakaranlıkta veya bembeyaz karlar üzerinde yürüyerek bir yerlere ulaşmaya çalışacaktık. 14 Temmuz'un doğal mantığı böyle bir dönüş hareketini emrediyordu. Eylül'de şehadet sonuçları geldiğinde biz de daha kesin bir kararlılıkla ülkeye dönüşün hazırlıkları içindeydik. Bu kararlılık kendisini kutsal bir adım olarak ülkeye dönüş biçiminde bir gelişmeye dönüştürmüştü. Bu önemli bir gelişmeydi. Mücadelenin dinamiklerinin birbirlerini içten, dıştan desteklemesi imkan dahiline giriyordu. Bu, en kritik bir sürecin, stratejik bir darbe yemeden, atlatılması anlamına da geliyordu. Yüklendik ve Ortadoğu sahasında hazırladığımız gücü, ağırlıklı bir biçimde 1982'nin sonlarına doğru ülkeye ulaştırabildik. Nitekim daha sonraki gelişmeler farklı oluştu. Zindandaki ihanet, imha, böyle büyük bir direnişle parçalandığı gibi, ülkeye dönüş de kökten bir kopuşun ve bir daha ülkeye dönmeme tehlikesinin önüne geçti. İyi anlamak ve duymak gerekir; tarihin bu dönemleri eğer böyle aşılmazsa belki de yüzlerce yıl sürebilecek bir kopuş, bir kaybediş süreci yaşanacaktı. Tehlikenin en büyüğü buydu.

Parti idealinden kopmak, ülkeden kopmak... Acaba tahlil edebiliyor muyuz? Nereye kadar götürürdü. Bir yok oluştur, seçeneği olmayan bir tükeniştir. Dolayısıyla direnişin ve dönüşün büyüklüğü buradadır. Böyle sıradan bir taktik görev, herhangi bir dönüş de değil, hatta stratejik dönüş olmanın, yeni bir direniş olmanın da ötesinde, daha da bu kavramların üstünde sürekli bir meşale gibi yanacak olan bir direniştir.

Her yıl geçen yılı aşıyor

Dönüş, yüzyıllardan beri bir kaçışın, kendinden kaçışın durdurulması ve stratejik olmanın çok üstünde köklü bir vatan sahiplenişinin, yeni yaşama göz dikişin ifadesi olmuştur. Daha sonraki yılların gelişmesi bunu parlak bir biçimde vurgulamıştır. Her yılı biz, daha büyük bir çalışma hızına kavuşturduk. PKK'lileşmenin gelişimi ve giderek savaşa dönüşümü bu yıllardan sonra ivme kazanmıştır. İvme üstüne ivme. Her yıl geçen bir yılı aşıyor. 15 Ağustos Atılımı bunun basit bir adımıdır. Onun kendini açığa vuran bir parçasıdır.

3. Kongre çözümlemelerimiz, parti içinde çöreklenen ve düzenin istediğinden daha tehlikeli, belki de ondan daha hastalıklı olan kişiliklerin, bir ur gibi partileşmeyi hastalıklı kılmak istediği bir sürecin veya bir parti hastalığının yerle bir edilmesi çözümüdür. Bu da öyle kolay başarılacak bir iş değil. Büyük kararlara bağlılık duygusu olmazsa, bu kişilikler her türlü saptırmayı başarabilirler ve en kutsal kararları bile boşa çıkarabilirler. Dolayısıyla parti içindeki çözümler düzeyinin gelişimi, dış düşmandan daha tehlikeli olan iç düşman etkisini çok iyi görerek ve onu boşa çıkarmanın, oldukça aşama kaydeden gelişmeleri belirleyen bir çalışması oluyor. Şimdi geriye daha iyi bakıp anlıyoruz ki bu çözümlemeler geliştirilmeseydi, her bir kişilik bir hastalık, dolayısıyla bir hizip ve kendi içinde bir adım bile ilerlemeye fırsat vermeyen, daha da kötüsü yenilgisine, kaçışına, başarısızlığına, çözümsüzlüğüne kılıf arayan her tür tiple dolu tasfiye olmuş bir partiye götürürdü.

Adeta yüzyılların yaraları, kişilerin şahsında bir irin olup akıyor. Hala da bu süreç tamamlanmış değil. Ama biz, bu çözümlemelerle büyük bir neşteri vurduk. Önemli olan artık bünyeyi öldürecek olan bu hastalıkları tedavi etme sürecine sokmamızdır. Çözümlemeler geliştikçe, irinler aktıkça bünye giderek sağlamlaşıyor. Daha sonraki yıllara baktığımızda gittikçe sağlamlaşan militan düzey, halka umut oluyor, halkı canlandırıyor. Bu da savaşı güçlendiriyor ve çok tehlikeli bir yenilgiyi bu yıllarda, partiye dayatan bu bilinçli veya bilinçsizliği veya kötü niyetleri, gafil veya serserileri ciddi bir engel olmaktan çıkarıyor. Kaldı ki yalnız 3. Kongre platformumuzda değil, zindanda da açık ihanetle boyun eğdirilemeyen direniş mirasına, en tehlikeli bir sızma olarak gelişen eğilim belki de bütün partiyi yutacak kadar gelişme imkanı buluyor. Açık ihanetle düşmanın başaramadığını, parti maskesi altında güçlü bir sızmaya dönüşerek, aynı yıllarda bu büyük direniş mirasını tersine çevirmek istiyor. Düşman bir yandan Olağanüstü Hal yönetimini uygularken, diğer yandan içeride daha değişik, çok ustalıklı bir provokasyon geliştirerek, 1985'in ikinci yarısında bir kez daha imhayı zindanda egemen kılmaya çalışıyor. Dağ direnişçiliğinde de benzeri görülen bozan, PKK ile yakından uzaktan ilgisi olmayan anlayışları, direkt veya dolaylı bir biçimde sızdırarak, besleyerek bu bir-iki yıl içinde tasfiye işini tamamlamak istiyor.

Bilinen 1988 provokasyonunun kelle biçtiği zafer süreci, bu tecrübeler temelinde karşılandı. Yine büyük tehlikeler söz konusuydu, Olağanüstü Hal birinci yılını doldururken, zindandaki provokasyonun sivrilmesi, yine yurt dışındaki provokasyonun da bazı emperyalist devletlerin desteğiyle yüklenmesi, tehlikenin büyüklüğünü gösteriyordu. Bilindiği üzere bu yıl büyük bir kararlılıkla, direnişçilikle kurtarıldı. Ne kadar ortam karmaşık hale getirilmek istense de, saldırılar, sattırıcılar ne kadar çok yönlü çalışsa da biz bu yılı parti çizgisi temelinde yürütmeye büyük özen gösterdik. Esas olan da kurtarıldı.

Hiç şüphesiz kazanabileceğimiz çok değerler vardı. En az dış cephedeki zayıflıklar kadar iç cephedeki zayıflıkların, buna zemin olan kişiliklerin rollerinin çok gerisinde kalmaları, döneme layıkıyla cevap vermek şurada kalsın, kendilerini zararlı olmaktan çıkarmamaları, gelişmelerin çarkını oldukça sınırlandırdı. Biz buna rağmen görevimizin amansız bir takipçisi olarak bütün tedbirleri şahsımızda birleştirerek 1990'lı yıllara merdiven dayadık. 1990'lı yılları kesin başarı temelinde karşılayacağız dedik. Bu yıllarda daha da büyük karar olmuş gerçekler vardı.

15 Ağustos Atılımı, kararları, direnişçiliği kadar yaşanan tehlikelere karşı şehit düşen grupların (Mahsum Korkmaz gibi), partiye oldukça inanmış gerilla kadrolarımızın zayıflıklarını büyük bir direniş azmi haline getirerek, gerillayı daha da güçlendirerek grupların şehadetini gerilla birliklerine dönüştürmek, yerine getirilmesi gereken en temel görevler oluyordu. Biz bu görevleri hemen her türlü sorumluluk bilincimizi ve çalışma tarzımızı ortaya koyarak karşıladık. Bu düşmanın hem zindan içine, hem dağa, hem de yurt dışına dayattığı provokasyonu, gerekse yozlaştırmayı, gerek teslim almayı ve tasfiye etmeyi boşa çıkardı.

Gerçekten günün birinde arşivler açıldığında görülecektir ki, TC kurmayları, her yılı bizim için bir bitiş yılı haline getirmek için bir değil, belki de birkaç plana sahiptirler ve uygulaması için de tüm güçlerini ortaya koymuşlardır. Düşmanın başarıya ulaşmaması bizim çalışma tarzımızla yakından bağlantılıdır. Onun da nedenini, nasılını şimdi bile tam anladığınızı sanmıyorum. Anlamak gerekir. Mücadele sahalarımızda hala verdiğimiz bunca perspektiflere rağmen anlama işi yarımdır, duyma işi daha da sınırlıdır. Bu yılları anlamayanların gerçek bir PKK'li olacağına, ben hiçbir zaman inanmadım. Anlamak, gereklerini bilince kazımak kadar, iradenin keskin gücünü göstermeyenler, er geç bir yalancı olmaktan öteye gidemezler. Kendini aldatan ve tarihi dönüşe zarar veren tipler olmaktan kendini kurtaramazlar.

14 Temmuz direnişçiliği 1990'lı yıllardan sonra da büyük mesafe kaydetti. Özellikle zindandan çıkan gruplar vardı. Bu grupların niteliğini şimdi daha iyi anlıyoruz ki, aslında sakat, hasta yönleri olan bir çıkma oluyor. Hala da nedenlerini tam çözemediğimiz, içinde muhtemelen dönemin bilinçli sızmalarının da olduğu gibi partiyi reformizme etmenin gönüllü görevlileri kadar, onun çok ahmakça, özellikle zindan rehabilitasyonundan geçenlerin, dörtnala koştukları bir çıkmaz oluyor.

Devamı 12'de